

UREDBA (EU) 2023/1114 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 31. maja 2023****o trgih kriptosredstev in spremembi uredb (EU) št. 1093/2010 in (EU) št. 1095/2010 ter direktiv 2013/36/EU in (EU) 2019/1937****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Pomembno je zagotoviti, da so zakonodajni akti Unije o finančnih storitvah primerni za digitalno dobo in da prispevajo h gospodarstvu, ki je pripravljeno na prihodnost in deluje za ljudi, vključno z omogočanjem uporabe inovativnih tehnologij. Unija ima politični interes za razvoj in spodbujanje uporabe tehnologij za preobrazbo v finančnem sektorju, vključno z uporabo tehnologije razpršene evidence (DLT). Pričakuje se, da bodo številne in doslej še ne v celoti raziskane uporabe tehnologije razpršene evidence, vključno s tehnologijo veriženja podatkovnih blokov, še naprej ustvarjale nove zvrsti poslovnih dejavnosti in poslovnih modelov, ki bodo skupaj s sektorjem kriptosredstev prispevali h gospodarski rasti in novim zaposlitvenim možnostim za državljane Unije.
- (2) Kriptosredstva so med najpomembnejšimi načini uporabe tehnologije razpršene evidence. Kriptosredstva so digitalna predstavitev vrednosti ali pravic, ki bi lahko znatno koristile udeležencem na trgu, vključno z malimi imetniki kriptosredstev. Predstavitve vrednosti vključujejo zunanjo nelastno vrednost, ki jo kriptosredstvu pripisujejo zadevne stranke ali udeleženci na trgu, kar pomeni, da je vrednost subjektivna in temelji zgolj na interesu kupca kriptosredstva. Z racionalizacijo postopkov zbiranja kapitala in krepitevijo konkurence bi lahko ponudbe kriptosredstev omogočile inovativen in vključujoč način financiranja, vključno za mala in srednja podjetja (MSP). Kadar se kriptosredstva uporabljajo kot plačilno sredstvo, lahko pomenijo priložnost za cenejša, hitrejša in učinkovitejša plačila, zlasti prek meja, saj omejujejo število posrednikov.
- (3) Nekatera kriptosredstva, zlasti tista, ki se štejejo za finančne instrumente, kot so opredeljeni v Direktivi 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾, spadajo na področje uporabe obstoječih zakonodajnih aktov Unije o finančnih storitvah. Zato se celoten sklop pravil Unije že uporablja za izdajatelje takih kriptosredstev in za podjetja, ki opravljajo dejavnosti, povezane s takimi kriptosredstvi.

⁽¹⁾ UL C 152, 29.4.2021, str. 1.

⁽²⁾ UL C 155, 30.4.2021, str. 31.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 20. aprila 2023 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 16. maja 2023.

⁽⁴⁾ Direktiva 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov ter spremembi Direktive 2002/92/ES in Direktive 2011/61/EU (UL L 173, 12.6.2014, str. 349).

- (4) Vendar druga kriptosredstva ne spadajo na področje uporabe zakonodajnih aktov Unije o finančnih storitvah. Trenutno ni pravil, razen tistih v zvezi s preprečevanjem pranja denarja, za opravljanje storitev, povezanih s takimi nereguliranimi kriptosredstvi, vključno s pravili za upravljanje platform za trgovanje s kriptosredstvi, menjavo kriptosredstev za denarna sredstva ali druga kriptosredstva ter zagotavljanje skrbništva in upravljanja kriptosredstev v imenu strank. V odsotnosti takih pravil so imetniki teh kriptosredstev izpostavljeni tveganjem, zlasti na področjih, ki jih pravila o varstvu potrošnikov ne zajemajo. Odsotnost takih pravil lahko povzroči tudi znatna tveganja za celovitost trga, vključno z zlorabo trga ter gospodarskim kriminalom. Nekatere države članice so za obravnavanje teh tveganj uvedle posebna pravila za vsa kriptosredstva ali podskupino teh sredstev, ki ne spadajo na področje uporabe zakonodajnih aktov Unije o finančnih storitvah, druge države članice pa razmišljajo o zakonodajni ureditvi področja kriptosredstev.
- (5) Neobstoje splošnega okvira Unije za trge kriptosredstev lahko povzroči pomanjkanje zaupanja uporabnikov v ta sredstva, kar bi lahko znatno oviralo razvoj trga teh sredstev in privedlo do zamujenih priložnosti, kar zadeva inovativne digitalne storitve, alternativne plačilne instrumente ali nove vire financiranja za podjetja v Uniji. Poleg tega podjetja, ki uporabljajo kriptosredstva, ne bi imela pravne varnosti glede tega, kako bi bila njihova kriptosredstva obravnavana v različnih državah članicah, kar bi ogrozilo njihova prizadevanja za uporabo kriptosredstev za digitalne inovacije. Neobstoje splošnega okvira Unije za trge kriptosredstev bi lahko povzročil tudi regulativno razdrobljenost, ki bi izkrivljala konkurenco na notranjem trgu, ponudnikom storitev v zvezi s kriptosredstvi pa otežila čezmejno širitev njihovih dejavnosti in ustvarila regulativno arbitražo. Obseg trga kriptosredstev je še vedno skromen in trenutno ne ogroža finančne stabilnosti. Vendar je mogoče, da bodo v prihodnje mali imetniki široko sprejeli vrste kriptosredstev, katerih ceno se prizadeva stabilizirati glede na določeno sredstvo ali košarico sredstev, tak razvoj pa bi lahko pomenil dodatne izzive za finančno stabilnost, nemoteno delovanje plačilnih sistemov, transmisijski mehanizem denarne politike ali monetarno suverenost.
- (6) Zato je na ravni Unije potreben namenski in usklajen okvir za trge kriptosredstev, ki bi zagotavljal posebna pravila za kriptosredstva ter povezane storitve in dejavnosti, ki še niso zajete v zakonodajnih aktih Unije o finančnih storitvah. Tak okvir bi moral podpirati inovacije in pošteno konkurenco, hkrati pa zagotavljati visoko raven varstva malih imetnikov in celovitost trgov kriptosredstev. Jasen okvir bi moral ponudnikom storitev v zvezi s kriptosredstvi omogočiti, da razširijo svoje poslovanje preko meja, in jim olajšati njihov dostop do bančnih storitev, da lahko nemoteno opravljajo svoje dejavnosti. Okvir Unije za trge kriptosredstev bi moral zagotoviti sorazmerno obravnavo izdajateljev kriptosredstev in ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi, s čimer bi se zagotovile enake možnosti glede vstopa na trg ter trenutnega in prihodnjega razvoja trgov kriptosredstev. Spodbujati bi moral tudi finančno stabilnost in nemoteno delovanje plačilnih sistemov ter obravnavati tveganja denarne politike, ki jih lahko prinesejo kriptosredstva, katerih cilj je stabilizirati lastno ceno glede na specifično sredstvo ali košarico sredstev. Ustrezna ureditev ohranja konkurenčnost držav članic na mednarodnih finančnih in tehnoloških trgih ter strankam zagotavlja pomembne koristi v smislu dostopa do cenejših, hitrejših in varnejših finančnih storitev in upravljanja premoženja. Okvir Unije za trge kriptosredstev ne bi smel urejati osnovne tehnologije. Zakonodajni akti Unije naj ne bi nalagali nepotrebne in nesorazmernega regulativnega bremena za uporabo tehnologije, saj si Unija in države članice prizadevajo ohraniti konkurenčnost na svetovnem trgu.
- (7) Mehanizmi soglasja, ki se uporabljajo za potrjevanje transakcij s kriptosredstvi, bi lahko imeli glavne škodljive vplive na podnebje in druge škodljive vplive, povezane z okoljem. Taki mehanizmi soglasja bi zato morali uvesti okolju prijazne rešitve in zagotoviti, da so vsi glavni škodljivi vplivi, ki bi jih ti lahko imeli na podnebje, in vsi drugi škodljivi vplivi, povezani z okoljem, prepoznani in razkriti s strani izdajateljev kriptosredstev in ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi. Pri določanju, ali so škodljivi vplivi glavni, bi bilo treba upoštevati načelo sorazmernosti ter obseg izdanih kriptosredstev. Evropski nadzorni organ (Evropski organ za vrednostne papirje in trge) (ESMA), ustanovljen z Uredbo (EU) št. 1095/2010 Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁵⁾, v sodelovanju z

⁽⁵⁾ Uredba (EU) št. 1095/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za vrednostne papirje in trge) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/77/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 84).

Evropskim nadzornim organom (Evropski bančni organ) (EBA), ustanovljenim z Uredbo (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾, bi moral zato prejeti mandat za oblikovanje osnutkov regulativnih tehničnih standardov za podrobnejšo opredelitev vsebine, metodologij in prikaza informacij v zvezi s kazalniki trajnostnosti, povezanimi s škodljivimi vplivi na podnebje in drugimi škodljivimi vplivi, povezanimi z okoljem, ter za opredelitev ključnih energetskih kazalnikov. Osnutki regulativnih tehničnih standardov bi morali zagotoviti tudi skladnost razkritij izdajateljev kriptosredstev in ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi. ESMA bi moral pri pripravi osnutkov regulativnih tehničnih standardov upoštevati različne vrste mehanizmov soglasja, ki se uporabljajo za potrjevanje transakcij s kriptosredstvi, njihove značilnosti in razlike med njimi. ESMA bi moral upoštevati tudi obstoječe zahteve po razkritju, zagotoviti dopolnjevanje in doslednost ter preprečiti povečanje bremena za podjetja.

- (8) Trgi kriptosredstev so globalni in tako sami po sebi čezmejni. Unija bi zato morala še naprej podpirati mednarodna prizadevanja za spodbujanje konvergence pri obravnavi kriptosredstev in storitev v zvezi s kriptosredstvi prek mednarodnih organizacij ali organov, kot so Odbor za finančno stabilnost, Baselski odbor za bančni nadzor in Projektna skupina za finančno ukrepanje.
- (9) Zakonodajni akti Unije o finančnih storitvah bi se morali ravnati po načelu „ista dejavnost, ista tveganja, ista pravila“ in načelu tehnološke nevtralnosti. Zato bi moral kriptosredstva, ki so zajeta v področje uporabe obstoječih zakonodajnih aktov Unije o finančnih storitvah, namesto te uredbe še naprej urejati obstoječi regulativni okvir, ne glede na tehnologijo, ki se uporablja za njihovo izdajo ali prenos. V skladu s tem ta uredba s svojega področja uporabe izrecno izključuje kriptosredstva, ki se štejejo za finančne instrumente, kot so opredeljeni v Direktivi 2014/65/EU, tista, ki se štejejo za vloge, kot so opredeljene v Direktivi 2014/49/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾, vključno s strukturiranimi vlogami, kot so opredeljene v Direktivi 2014/65/EU, tista, ki se štejejo za denarna sredstva, kot so opredeljena v Direktivi (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁸⁾, razen če se štejejo za žetone elektronskega denarja (v nadaljnjem besedilu: e-denarni žetoni), tista, ki se štejejo za pozicije listinjenja, kot so opredeljena v Uredbi (EU) 2017/2402 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁹⁾, in tista, ki se štejejo za pogodbe o neživiljenjskem ali življenjskem zavarovanju, pokojninske produkte ali sheme in sisteme socialne varnosti. Ob upoštevanju dejstva, da se elektronski denar in denarna sredstva, prejeta v zameno za elektronski denar, ne bi smeli obravnavati kot vloge v skladu z Direktivo 2009/110/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁰⁾, e-denarnih žetonov ni mogoče obravnavati kot vloge, ki so izključene s področja uporabe te uredbe.
- (10) Ta uredba se ne bi smela uporabljati za kriptosredstva, ki so edinstvena in niso zamenljiva z drugimi kriptosredstvi, vključno z digitalno umetnostjo in zbirateljskimi predmeti. Vrednost takih edinstvenih in nezamenljivih kriptosredstev je mogoče pripisati edinstvenim značilnostim vsakega kriptosredstva in uporabnosti, ki jo daje imetniku žetona. Ta uredba se tudi ne bi smela uporabljati za kriptosredstva, ki predstavljajo storitve ali fizična sredstva, ki so edinstvena in nezamenljiva, kot so garancije za izdelke ali nepremičnine. Čeprav se lahko z edinstvenimi in nezamenljivimi kriptosredstvi trguje na trgu in se lahko kopičijo spekulativno, jih ni mogoče brez težav menjati, relativne vrednosti enega kriptosredstva v primerjavi z drugim, pri čemer sta oba edinstvena, pa ni mogoče opredeliti s primerjavo z obstoječim trgom ali enakovrednim sredstvom. Take značilnosti omejujejo obseg finančne uporabe teh kriptosredstev, s čimer omejujejo tveganja za imetnike in finančni sistem ter opravičujejo njihovo izključitev s področja uporabe te uredbe.
- (11) Deljivi deli edinstvenega in nezamenljivega kriptosredstva se ne bi smeli šteti za edinstvene in nezamenljive. Izdajanje kriptosredstev kot nezamenljivih žetonov v velikih serijah ali zbirki bi bilo treba obravnavati kot kazalnik njihove zamenljivosti. Zgolj dodelitev edinstvene oznake kriptosredstvu sama po sebi ne zadostuje za njegovo razvrstitev kot edinstvenega in nezamenljivega. Da bi se kriptosredstvo štelo za edinstveno in nezamenljivo, bi predstavljana sredstva ali pravice prav tako morali biti edinstveni in nezamenljivi. Izključitev edinstvenih

⁽⁶⁾ Uredba (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 12).

⁽⁷⁾ Direktiva 2014/49/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o sistemih jamstva za vloge (UL L 173, 12.6.2014, str. 149).

⁽⁸⁾ Direktiva (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o plačilnih storitvah na notranjem trgu, spremembah direktiv 2002/65/ES, 2009/110/ES ter 2013/36/EU in Uredbe (EU) št. 1093/2010 ter razveljavitvi Direktive 2007/64/ES (UL L 337, 23.12.2015, str. 35).

⁽⁹⁾ Uredba (EU) 2017/2402 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2017 o določitvi splošnega okvira za listinjenje in o vzpostavitvi posebnega okvira za enostavno, pregledno in standardizirano listinjenje ter o spremembah direktiv 2009/65/ES, 2009/138/ES in 2011/61/EU ter uredb (ES) št. 1060/2009 in (EU) št. 648/2012 (UL L 347, 28.12.2017, str. 35).

⁽¹⁰⁾ Direktiva 2009/110/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti ter nadzoru skrbnega in varnega poslovanja institucij za izdajo elektronskega denarja ter o spremembah direktiv 2005/60/ES in 2006/48/ES in razveljavitvi Direktive 2000/46/ES (UL L 267, 10.10.2009, str. 7).

in nezamenljivih kriptosredstev s področja uporabe te uredbe ne posega v opredelitev takih kriptosredstev kot finančnih instrumentov. Ta uredba bi se morala uporabljati tudi za kriptosredstva, ki se zdijo edinstvena in nezamenljiva, vendar bi zaradi njihovih dejanskih značilnosti ali značilnosti, povezanih z njihovo dejansko uporabo, postala zamenljiva ali needinstvena. V zvezi s tem bi morali pristojni organi pri ocenjevanju in razvrščanju kriptosredstev sprejeti pristop „vsebina pred obliko“, pri katerem značilnosti zadevnega kriptosredstva določajo njegovo razvrstitev in ne njegova opredelitev s strani izdajatelja.

- (12) S področja uporabe te uredbe je primerno izključiti nekatere posle znotraj skupine in nekatere javne subjekte, saj ne predstavljajo tveganja za zaščito vlagateljev, celovitost trga, finančno stabilnost, nemoteno delovanje plačilnih sistemov, transmisijski mehanizem denarne politike ali monetarno suverenost. Med javnimi mednarodnimi organizacijami, ki so izvzete, sta Mednarodni denarni sklad in Banka za mednarodne poravnave.
- (13) Digitalna sredstva, ki jih izdajo centralne banke v okviru svojih pristojnosti monetarnega organa, vključno s denarjem centralne banke v digitalni obliki, ali kriptosredstva, ki jih izdajo drugi javni organi, vključno s centralnimi, regionalnimi in lokalnimi upravami, ne bi smela spadati v okvir Unije, ki zajema trge kriptosredstev. Prav tako ne bi smele v ta okvir Unije spadati povezane storitve, ki jih opravljajo take centralne banke, kadar delujejo v okviru svojih pristojnosti monetarnega organa, ali drugi javni organi.
- (14) Za namene zagotavljanja jasne razmejitve med kriptosredstvi, zajetimi v tej uredbi, na eni strani, in finančnimi instrumenti na drugi, bi bilo treba ESMA pooblastiti, da izda smernice o merilih in pogojih za opredelitev kriptosredstev kot finančnih instrumentov. Te smernice bi morale omogočati tudi boljše razumevanje primerov, ko bi lahko kriptosredstva, ki bi drugače štela za edinstvena in nezamenljiva z drugimi kriptosredstvi, bila opredeljena kot finančni instrumenti. Za spodbujanje skupnega pristopa k razvrstitvi kriptosredstev bi morali EBA, ESMA in Evropski nadzorni organ (Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine) (EIOPA), ustanovljen z Uredbo (EU) št. 1094/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: evropski nadzorni organi), spodbujati razprave o taki razvrstitvi. Pristojni organi bi morali imeti možnost od evropskih nadzornih organov zahtevati mnenja o razvrstitvi kriptosredstev, vključno z razvrstitvami, predlaganimi s strani ponudnikov ali oseb, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje. Ponudniki in osebe, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje, so v prvi vrsti pristojni za pravilno razvrstitev kriptosredstev, kar lahko pristojni organi izpodbijajo pred datumom objave ponudbe in kadar koli pozneje. Kadar se zdi, da razvrstitev kriptosredstev ni v skladu s to uredbo ali drugimi ustreznimi zakonodajnimi akti Unije o finančnih storitvah, bi morali evropski nadzorni organi uporabiti svoja pooblastila iz uredb (EU) št. 1093/2010, (EU) št. 1094/2010 in (EU) št. 1095/2010, da bi zagotovili dosleden in skladen pristop k taki razvrstitvi.
- (15) Na podlagi člena 127(2), četrta alineja, Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) je ena od osnovnih nalog Evropskega sistema centralnih bank (ESCB) podpirati nemoteno delovanje plačilnih sistemov. Evropska centralna banka (ECB) lahko na podlagi člena 22 Protokola št. 4 o Statutu Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke, priloženem k Pogodbama, sprejme predpise za zagotovitev učinkovitih in zanesljivih klirinških in plačilnih sistemov znotraj Unije in z drugimi državami. ECB je v ta namen sprejela predpise o zahtevah za sistemsko pomembne plačilne sisteme. Ta uredba ne posega v odgovornosti ECB in nacionalnih centralnih bank v okviru ESCB, da zagotavljajo učinkovite ter zanesljive klirinške in plačilne sisteme v Uniji ter s tretjimi državami. Zaradi tega in za to, da bi preprečili morebitno nastajanje vzporednih pravil, bi morali EBA, ESMA in ECB pri pripravi zadevnega osnutka tehničnih standardov na podlagi te uredbe tesno sodelovati. Ključnega pomena je tudi, da imajo ECB in nacionalne centralne banke dostop do informacij pri opravljanju svojih nalog v zvezi z nadzorom nad plačilnimi sistemi, vključno z obračunom plačil. Poleg tega ta uredba ne bi smela posegati v Uredbo Sveta (EU) št. 1024/2013 ⁽¹²⁾ in bi jo bilo treba razlagati tako, da ni v nasprotju z navedeno uredbo.

⁽¹¹⁾ Uredba (EU) št. 1094/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/79/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 48).

⁽¹²⁾ Uredba Sveta (EU) št. 1024/2013 z dne 15. oktobra 2013 o prenosu posebnih nalog, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, na Evropsko centralno banko (UL L 287, 29.10.2013, str. 63).

- (16) Vsak zakonodajni akt, sprejet na področju kriptosredstev, bi moral biti specifičen in primeren za prihodnost, zmožen slediti inovacijam in tehnološkemu razvoju ter temeljiti na pristopu na podlagi spodbud. Pojma „kriptosredstva“ in „tehnologija razpršene evidence“ bi bilo zato treba opredeliti čim širše, da se zajamejo vse vrste kriptosredstev, ki trenutno ne spadajo na področje uporabe zakonodajnih aktov Unije o finančnih storitvah. Vsak zakonodajni akt, sprejet na področju kriptosredstev, bi moral prispevati tudi k cilju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma. Zato bi morali subjekti, ki ponujajo storitve, ki spadajo na področje uporabe te uredbe, izpolnjevati tudi veljavna pravila Unije glede preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, ki vključujejo mednarodne standarde.
- (17) Digitalna sredstva, ki jih ni mogoče prenesti na druge imetnike, niso zajeta v opredelitvi kriptosredstev. Zato bi bilo treba digitalna sredstva, ki jih sprejme le izdajatelj ali ponudnik in jih tehnično ni mogoče prenesti neposredno na druge imetnike, izključiti s področja uporabe te uredbe. Primer takih digitalnih sredstev vključuje programe zvestobe, pri katerih se točke zvestobe lahko zamenjajo za koristi samo z izdajateljem ali ponudnikom teh točk.
- (18) Ta uredba razvršča kriptosredstva v tri vrste, ki bi jih bilo treba razlikovati med seboj in za katere veljajo različne zahteve glede na tveganja, ki jih prinašajo. Razvrstitev temelji na tem, ali si kriptosredstva prizadevajo stabilizirati svojo vrednost z vezavo na druga sredstva. Prvo vrsto sestavljajo kriptosredstva, katerih cilj je stabilizirati svojo vrednost z vezanostjo na samo eno uradno valuto. Funkcija takih kriptosredstev je zelo podobna funkciji elektronskega denarja, kot je opredeljen v Direktivi 2009/110/ES. Tako kot elektronski denar so taka kriptosredstva elektronska nadomestila za kovance in bankovce ter se bodo verjetno uporabljala za izvajanje plačil. Ta kriptosredstva bi bilo treba v tej uredbi opredeliti kot „e-denarne žetone“. Druga vrsta kriptosredstev se nanaša na „žetone, vezane na sredstva“, katerih cilj je stabilizirati svojo vrednost z vezanostjo na drugo vrednost ali pravico ali kombinacijo vrednosti in pravice, vključno z eno ali več uradnimi valutami. Ta druga vrsta zajema vsa druga kriptosredstva, razen e-denarnih žetonov, katerih vrednost je krita s sredstvi, da se prepreči izogibanje in da bo ta uredba primerna za prihodnost. Tretja vrsta so tista kriptosredstva, ki niso žetoni, vezani na sredstva ali e-denarni žetoni, ter zajema veliko različnih kriptosredstev, vključno z uporabniškimi žetoni.
- (19) Trenutno se kljub podobnostim elektronski denar in kriptosredstva, vezana na uradno valuto, razlikujejo v nekaterih pomembnih vidikih. Imetniki elektronskega denarja, kot so opredeljeni v Direktivi 2009/110/ES, imajo vedno terjatev do izdajatelja elektronskega denarja in imajo pogodbeno pravico, da kadar koli unovčijo svoj elektronski denar za uradno valuto, in sicer po nominalni vrednosti v tej valuti. Nasprotno pa nekatera kriptosredstva, vezana na uradno valuto, svojim imetnikom ne zagotavljajo take terjatve do izdajateljev takih kriptosredstev in ne bi spadala na področje uporabe Direktive 2009/110/ES. Druga kriptosredstva, vezana na uradno valuto, ne zagotavljajo terjatve po nominalni vrednosti vezane valute ali omejujejo obdobje za unovčenje. Dejstvo, da imetniki takih kriptosredstev nimajo terjatve do izdajateljev takih kriptosredstev ali da taka terjatev ni v nominalni vrednosti valute, na katero so vezana ta kriptosredstva, bi lahko omajalo zaupanje imetnikov teh kriptosredstev. Da bi preprečili izogibanje pravilom iz Direktive 2009/110/ES, bi morala biti vsaka opredelitev e-denarnih žetonov čim širša, da bi zajela vse vrste kriptosredstev, vezanih na enotno uradno valuto. Poleg tega bi bilo treba določiti stroge pogoje za izdajo e-denarnih žetonov, vključno z obveznostjo, da e-denarne žetone izda bodisi kreditna institucija, ki ima dovoljenje na podlagi Direktive 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹³⁾, bodisi institucija za izdajo elektronskega denarja, ki ima dovoljenje na podlagi Direktive 2009/110/ES. Iz istega razloga bi morali izdajatelji e-denarnih žetonov zagotoviti, da lahko imetniki takih žetonov uveljavljajo svojo pravico do unovčenja svojih žetonov kadar koli, in sicer po nominalni vrednosti v valuti, na katero so vezani ti žetoni. Ker so e-denarni žetoni kriptosredstva in lahko prinesejo nove izzive v smislu varstva malih imetnikov in celovitosti trga, značilne za kriptosredstva, bi tudi zanje morala veljati pravila iz te uredbe, da se naslovijo ti izzivi.

⁽¹³⁾ Direktiva 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL L 176, 27.6.2013, str. 338).

- (20) Glede na različna tveganja in priložnosti, ki jih prinašajo kriptosredstva, je treba določiti pravila za ponudnike in osebe, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje s kriptosredstvi, razen žetonov, vezanih na sredstva, in e-denarnih žetonov, ter za izdajatelje žetonov, vezanih na sredstva, in e-denarnih žetonov. Izdajatelji kriptosredstev so subjekti, ki imajo nadzor nad ustvarjanjem kriptosredstev.
- (21) Določiti je treba posebna pravila za subjekte, ki opravljajo storitve, povezane s kriptosredstvi. V prvi kategoriji takih storitev so zagotavljanje upravljanja platforme za trgovanje s kriptosredstvi, menjava kriptosredstev za denarna sredstva ali druga kriptosredstva, zagotavljanje skrbništva in upravljanja kriptosredstev v imenu strank ter opravljanje storitev prenosa kriptosredstev v imenu strank. V drugi kategoriji takih storitev so plasiranje kriptosredstev, prejemanje ali posredovanje naročil za kriptosredstva v imenu strank, izvrševanje naročil za kriptosredstva v imenu strank, svetovanje o kriptosredstvih in upravljanje portfeljev kriptosredstev. Vsako osebo, ki storitve v zvezi s kriptosredstvi zagotavlja profesionalno v skladu s to uredbo, bi bilo treba šteti za „ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi“.
- (22) Ta uredba bi se morala uporabljati za fizične in pravne osebe in nekatere druge subjekte ter storitve in dejavnosti v zvezi s kriptosredstvi, ki jih te osebe ali subjekti opravljajo, zagotavljajo ali obvladujejo, neposredno ali posredno, tudi ko se del takih dejavnosti ali storitev opravlja decentralizirano. Kadar se storitve v zvezi s kriptosredstvi opravljajo popolnoma decentralizirano brez posrednika, ne bi smele spadati na področje uporabe te uredbe. Ta uredba zajema pravice in obveznosti izdajateljev kriptosredstev, ponudnikov, oseb, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje s kriptosredstvi ter ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi. Kadar kriptosredstva nimajo določljivega izdajatelja, ne bi smele spadati na področje uporabe naslovov II, III in IV te uredbe. Vendar pa bi morali biti ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki zagotavljajo storitve v zvezi s takimi kriptosredstvi, zajeti v tej uredbi.
- (23) Za zagotovitev, da pristojni organi ustrezno spremljajo in nadzorujejo vse javne ponudbe kriptosredstev, razen žetonov, vezanih na sredstva, ali e-denarnih žetonov, ki se lahko potencialno finančno uporabljajo, oziroma vse uvrstitve kriptosredstev v trgovanje na platformi za trgovanje s kriptosredstvi (v nadaljnjem besedilu: uvrstitev v trgovanje) v Uniji, bi morali biti vsi ponudniki ali osebe, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje, pravne osebe.
- (24) Za zagotovitev njihovega varstva bi morali biti potencialni mali imetniki kriptosredstev obveščeni o značilnostih in funkcijah kriptosredstev, ki jih nameravajo kupiti, ter o tveganjih, ki so povezana z njimi. Pri javni ponudbi kriptosredstev, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, ali pri prošnji za uvrstitev takih kriptosredstev v trgovanje v Uniji, bi morali ponudniki ali osebe, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje, pripraviti, o njem uradno obvestiti pristojni organ in objaviti informativni dokument (v nadaljnjem besedilu: bela knjiga o kriptosredstvu), ki vsebuje obvezna razkritja. Bela knjiga o kriptosredstvu bi morala vsebovati splošne informacije o izdajatelju, ponudniku ali osebi, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje, projektu, ki se bo izvedel z zbranim kapitalom, javni ponudbi kriptosredstev ali njihovi uvrstitvi v trgovanje, pravicah in obveznostih, povezanih s kriptosredstvi, osnovni tehnologiji, na kateri temeljijo takšna kriptosredstva, ter povezanih tveganjih. Vendar bela knjiga o kriptosredstvu ne bi smela vsebovati opisa tveganj, ki so nepredvidljiva in se najverjetneje ne bodo uresničila. Informacije, vsebovane v beli knjigi o kriptosredstvu in ustreznih tržnih sporočilih, kot so oglasna sporočila in trženjsko gradivo, ter prek novih kanalov, kot so platforme družbenih medijev, bi morale biti poštene, jasne in nezavajajoče. Oglasna sporočila in trženjsko gradivo bi morali biti skladni z informacijami, zagotovljenimi v beli knjigi o kriptosredstvu.
- (25) Bele knjige o kriptosredstvu, vključno z njihovimi povzetki, in operativna pravila za platforme za trgovanje s kriptosredstvi bi morali biti napisani v vsaj enem od uradnih jezikov matične države članice in katere koli države gostiteljice ali, alternativno, v jeziku, ki se običajno uporablja na področju mednarodnih financ. V času sprejetja te uredbe je angleščina jezik, ki se običajno uporablja na področju mednarodnih financ, vendar bi se lahko to v prihodnosti spremenilo.
- (26) Za zagotovitev sorazmernega pristopa se nobena zahteva iz te uredbe ne bi smela uporabljati za javne ponudbe kriptosredstev, razen žetonov, vezanih na sredstva, ali e-denarnih žetonov, ki se ponujajo brezplačno ali se samodejno ustvarijo kot nagrada za vzdrževanje razpršene evidence ali potrjevanje poslov v okviru mehanizma soglasja. Prav tako se nobena zahteva ne bi smela uporabljati za ponudbe uporabniških žetonov, ki omogočajo dostop do obstoječega blaga ali storitve, ki imetniku omogočajo, da prevzame blago ali uporabi storitev, ali kadar ima imetnik kriptosredstev pravico, da jih uporablja le v zameno za blago in storitve v omejeni mreži trgovcev s pogodbenimi dogovori s ponudnikom. Take izjeme ne bi smele vključevati kriptosredstev, ki predstavljajo skladiščeno blago, ki ni namenjeno temu, da bi ga kupec po nakupu prevzel. Izvzetje iz omejenega omrežja

se prav tako ne bi smelo uporabljati za kriptosredstva, ki so običajno zasnovana za stalno rastočo mrežo ponudnikov storitev. Pristojni organ bi moral oceniti izvzetje iz omejenega omrežja vsakič, ko ponudba ali skupna vrednost več kot ene ponudbe preseže določen prag, kar pomeni, da nova ponudba ne bi smela biti samodejno upravičena do izvzetja iz prejšnje ponudbe. Te izjeme bi se morale prenehati uporabljati, kadar ponudnik ali druga oseba, ki deluje v imenu ponudnika, sporoči, da namerava ponudnik zaprositi za uvrstitev v trgovanje ali da so izvzeta kriptosredstva uvrščena v trgovanje.

- (27) Da se zagotovi sorazmeren pristop, se zahteve te uredbe za pripravo in objavo bele knjige o kriptosredstvu ne bi smele uporabljati za ponudbe kriptosredstev, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, ki se ponujajo manj kot 150 osebam na državo članico ali ki so namenjene izključno dobro poučenim vlagateljem, ki jih lahko posedujejo samo taki dobro poučeni vlagatelji. MSP ter zagonska podjetja ne bi smela biti prekomerno in nesorazmerno upravno obremenjena. V skladu s tem bi bilo treba tudi javne ponudbe kriptosredstev v Uniji, razen žetonov, vezanih na sredstva, ali e-denarnih žetonov, katerih celotna vrednost ne presega 1 000 000 EUR v obdobju 12 mesecev, izvzeti iz obveznosti priprave bele knjige o kriptosredstvu.
- (28) Zgolj uvrstitev v trgovanje ali objava nakupnih in prodajnih cen se sama po sebi ne bi smela šteti za javno ponudbo kriptosredstev. Taka uvrstitev ali objava bi morala šteti za javno ponudbo kriptosredstev le, kadar vključuje obvestilo, ki predstavlja javno ponudbo na podlagi te uredbe.
- (29) Čeprav so nekatere ponudbe kriptosredstev, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, izvzete iz različnih obveznosti iz te uredbe, se zakonodajni akti Unije, ki zagotavljajo varstvo potrošnikov, kot so Direktiva 2005/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁴⁾ ali Direktiva Sveta 93/13/EGS ⁽¹⁵⁾, vključno z vsemi obveznostmi obveščanja, ki jih vsebuje, še naprej uporabljajo za javne ponudbe kriptosredstev, kadar zadevajo odnose med podjetji in potrošniki.
- (30) Kadar se javna ponudba nanaša na uporabniške žetone za blago, ki še ne obstaja, ali storitve, ki še ne delujejo, trajanje javne ponudbe, kot je opisano v beli knjigi o kriptosredstvu, ne bi smelo presegati 12 mesecev. Ta omejitev trajanja javne ponudbe ni odvisna od trenutka, ko blago ali storitev nastaneta ali postaneta operativna in ju imetnik uporabniškega žetona lahko uporabi po izteku javne ponudbe.
- (31) Da se omogoči nadzor, bi morali ponudniki kriptosredstev, razen žetonov, vezanih na sredstva, ali e-denarnih žetonov in osebe, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje takih kriptosredstev, pred vsako javno ponudbo kriptosredstev v Uniji ali preden se ta kriptosredstva uvrstijo v trgovanje, o svoji beli knjigi o kriptosredstvu, in na zahtevo pristojnega organa, o svojih tržnih sporočilih, uradno obvestiti pristojni organ države članice, v kateri imajo statutarni sedež ali, kadar nimajo statutarne sedeža v Uniji, pristojni organ države članice, v kateri imajo podružnico. Ponudniki s sedežem v tretji državi bi morali o svoji beli knjigi o kriptosredstvu in, na zahtevo pristojnega organa, o svojih tržnih sporočilih uradno obvestiti pristojni organ države članice, v kateri nameravajo ponuditi kriptosredstva.
- (32) Upravljavec platforme za trgovanje bi moral biti odgovoren za izpolnjevanje zahtev iz naslova II te uredbe, ko se kriptosredstva uvrstijo v trgovanje na njegovo lastno pobudo in bela knjiga o kriptosredstvu še ni bila objavljena v primerih, ki jih zahteva ta uredba. Upravljavec platforme za trgovanje bi moral biti odgovoren tudi za izpolnjevanje teh zahtev, ko je v ta namen sklenil pisni sporazum z osebo, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje. Oseba, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje, bi morala ostati odgovorna, kadar upravljavcu platforme za trgovanje predloži zavajajoče informacije. Oseba, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje, bi morala ostati odgovorna tudi za zadeve, ki niso prenesene na upravljavca platforme za trgovanje.

⁽¹⁴⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/29/ES z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah) (UL L 149, 11.6.2005, str. 22).

⁽¹⁵⁾ Direktiva Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah (UL L 95, 21.4.1993, str. 29).

- (33) Da bi preprečili nepotrebno upravno breme, se od pristojnih organov ne bi smelo zahtevati, daodobrijo belo knjigo o kriptosredstvu pred njeno objavo. Vendar bi pristojni organi morali biti pooblašteni, da zahtevajo spremembe bele knjige o kriptosredstvu in morebitnih tržnih sporočil ter po potrebi zahtevajo vključitev dodatnih informacij v belo knjigo o kriptosredstvu.
- (34) Pristojni organi bi morali imeti možnost, da začasno prekinejo ali prepovejo javno ponudbo kriptosredstev, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, ali uvrstitev takih kriptosredstev v trgovanje, kadar taka javna ponudba ali uvrstitev v trgovanje ne izpolnjuje veljavnih zahtev iz te uredbe, vključno s primeri, ko bela knjiga o kriptosredstvu ali tržna sporočila niso pošteni ali jasni oziroma so zavajajoči. Pristojni organi bi morali imeti tudi pooblastilo, da na svojem spletišču ali v sporočilu za javnost objavijo opozorilo, da ponudnik ali oseba, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje, teh zahtev ni izpolnila.
- (35) Objaviti bi bilo treba bele knjige o kriptosredstvu in tržna sporočila, o katerih so bili pristojni organi ustrezno uradno obveščeni. Po taki objavi bi morali ponudniki in osebe, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje kriptosredstev, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, imeti možnost, da ponujajo navedena kriptosredstva po vsej Uniji in zaprosijo za uvrstitev v trgovanje takih kriptosredstev v Uniji.
- (36) Ponudniki kriptosredstev, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, bi morali imeti vzpostavljeno učinkovito ureditev za spremljanje in varovanje denarnih sredstev ali drugih kriptosredstev, zbranih z njihovo javno ponudbo. S takimi ureditvami bi bilo treba tudi zagotoviti, da se vsa denarna sredstva ali druga kriptosredstva, zbrana od imetnikov ali potencialnih imetnikov, ustrezno in karseda hitro vrnejo, kadar se javna ponudba prekliche iz katerega koli razloga. Ponudnik bi moral zagotoviti, da denarna sredstva ali druga kriptosredstva, zbrana med javno ponudbo, varuje tretja oseba.
- (37) Za nadaljnje zagotavljanje varstva malih imetnikov kriptosredstev, malih imetnikov, ki kriptosredstva, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, kupijo neposredno od ponudnika ali ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki plasira kriptosredstva v imenu ponudnika, bi jim bilo treba zagotoviti pravico do odstopa od pogodbe v obdobju 14 dni po njihovi pridobitvi. Da se zagotovi nemotena izvedba časovno omejene javne ponudbe kriptosredstev, mali imetnik pravice do odstopa ne bi smel uveljaviti po koncu vpisnega obdobja. Poleg tega se pravica do umika ne bi smela uporabljati, kadar so kriptosredstva, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, uvrščena v trgovanje, preden jih kupi mali imetnik, saj je v takem primeru cena takih kriptosredstev odvisna od nihanj na trgih kriptosredstev. Kadar ima mali imetnik pravico do odstopa od pogodbe na podlagi te uredbe, se ne bi smela uporabljati pravica do odstopa na podlagi Direktive 2002/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁶⁾.
- (38) Ponudniki in osebe, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje s kriptosredstvi, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, bi morali ravnati pošteno, pravično in strokovno ter z imetniki ali potencialnimi imetniki kriptosredstev komunicirati pošteno, jasno in nezavajajoče, prav tako bi morali opredeliti, preprečiti, obvladovati in razkriti nasprotja interesov ter imeti učinkovite upravne ureditve za zagotovitev, da njihovi sistemi in varnostni protokoli izpolnjujejo standarde Unije. Da bi pristojnim organom pomagali pri njihovih nadzornih nalogah, bi bilo treba ESMA pooblastiti, da v tesnem sodelovanju z EBA izda smernice o teh sistemih in varnostnih protokolih, da se ti standardi Unije podrobneje opredelijo.
- (39) Za dodatno zaščito imetnikov kriptosredstev bi se morala za ponudnike in osebe, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje, ter člane njihovega upravljalnega organa, za informacije, ki se javnosti zagotavljajo z belo knjigo o kriptosredstvu, uporabljati pravila o civilni odgovornosti.
- (40) Žetone, vezane na sredstva, bi lahko imetniki široko sprejeli za prenašanje vrednosti ali kot menjalno sredstvo, kar bi pomenilo, da bi v primerjavi z drugimi kriptosredstvi predstavljali večje tveganje za zaščito imetnikov kriptosredstev, zlasti malih imetnikov, in celovitost trga. Za izdajatelje žetonov, vezanih na sredstva, bi zato morale veljati strožje zahteve kot za izdajatelje drugih kriptosredstev.

⁽¹⁶⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2002/65/ES z dne 23. septembra 2002 o trženju finančnih storitev potrošnikom na daljavo in o spremembi Direktive Sveta 90/619/EGS ter direktiv 97/7/ES in 98/27/ES (UL L 271, 9.10.2002, str. 16).

- (41) Kadar kriptosredstvo spada v opredelitev žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona, bi se moral uporabljati naslov III ali IV te uredbe, ne glede na to, kako namerava izdajatelj oblikovati kriptosredstvo, vključno z mehanizmom za ohranjanje stabilne vrednosti kriptosredstva. Enako velja za tako imenovane algoritemske „stabilne kovance“, katerih vrednost se poskuša stabilizirati glede na uradno valuto ali na enega ali več sredstev prek protokolov, ki zagotavljajo povečanje ali zmanjšanje ponudbe takih kriptosredstev v odziv na spremembe v povpraševanju. Ponudniki ali osebe, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje algoritemskih kriptosredstev, ki ne poskušajo stabilizirati vrednosti kriptosredstev z vezanjem na enega ali več sredstev, bi morali v vsakem primeru spoštovati naslov II te uredbe.
- (42) Da bi zagotovili ustrezen nadzor in spremljanje javnih ponudb žetonov, vezanih na sredstva, bi morali imeti izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, statutarni sedež v Uniji.
- (43) Javne ponudbe žetonov, vezanih na sredstva, v Uniji ali prošnje za uvrstitev takih kriptosredstev v trgovanje bi morale biti dovoljene le, kadar je pristojni organ izdal dovoljenje izdajatelju takih kriptosredstev in odobril ustrezno belo knjigo o kriptosredstvu. Vendar se zahteva po izdanem dovoljenju ne bi smela uporabljati, kadar so žetoni, vezani na sredstva, naslovljeni samo na dobro poučene vlagatelje ali kadar je javna ponudba žetonov, vezanih na sredstva, nižja od 5 000 000 EUR. V takih primerih bi moral izdajatelj žetonov, vezanih na sredstva, še vedno pripraviti belo knjigo o kriptosredstvu da kupce obvesti o značilnostih žetonov, vezanih na sredstva, in z njimi povezanih tveganjih ter o knjigi o kriptosredstvu pred njeno objavo uradno obvestiti pristojni organ.
- (44) Za kreditne institucije z dovoljenjem na podlagi Direktive 2013/36/EU ne bi smelo biti potrebno dodatno dovoljenje za ponujanje žetonov, vezanih na sredstva, ali njihovo uvrstitev v trgovanje. Uporabljati bi se morali nacionalni postopki, vzpostavljeni na podlagi navedene direktive, vendar bi jih bilo treba dopolniti z zahtevo, da se pristojni organ matične države članice, imenovan na podlagi te uredbe, uradno obvesti o elementih, ki temu organu omogočajo, da preveri zmožnost izdajatelja, da ponudi žetone, vezane na sredstva, ali zaprosi za njihovo uvrstitev v trgovanje. Za kreditne institucije, ki ponujajo žetone, vezane na sredstva, ali zaprosijo za njihovo uvrstitev v trgovanje, bi morale veljati vse zahteve, ki se uporabljajo za izdajatelje žetonov, vezanih na sredstva, razen zahtev za dovoljenje, kapitalskih zahtev in postopka odobritve v zvezi s kvalificiranimi delničarji, saj so te zadeve zajete v Direktivi 2013/36/EU in Uredbi (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁷⁾. Belo knjigo o kriptosredstvu, ki jo pripravi taka kreditna institucija, bi moral pred objavo odobriti pristojni organ matične države članice. Za kreditne institucije, ki imajo dovoljenje na podlagi določb nacionalnega prava za prenos Direktive 2013/36/EU in ki ponujajo žetone, vezane na sredstva, ali zaprosijo za njihovo uvrstitev v trgovanje, bi morala veljati upravna pooblastila iz navedene direktive in tudi tista iz te uredbe, vključno z omejitvijo poslovanja kreditne institucije in začasno prekinitevjo ali prepovedjo javne ponudbe žetonov, vezanih na sredstva. Kadar se obveznosti, ki veljajo za take kreditne institucije na podlagi te uredbe, prekrivajo z obveznostmi iz Direktive 2013/36/EU, bi morale kreditne institucije izpolnjevati bolj specifične ali strožje zahteve, s čimer bi zagotovile skladnost z obema sklopoma pravil. Postopek uradnega obveščanja za kreditne institucije, ki nameravajo ponuditi žetone, vezane na sredstva, ali zaprositi za njihovo uvrstitev v trgovanje na podlagi te uredbe, ne bi smel posegati v določbe nacionalnega prava, s katerimi se prenaša Direktiva 2013/36/EU in ki določajo postopke za izdajo dovoljenja kreditnim institucijam za opravljanje storitev iz Priloge I k navedeni direktivi.
- (45) Pristojni organ bi moral zavrniti izdajo dovoljenja iz objektivnih in dokazljivih razlogov, tudi kadar lahko poslovni model izdajatelja vložnika žetonov, vezanih na sredstva, resno ogrozi celovitost trga, finančno stabilnost ali nemoteno delovanje plačilnih sistemov. Pristojni organ bi se moral pred izdajo dovoljenja ali zavrnitvijo njegove izdaje posvetovati z EBA, ESMA in ECB ter, kadar ima izdajatelj sedež v državi članici, katere uradna valuta ni euro, ali kadar je žeton, vezan na sredstva, vezan na uradno valuto države članice, ki ni euro, centralno banko te države članice. Nezavezujoča mnenja EBA in ESMA bi morala obravnavati razvrstitev kriptosredstev, ECB in, kadar je ustrezno, centralna banka zadevne države članice pa bi morali pristojnemu organu predložiti mnenje o tveganjih za finančno stabilnost, nemoteno delovanje plačilnih sistemov, transmisijski mehanizem denarne politike ali monetarno suverenost. Pristojni organi bi morali zavrniti izdajo dovoljenja v primerih, ko

⁽¹⁷⁾ Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 176, 27.6.2013, str. 1).

ECB ali centralna banka države članice poda negativno mnenje zaradi tveganja za nemoteno delovanje plačilnih sistemov, transmisijski mehanizem denarne politike ali monetarno suverenost. Kadar pristojni organ izda dovoljenje izdajatelju vložniku žetonov, vezanih na sredstva, bi se morala za odobreno šteti tudi bela knjiga o kriptosredstvu, ki jo pripravi zadevni izdajatelj. Dovoljenje pristojnega organa bi moralo veljati po vsej Uniji in izdajatelju žetonov, vezanih na sredstva, omogočiti, da ta kriptosredstva ponudi na notranjem trgu in zaprosi za uvrstitev v trgovanje. Enako bi morala tudi bela knjiga o kriptosredstvu veljati za celotno Unijo, države članice pa ne bi smele imeti možnosti, da naložijo dodatne zahteve.

- (46) V več primerih, ko se z ECB posvetuje na podlagi te uredbe, bi moralo biti njeno mnenje zavezujoče, saj zavezuje pristojni organ, da zavrne, odvzame ali omeji dovoljenje izdajatelja žetonov, vezanih na sredstva, ali da izdajatelju žetonov, vezanih na sredstva, naloži posebne ukrepe. Člen 263, prvi odstavek, PDEU določa, da Sodišče Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Sodišče) nadzira zakonitost aktov ECB, razen priporočil ali mnenj. Vendar bi bilo treba opozoriti, da mora Sodišče to določbo razlagati ob upoštevanju vsebine in učinkov mnenja ECB.
- (47) Da bi zagotovili varstvo malih imetnikov, bi morali izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, imetnikom takih žetonov vedno zagotoviti informacije, ki so popolne, poštene, jasne in nezavajajoče. Bele knjige o kriptosredstvu o žetonih, vezanih na sredstva, bi morale vključevati informacije o mehanizmu za stabilizacijo, naložbeni politiki za rezervna sredstva, ureditvi skrbništva rezervnih sredstev in o pravicah, zagotovljenih imetnikom.
- (48) Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, bi morali poleg informacij, posredovanih v beli knjigi o kriptosredstvu imetnikom takih žetonov stalno zagotavljati informacije. Zlasti bi morali na svojem spletišču razkriti količino žetonov, vezanih na sredstva, v obtoku ter vrednost in sestavo rezervnih sredstev. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, bi morali razkriti tudi vse dogodke, ki so ali bi lahko znatno vplivali na vrednost žetonov, vezanih na sredstva, ali na rezervna sredstva, ne glede na to, ali so taka kriptosredstva uvrščena v trgovanje.
- (49) Da bi zagotovili varstvo malih imetnikov, bi morali izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, vedno ravnati pošteno, pravično in strokovno ter v skladu z najboljšimi interesi imetnikov žetonov, vezanih na sredstva. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, bi morali vzpostaviti tudi jasen postopek za obravnavo pritožb, ki jih prejmejo od imetnikov žetonov, vezanih na sredstva.
- (50) Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, bi morali vzpostaviti politiko za prepoznavanje, preprečevanje, obvladovanje in razkritje nasprotij interesov, ki lahko nastanejo pri njihovih odnosih z njihovimi delničarji ali člani, ali s katerimkoli delničarjem ali članom, neposrednim ali posrednim, ki ima kvalificiran delež v izdajateljih, ali s člani njihovega upravljalnega organa, njihovimi zaposlenimi, imetniki žetonov, vezanih na sredstva, ali tretjimi ponudniki storitev.
- (51) Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, bi morali imeti zanesljivo ureditev upravljanja, vključno z jasno organizacijsko strukturo z natančno opredeljenimi, preglednimi in doslednimi odgovornostmi ter učinkovitimi postopki za ugotavljanje, upravljanje in spremljanje tveganj ter poročanje o tveganjih, ki so jim ali bi jim lahko bili izpostavljeni. Člani upravljalnega organa takih izdajateljev bi morali biti sposobni in primerni, predvsem ne bi smeli biti obsojeni kaznivih dejanj, povezanih s pranjem denarja ali financiranjem terorizma, ali katerih koli drugih kaznivih dejanj, ki bi vplivala na njihov dober ugled. Delničarji ali člani, neposredni ali posredni, fizične ali pravne osebe, ki imajo kvalificirane deleže v takšnih izdajateljih, bi morali imeti zadosten ugled in predvsem ne bi smeli biti obsojeni kaznivih dejanj na področju pranja denarja ali financiranja terorizma, ali katerih koli drugih kaznivih dejanj, ki bi vplivala na njihov dober ugled. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, bi morali uporabljati tudi vire, sorazmerne z obsegom njihovih dejavnosti, ter vedno zagotavljati neprekinjeno in redno izvajanje svojih dejavnosti. V ta namen bi morali izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, vzpostaviti politiko neprekinjenega poslovanja, katere cilj je v primeru prekinitve njihovih sistemov in postopkov zagotoviti izvajanje njihovih glavnih dejavnosti, povezanih z žetoni, vezanimi na sredstva. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, bi morali imeti tudi močan mehanizem notranje kontrole in učinkovite postopke za upravljanje tveganja ter sistem, ki zagotavlja celovitost in zaupnost prejetih informacij. Namen teh obveznosti je zagotoviti zaščito imetnikov žetonov, vezanih na sredstva, zlasti malih imetnikov, ne da bi pri tem ustvarjali nepotrebne ovire.

- (52) Izdajatelj žetonov, vezanih na sredstva, so običajno v središču mreže subjektov, ki zagotavljajo izdajo takih kriptosredstev, njihov prenos in razdelitev imetnikom. Od izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva, bi bilo zato treba zahtevati, da vzpostavijo in ohranjajo ustrezne pogodbene dogovore s tretjimi subjekti, ki zagotavljajo mehanizem za stabilizacijo in naložbe rezervnih sredstev, ki krijejo vrednost žetonov, skrbništvo takih rezervnih sredstev in, kadar je ustrezno, razdelitev žetonov, vezanih na sredstva, javnosti.
- (53) Za obravnavo tveganj za finančno stabilnost širšega finančnega sistema bi morale za izdajatelje žetonov, vezanih na sredstva, veljati kapitalske zahteve. Te zahteve bi morale biti sorazmerne z obsegom izdaje žetonov, vezanih na sredstva, in bi zato morale biti izračunane kot odstotek rezerve sredstev, ki krijejo vrednost žetonov, vezanih na sredstva. Pristojni organi pa bi morali imeti možnost, da povečajo zahtevani znesek kapitalskih zahtev, na podlagi, med drugim, ocene postopka za obvladovanje tveganja in mehanizmov notranjega nadzora izdajatelja, kakovosti in nestanovitnosti rezervnih sredstev, ki krijejo žetone, vezane na sredstva, ali skupne vrednosti in števila poslov, opravljenih z žetoni, vezanimi na sredstva.
- (54) Izdajatelj žetonov, vezanih na sredstva, bi morali za zavarovanje svoje odgovornosti do imetnikov žetonov, vezanih na sredstva, imeti in vzdrževati rezervo sredstev, ki ustreza tveganjem, izraženim v taki odgovornosti. Rezervo sredstev bi bilo treba uporabljati v korist imetnikov žetonov, vezanih na sredstva, kadar izdajatelj ni zmožen izpolniti svojih obveznosti do imetnikov, na primer v primeru insolventnosti. Rezerva sredstev bi morala biti sestavljena in se upravljati tako, da so pokrita tržna in valutna tveganja. Izdajatelj žetonov, vezanih na sredstva, bi morali zagotoviti preudarno upravljanje rezerve sredstev in zlasti zagotoviti, da vrednost rezerve znaša najmanj toliko, kot znaša ustrezna vrednost žetonov v obtoku ter da se spremembe rezerve ustrezno upravljajo, da se preprečijo škodljivi učinki rezervnih sredstev na trg. Izdajatelj žetonov, vezanih na sredstva, bi zato morali imeti jasne in podrobne politike, ki med drugim opisujejo sestavo rezerve sredstev, razporeditev sredstev vključenih vanjo, celovito oceno tveganj, ki izhajajo iz rezervnih sredstev, postopek za izdajo in unovčenje žetonov, vezanih na sredstva, postopek povečanja in zmanjšanja rezervnih sredstev ter, kadar so rezervna sredstva naložena, naložbeno politiko, ki ji sledijo izdajatelj. Izdajatelj žetonov, vezanih na sredstva, ki se tržijo tako v Uniji kot v tretjih državah, bi morali zagotoviti, da je njihova rezerva sredstev na voljo za kritje obveznosti izdajateljev do imetnikov v Uniji. Zahteva po vzdrževanju rezerve sredstev pri podjetjih, za katera velja pravo Unije, bi se zato morala uporabljati sorazmerno z deležem žetonov, vezanih na sredstva, ki naj bi se tržil v Uniji.
- (55) Da bi preprečili tveganje izgube pri žetoni, vezanih na sredstva, in ohranili vrednost teh sredstev, bi morali izdajatelj žetonov, vezanih na sredstva, imeti ustrezno politiko skrbništva rezervnih sredstev. Ta politika bi morala zagotoviti, da so rezervna sredstva vedno v celoti ločena od izdajateljevih lastnih sredstev, da rezervna sredstva niso obremenjena ali zastavljena kot zavarovanje s premoženjem in da ima izdajatelj žetonov, vezanih na sredstva, takojšen dostop do teh rezervnih sredstev. Rezervna sredstva bi morala, odvisno od njihove narave, v skrbništvu hraniti ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi, kreditna institucija z dovoljenjem na podlagi Direktive 2013/36/EU ali investicijsko podjetje z dovoljenjem na podlagi Direktive 2014/65/EU. To ne bi smelo izključevati možnosti prenosa imetja stvarnih sredstev na drug subjekt. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, kreditne institucije ali investicijska podjetja, ki delujejo kot skrbniki rezervnih sredstev, bi morali izdajatelju ali imetnikom žetonov, vezanih na sredstva, odgovarjati za izgubo takšnih rezervnih sredstev, razen če dokažejo, da je do take izgube prišlo zaradi zunanjega dogodka, na katerega razumno niso mogli vplivati. Preprečevati bi bilo treba koncentracije skrbnikov rezervnih sredstev. Vendar v nekaterih primerih to morda ni mogoče zaradi pomanjkanja ustreznih alternativ. V takih primerih je treba začasno koncentracijo šteti za sprejemljivo.
- (56) Za zaščito imetnikov žetonov, vezanih na sredstva, pred zmanjšanjem vrednosti sredstev, ki krijejo vrednost žetonov, bi morali izdajatelj žetonov, vezanih na sredstva, vložiti rezervna sredstva samo v varna sredstva z nizkim tveganjem z minimalnim tržnim tveganjem, tveganjem zaradi koncentracije in kreditnim tveganjem. Ker bi se žetoni, vezani na sredstva, lahko uporabljali kot menjalno sredstvo, bi moral vse dobičke ali izgube, ki izhajajo iz naložbe rezervnih sredstev, nositi izdajatelj žetonov, vezanih na sredstva.

- (57) Imetniki žetonov, vezanih na sredstva, bi morali imeti stalno pravico do unovčenja, na podlagi katere mora izdajatelj na zahtevo imetnikov žetonov, vezanih na sredstva, kadar koli unovčiti žetone, vezane na sredstva. Izdajatelj žetonov, vezanih na sredstva, bi jih moral unovčiti bodisi tako, da izplača znesek, ki je enak tržni vrednosti sredstev, na katera so vezani žetoni v lasti imetnika, v obliki denarnih sredstev, ki niso elektronski denar, bodisi tako, da izroči sredstva, na katera se nanašajo žetoni. Izdajatelj žetonov, vezanih na sredstva, bi moral imetniku vedno zagotoviti možnost unovčenja žetonov, vezanih na sredstva, v obliki denarnih sredstev, ki niso elektronski denar, v isti nominalni vrednosti v uradni valuti, ki jo je izdajatelj sprejel pri prodaji žetonov. Izdajatelj bi moral zagotoviti dovolj podrobne in lahko razumljive informacije o različnih oblikah unovčenja, ki so na voljo.
- (58) Za zmanjšanje tveganja, da se žetoni, vezani na sredstva, uporabljajo kot hranilec vrednosti, izdajatelj žetonov, vezanih na sredstva, in ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi pri zagotavljanju storitev v zvezi s kriptosredstvi, povezanimi z žetoni, vezanimi na sredstva, imetnikom žetonov, vezanih na sredstva, ne bi smeli dajati obresti za obdobje, v katerem taki imetniki posedujejo te žetone, vezane na sredstva.
- (59) Žetone, vezane na sredstva, in e-denarne žetone bi bilo treba šteti za pomembne, ko izpolnjujejo ali bodo verjetno izpolnjevali nekatera merila, vključno z velikim krogom strank, visoko tržno kapitalizacijo ali velikim številom poslov. Kot take bi jih lahko uporabljalo veliko število imetnikov, njihova uporaba pa bi lahko povzročila posebne izzive v smislu finančne stabilnosti, transmisijskega mehanizma denarne politike ali monetarne suverenosti. Za te pomembne žetone, vezane na sredstva, in pomembne e-denarne žetone, bi morale veljati strožje zahteve kot za žetone, vezane na sredstva, ali e-denarne žetone, ki ne štejejo za pomembne. Za izdajatelje pomembnih e-denarnih žetonov bi zlasti morale veljati višje kapitalske zahteve in zahteve glede interoperabilnosti, vzpostaviti pa bi morali tudi politiko upravljanja likvidnosti. Komisija bi morala v okviru pregleda uporabe te uredbe pregledati ustreznost pragov za razvrstitev žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona kot pomembnega. Temu pregledu se, kadar je ustrezno, priloži zakonodajni predlog.
- (60) Celovito spremljanje celotnega ekosistema izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva, je pomembno za določitev resničnega obsega in učinka takih žetonov. Da bi zajeli vse posle, ki se izvedejo v zvezi s katerim koli danim žetonom, vezanim na sredstva, spremljanje takih žetonov zato vključuje spremljanje vseh poslov, ki se poravnajo, ne glede na to, ali so poravnani v razpršeni evidenci (v nadaljnjem besedilu: znotraj verige) ali zunaj razpršene evidence (v nadaljnjem besedilu: zunaj verige), in vključno s posli med strankami istega ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi.
- (61) Zlasti je pomembno oceniti transakcije, poravnane z žetoni, vezanimi na sredstva, in povezane z uporabo žetonov kot menjalnega sredstva na območju enotne valute, in sicer tiste, povezane s plačili dolgov, vključno s tistimi v okviru poslov s trgovci. Ti posli ne bi smeli vključevati poslov, povezanih z investicijskimi funkcijami in storitvami, kot je menjalno sredstvo za denarna sredstva ali druga kriptosredstva, razen če obstajajo dokazi, da se žeton, vezan na sredstva, uporablja za poravnavo poslov z drugimi kriptosredstvi. Uporaba za poravnavo poslov z drugimi kriptosredstvi bi bila prisotna v primerih, ko se posel, ki vključuje dve komponenti kriptosredstev, ki se razlikujeta od žetonov, vezanih na sredstva, poravnava v žetonih, vezanih na sredstva. Poleg tega bi bilo treba od izdajateljev zahtevati, da zmanjšajo raven dejavnosti, kadar se žetoni, vezani na sredstva, široko uporabljajo kot menjalno sredstvo na območju enotne valute. Za žeton, vezan na sredstva, bi bilo treba šteti, da se široko uporablja kot menjalno sredstvo, kadar sta povprečno število in povprečna skupna vrednost poslov na dan, povezanih z uporabo žetonov, vezanih na sredstva, kot menjalnega sredstva na območju enotne valute, višja od enega milijona poslov oziroma 200 000 000 EUR.
- (62) Kadar žetoni, vezani na sredstva, resno ogrožajo nemoteno delovanje plačilnih sistemov, transmisijski mehanizem denarne politike ali monetarno suverenost, bi morale imeti centralne banke možnost, da od pristojnega organa zahtevajo, da odvzame dovoljenje izdajatelja teh žetonov, vezanih na sredstva. Kadar žetoni, vezani na sredstva, ogrožajo nemoteno delovanje plačilnih sistemov, transmisijski mehanizem denarne politike ali monetarno suverenost, bi morale imeti centralne banke možnost, da od pristojnih organov zahtevajo, da omejijo znesek teh žetonov, vezanih na sredstva, ki naj bi se izdali, ali da uvedejo najmanjši nominalni znesek.
- (63) Ta uredba ne posega v nacionalno pravo, ki ureja uporabo domačih in tujih valut v operacijah med rezidenti ter jo sprejmejo države članice, ki niso v euroobmočju, pri izvajanju svoje pravice do monetarne suverenosti.

- (64) Izdajatelj žetonov, vezanih na sredstva, bi morali pripraviti načrt sanacije, ki določa ukrepe, ki jih mora izdajatelj sprejeti za ponovno izpolnjevanje zahtev, ki se uporabljajo za rezervno sredstev, tudi v primerih, kadar izpolnitev zahtev po unovčenju povzročičasna neravnotežja pri rezervi sredstev. Pristojni organ bi moral imeti pooblastilo, dačasno ustavi unovčenje žetonov, vezanih na sredstva, da zaščiti interese imetnikov žetonov, vezanih na sredstva, in finančno stabilnost.
- (65) Izdajatelj žetonov, vezanih na sredstva, bi morali imeti načrt za urejeno unovčevanje žetonov, s katerim bi zagotovili, da so pravice imetnikov žetonov, vezanih na sredstva, zaščitene, kadar izdajatelj ne morejo izpolniti svojih obveznosti, tudi v primeru prenehanja izdajanja žetonov, vezanih na sredstva. Kadar je izdajatelj žetonov, vezanih na sredstva, kreditna institucija ali subjekt, ki spada na področje uporabe Direktive 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁸⁾, bi se moral pristojni organ posvetovati z ustreznim organom za reševanje. Temu organu za reševanje bi bilo treba dovoliti, da pregleda načrt unovčenja, da bi v njem odkril vse elemente, ki bi lahko negativno vplivali na rešljivost izdajatelja, strategijo reševanja izdajatelja ali vse ukrepe, predvidene v načrtu reševanja izdajatelja, ter v zvezi s temi zadevami pripravi priporočila za pristojni organ. Pri tem bi bilo treba organu za reševanje dovoliti tudi, da preuči, ali so potrebne kakršne koli spremembe načrta reševanja ali strategije reševanja v skladu z določbami Direktive 2014/59/EU in Uredbe (EU) št. 806/2014 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁹⁾, kot je ustrezno. Tak pregled, ki ga opravi organ za reševanje, ne bi smel vplivati na pooblastila bonitetnega nadzornega organa ali organa za reševanje, kot je ustrezno, za sprejemanje ukrepov za preprečevanje krize ali ukrepov kriznega upravljanja.
- (66) Izdajatelj e-denarnih žetonov bi morali imeti dovoljenje bodisi kot kreditna institucija na podlagi Direktive 2013/36/EU bodisi kot institucija za izdajo elektronskega denarja na podlagi Direktive 2009/110/ES. E-denarni žetoni bi se morali šteti za „elektronski denar“, kot je opredeljen v Direktivi 2009/110/ES, njihovi izdajatelji pa bi morali izpolnjevati ustrezne zahteve iz Direktive 2009/110/ES za začetek opravljanja in opravljanje dejavnosti ter nadzor skrbnega in varnega poslovanja institucij za izdajo elektronskega denarja ter zahteve glede izdajanja in unovčljivosti e-denarnih žetonov, razen če je v tej uredbi določeno drugače. Izdajatelj e-denarnih žetonov bi morali pripraviti belo knjigo o kriptosredstvu in o tem uradno obvestiti svoj pristojni organ. Za e-denarne žetone bi se morale uporabljati izjeme v zvezi z omejenimi omrežji, v zvezi z določenimi transakcijami ponudnikov elektronskih komunikacijskih omrežij in v zvezi z institucijami za izdajo elektronskega denarja, ki izdajajo le omejen najvišji znesek elektronskega denarja, na podlagi neobvezne izjeme, določene v Direktivi 2009/110/ES. Vendar bi morali izdajatelj e-denarnih žetonov še vedno pripraviti belo knjigo o kriptosredstvu, da bi kupce obvestili o značilnostih e-denarnih žetonov in z njimi povezanih tveganjih, ter o beli knjigi o kriptosredstvu pred njeno objavo tudi uradno obvestiti pristojni organ.
- (67) Imetnikom e-denarnih žetonov bi bilo treba zagotoviti terjatev do izdajatelja e-denarnih žetonov. Imetnikom e-denarnih žetonov bi bilo treba vedno zagotoviti pravico unovčenja po nominalni vrednosti z denarnimi sredstvi, denominiranimi v uradni valuti, na katero je vezan e-denarni žeton. Določbe Direktive 2009/110/ES o možnosti zaračunavanja nadomestila v zvezi z unovčenjem niso pomembne v okviru e-denarnih žetonov.
- (68) Za zmanjšanje tveganja, da se e-denarni žetoni uporabljajo kot hranilec vrednosti, izdajatelj e-denarnih žetonov in ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, kadar zagotavljajo storitve v zvezi s kriptosredstvi, povezanimi z e-denarni žetoni, imetnikom e-denarnih žetonov ne bi smeli dajati obresti, vključno z obrestmi, ki niso povezane z dolžino obdobja, ko imajo taki imetniki v lasti zadevne e-denarne žetone.

⁽¹⁸⁾ Direktiva 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o vzpostavitvi okvira za sanacijo ter reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij ter o spremembi Direktive Sveta 82/891/EGS, ter direktiv 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU in 2013/36/EU, in uredb (EU) št. 1093/2010 in (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 173, 12.6.2014, str. 190).

⁽¹⁹⁾ Uredba (EU) št. 806/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2014 o določitvi enotnih pravil in enotnega postopka za reševanje kreditnih institucij in določenih investicijskih podjetij v okviru enotnega mehanizma za reševanje in enotnega sklada za reševanje ter o spremembi Uredbe (EU) št. 1093/2010 (UL L 225, 30.7.2014, str. 1).

- (69) Bela knjiga o kriptosredstvu, ki jo pripravi izdajatelj e-denarnih žetonov, bi morala vsebovati vse informacije o tem izdajatelju in ponudbi e-denarnih žetonov oziroma o njihovi uvrstitvi v trgovanje, ki so potrebne, da se potencialnim kupcem omogoči, da sprejmejo informirano odločitev o nakupu in razumejo tveganja v zvezi s ponudbo e-denarnih žetonov. V beli knjigi o kriptosredstvu bi moralo biti tudi izrecno navedeno, da imajo imetniki e-denarnih žetonov pravico, da svoje e-denarne žetone kadar koli in po nominalni vrednosti unovčijo v zameno za denarno sredstvo, denominirano v uradni valuti, na katero so vezani e-denarni žetoni.
- (70) Kadar izdajatelj e-denarnih žetonov vloži denarna sredstva, prejeta v zameno za e-denarne žetone, jih mora vložiti v sredstva, denominirana v valuti, ki je enaka uradni valuti, na katero je vezan e-denarni žeton, da bi se izognili medvalutnim tveganjem.
- (71) Pomembni e-denarni žetoni bi lahko pomenili večje tveganje za finančno stabilnost kot e-denarni žetoni, ki niso pomembni, in tradicionalni elektronski denar. Za izdajatelje pomembnih e-denarnih žetonov, ki so institucije za izdajo elektronskega denarja, bi zato morale veljati dodatne zahteve. Za take izdajatelje pomembnih e-denarnih žetonov bi zlasti morale veljati višje kapitalske zahteve kot za izdajatelje drugih e-denarnih žetonov in zahteve glede interoperabilnosti, vzpostaviti pa bi morali tudi politiko upravljanja likvidnosti. Izpolnjevati bi morali tudi nekatere zahteve, ki veljajo za izdajatelje žetonov, vezanih na sredstva, kot so zahteve glede rezerve sredstev, na primer glede skrbništva in vlaganja rezerve sredstev. Te zahteve za izdajatelje pomembnih e-denarnih žetonov bi se morale uporabljati namesto členov 5 in 7 Direktive 2009/110/ES. Ker se ti določbi Direktive 2009/110/ES ne uporabljata za kreditne institucije pri izdajanju elektronskega denarja, se zanje ne bi smele uporabljati tudi dodatne zahteve za pomembne e-denarne žetone iz te uredbe.
- (72) Izdajatelji e-denarnih žetonov bi morali imeti vzpostavljene načrte sanacije in načrte unovčenja, s katerimi bi zagotovili, da so pravice imetnikov e-denarnih žetonov zaščitene, kadar izdajatelji ne morejo izpolniti svojih obveznosti.
- (73) V večini držav članic zagotavljanje storitev v zvezi s kriptosredstvi še ni regulirano kljub morebitnim tveganjem, ki jih predstavljajo za zaščito vlagateljev, celovitost trga in finančno stabilnost. Za obravnavo takih tveganj ta uredba določa operativne, organizacijske in bonitetne zahteve na ravni Unije, ki se uporabljajo za ponudnike storitev v zvezi s kriptosredstvi.
- (74) Da bi omogočili učinkovit nadzor in preprečili izogibanje nadzoru, bi morale storitve v zvezi s kriptosredstvi opravljati le pravne osebe, ki imajo statutarni sedež v državi članici, v kateri opravljajo bistvene poslovne dejavnosti, vključno z opravljanjem storitev v zvezi s kriptosredstvi. Subjektom, ki niso pravne osebe, kot so poslovna partnerstva, bi bilo treba pod določenimi pogoji tudi dovoliti opravljanje storitev v zvezi s kriptosredstvi. Bistveno je, da ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi ohranijo učinkovito upravljanje svojih dejavnosti v Uniji, da se prepreči spodkopavanje učinkovitega bonitetnega nadzora in zagotovi izvrševanje zahtev iz te uredbe, katerih namen je zagotoviti zaščito vlagateljev, celovitost trga in finančno stabilnost. Redni tesni neposredni stiki med nadzorniki in odgovornim vodstvom ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi bi morali biti bistveni element takega nadzora. Zato bi moral biti sedež dejanske uprave ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi v Uniji in vsaj eden od direktorjev bi moral imeti stalno prebivališče v Uniji. Sedež dejanske uprave pomeni kraj, kjer se sprejemajo ključne odločitve vodstva in poslovne odločitve, ki so potrebne za vodenje poslov.
- (75) Ta uredba ne bi smela vplivati na možnost oseb s sedežem v Uniji, da na lastno pobudo prejemajo storitve v zvezi s kriptosredstvi, ki jih opravlja podjetje iz tretje države. Kadar podjetje iz tretje države opravlja storitve v zvezi s kriptosredstvi na pobudo osebe s sedežem v Uniji, se ne bi smelo šteti, da se te storitve v zvezi s kriptosredstvi opravljajo na ozemlju Unije. Kadar podjetje iz tretje države v Uniji pridobiva stranke ali potencialne stranke ali če v Uniji promovira ali oglašuje storitve ali dejavnosti v zvezi s kriptosredstvi, se ne bi smelo šteti, da se njegove storitve opravljajo kot storitve v zvezi s kriptosredstvi na pobudo stranke. V takem primeru bi moralo imeti podjetje iz tretje države dovoljenje za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi.

- (76) Glede na trenutni razmeroma majhen obseg ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi bi bilo treba pristojnost za izdajo dovoljenj in nadzor takih ponudnikov storitev prenesti na nacionalne pristojne organe. Dovoljenje za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi bi moral odobriti, zavrniti ali odvzeti pristojni organ države članice, v kateri ima subjekt statutarni sedež. Kadar se dovoljenje izda, bi morale v njem biti navedene storitve v zvezi s kriptosredstvi, za katere ima ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi dovoljenje, veljati pa bi moralo za celotno Unijo.
- (77) Za zagotovitev nadaljnje zaščite finančnega sistema Unije pred tveganji pranja denarja in financiranja terorizma je treba zagotoviti, da ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi obsežneje preverjajo finančne operacije, ki vključujejo stranke in finančne institucije iz tretjih držav, ki so uvrščene na seznam tretjih držav z visokim tveganjem, ker so jurisdikcije, ki imajo v svojih nacionalnih ureditvah o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma strateške pomanjkljivosti, ki bistveno ogrožajo finančni sistem Unije, iz Direktive (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁰⁾.
- (78) Nekaterim podjetjem, za katera veljajo zakonodajni akti Unije o finančnih storitvah, bi moralo biti omogočeno, da vse ali nekatere storitve v zvezi s kriptosredstvi opravljajo, ne da bi jim bilo treba pridobiti dovoljenje, kot ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi v skladu s to uredbo, če pred prvim opravljanjem teh storitev svoje pristojne organe uradno obvestijo o določenih informacijah. V takih primerih bi se morala ta podjetja šteti za ponudnike storitev v zvezi s kriptosredstvi, v zvezi z njimi pa bi se morala uporabljati ustrezna upravna pooblastila iz te uredbe, vključno s pooblastilom za začasno prekinitev ali prepoved določenih storitev v zvezi s kriptosredstvi. Za ta podjetja bi morale veljati vse zahteve, ki se na podlagi te uredbe uporabljajo za ponudnike storitev v zvezi s kriptosredstvi, razen zahtev za pridobitev dovoljenja, kapitalskih zahtev in postopka odobritve v zvezi z delničarji in člani, ki imajo kvalificirane deleže, saj so te zadeve zajete v ustreznih zakonodajnih aktih Unije, na podlagi katerih so pridobila dovoljenje. Postopek uradnega obveščanja za kreditne institucije, ki name ravajo opravljati storitve v zvezi s kriptosredstvi na podlagi te uredbe, ne bi smel posegati v določbe nacionalnega prava, s katerimi se prenaša Direktiva 2013/36/EU in ki določajo postopke za izdajo dovoljenja kreditnim institucijam za opravljanje storitev iz Priloge I k navedeni direktivi.
- (79) Da bi zagotovili varstvo potrošnikov, celovitost trga in finančno stabilnost, bi morali ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi vedno ravnati pošteno, pravično in strokovno ter v skladu z najboljšimi interesi svojih strank. Storitve v zvezi s kriptosredstvi bi se morale šteti za „finančne storitve“, kot so opredeljene v Direktivi 2002/65/ES, kadar izpolnjujejo merila iz navedene direktive. Kadar se kriptosredstva tržijo na daljavo, bi morala Direktiva 2002/65/ES veljati tudi za pogodbe med ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi in potrošniki, razen če je v tej uredbi izrecno navedeno drugače. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi bi morali svojim strankam zagotoviti informacije, ki so popolne, poštene, jasne in nezavajajoče, ter jih opozoriti na tveganja, povezana s kriptosredstvi. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi bi morali javno objaviti svojo politiko oblikovanja cen, vzpostaviti postopke za obravnavanje pritožb in imeti zanesljivo politiko za prepoznavanje, preprečevanje, obvladovanje in razkrivanje nasprotij interesov.
- (80) Za zagotovitev varstva potrošnikov bi morali ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki imajo dovoljenje na podlagi te uredbe, izpolnjevati določene bonitetne zahteve. Te bonitetne zahteve bi bilo treba določiti kot fiksni znesek ali sorazmerno s stalnimi splošnimi stroški ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi iz predhodnega leta, odvisno od vrste storitev, ki jih opravljajo.
- (81) Za ponudnike storitev v zvezi s kriptosredstvi bi morale veljati stroge organizacijske zahteve. Člani upravljalnega organa ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi bi morali biti sposobni in primerni predvsem pa ne bi smeli biti obsojeni kaznivih dejanj, povezanih s pranjem denarja ali financiranjem terorizma, ali katerih koli drugih kaznivih dejanj, ki bi vplivala na njihov dober ugled. Delničarji ali člani, neposredni ali posredni, fizične ali pravne osebe, ki imajo kvalificirane deleže v ponudnikih storitev v zvezi s kriptosredstvi, bi morali imeti zadosten ugled in predvsem ne bi smeli biti obsojeni kaznivih dejanj na področju pranja denarja ali financiranja terorizma, ali katerih koli drugih kaznivih dejanj, ki bi vplivala na njihov dober ugled. Poleg tega, kadar bi lahko vpliv, ki ga

⁽²⁰⁾ Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L 141, 5.6.2015, str. 73).

izvajajo delničarji in člani, ki imajo kvalificirane deleže v ponudniku storitev v zvezi s kriptosredstvi, najverjetneje škodoval varnemu in skrbnemu upravljanju ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, med drugim ob upoštevanju njihovih prejšnjih dejavnosti, tveganja, da bodo izvajali nezakonite dejavnosti, ali vpliva ali nadzora s strani vlade tretje države, bi morali imeti pristojni organi pooblastilo za naslovitev teh tveganj. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi bi morali zaposliti poslovodstvo in osebje z ustreznim znanjem, veščinami in strokovnostjo ter sprejeti vse razumne ukrepe za opravljanje njihovih nalog, tudi s pripravo načrta za neprekinjeno poslovanje. Imeti bi morali zanesljive mehanizme notranje kontrole in ocenjevanja tveganja ter ustrezne sisteme in postopke za zagotavljanje celovitosti in zaupnosti prejetih informacij. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi bi morali imeti ustrezno ureditev za vodenje evidenc o vseh poslih, naročilih in storitvah v zvezi s kriptosredstvi, ki jih opravijo. Prav tako bi morali imeti vzpostavljene sisteme za odkrivanje morebitnih zlorab trga, ki jih zagrešijo stranke.

- (82) Za zagotovitev varstva svojih strank bi morali imeti ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi ustrezne ureditve za zaščito lastninske pravice strank v zvezi s kriptosredstvi, ki jih posedujejo. Kadar morajo zaradi svojega poslovnega modela imeti denarna sredstva, kot so opredeljena v Direktivi (EU) 2015/2366, v obliki bankovcev, kovancev, denarnega depozita ali elektronskega denarja, ki pripadajo njihovim strankam, bi morali ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi takšna denarna sredstva zaupati kreditni instituciji ali centralni banki, kadar je na voljo račun pri centralni banki. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi bi morali imeti dovoljenje za izvajanje plačilnih transakcij, povezanih s storitvami v zvezi s kriptosredstvi, ki jih ponujajo, samo če imajo dovoljenje za opravljanje plačilnih storitev v skladu z navedeno direktivo.
- (83) Glede na storitve, ki jih opravljajo, in zaradi posebnih tveganj, povezanih z vsako vrsto storitev, bi morale za ponudnike storitev v zvezi s kriptosredstvi veljati posebne zahteve, kar zadeva te storitve. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki zagotavljajo skrbništvo in upravljanje kriptosredstev v imenu strank, bi morali skleniti dogovor s svojimi strankami z določenimi obveznimi določbami ter vzpostaviti in izvajati politiko skrbništva, ki mora biti na razpolago strankam, kadar jo zahtevajo, v elektronski obliki. Tak sporazum bi moral med drugim določati naravo storitve, ki se opravlja, ki bi lahko vključevala posedovanje kriptosredstev, ki pripadajo strankam, ali sredstva za dostop do takih kriptosredstev; v tem primeru bi lahko stranka ohranila nadzor nad kriptosredstvi v skrbništvu. Kot alternativna možnost bi se lahko kriptosredstva ali sredstva za dostop do njih prenesla v popoln nadzor ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki vodijo kriptosredstva, ki pripadajo strankam, ali sredstva za dostop do takih kriptosredstev, bi morali zagotoviti, da takih kriptosredstev ne uporabljajo za svoj račun. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi bi morali zagotoviti, da so vsa kriptosredstva vedno neobremenjena. Ti ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi bi morali odgovarjati tudi za vse izgube zaradi incidentov v zvezi z informacijsko in komunikacijsko tehnologijo (IKT), vključno z incidenti zaradi kibernetičnih napadov, kraje ali kakršnega koli nepravilnega delovanja. Ponudniki strojne ali programske opreme denarnic brez gostitelja ne bi smeli spadati na področje uporabe te uredbe.
- (84) Za zagotovitev pravnega delovanja trgov kriptosredstev bi morali imeti ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki upravljajo platformo za trgovanje s kriptosredstvi, podrobna pravila delovanja ter zagotoviti, da so njihovi sistemi in postopki dovolj odporni, zanje bi morale veljati zahteve glede preglednosti pred trgovanjem in po njem, prilagocene trgu kriptosredstev, določiti pa bi morali tudi pregledna in nediskriminatorna pravila na podlagi objektivnih meril, ki bi urejala dostop do njihovih platform. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki upravljajo platformo za trgovanje s kriptosredstvi, bi morali imeti tudi pregledno strukturo provizij za opravljene storitve, da se prepreči oddajanje naročil, ki bi lahko prispevala k zlorabi trga ali neurejenim pogojem trgovanja. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki upravljajo platformo za trgovanje s kriptosredstvi, bi morali imeti možnost poravnave poslov, opravljenih na platformi za trgovanje, znotraj verige in zunaj nje ter si prizadevati za pravočasno poravnavo. Poravnavo poslov bi bilo treba začeti v 24 urah po tem, ko je bil posel izvršen na platformi za trgovanje. V primeru poravnave zunaj verige bi se morala poravnava začeti na isti delovni dan, v primeru poravnave znotraj verige pa bi poravnava lahko trajala dlje, saj je ne nadzira ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki upravlja platformo za trgovanje.
- (85) Za zagotovitev varstva potrošnikov bi morali imeti ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki kriptosredstva menjajo za denarna sredstva ali druga kriptosredstva z uporabo svojega kapitala, pripraviti nediskriminatorno trgovinsko politiko. Objaviti bi morali bodisi zavezujoče ponudbe bodisi metodologijo, ki jo uporabljajo za določanje cene kriptosredstev, ki jih želijo menjati, in objaviti vse omejitve, ki jih želijo določiti za znesek, ki se bo menjal. Zanje bi morale veljati tudi zahteve glede preglednosti po trgovanju.

- (86) Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki izvršujejo naročila za kriptosredstva v imenu strank, bi morali pripraviti politiko izvrševanja in si vedno prizadevati za doseganje najboljših možnih rezultatov za svoje stranke, tudi kadar delujejo kot njihova nasprotna stranka. Sprejeti bi morali vse potrebne ukrepe, s katerimi bi preprečili, da bi njihovi zaposleni zlorabljali informacije o naročilih strank. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki prejemajo naročila in posredujejo ta naročila drugim ponudnikom storitev v zvezi s kriptosredstvi, bi morali izvajati postopke za hitro in pravilno pošiljanje teh naročil. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi ne bi smeli biti deležni nobenih denarnih ali nedenarnih koristi za posredovanje teh naročil kateri koli posamezni platformi za trgovanje s kriptosredstvi ali katerim koli drugim ponudnikom storitev v zvezi s kriptosredstvi. Spremljati bi morali učinkovitost svojih ureditev izvrševanja naročil in politike izvrševanja, pri čemer bi morali oceniti, ali mesta izvrševanja, vključena v politiko izvrševanja naročil, zagotavljajo najboljši možni rezultat za stranko oziroma ali morajo spremeniti svoje ureditve izvrševanja, stranke, s katerimi imajo stalno poslovno razmerje, pa bi morali uradno obvestiti o vseh pomembnih spremembah svojih ureditev izvrševanja naročil ali politike izvrševanja.
- (87) Kadar je ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi pri izvrševanju naročil za kriptosredstva v imenu strank nasprotna stranka stranke, lahko obstajajo podobnosti s storitvami menjave kriptosredstev za denarna sredstva ali druga kriptosredstva. Vendar pri menjavah kriptosredstev za denarna sredstva ali druga kriptosredstva cena za take menjave svobodno določi ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi kot menjalnica. Vendar bi moral ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi pri izvrševanju naročil za kriptosredstva v imenu strank vedno zagotoviti, da doseže najboljši možni rezultat za svojo stranko, tudi kadar deluje kot nasprotna stranka stranke, v skladu s svojo politiko najboljšega izvrševanja. Menjava kriptosredstev za denarna sredstva ali druga kriptosredstva, kadar jo opravi izdajatelj ali ponudnik, ne bi smela biti storitev v zvezi s kriptosredstvi.
- (88) Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki plasirajo kriptosredstva za potencialne imetnike, bi morali tem osebam pred sklenitvijo pogodbe posredovati informacije o tem, kako nameravajo izvajati svojo storitev. Za zagotovitev varstva svojih strank bi morali imeti ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki imajo dovoljenje za plasiranje kriptosredstev, vzpostavljene posebne in ustrezne postopke za preprečevanje, spremljanje, obvladovanje in razkritje kakršnih koli nasprotij interesov, ki nastanejo zaradi njihovega plasiranja kriptosredstev svojim strankam in kadar je predlagana cena za plasiranje kriptosredstev precenjena ali podcenjena. Plasiranje kriptosredstev v imenu ponudnika se ne bi smelo šteti za ločeno ponudbo.
- (89) Za zagotovitev varstva potrošnikov bi morali ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki zagotavljajo svetovanje o kriptosredstvih na zahtevo stranke ali na lastno pobudo, ali ki zagotavljajo upravljanje portfeljev kriptosredstev, oceniti, ali so te storitve v zvezi s kriptosredstvi oziroma kriptosredstva primerna za stranke, glede na izkušnje, znanje, cilje in zmožnost kritja izgub svojih strank. Kadar stranke ponudnikom storitev v zvezi s kriptosredstvi ne zagotovijo informacij o svojih izkušnjah, znanju, ciljnih in zmožnosti kritja izgub ali če je jasno, da kriptosredstva niso primerna za stranke, ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi takih storitev v zvezi s kriptosredstvi ali kriptosredstev ne bi smeli priporočiti tem strankam ali začeti upravljati portfelje kriptosredstev. Pri svetovanju o kriptosredstvih bi morali ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi strankam predložiti poročilo, ki bi moralo vključevati oceno primernosti, v kateri podrobno opišejo dane nasvete in navedejo, kako ustrezajo preferencam in ciljem strank. Pri upravljanju portfelja kriptosredstev bi morali ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi svojim strankam zagotavljati redna poročila, ki bi morala vključevati pregled njihovih dejavnosti in uspešnosti portfelja ter posodobljeno izjavo o oceni primernosti.
- (90) Nekatere storitve v zvezi s kriptosredstvi, predvsem zagotavljanje skrbništva in upravljanja kriptosredstev v imenu strank, plasiranje kriptosredstev ter storitve prenosa kriptosredstev v imenu strank, bi se lahko prekrivale s plačilnimi storitvami, kot so opredeljene v Direktivi (EU) 2015/2366.
- (91) Orodij, ki jih izdajatelji elektronskega denarja svojim strankam zagotavljajo za upravljanje e-denarnega žetona, morda ni mogoče razlikovati od dejavnosti zagotavljanja skrbniških in upravnih storitev, kot jih ureja ta uredba. Institucije za izdajo elektronskega denarja bi zato tudi morale imeti možnost, da brez predhodnega dovoljenja v skladu s to uredbo zagotavljajo skrbniške storitve za opravljanje storitev v zvezi s kriptosredstvi samo glede e-denarnih žetonov, ki jih izdajo.

- (92) Dejavnost tradicionalnih distributerjev elektronskega denarja, in sicer distribucija elektronskega denarja v imenu izdajateljev, bi pomenila dejavnost plasiranja kriptosredstev za namene te uredbe. Vendar bi morale imeti fizične ali pravne osebe, ki imajo dovoljenje za distribucijo elektronskega denarja na podlagi Direktive 2009/110/ES, možnost distribucije e-denarnih žetonov v imenu izdajateljev e-denarnih žetonov, ne da bi morale za opravljanje storitev v zvezi s kriptosredstvi pridobiti predhodno dovoljenje na podlagi te uredbe. Zato bi morali biti taki distributerji izvzeti iz zahteve, da kot ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi zaprosijo za dovoljenje za dejavnost plasiranja kriptosredstev.
- (93) Ponudnik storitev prenosa kriptosredstev bi moral biti subjekt, ki v imenu stranke zagotavlja prenos kriptosredstev enega naslova ali računa razpršene evidence na drugega. Taka storitev prenosa ne bi smela vključevati potrjevalcev, vozlišč ali rudarjev, ki bi lahko bili del potrjevanja posla in posodobitve stanja tehnologije na kateri temelji razpršena evidenca. Številni ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi ponujajo tudi neko vrsto storitev prenosa kriptosredstev kot del, na primer, storitve zagotavljanja skrbništva in upravljanja kriptosredstev v imenu strank, menjave kriptosredstev za denarna sredstva ali druga kriptosredstva ali izvrševanja naročil kriptosredstev v imenu strank. Glede na podrobne značilnosti storitev, povezanih s prenosom e-denarnih žetonov, bi lahko take storitve pomenile plačilno storitev, kot je opredeljena v Direktivi (EU) 2015/2366. V takih primerih bi moral te prenose opraviti subjekt, ki ima dovoljenje za opravljanje takih plačilnih storitev v skladu z navedeno direktivo.
- (94) Ta uredba ne bi smela obravnavati najemanja in dajanja posojil v kriptosredstvih, vključno z e-denarnimi žetoni, in zato ne bi smela posegati v veljavno nacionalno pravo. Dodatno bi bilo treba oceniti izvedljivost in potrebo po urejanju takih dejavnosti.
- (95) Pomembno je zagotoviti zaupanje v trge kriptosredstev in celovitost trga. Zato je treba določiti pravila za odvrčanje od tržnih zlorab v zvezi s kriptosredstvi, ki so uvrščena v trgovanje. Ker pa so izdajatelji kriptosredstev in ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi zelo pogosto MSP, bi bilo nesorazmerno, da bi se zanje uporabljale vse določbe Uredbe (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²¹⁾. Zato je treba določiti posebna pravila, ki prepovedujejo nekatera ravnanja, ki bi lahko ogrozila zaupanje uporabnika v trge kriptosredstev in celovitost teh trgov, vključno s trgovanjem na podlagi notranjih informacij, nezakonitim razkritjem notranjih informacij in tržno manipulacijo, povezano s kriptosredstvi. Ta prilagojena pravila o zlorabi trga, storjeni v povezavi s kriptosredstvi, bi se morala uporabljati tudi, kadar so kriptosredstva uvrščena v trgovanje.
- (96) Pravno varnost za udeležence na trgih kriptosredstev bi bilo treba okrepiti s podrobnejšo opredelitvijo dveh bistvenih elementov za opredelitev notranjih informacij, in sicer natančne narave teh informacij in pomena njihovega morebitnega vpliva na cene kriptosredstev. Te elemente bi bilo treba upoštevati tudi za preprečevanje zlorabe trga v okviru trgov kriptosredstev in njihovega delovanja, pri čemer bi bilo treba na primer upoštevati uporabo družbenih medijev, uporabo pametnih pogodb za izvrševanje naročil in koncentracijo rudarskih bazenov.
- (97) Izvedeni finančni instrumenti, ki štejejo za finančne instrumente, kot so opredeljeni v Direktivi 2014/65/EU, in katerih temeljno sredstvo je kriptosredstvo, so predmet Uredbe (EU) št. 596/2014, kadar se z njimi trguje na reguliranem trgu, v večstranskem sistemu trgovanja ali organiziranem sistemu trgovanja. Za kriptosredstva, ki spadajo na področje uporabe te uredbe, ki so temeljna sredstva teh izvedenih finančnih instrumentov, bi morale veljati določbe o zlorabi trga iz te uredbe.
- (98) Pristojnim organom bi bilo treba podeliti zadostna pooblastila za nadzor nad izdajanjem, javnimi ponodbami in uvrstitvijo v trgovanje kriptosredstev, vključno z žetoni, vezanimi na sredstva, ali e-denarnimi žetoni, ter nad ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi. Ta pooblastila bi morala vključevati pooblastilo, da začasno prekinajo ali prepovejo javno ponudbo ali uvrstitev v trgovanje kriptosredstev ali zagotavljanje storitev v zvezi s kriptosredstvi ter preiskujejo kršitve pravil o zlorabi trga. Izdajatelji kriptosredstev, razen žetonov, vezanih na sredstva, ali e-denarnih žetonov, ne bi smeli biti predmet nadzora na podlagi te uredbe, kadar izdajatelj ni ponudnik ali oseba, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje.

⁽²¹⁾ Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga (uredba o zlorabi trga) ter razveljavitvi Direktive 2003/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter direktiv Komisije 2003/124/ES, 2003/125/ES in 2004/72/ES (UL L 173, 12.6.2014, str. 1).

- (99) Pristojni organi bi morali imeti tudi pooblastilo, da naložijo kazni izdajateljem, ponudnikom ali osebam, ki zaprosijo za uvrstitev kriptosredstev v trgovanje, vključno z žetoni, vezanimi na sredstva, ali e-denarnimi žetoni, ter ponudnikom storitev v zvezi s kriptosredstvi. Pristojni organi bi morali pri določanju vrste in ravni upravne kazni ali drugih upravnih ukrepov upoštevati vse ustrezne okoliščine, vključno z resnostjo in trajanjem kršitve, ter tem, ali je bila kršitev storjena naklepno.
- (100) Glede na čezmejno naravo trgov kriptosredstev bi morali pristojni organi medsebojno sodelovati, da bi odkrili in preprečili morebitne kršitve te uredbe.
- (101) Za olajšanje preglednosti v zvezi s kriptosredstvi in ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi bi moral ESMA vzpostaviti register belih knjig o kriptosredstvu, izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva, in e-denarnih žetonov ter ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi.
- (102) Pomembni žetoni, vezani na sredstva, se lahko uporabijo kot menjalno sredstvo in za opravljanje velike količine plačilnih transakcij. Ker lahko take velike količine predstavljajo specifična tveganja za transmisijske kanale denarne politike in monetarno suverenost je ustrezno, da se EBA dodeli naloga nadzora nad izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, ko se taki žetoni, vezani na sredstva, razvrstijo kot pomembni. Taka dodelitev bi morala obravnavati zelo specifično naravo tveganj, ki jih predstavljajo žetoni, vezani na sredstva, in ne bi smela predstavljati precedensa za katere koli druge zakonodajne akte Unije o finančnih storitvah.
- (103) Izdajatelje e-denarnih žetonov bi morali nadzorovati pristojni organi, odgovorni za nadzor v skladu z Direktivo 2009/110/ES. Vendar je glede na potencialno razširjeno uporabo pomembnih e-denarnih žetonov kot plačilnega sredstva in tveganj, ki jih lahko predstavljajo za finančno stabilnost, potreben dvojni nadzor nad izdajatelji pomembnih e-denarnih žetonov, ki ga izvajajo tako pristojni organi kot EBA. EBA bi moral nadzorovati, ali izdajatelji pomembnih e-denarnih žetonov izpolnjujejo posebne dodatne zahteve iz te uredbe za take žetone. Ker bi se morale posebne dodatne zahteve uporabljati samo za institucije za izdajo elektronskega denarja, ki izdajajo pomembne e-denarne žetone, bi morali kreditne institucije, ki izdajajo pomembne e-denarne žetone, za katere se take zahteve ne uporabljajo, še naprej nadzirati njihovi pristojni organi. Dvojni nadzor bi moral obravnavati zelo specifično naravo tveganj, ki jih predstavljajo e-denarni žetoni, in ne bi smel predstavljati precedensa za katere koli druge zakonodajne akte Unije o finančnih storitvah.
- (104) Pomembni e-denarni žetoni, denominirani v uradni valuti države članice, ki ni euro, ki se uporabljajo kot menjalno sredstvo in za poravnavo velike količine plačilnih transakcij, lahko, čeprav so malo verjetni, pomenijo posebna tveganja za monetarno suverenost države članice, v katere uradni valuti so denominirani. Kadar je vsaj 80 % števila imetnikov in obsega poslov s temi pomembnimi e-denarnimi žetoni skoncentriranih v matični državi članici, se nadzorniške odgovornosti ne bi smele prenesti na EBA.
- (105) EBA bi moral ustanoviti kolegij nadzornikov za vsakega izdajatelja pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, in pomembnih e-denarnih žetonov. Ker so izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, in pomembnih e-denarnih žetonov običajno v središču mreže subjektov, ki zagotavljajo izdajo takih kriptosredstev, njihov prenos in razdelitev, bi med člani kolegija nadzornikov za vsakega izdajatelja morali med drugim vključiti pristojne organe najpomembnejših platform za trgovanje s kriptosredstvi v primerih, ko so pomembni žetoni, vezani na sredstva, ali pomembni e-denarni žetoni uvrščeni v trgovanje, ter pristojne organe najpomembnejših subjektov in ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki zagotavljajo skrbništvo in upravljanje pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, in pomembnih e-denarnih žetonov v imenu imetnikov. Kolegij nadzornikov za izdajatelje pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, in pomembnih e-denarnih žetonov bi moral olajšati sodelovanje in izmenjavo informacij med svojimi člani ter izdajati nezavezujoča mnenja, med drugim o spremembah glede izdaje dovoljenj in nadzora glede takih izdajateljev.
- (106) Za nadzor izdajateljev pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, in pomembnih e-denarnih žetonov bi moral biti EBA med drugim pooblaščen za izvajanje inšpekcijskih pregledov na kraju samem, sprejemanje nadzornih ukrepov in nalaganje glob.

- (107) EBA bi moral izdajateljem pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, in pomembnih e-denarnih žetonov zaračunavati nadomestila za pokritje svojih stroškov, tudi režijskih. Za izdajatelje pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, bi moralo biti nadomestilo sorazmerno z velikostjo njihove rezerve sredstev. Za izdajatelje pomembnih e-denarnih žetonov bi moralo biti nadomestilo sorazmerno z zneskom sredstev, prejetih v zameno za pomembne e-denarne žetone.
- (108) Da se zagotovi učinkovitost te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi z natančnejšo določitvijo tehničnih elementov opredelitev iz te uredbe, da bi jih prilagodila tržnemu in tehnološkemu razvoju, natančnejšo določitvijo meril za določitev, ali bi bilo treba žeton, vezan na sredstva, ali e-denarni žeton razvrstiti kot pomembni, določitvijo, ali obstaja resen pomislek glede zaščite vlagateljev ali grožnja za pravilno delovanje in celovitost trgov kriptosredstev ali za stabilnost celotnega finančnega sistema Unije ali njegovega dela, natančnejšo določitvijo postopkovnih pravil za izvajanje pooblastil EBA v zvezi z nalaganjem glob ali periodičnih denarnih kazni, vključno z določbami o pravici do obrambe, začasnimi določbami in pobiranjem glob ali periodičnih denarnih kazni ter roki zastaranja za nalaganje in izvrševanje glob in periodičnih denarnih kazni ter natančnejšo določitvijo vrste in zneska nadomestil, ki jih lahko za nadzor nad izdajatelji pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, ali pomembnih e-denarnih žetonov zaračuna EBA. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se to posvetovanje izvede v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ⁽²²⁾. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (109) Da bi spodbudili dosledno uporabo te uredbe v Uniji, vključno z ustrezno zaščito imetnikov kriptosredstev in strank ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi, zlasti kadar gre za potrošnike, bi bilo treba razviti tehnične standarde. Učinkovito in primerno je, da se EBA in ESMA kot organoma, ki imata visoko specializirano strokovno znanje, zaupa priprava osnutkov regulativnih tehničnih standardov, ki ne vključujejo političnih odločitev, ki jih predložita Komisiji.
- (110) Komisijo bi bilo treba pooblastiti, da sprejme regulativne tehnične standarde, ki jih razvijeta EBA in ESMA, v zvezi z: vsebino, metodologijami in predstavitvijo informacij v beli knjigi o kriptosredstvu o glavnih škodljivih vplivih na podnebje in drugih škodljivih vplivih, povezanih z okoljem, mehanizma soglasja, ki se uporablja za izdajo kriptosredstva; v zvezi s postopkom za odobritev bele knjige o kriptosredstvu, ki jo kreditne institucije predložijo ob izdaji žetonov, vezanih na sredstva; v zvezi z informacijami, ki jih vsebuje vloga za izdajo dovoljenja za izdajatelja žetonov, vezanih na sredstva; v zvezi z metodologijo za oceno četrletnega povprečnega števila in povprečne skupne vrednosti poslov na dan, povezanih z uporabo žetonov, vezanih na sredstva, in e-denarnih žetonov, izraženih v valuti, ki ni uradna valuta države članice, kot sredstva za menjavo v vsakem območju enotne valute; v zvezi z zahtevami, predlogami in postopki za obravnavo pritožb imetnikov žetonov, vezanih na sredstva, in strank ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi; v zvezi z zahtevami glede politik in postopkov za ugotavljanje, preprečevanje, upravljanje in razkrivanje nasprotij interesov izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva, in podrobnostmi in metodologijo za vsebino tega razkritja; v zvezi s postopkom in časovnim okvirom, v katerem se izdajatelj žetonov, vezanih na sredstva in pomembnih e-denarnih žetonov, prilagodi višjim kapitalskim zahtevam, merili za zahtevo po višjem kapitalu in minimalnimi zahtevami za zasnovo programov stresnih testov; v zvezi z zahtevami glede likvidnostnega kritja za rezervo sredstev; v zvezi z finančnimi instrumenti, v katere se lahko vlaga rezerva sredstev; v zvezi s podrobno vsebino informacij, ki so potrebne za ocenjevanje predlagane pridobitve kvalificiranega deleža v izdajatelju žetonov, vezanih na sredstva, zahtevami za dodatne obveznosti za izdajatelje pomembnih žetonov, vezanih na sredstva; informacijami, ki jih morajo pristojnim organom posredovati kreditne institucije, centralne depotne družbe, investicijska podjetja, upravljavci trga, institucije za izdajo elektronskega denarja, družbe za upravljanje KNPVP in upravljavci alternativnih investicijskih skladov, ki nameravajo opravljati storitve v zvezi s kriptosredstvi; v zvezi z informacijami, ki jih vsebuje vloga za izdajo dovoljenja ponudniku storitev v zvezi s kriptosredstvi; v zvezi z vsebino, metodologijami in predstavitvijo informacij, ki jih ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi javno objavi in se nanašajo na glavne škodljive vplive mehanizma soglasja, ki se uporablja za izdajo vsakega kriptosredstva, v zvezi s katerim nudijo storitve, na podnebje in druge škodljive vplive, povezane z okoljem; v zvezi z ukrepi, s katerimi se zagotavlja neprekinjeno in redno izvajanje storitev v zvezi s kriptosredstvi, in evidencami, ki jih je treba hraniti o vseh storitvah v zvezi s kriptosredstvi, naročilih in poslih, ki se opravijo; v zvezi z zahtevami glede politik za ugotavljanje, preprečevanje, upravljanje in razkrivanje nasprotij interesov ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi in podrobnostmi in metodologijo za vsebino tega razkritja; v zvezi z načinom, s katerim se ponujajo

⁽²²⁾ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

podatki o preglednosti upravljavca platforme, ter vsebino in obliko evidenc iz knjige naročil v zvezi s platformo za trgovanje; v zvezi s podrobno vsebino informacij, ki so potrebne za ocenjevanje predlagane pridobitve kvalificiranega deleža v ponudniku storitev v zvezi s kriptosredstvi; v zvezi s primernimi ureditvami, sistemi in postopki za spremljanje in odkrivanje zlorabe trga; predlogo za uradno obveščanje o sumih zlorabe trga in postopkih usklajevanja med zadevnimi pristojnimi organi za odkrivanje zlorabe trga; v zvezi z informacijami, ki se izmenjajo med pristojnimi organi; dokumentom s predlogo za dogovore o sodelovanju med pristojnimi organi držav članic in nadzornimi organi tretjih držav; potrebnimi podatki za razvrstitev belih knjig o kriptosredstvu v registru ESMA in praktičnimi ureditvami za zagotovitev, da so taki podatki strojno berljivi; v zvezi s pogoji, pod katerimi se določeni člani kolegija nadzornikov izdajateljev pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, in izdajateljev pomembnih e-denarnih žetonov štejejo za najpomembnejše v svoji kategoriji, ter pogoji, pod katerimi se šteje, da se žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni uporabljajo v velikem obsegu za namene razvrstitve določenih članov tega kolegija ter podrobnostmi o praktičnih ureditvah za delovanje tega kolegija. Komisija bi morala te regulativne tehnične standarde sprejeti z delegiranimi akti na podlagi člena 290 PDEU in v skladu s členi 10 do 14 uredb (EU) št. 1093/2010 oz. (EU) št. 1095/2010.

- (111) Na Komisijo bi bilo treba prenesti pooblastilo za sprejetje izvedbenih tehničnih standardov, ki jih razvijeta EBA in ESMA, v zvezi z: določitvijo standardnih obrazcev, oblik in predlog za bele knjige o kriptosredstvu; določitvijo standardnih obrazcev, predlog in postopkov za posredovanje informacij za namene vloge za izdajo dovoljenja za izdajatelja žetonov, vezanih na sredstva; določitvijo standardnih obrazcev, oblik in predlog za namene poročanja o žetonih, vezanih na sredstva, ki se izdajo v vrednosti, ki presega 100 000 000 EUR; določitvijo standardnih obrazcev, predlog in postopkov za uradno obveščanje pristojnih organov o informacijah s strani kreditnih institucij, centralnih depotnih družb, investicijskih podjetij, upravljavcev trga, institucij za izdajo elektronskega denarja, družb za upravljanje KNPVP in upravljavcev alternativnih investicijskih skladov, ki nameravajo opravljati storitve v zvezi s kriptosredstvi; določitvijo standardnih obrazcev, predlog in postopkov za vlogo za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi; določitvijo tehničnih sredstev za razkritje notranjih informacij javnosti in za odložitev razkritja notranjih informacij javnosti ter določitvijo standardnih obrazcev, predlog in postopkov za sodelovanje in izmenjavo informacij med pristojnimi organi ter med pristojnimi organi, EBA in ESMA. Komisija bi navedene izvedbene tehnične standarde morala sprejeti z izvedbenimi akti na podlagi člena 291 PDEU in v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1093/2010 in s členom 15 Uredbe (EU) št. 1095/2010.
- (112) Ker ciljev te uredbe, in sicer odpraviti razdrobljenost pravnega okvira, ki se uporablja za ponudnike ali osebe, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje s kriptosredstvi, razen žetonov, vezanih na sredstva, in e-denarnih žetonov, za izdajatelje žetonov, vezanih na sredstva, in e-denarnih žetonov in za ponudnike storitev v zvezi s kriptosredstvi, ter zagotoviti pravilno delovanje trgov kriptosredstev ob hkratnem zagotavljanju zaščite imetnikov kriptosredstev in strank ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi, predvsem malih imetnikov, ter zaščite celovitosti trga in finančne stabilnosti, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se v vzpostavitev okvira, na podlagi katerega bi se lahko razvili večji, čezmejni trg kriptosredstev in ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (113) Da se prepreči motenje udeležencev na trgu, ki zagotavljajo storitve in dejavnosti v zvezi s kriptosredstvi, razen žetonov, vezanih na sredstva, in e-denarnih žetonov, ki so bila izdana pred datumom začetka uporabe te uredbe, bi morali biti izdajatelji takih kriptosredstev izvzeti iz obveznosti objave bele knjige o kriptosredstvu in drugih s tem povezanih zahtev te uredbe. Vendar bi se morale nekatere obveznosti uporabljati, ko se kriptosredstva uvrstijo v trgovanje pred datumom začetka uporabe te uredbe. Da bi preprečili motnje za obstoječe udeležence na trgu, so potrebne prehodne določbe za izdajatelje žetonov, vezanih na sredstva, ki so delovali v času začetka uporabe te uredbe.

- (114) Ker se nacionalni regulativni okviri, ki se uporabljajo za ponudnike storitev v zvezi s kriptosredstvi pred začetkom uporabe te uredbe, med državami članicami razlikujejo, je bistveno, da imajo tiste države članice, ki trenutno nimajo strogih bonitetnih zahtev za ponudnike storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki trenutno delujejo v skladu z njihovimi regulativnimi okviri, možnost, da od takih ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi zahtevajo strožje zahteve od tistih v nacionalnih regulativnih okvirih. V takih primerih bi morale biti državam članicam dovoljeno, da ne uporabijo 18-mesečnega prehodnega obdobja, ki bi sicer ponudnikom storitev v zvezi s kriptosredstvi omogočilo opravljanje storitev na podlagi njihovega obstoječega nacionalnega regulativnega okvira, ali da to prehodno obdobje skrajšajo. Taka možnost za države članice ne bi smela predstavljati precedensa za druge zakonodajne akte Unije o finančnih storitvah.
- (115) Žvižgači bi morali imeti možnost pristojne organe opozoriti na nove informacije, ki jim pomagajo pri odkrivanju kršitev te uredbe in nalaganju kazni. Zato bi bilo treba s to uredbo zagotoviti, da se vzpostavi ustrezna ureditev, ki bo žvižgačem omogočala, da bodo pristojne organe obveščali o dejanskih ali morebitnih kršitvah te uredbe, in jih ščitila pred povračilnimi ukrepi. To bi bilo treba storiti s spremembo Direktive (EU) 2019/1937 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²³⁾ tako, da se uporablja za kršitve te uredbe.
- (116) Glede na to, da bi moral biti EBA pooblaščen za neposredni nadzor izdajateljev pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, in pomembnih e-denarnih žetonov, ESMA pa bi moral biti pooblaščen, da uporabi svoja pooblastila v zvezi s pomembnimi ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, je treba zagotoviti, da lahko EBA in ESMA izvajata vsa svoja pooblastila in naloge, da bi izpolnila svoje cilje zaščite javnega interesa s prispevanjem k kratko-, srednje- in dolgoročni stabilnosti in učinkovitosti finančnega sistema za gospodarstvo Unije, njene državljanke in podjetja, ter zagotoviti, da so izdajatelji kriptosredstev in ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi zajeti z uredbama (EU) št. 1093/2010 in (EU) št. 1095/2010. Navedeni uredbi je zato treba ustrezno spremeniti.
- (117) Izdaja, ponudba ali prošnja za uvrstitev kriptosredstev v trgovanje in opravljanje storitev v zvezi s kriptosredstvi bi lahko vključevale obdelavo osebnih podatkov. Kakršna koli obdelava osebnih podatkov na podlagi te uredbe bi morala biti izvedena v skladu z veljavnim pravom Unije o varstvu osebnih podatkov. Ta uredba ne posega na pravice in obveznosti na podlagi Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁴⁾ ter Uredbe (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁵⁾.
- (118) V skladu s členom 42(1) Uredbe (EU) 2018/1725 je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je mnenje podal 24. junija 2021 ⁽²⁶⁾.
- (119) Datum začetka uporabe te uredbe bi bilo treba odložiti, da se omogoči sprejetje regulativnih tehničnih standardov, izvedbenih tehničnih standardov in delegiranih aktov, ki so potrebni za določitev nekaterih elementov te uredbe –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I

PREDMET UREJANJA, PODROČJE UPORABE IN OPREDELITEV POJMOV

Člen 1

Predmet urejanja

1. Ta uredba vzpostavlja enotne zahteve za javno ponudbo in uvrstitev v trgovanje na platformi za trgovanje kriptosredstev, ki niso žetoni, vezani na sredstva, in e-denarni žetoni, žetonov, vezanih na sredstva, ter e-denarnih žetonov, ter zahteve za ponudnike storitev v zvezi s kriptosredstvi.

⁽²³⁾ Direktiva (EU) 2019/1937 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2019 o zaščiti oseb, ki prijavijo kršitve prava Unije (UL L 305, 26.11.2019, str. 17).

⁽²⁴⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

⁽²⁵⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

⁽²⁶⁾ UL C 337, 23.8.2021, str. 4.

2. Ta uredba določa zlasti naslednje:
- (a) zahteve glede preglednosti in razkritja za izdajo kriptosredstev, njihovo javno ponudbo in uvrstitev v trgovanje na platformi za trgovanje s kriptosredstvi (v nadaljnjem besedilu: uvrstitev v trgovanje);
 - (b) zahteve za izdajanje dovoljenj in nadzor ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi, izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva, in izdajateljev e-denarnih žetonov ter za njihovo delovanje, organizacijo in upravljanje;
 - (c) zahteve za varstvo imetnikov kriptosredstev pri izdaji, javni ponudbi in uvrstitvi v trgovanje kriptosredstev;
 - (d) zahteve za varstvo strank ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi;
 - (e) ukrepe za preprečevanje trgovanja na podlagi notranjih informacij, nezakonitega razkritja notranjih informacij in manipulacij trga, povezanih s kriptosredstvi, da se zagotovi celovitost trgov kriptosredstev.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta uredba se uporablja za fizične in pravne osebe in nekatere druge subjekte, ki se ukvarjajo z izdajanjem, javnimi ponudbami in uvrščanjem v trgovanje kriptosredstev ali opravljajo storitve v zvezi s kriptosredstvi, v Uniji.
2. Ta uredba se ne uporablja za:
- (a) osebe, ki storitve v zvezi s kriptosredstvi opravljajo izključno za svoja nadrejena podjetja, za svoja odvisna podjetja ali za druga odvisna podjetja svojih nadrejenih podjetij;
 - (b) likvidacijskega upravitelja ali upravitelja, ki deluje med postopkom zaradi insolventnosti, razen za namene člena 47;
 - (c) ECB, centralne banke držav članic, kadar delujejo kot monetarni organi, ali druge javne organe držav članic;
 - (d) Evropsko investicijsko banko in njene podrejene družbe;
 - (e) Evropski instrument za finančno stabilnost in Evropski mehanizem za stabilnost;
 - (f) mednarodne javne organizacije.
3. Ta uredba se ne uporablja za kriptosredstva, ki so edinstvena in niso zamenljiva z drugimi kriptosredstvi.
4. Ta uredba se ne uporablja za kriptosredstva, ki se štejejo za eno ali več od naslednjih:
- (a) finančne instrumente;
 - (b) vloge, vključno s strukturiranimi vlogami;
 - (c) denarna sredstva, razen če se štejejo za e-denarne žetone;
 - (d) pozicije listinjenja v okviru listinjenja, kot je opredeljeno v členu 2, točka 1, Uredbe (EU) 2017/2402;
 - (e) produkte neživljenjskega ali življenjskega zavarovanja, ki spadajo v zavarovalne vrste iz prilog I in II k Direktivi 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁷⁾, ali pozavarovalne pogodbe in pogodbe o retrocesiji iz navedene direktive;
 - (f) pokojninske produkte, katerih glavni namen v skladu z nacionalnim pravom je vlagatelju zagotoviti prihodek po upokojitvi in na podlagi katerih je vlagatelj upravičen do nekaterih koristi;
 - (g) uradno priznane pokojninske načrte poklicnega zavarovanja, ki spadajo na področje uporabe Direktive (EU) 2016/2341 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁸⁾ ali Direktive 2009/138/ES;

⁽²⁷⁾ Direktiva 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II) (UL L 335, 17.12.2009, str. 1).

⁽²⁸⁾ Direktiva (EU) 2016/2341 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o dejavnostih in nadzoru institucij za poklicno pokojninsko zavarovanje (UL L 354, 23.12.2016, str. 37);

- (h) individualne pokojninske produkte, za katere je po nacionalnem pravu potreben finančni prispevek delodajalca in pri katerih delodajalec ali zaposleni ne more izbirati med pokojninskimi produkti ali ponudniki;
 - (i) vseevropski osebni pokojninski produkt, kot je opredeljen v členu 2, točka 2, Uredbe (EU) 2019/1238 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁹⁾;
 - (j) sisteme socialne varnosti iz Uredbe (ES) št. 883/2004 ⁽³⁰⁾ ter Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³¹⁾.
5. ESMA do 30. decembra 2024 za namene odstavka 4, točka (a), tega člena izda smernice v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1095/2010 o pogojih in merilih za opredelitev kriptosredstev kot finančnih instrumentov.
6. Ta uredba ne posega v Uredbo (EU) št. 1024/2013.

Člen 3

Opredelitev pojmov

1. V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:
- (1) „tehnologija razpršene evidence“ ali „DLT“ pomeni tehnologijo, ki omogoča delovanje in uporabo razpršenih evidenc;
 - (2) „razpršena evidenca“ pomeni repozitorij informacij, ki hrani evidence poslov in ki je skupen sklopu omrežnih vozlišč DLT ter sinhroniziran med njimi na podlagi mehanizma soglasja;
 - (3) „mehanizem soglasja“ pomeni pravila in postopke, s katerimi omrežna vozlišča DLT dosežejo dogovor o potrditvi posla;
 - (4) „omrežno vozlišče DLT“ pomeni napravo ali proces, ki je del omrežja in ima popolno ali delno kopijo evidenc o vseh poslih, opravljenih v razpršeni evidenci;
 - (5) „kriptosredstvo“ pomeni digitalno predstavitev vrednosti ali pravice, ki jo je mogoče elektronsko prenesti in shraniti z uporabo tehnologije razpršene evidence ali podobne tehnologije;
 - (6) „žeton, vezan na sredstva“ pomeni vrsto kriptosredstva, ki ni žeton elektronskega denarja in ki naj bi ohranjala stabilno vrednost z vezanostjo na katero drugo vrednost ali pravico ali njuno kombinacijo, vključno z eno ali več uradnimi valutami;
 - (7) „žeton elektronskega denarja“ ali „e-denarni žeton“ pomeni vrsto kriptosredstva, ki naj bi ohranjala stabilno vrednost z vezanostjo na vrednost ene uradne valute;
 - (8) „uradna valuta“ pomeni uradno valuto države, ki jo izda centralna banka ali drug monetarni organ;
 - (9) „uporabniški žeton“ pomeni vrsto kriptosredstva, ki je namenjena zgolj zagotavljanju dostopa do blaga ali storitve, ki ga zagotavlja oziroma jo opravlja izdajatelj žetona;
 - (10) „izdajatelj“ pomeni fizično ali pravno osebo ali drug subjekt, ki izdaja kriptosredstva;
 - (11) „izdajatelj vložnik“ pomeni izdajatelja žetonov, vezanih na sredstva, ali e-denarnih žetonov, ki zaprosi za dovoljenje za javno ponudbo teh kriptosredstev ali za njihovo uvrstitev v trgovanje;
 - (12) „javna ponudba“ pomeni sporočilo, ki se v kateri koli obliki in s katerimi koli sredstvi naslovi na ljudi in vsebuje dovolj informacij o pogojih ponudbe in ponujenih kriptosredstvih, da se lahko potencialni imetniki odločijo za nakup teh kriptosredstev;
 - (13) „ponudnik“ pomeni fizično ali pravno osebo ali drug subjekt ali izdajatelja, ki javno ponuja kriptosredstva;
 - (14) „denarna sredstva“ pomeni denarna sredstva, kot so opredeljena v členu 4, točka 25, Direktive (EU) 2015/2366;

⁽²⁹⁾ Uredba (EU) 2019/1238 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o vseevropskem osebem pokojninskem produktu (PEPP) (UL L 198, 25.7.2019, str. 1).

⁽³⁰⁾ Uredba (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL L 166, 30.4.2004, str. 1).

⁽³¹⁾ Uredba (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL L 284, 30.10.2009, str. 1).

- (15) „ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi“ pomeni pravno osebo ali drug subjekt, katerega dejavnost je poklicno opravljanje ene ali več storitev v zvezi s kriptosredstvi za stranke in ki sme opravljati storitve v zvezi s kriptosredstvi v skladu s členom 59;
- (16) „storitev v zvezi s kriptosredstvi“ pomeni katero koli od spodaj navedenih storitev in dejavnosti, povezano s katerim koli kriptosredstvom:
- (a) zagotavljanje skrbništva in upravljanja kriptosredstev v imenu strank;
 - (b) upravljanje platforme za trgovanje s kriptosredstvi;
 - (c) menjavo kriptosredstev za denarna sredstva;
 - (d) menjavo kriptosredstev za druga kriptosredstva;
 - (e) izvrševanje naročil za kriptosredstva v imenu strank;
 - (f) plasiranje kriptosredstev;
 - (g) prejemanje in posredovanje naročil za kriptosredstva v imenu strank;
 - (h) svetovanje o kriptosredstvih;
 - (i) upravljanje portfeljev kriptosredstev;
 - (j) opravljanje storitev prenosa kriptosredstev v imenu strank;
- (17) „zagotavljanje skrbništva in upravljanja kriptosredstev v imenu strank“ pomeni, hranjenje ali obvladovanje v imenu strank kriptosredstev ali sredstev za dostop do njih, kadar je ustrezno, v obliki zasebnih kriptografskih ključev;
- (18) „upravljanje platforme za trgovanje s kriptosredstvi“ pomeni, upravljanje enega ali več večstranskih sistemov, ki združuje ali omogoča združevanje nakupnih in prodajnih interesov več tretjih oseb v zvezi s kriptosredstvi, znotraj sistema in v skladu s njegovimi pravili, tako, da pride do sklenitve pogodbe, bodisi z menjavo kriptosredstev za denarna sredstva bodisi z menjavo kriptosredstev za druga kriptosredstva;
- (19) „menjava kriptosredstev za denarna sredstva“ pomeni sklenitev pogodb s strankami za nakup ali prodajo kriptosredstev v zameno za denarna sredstva z uporabo lastnega kapitala
- (20) „menjava kriptosredstev za druga kriptosredstva“ pomeni sklenitev pogodb s strankami za nakup ali prodajo kriptosredstev v zameno za druga kriptosredstva z uporabo lastnega kapitala;
- (21) „izvrševanje naročil za kriptosredstva v imenu strank“ pomeni sklenitev pogodb v imenu strank o nakupu ali prodaji enega ali več kriptosredstev ali vpisu v imenu strank enega ali več kriptosredstev in vključuje sklepanje pogodb o prodaji kriptosredstev v trenutku njihove javne ponudbe ali uvrstitve v trgovanje;;
- (22) „plasiranje kriptosredstev“ pomeni, trženje kriptosredstev kupcem v imenu ali za račun ponudnika ali stranke, povezane s ponudnikom;
- (23) „prejemanje in posredovanje naročil za kriptosredstva v imenu strank“ pomeni, prejemanje naročila od osebe za nakup ali prodajo enega ali več kriptosredstev ali vpis enega ali več kriptosredstev in posredovanje tega naročila stranki v izvršitev;
- (24) „svetovanje o kriptosredstvih“ pomeni ponujanje, dajanje ali soglašanje za dajanje osebnih priporočil stranki na njeno zahtevo ali na pobudo ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki zagotavlja svetovanje glede enega ali več poslov v zvezi s kriptosredstvi oziroma glede uporabe storitev v zvezi s kriptosredstvi;
- (25) „upravljanje portfeljev kriptosredstev“ pomeni upravljanje portfeljev v skladu s pooblastili strank po lastni presoji za vsako stranko posebej, pri čemer taki portfelji zajemajo eno ali več kriptosredstev;
- (26) „opravljanje storitev prenosa kriptosredstev v imenu strank“ pomeni opravljanje storitev prenosa kriptosredstev v imenu fizične ali pravne osebe z enega naslova razpršene evidence ali računa na drugega;

- (27) „upravljalni organ“ pomeni organ ali organe izdajatelja, ponudnika ali osebe, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje, ali ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki so imenovani v skladu z nacionalnim pravom, ki so pristojni za določanje strategije, ciljev in splošnih usmeritev subjekta ter ki nadzirajo in spremljajo sprejemanje vodstvenih odločitev v subjektu ter vključujejo osebe, ki dejansko vodijo poslovanje subjekta;
- (28) „kreditna institucija“ pomeni kreditno institucijo, kot je opredeljena v členu 4(1), točka 1, Uredbe (EU) št. 575/2013 in ima dovoljenje na podlagi Direktive 2013/36/EU;
- (29) „investicijsko podjetje“ pomeni investicijsko podjetje, kot je opredeljeno v členu 4(1), točka 2, Uredbe (EU) št. 575/2013 in ima dovoljenje na podlagi Direktive 2014/65/EU;
- (30) „dobro poučeni vlagatelji“ pomeni osebe ali subjekte, ki so navedeni v oddelku I, točke 1 do 4, Priloge II k Direktivi 2014/65/EU;
- (31) „tesna povezanost“ pomeni tesno povezanost, kot je opredeljena v členu 4(1), točka 35, Direktive 2014/65/EU;
- (32) „rezerva sredstev“ pomeni košarico rezervnih sredstev, s katero je zavarovana terjatev do izdajatelja;
- (33) „matična država članica“ pomeni:
- (a) kadar ima ponudnik kriptosredstev, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, ali oseba, ki zaprosi za uvrstitev teh kriptosredstev v trgovanje, statutarni sedež v Uniji, državo članico, v kateri ima ta ponudnik ali oseba statutarni sedež;
 - (b) kadar ponudnik kriptosredstev, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, ali oseba, ki zaprosi za uvrstitev teh kriptosredstev v trgovanje, nima statutarnega sedeža v Uniji, ima pa v Uniji eno ali več podružnic, državo članico, ki jo ta ponudnik ali oseba izbere izmed držav članic, v katerih ima podružnice;
 - (c) kadar ima ponudnik kriptosredstev, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, ali oseba, ki zaprosi za uvrstitev teh kriptosredstev v trgovanje, sedež v tretji državi in v Uniji nima podružnice, bodisi državo članico, v kateri naj bi bila kriptosredstva prvič javno ponujena, bodisi državo članico po izbiri ponudnika ali osebe, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje, v kateri je bila vložena prva vloga za uvrstitev teh kriptosredstev v trgovanje;
 - (d) v primeru izdajatelja žetonov, vezanih na sredstva, državo članico, v kateri ima izdajatelj žetonov, vezanih na sredstva, svoj statutarni sedež;
 - (e) v primeru izdajatelja e-denarnih žetonov, države članice, v katerih ima izdajatelj e-denarnih žetonov dovoljenje kot kreditna institucija na podlagi Direktive 2013/36/EU ali kot institucija za izdajo elektronskega denarja na podlagi Direktive 2009/110/ES;
 - (f) v primeru ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi državo članico, v kateri ima ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi svoj statutarni sedež;
- (34) „država članica gostiteljica“ pomeni državo članico, v kateri ponudnik kriptosredstev ali oseba, ki zaprosi za njihovo uvrstitev v trgovanje, javno ponudi kriptosredstva ali zaprosi za njihovo uvrstitev v trgovanje ali v kateri ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi opravlja storitve v zvezi s kriptosredstvi, kadar se razlikuje od matične države članice;
- (35) „pristojni organ“ pomeni enega ali več organov:
- (a) ki jih vsaka država članica v skladu s členom 93 določi v zvezi s ponudniki, osebami, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje s kriptosredstvi, ki niso žetoni, vezani na sredstva, in e-denarni žetoni, in nad izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, ali ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi;

- (b) ki jih imenuje vsaka država članica za uporabo Direktive 2009/110/ES v zvezi z izdajatelji e-denarnih žetonov;
- (36) „kvalificirani delež“ pomeni vsak neposredni ali posredni delež v izdajatelju žetonov, vezanih na sredstva, ali v ponudniku storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki predstavlja vsaj 10 % kapitala ali glasovalnih pravic, kot je določeno v členih 9 in 10 Direktive 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³²⁾, ob upoštevanju pogojev za združevanje teh pravic, določenih v členu 12(4) in (5) navedene direktive, ali ki omogoča izvajanje pomembnega vplivanja na upravljanje izdajatelja žetonov, vezanih na sredstva, ali na upravljanje ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, v katerem je ta delež;
- (37) „mali imetnik“ pomeni fizično osebo, ki deluje za namene zunaj okvira svoje trgovske, poslovne, obrtne ali poklicne dejavnosti;
- (38) „spletni vmesnik“ pomeni katero koli programsko opremo, vključno s spletiščem, delom spletišča ali aplikacijo, ki jo upravlja ponudnik ali ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi ali se upravlja v njegovem imenu ter ki imetnikom kriptosredstev omogoča dostop do njihovih kriptosredstev in strankam dostop do storitev v zvezi s kriptosredstvi;
- (39) „stranka“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, za katero ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi opravlja storitve v zvezi s kriptosredstvi;
- (40) „trgovanje s hkratnim nakupom in prodajo“ pomeni trgovanje s hkratnim nakupom in prodajo, kot je opredeljeno v členu 4(1), točka 38, Direktive 2014/65/EU;
- (41) „plačilne storitve“ pomeni plačilne storitve, kot so opredeljene v členu 4, točka 3, Direktive (EU) 2015/2366;
- (42) „ponudnik plačilnih storitev“ pomeni ponudnika plačilnih storitev, kot je opredeljen v členu 4, točka 11, Direktive (EU) 2015/2366;
- (43) „družba za izdajo elektronskega denarja“ pomeni institucijo za izdajo elektronskega denarja, kot je opredeljena v členu 2, točka 1, Direktive 2009/110/ES;
- (44) „elektronski denar“ pomeni elektronski denar, kot je opredeljen v členu 2, točka 2, Direktive 2009/110/ES;
- (45) „osebni podatki“ pomeni osebne podatke, kot so opredeljeni v členu 4, točka 1, Uredbe (EU) 2016/679;
- (46) „plačilna institucija“ pomeni plačilno institucijo, kot je opredeljena v členu 4, točka 4, Direktive (EU) 2015/2366;
- (47) „družba za upravljanje KNPVP“ pomeni družbo za upravljanje, kot je opredeljena v členu 2(1)(b) Direktive 2009/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³³⁾;
- (48) „upravitelj alternativnega investicijskega sklada“ pomeni UAIS, kot je opredeljen v členu 4(1), točka (b), Direktive 2011/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁴⁾;
- (49) „finančni instrument“ pomeni finančni instrument, kot je opredeljen v členu 4(1), točka 15, Direktive 2014/65/EU;
- (50) „vloga“ pomeni vlogo, kot je opredeljena v členu 2(1), točka 3, Direktive 2014/49/EU;
- (51) „strukturirana vloga“ pomeni strukturirano vlogo, kot je opredeljena v členu 4(1), točka 43, Direktive 2014/65/EU.

2. Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 139 za dopolnitev te uredbe z natančnejšo določitvijo tehničnih elementov opredelitev pojmov iz odstavka 1 tega člena ter za prilagoditev teh pojmov razvoju trga in tehnološkemu razvoju.

⁽³²⁾ Direktiva 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2004 o uskladitvi zahtev v zvezi s preglednostjo informacij o izdajateljih, katerih vrednostni papirji so sprejeti v trgovanje na reguliranem trgu, in o spremembah Direktive 2001/34/ES (UL L 390, 31.12.2004, str. 38).

⁽³³⁾ Direktiva 2009/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o kolektivnih naložbenih podjetjih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP) (UL L 302, 17.11.2009, str. 32).

⁽³⁴⁾ Direktiva 2011/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2011 o upraviteljih alternativnih investicijskih skladov in spremembah direktiv 2003/41/ES in 2009/65/ES ter uredb (ES) št. 1060/2009 in (EU) št. 1095/2010 (UL L 174, 1.7.2011, str. 1).

NASLOV II

KRIPTOSREDSTVA, KI NISO ŽETONI, VEZANI NA SREDSTVA, ALI E-DENARNI ŽETONI

Člen 4

Javne ponudbe kriptosredstev, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni

1. Oseba sme v Uniji ponujati javnosti kriptosredstvo, ki ni žeton, vezan na sredstva, ali e-denarni žeton, le če:
 - (a) je pravna oseba;
 - (b) je v zvezi s tem kriptosredstvom pripravila belo knjigo o kriptosredstvu v skladu s členom 6;
 - (c) je o beli knjigi o kriptosredstvu poslala uradno obvestilo v skladu s členom 8;
 - (d) je belo knjigo o kriptosredstvu objavila v skladu s členom 9;
 - (e) je morebitna tržna sporočila v zvezi s tem kriptosredstvom pripravila v skladu s členom 7;
 - (f) je morebitna tržna sporočila v zvezi s tem kriptosredstvom objavila v skladu s členom 9;
 - (g) izpolnjuje zahteve za ponudnike iz člena 14.
2. Odstavek 1, točke (b), (c), (d) in (f), se ne uporablja za nobeno od naslednjih javnih ponudb kriptosredstev, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni:
 - (a) ponudba manj kot 150 fizičnim ali pravnim osebam na državo članico, pri čemer te osebe delujejo za svoj račun;
 - (b) skupna vrednost javne ponudbe kriptosredstva v Uniji v obdobju 12 mesecev od začetka ponudbe ne presega 1 000 000 EUR oziroma enakovrednega zneska v drugi uradni valuti ali kriptosredstvih;
 - (c) ponudba kriptosredstva, ki je naslovljena izključno na dobro poučene vlagatelje, pri čemer kriptosredstvo lahko posedujejo le dobro poučeni vlagatelji.
3. Ta naslov se ne uporablja za javne ponudbe kriptosredstev, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, kadar velja kar koli od naslednjega:
 - (a) kriptosredstvo je ponujeno brezplačno;
 - (b) kriptosredstvo se samodejno ustvari kot nagrada za vzdrževanje razpršene evidence ali potrjevanje poslov;
 - (c) ponudba se nanaša na uporabniški žeton, ki omogoča dostop do blaga ali storitve, ki že obstaja ali se že uporablja;
 - (d) imetnik kriptosredstva ima pravico, da ga uporabi samo v zameno za blago in storitve v omejeni mreži trgovcev, ki imajo s ponudnikom sklenjene pogodbene dogovore.

Za namene točke (a) prvega pododstavka se kriptosredstvo ne šteje za brezplačno, kadar se od kupcev zahteva, da v zameno za to kriptosredstvo ponudniku zagotovijo osebne podatke ali se zavežejo, da mu jih bodo zagotovili, ali kadar ponudnik kriptosredstva v zameno za to kriptosredstvo od potencialnih imetnikov tega kriptosredstva prejme nadomestila, provizije ali denarne ali nedenarne koristi.

Kadar skupna vrednost javne ponudbe kriptosredstva v okoliščinah iz prvega pododstavka, točka (d), za vsako 12-mesečno obdobje, ki se začne s prvo javno ponudbo, v Uniji presega 1 000 000 EUR, ponudnik pristojnemu organu pošlje uradno obvestilo, v katerem opiše ponudbo in pojasni, zakaj je ponudba na podlagi prvega pododstavka, točka (d) izvzeta iz uporabe tega naslova.

Pristojni organ na podlagi uradnega obvestila iz tretjega pododstavka sprejme ustrezno utemeljeno odločitev, kadar meni, da zadevna dejavnost kot omejena mreža ne izpolnjuje pogojev za izvzetje iz prvega pododstavka, točka (d), in o tem obvesti ponudnika.

4. Izvzetja iz odstavkov 2 in 3 se ne uporabljajo, kadar ponudnik ali druga oseba, ki deluje v njegovem imenu, v kateremkoli sporočilu izjavi, da namerava zaprositi za uvrstitev v trgovanje kriptosredstva, ki ni žeton, vezan na sredstva, ali e-denarni žeton.

5. Za zagotavljanje skrbništva in upravljanja kriptosredstev v imenu strank ali za opravljanje storitev prenosa kriptosredstev v zvezi s kriptosredstvi, katerih javne ponudbe so izvzete na podlagi odstavka 3 tega člena, se od ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi ne zahteva pridobitev dovoljenja na podlagi člena 59, razen če:

(a) obstaja še ena javna ponudba istega kriptosredstva, ki ni upravičena do izvzetja, ali

(b) je ponujeno kriptosredstvo uvrščeno na platformo za trgovanje.

6. Kadar se javna ponudba kriptosredstva, ki ni žeton, vezan na sredstva, ali e-denarni žeton, nanaša na uporabniški žeton, ki omogoča dostop do blaga in storitev, ki še ne obstajajo ali se še ne uporabljajo, trajanje javne ponudbe, kot je opisana v beli knjigi o kriptosredstvu, ne presega 12 mesecev od datuma objave bele knjige o kriptosredstvu.

7. Vsaka naslednja javna ponudba kriptosredstva, ki ni žeton, vezan na sredstva, ali e-denarni žeton, se šteje za ločeno javno ponudbo, za katero veljajo zahteve iz odstavka 1, brez poseganja v morebitno uporabo odstavka 2 ali 3 pri naslednji javni ponudbi.

Za katero koli nadaljnjo javno ponudbo kriptosredstva, ki ni žeton, vezan na sredstva, ali e-denarni žeton, ni potrebna dodatna bela knjiga o kriptosredstvu, če je bela knjiga o kriptosredstvu že objavljena v skladu s členoma 9 in 12 in če oseba, odgovorna za njeno pripravo, pisno soglaša z njeno uporabo.

8. Kadar je javna ponudba kriptosredstva, ki ni žeton, vezan na sredstva, ali e-denarni žeton, izvzeta iz obveznosti objave bele knjige o kriptosredstvu na podlagi odstavka 2 ali 3, a se bela knjiga kljub temu prostovoljno pripravi, se uporablja ta naslov.

Člen 5

Uvrstitev kriptosredstev, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, v trgovanje

1. Oseba sme v Uniji zaprositi, da se v trgovanje uvrsti kriptosredstvo, ki ni žeton, vezan na sredstvo, ali e-denarni žeton le če:

(a) je pravna oseba;

(b) je v zvezi s temi kriptosredstvom pripravila belo knjigo o kriptosredstvu v skladu s členom 6;

(c) je o beli knjigi o kriptosredstvu poslala uradno obvestilo v skladu s členom 8;

(d) je objavila belo knjigo o kriptosredstvu v skladu s členom 9;

(e) je morebitna tržna sporočila v zvezi s tem kriptosredstvom pripravila v skladu s členom 7;

(f) je morebitna tržna sporočila v zvezi s tem kriptosredstvom objavila v skladu s členom 9;

(g) izpolnjuje zahteve za osebe, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje, iz člena 14.

2. Kadar je kriptosredstvo uvrščeno v trgovanje na pobudo upravljavca platforme za trgovanje in kadar v primerih, ki jih zahteva ta uredba, ni objavljena bela knjiga o kriptosredstvu v skladu s členom 9, mora upravljavec te platforme za trgovanje s kriptosredstvi izpolnjevati zahteve iz odstavka 1 tega člena.

3. Z odstopanjem od odstavka 1 se lahko oseba, ki zaprosi, da se v trgovanje uvrsti kriptosredstvo, ki ni žeton, vezan na sredstva, ali e-denarni žeton, in zadevni upravljavec platforme za trgovanje pisno dogovorita, da mora upravljavec platforme za trgovanje izpolnjevati vse ali del zahtev iz odstavka 1, točke (b) do (g).

V pisnem dogovoru iz prvega pododstavka tega odstavka je jasno navedeno, da mora oseba, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje, upravljavcu platforme za trgovanje zagotoviti vse potrebne informacije, da lahko ta upravljavec izpolni zahteve iz odstavka 1, točke (b) do (g), kot je ustrezno.

4. Odstavek 1, točke (b), (c) in (d), se ne uporablja, kadar:

- (a) je kriptosredstvo že uvrščeno v trgovanje na drugi platformi za trgovanje s kriptosredstvi v Uniji in
- (b) se bela knjiga o kriptosredstvu pripravi v skladu s členom 6 in se posodobi v skladu s členom 12, oseba, odgovorna za pripravo take bele knjige, pa pisno soglaša z njeno uporabo.

Člen 6

Vsebina in oblika bele knjige o kriptosredstvu

1. Bela knjiga o kriptosredstvu vsebuje vse naslednje informacije, ki so podrobneje opredeljene v Prilogi I:

- (a) informacije o ponudniku ali osebi, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje;
- (b) informacije o izdajatelju, če to ni ponudnik ali oseba, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje;
- (c) informacije o upravljavcu platforme za trgovanje v primerih, ko pripravi belo knjigo o kriptosredstvu;
- (d) informacije o projektu v zvezi s kriptosredstvi;
- (e) informacije o javni ponudbi kriptosredstva ali njegovi uvrstitvi v trgovanje;
- (f) informacije o kriptosredstvu;
- (g) informacije o pravicah in obveznostih, povezanih s kriptosredstvom;
- (h) informacije o osnovni tehnologiji;
- (i) informacije o tveganjih;
- (j) informacije o glavnih škodljivih podnebnih vplivih in drugih škodljivih vplivih, povezanih z okoljem, mehanizma soglasja, ki se uporablja za izdajo kriptosredstva.

Kadar bele knjige o kriptosredstvu ne pripravijo osebe iz prvega pododstavka, točke (a), (b) in (c), bela knjiga o kriptosredstvu vsebuje tudi identiteto osebe, ki jo je pripravila, in razlog, zakaj jo je pripravila prav ta oseba.

2. Vse informacije iz odstavka 1 so poštene, jasne in nezavajajoče. V beli knjigi o kriptosredstvu ni bistvenih opustitev, predstavljena pa je v jedrnatih in razumljivi obliki.

3. Bela knjiga o kriptosredstvu na prvi strani vsebuje naslednjo jasno in dobro vidno izjavo:

„Te bele knjige o kriptosredstvu ni odobril noben pristojni organ v nobeni državi članici Evropske unije. Za vsebino te knjige o kriptosredstvu je odgovoren le ponudnik kriptosredstva.“

Kadar belo knjigo o kriptosredstvu pripravi oseba, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje, ali upravljavec platforme za trgovanje, se namesto „ponudnik“ v izjavo iz prvega pododstavka vključi izraz „oseba, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje“ ali „upravljavec platforme za trgovanje“.

4. V beli knjigi o kriptosredstvu ni nobenih trditev o prihodnji vrednosti kriptosredstva, razen izjave iz odstavka 5.

5. Bela knjiga o kriptosredstvu vsebuje jasno in nedvoumno izjavo, da:
- (a) lahko kriptosredstvo izgubi del svoje vrednosti ali celotno vrednost;
 - (b) kriptosredstvo morda ni vedno prenosljivo;
 - (c) kriptosredstvo morda ni likvidno;
 - (d) kadar se javna ponudba nanaša na uporabniški žeton, tega uporabniškega žetona morda ni mogoče zamenjati za blago ali storitev, objavljeno v beli knjigi o kriptosredstvu, zlasti v primeru propada ali prenehanja projekta v zvezi s kriptosredstvi;
 - (e) kriptosredstvo ni zajeto v odškodninskih shemah za vlagatelje na podlagi Direktive 97/9/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁵⁾;
 - (f) kriptosredstvo ni zajeto v sistemih jamstva za vloge na podlagi Direktive 2014/49/EU.

6. Bela knjiga o kriptosredstvu vsebuje izjavo upravljalnega organa ponudnika, osebe, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje, ali upravljavca platforme za trgovanje. S to izjavo, ki se vstavi za izjavo iz odstavka 3, se potrди, da je bela knjiga o kriptosredstvu skladna s tem naslovom in da so, kolikor je znano upravljalnemu organu, informacije, predstavljene v beli knjigi o kriptosredstvu, poštene, jasne in nezavajajoče ter da v beli knjigi o kriptosredstvu ni izpuščena nobena informacija, ki bi lahko vplivala na njen pomen.

7. Bela knjiga o kriptosredstvu vsebuje povzetek, ki se vstavi za izjavo iz odstavka 6 in v katerem so v jedrnatem in netehničnem jeziku navedene ključne informacije o javni ponudbi kriptosredstva ali nameravani uvrstitvi v trgovanje. Povzetek je lahko razumljiv ter jasno in pregledno oblikovan, velikost črk pa je ustrezna za branje. Povzetek bele knjige o kriptosredstvu zagotavlja ustrezne informacije o značilnostih zadevnega kriptosredstva, da se potencialnim imetnikom kriptosredstva pomaga sprejeti informirana odločitev.

Povzetek vsebuje opozorilo, da:

- (a) ga je treba brati kot uvod v belo knjigo o kriptosredstvu;
- (b) bi morala vsaka odločitev potencialnega imetnika o nakupu kriptosredstva temeljiti na vsebini bele knjige o kriptosredstvu kot celote in ne zgolj na povzetku;
- (c) javna ponudba kriptosredstva ni ponudba ali nagovarjanje k nakupu finančnih instrumentov in da se vsaka taka ponudba ali nagovarjanje lahko izvede le s prospektom ali drugo ponudbeno dokumentacijo na podlagi veljavnega nacionalnega prava;
- (d) se bela knjiga o kriptosredstvu ne šteje za prospekt iz Uredbe (EU) 2017/1129 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁶⁾ ali katero koli drugo ponudbeno dokumentacijo na podlagi prava Unije ali nacionalnega prava.

8. Bela knjiga o kriptosredstvu vsebuje datum uradnega obvestila in kazalo.

9. Bela knjiga o kriptosredstvu je pripravljena v uradnem jeziku matične države članice ali v jeziku, ki se običajno uporablja na področju mednarodnih financ.

Kadar se kriptosredstvo ponuja tudi v državi članici, ki ni matična država članica, se bela knjiga o kriptosredstvu pripravi tudi v uradnem jeziku države članice gostiteljice ali v jeziku, ki se običajno uporablja na področju mednarodnih financ.

10. Bela knjiga o kriptosredstvu je na voljo v strojno berljivi obliki.

11. ESMA v sodelovanju z EBA pripravi osnutke izvedbenih tehničnih standardov, da se določijo standardni obrazci, formati in predloge za namene odstavka 10.

⁽³⁵⁾ Direktiva 97/9/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. marca 1997 o odškodninskih shemah za vlagatelje (UL L 84, 26.3.1997, str. 22).

⁽³⁶⁾ Uredba (EU) 2017/1129 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2017 o prospektu, ki se objavi ob ponudbi vrednostnih papirjev javnosti ali njihovi uvrstitvi v trgovanje na reguliranem trgu, in razveljavitvi Direktive 2003/71/ES (UL L 168, 30.6.2017, str. 12).

ESMA osnutke izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

12. ESMA v sodelovanju z EBA pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov o vsebini, metodologijah in predstavitvi informacij iz odstavka 1, prvi pododstavek, točka (j), v zvezi s kazalniki trajnosti škodljivih podnebnih vplivov in drugih škodljivih vplivov, povezanih z okoljem..

ESMA pri pripravi osnutkov regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka upošteva različne vrste mehanizmov soglasja, ki se uporabljajo za potrjevanje poslov s kriptosredstvi, njihove strukture spodbud ter uporabo energije, energije iz obnovljivih virov in naravnih virov, nastajanje odpadkov in emisije toplogrednih plinov. ESMA regulativne tehnične standarde posodablja glede na regulativni in tehnološki razvoj.

ESMA osnutke regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te uredbe s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 7

Tržna sporočila

1. Vsa tržna sporočila, ki se nanašajo na javno ponudbo kriptosredstva, ki ni žeton, vezan na sredstva, ali e-denarni žeton, oziroma na uvrstitev takega kriptosredstva v trgovanje, izpolnjujejo vse naslednje zahteve:

- (a) tržna sporočila so jasno prepoznavna kot taka;
- (b) informacije v njih so poštene, jasne in nezavajajoče;
- (c) informacije v tržnih sporočilih se skladajo z informacijami v beli knjigi o kriptosredstvu, kadar se na podlagi člena 4 ali 5 zahteva taka bela knjiga;
- (d) v tržnih sporočilih je jasno navedeno, da je bila bela knjiga o kriptosredstvu objavljena, in jasno naveden naslov spletišča ponudnika, osebe, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje, ali upravljavca platforme za trgovanje z zadevnim kriptosredstvom ter telefonska številka in elektronski naslov te kontaktne osebe;
- (e) tržna sporočila vsebujejo naslednjo jasno in dobro vidno izjavo:

„Telega tržnega sporočila o kriptosredstvu ni pregledal ali odobril noben pristojni organ v nobeni državi članici Evropske unije. Za vsebino tega tržnega sporočila o kriptosredstvu je odgovoren le ponudnik kriptosredstva.“

Kadar tržno sporočilo pripravi oseba, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje, ali upravljavec platforme za trgovanje, se namesto „ponudnik“ v izjavo iz prvega pododstavka, točka (e), uporabi izraz „oseba, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje“ ali „upravljavec platforme za trgovanje“.

2. Kadar se na podlagi člena 4 ali 5 zahteva bela knjiga o kriptosredstvu, se tržna sporočila ne razširjajo pred objavo bele knjige o kriptosredstvu. To ponudniku, osebi, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje, ali upravljavcu platforme za trgovanje ne onemogoča, da sondira trg.

3. Skladnost z odstavkom 1 v zvezi s temi tržnimi sporočili preverja pristojni organ države članice, v kateri se tržna sporočila razširjajo.

Pristojnemu organu države članice, v kateri se tržna sporočila razširjajo, pri preverjanju skladnosti tržnih sporočil z informacijami v beli knjigi o kriptosredstvu po potrebi pomaga pristojni organ matične države članice.

4. Če pristojni organ države članice gostiteljice v zvezi z izvrševanjem tega člena uporabi nadzorna in preiskovalna pooblastila iz člena 94, o tem brez nepotrebne odlašanja uradno obvesti pristojni organ matične države članice ponudnika, osebe, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje, ali upravljavca platforme za trgovanje s kriptosredstvi.

Člen 8

Uradno obveščanje o beli knjigi o kriptosredstvu in tržnih sporočilih

1. Ponudniki, osebe, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje, ali upravljavci platform za trgovanje s kriptosredstvi, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, pristojni organ svoje matične države članice uradno obvestijo o svoji beli knjigi o kriptosredstvu.

2. Kadar v matični državi članici in državi članici gostiteljici obstajajo tržna sporočila, naslovljena na potencialne imetnike kriptosredstev, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, se o njih na zahtevo uradno obvestita pristojni organ matične države članice in pristojni organ države članice gostiteljice.

3. Pristojni organi ne zahtevajo predhodne odobritve belih knjig o kriptosredstvu ali morebitnih tržnih sporočil, ki se nanašajo nanje, pred njihovo objavo.

4. Uradnemu obvestilu o beli knjigi o kriptosredstvu iz odstavka 1 je priloženo pojasnilo, zakaj se kriptosredstvo, opisano v beli knjigi o kriptosredstvu, ne šteje za:

(a) kriptosredstvo, izključeno s področja uporabe te uredbe na podlagi člena 2(4);

(b) e-denarni žeton ali

(c) žeton, vezan na sredstva.

5. Pristojni organ matične države članice je treba o elementih iz odstavkov 1 in 4 uradno obvestiti vsaj 20 delovnih dni pred datumom objave bele knjige o kriptosredstvu.

6. Ponudniki in osebe, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje s kriptosredstvi, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, skupaj z uradnim obvestilom iz odstavka 1 pristojnemu organu svoje matične države članice predložijo seznam morebitnih držav članic gostiteljic, v katerih nameravajo javno ponuditi svoja kriptosredstva ali zaprositi za njihovo uvrstitev v trgovanje. Pristojni organ svoje matične države članice obvestijo tudi o datumu začetka nameravane javne ponudbe ali nameravane uvrstitve v trgovanje in o morebitnih spremembah tega datuma.

Pristojni organ matične države članice uradno obvesti enotno kontaktno točko držav članic gostiteljic o nameravani javni ponudbi ali nameravani uvrstitvi v trgovanje in ji v petih delovnih dneh po prejemu seznama držav članic gostiteljic iz prvega pododstavka posreduje zadevno belo knjigo o kriptosredstvu.

7. Pristojni organ matične države članice ESMA sporoči informacije iz odstavkov 1, 2 in 4 ter datum začetka nameravane javne ponudbe ali nameravane uvrstitve v trgovanje in vse spremembe tega datuma. Take informacije sporoči v petih delovnih dneh po tem, ko jih prejme od ponudnika ali osebe, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje.

ESMA da belo knjigo o kriptosredstvu do datuma začetka javne ponudbe ali uvrstitve v trgovanje na voljo v registru na podlagi člena 109(2).

Člen 9

Objava bele knjige o kriptosredstvu in tržnih sporočil

1. Ponudniki in osebe, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje s kriptosredstvi, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, svoje bele knjige o kriptosredstvu in, kadar je ustrezno, svoja tržna sporočila, objavijo na svojem spletišču, ki je javno dostopno, in sicer v razumnem času pred datumom začetka in najpozneje do datuma začetka javne ponudbe teh kriptosredstev ali njihove uvrstitve v trgovanje. Bele knjige o kriptosredstvu in, kadar je ustrezno, tržna sporočila ostanejo na voljo na spletišču ponudnikov ali oseb, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje, dokler javnost posejduje ta kriptosredstva.

2. Objavljene bele knjige o kriptosredstvu in, kadar je to ustrezno, tržna sporočila so enaki različici, ki je bila ob uradnem obvestilu predložena pristojnemu organu v skladu s členom 8 oziroma, kadar je to ustrezno, spremenjeni različici v skladu s členom 12.

Člen 10

Rezultat javne ponudbe in ureditev za zaščito

1. Ponudniki kriptosredstev, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, ki določijo rok za javno ponudbo teh kriptosredstev, rezultat javne ponudbe na svojem spletišču objavijo v 20 delovnih dneh od konca obdobja vpisa.
2. Ponudniki kriptosredstev, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, ki ne določijo roka za javno ponudbo teh kriptosredstev, na svojem spletišču redno in najmanj mesečno objavljajo število enot kriptosredstev v obtoku.
3. Ponudniki kriptosredstev, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, ki določijo rok za javno ponudbo kriptosredstev, imajo vzpostavljeno učinkovito ureditev za spremljanje in zaščito denarnih sredstev ali drugih kriptosredstev, zbranih v okviru javne ponudbe. V ta namen ponudniki zagotovijo, da ima denarna sredstva ali kriptosredstva, zbrana med javno ponudbo, v skrbništvu eden ali oba od naštetih:
 - (a) kreditna institucija, kadar se denarna sredstva zbirajo med javno ponudbo;
 - (b) ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki zagotavlja skrbništvo in upravljanje kriptosredstev v imenu strank.
4. Kadar javna ponudba ni časovno omejena, ponudnik do izteka pravice malih imetnikov do odstopa od pogodbe na podlagi člena 13 ravna skladno z odstavkom 3 tega člena.

Člen 11

Pravice ponudnikov in oseb, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje s kriptosredstvi, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni

1. Po objavi bele knjige o kriptosredstvu v skladu s členom 9 in, kadar je ustrezno, spremenjene bele knjige o kriptosredstvu v skladu s členom 12 lahko ponudniki po vsej Uniji ponujajo kriptosredstva, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, in se lahko ta kriptosredstva uvrstijo v trgovanje na platformi za trgovanje s kriptosredstvi v Uniji.
2. Za ponudnike in osebe, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje s kriptosredstvi, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, ki so objavili belo knjigo o kriptosredstvu v skladu s členom 9 in, kadar je ustrezno, spremenjeno belo knjigo o kriptosredstvu na podlagi člena 12, ne veljajo nobene dodatne zahteve po informacijah v zvezi z javno ponudbo ali uvrstitvijo tega kriptosredstva v trgovanje.

Člen 12

Sprememba objavljenih belih knjig o kriptosredstvu in objavljenih tržnih sporočil

1. Ponudniki, osebe, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje, ali upravljavci platform za trgovanje s kriptosredstvi, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, spremenijo svoje objavljene bele knjige o kriptosredstvu in, kadar je to ustrezno, svoja objavljena tržna sporočila vedno, ko pride do pomembnega novega dejavnika, bistvene napake ali večje netočnosti, ki lahko vpliva na oceno kriptosredstev. Ta zahteva velja za čas trajanja javne ponudbe oziroma dokler je kriptosredstvo uvrščeno v trgovanje.
2. Ponudniki, osebe, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje s kriptosredstvi, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, ali upravljavci platform za trgovanje najmanj sedem delovnih dni pred objavo uradno obvestijo pristojni organ svoje matične države članice o spremenjenih belih knjigah o kriptosredstvu in kadar je ustrezno, o spremenjenih tržnih sporočilih, vključno z razlogi za to spremembo, ter o načrtovanem datumu njihove objave.

3. Na datum objave, oziroma če tako zahteva pristojni organ, tudi prej, ponudnik, oseba, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje, ali upravljavec platforme za trgovanje na svojem spletišču takoj obvesti javnost, da je o spremenjeni beli knjigi o kriptosredstvu uradno obvestil pristojni organ svoje matične države članice, in predloži povzetek razlogov, zaradi katerih ga je uradno obvestil o spremenjeni beli knjigi o kriptosredstvu.

4. Vrstni red informacij v spremenjeni beli knjigi o kriptosredstvu in, kadar je to ustrezno, spremenjenih tržnih sporočilih se sklada z vrstnim redom informacij v beli knjigi o kriptosredstvu oziroma tržnih sporočilih, objavljenih v skladu s členom 9.

5. Pristojni organ matične države članice v petih delovnih dneh po prejemu spremenjene bele knjige o kriptosredstvu in, kadar je to ustrezno, spremenjenih tržnih sporočil uradno obvesti pristojni organ držav članic gostiteljic iz člena 8(6) o spremenjeni beli knjigi o kriptosredstvu in, kadar je to ustrezno, spremenjenih tržnih sporočilih, uradno obvestilo in datum objave pa posreduje ESMA.

ESMA da spremenjeno belo knjigo o kriptosredstvu po objavi na voljo v registru na podlagi člena 109(2).

6. Ponudniki, osebe, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje, ali upravljavci platform za trgovanje s kriptosredstvi, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, spremenjeno belo knjigo o kriptosredstvu in, kadar je to ustrezno, spremenjena tržna sporočila, vključno z razlogi za tako spremembo, objavijo na svojem spletišču v skladu s členom 9.

7. Spremenjena bela knjiga o kriptosredstvu in, kadar je to ustrezno, spremenjena tržna sporočila se označijo s časovnim žigom. Najnovejša spremenjena bela knjiga o kriptosredstvu in, kadar je to ustrezno, spremenjena tržna sporočila se označijo kot veljavna različica. Spremenjena bela knjiga o kriptosredstvu in, kadar je to ustrezno, spremenjena tržna sporočila ostanejo na voljo, dokler javnost ta kriptosredstva poseduje.

8. Kadar se javna ponudba nanaša na uporabniški žeton, ki omogoča dostop do blaga in storitev, ki še ne obstajajo ali se še ne uporabljajo, se s spremembami v spremenjeni beli knjigi o kriptosredstvu in, kadar je to ustrezno, spremenjenih tržnih sporočilih ne podaljša 12-mesečni rok iz člena 4(6).

9. Starejše različice bele knjige o kriptosredstvu in tržnih sporočil ostanejo javno dostopne na spletišču ponudnikov, oseb, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje, oziroma upravljavcev platform za trgovanje vsaj 10 let po datumu objave teh starejših različic, z vidnim opozorilom, da niso več veljavni, in s hiperpovezavo do ustreznega razdelka na spletišču, kjer je objavljena najnovejša različica teh dokumentov.

Člen 13

Pravica do odstopa od pogodbe

1. Mali imetniki, ki kriptosredstva, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, kupijo neposredno bodisi od ponudnika ali od ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki v njegovem imenu posreduje pri izdaji kriptosredstev, imajo pravico do odstopa od pogodbe.

Mali imetniki imajo na voljo 14 koledarskih dni, da odstopijo od pogodbe o nakupu kriptosredstev, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, ne da bi morali za to plačati kakršno koli nadomestilo ali druge stroške in ne da bi morali to obrazložiti. Rok za odstop od pogodbe začne teči na dan, ko mali imetnik sklene pogodbo o nakupu teh kriptosredstev.

2. Vsa plačila, prejeta od malega imetnika, vključno z, kadar je to ustrezno, morebitnimi datjavami, se povrnejo brez nepotrebnega odlašanja, v vsakem primeru pa najpozneje v 14 dneh od dneva, ko je bil ponudnik ali ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki posreduje pri izdaji kriptosredstev v imenu tega ponudnika, obveščen o odločitvi malega imetnika, da odstopi od pogodbe o nakupu teh kriptosredstev.

Tako povračilo se izvede z uporabo enakega plačilnega sredstva, kot ga je mali imetnik uporabil ob izvedbi prvotnega posla, razen če mali imetnik izrecno zahteva drugo metodo plačila in pod pogojem, da mu zaradi takega povračila ne bo treba plačati nobenih nadomestil ali stroškov.

3. Ponudniki kriptosredstev informacije o pravici do odstopa od pogodbe iz odstavka 1 vključijo v svojo belo knjigo o kriptosredstvu.

4. Pravica do odstopa od pogodbe iz odstavka 1 se ne uporablja, kadar so bila kriptosredstva že uvrščena v trgovanje, preden jih je kupil mali imetnik.
5. Kadar so ponudniki rok za njihovo javno ponudbo takih kriptosredstev določili v skladu s členom 10, po koncu obdobja vpisa ni mogoče uveljavljati pravice do odstopa od pogodbe.

Člen 14

Obveznosti ponudnikov in oseb, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje s kriptosredstvi, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni

1. Ponudniki in osebe, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje s kriptosredstvi, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni:
 - (a) ravnajo pošteno, pravično in strokovno;
 - (b) z imetniki in potencialnimi imetniki kriptosredstev komunicirajo pošteno, jasno in nezavajajoče;
 - (c) prepoznajo, preprečijo, obvladajo in razkrijejo vsako morebitno nasprotje interesov;
 - (d) vzdržujejo vse svoje sisteme in protokole za varnostni dostop v skladu z ustreznimi standardi Unije.

Za namene točke (d) prvega pododstavka ESMA v sodelovanju z EBA do 30. decembra 2024 izda smernice člena 16 Uredbe (EU) št. 1095/2010, da se določijo ti standardi Unije.

2. Ponudniki in osebe, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje s kriptosredstvi, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, delujejo v najboljšem interesu imetnikov takih kriptosredstev in jih obravnavajo enako, razen če je v beli knjigi o kriptosredstvu in, kadar je to ustrezno, tržnih sporočilih razkrita kakšna koli prednostna obravnava določenih imetnikov in razlogi za njihovo prednostno obravnavo.
3. Kadar se javna ponudba kriptosredstva, ki ni žeton, vezan na sredstva, ali e-denarni žeton, prekliče, ponudniki takega kriptosredstva zagotovijo, da se vsa denarna sredstva, zbrana od imetnikov ali potencialnih imetnikov, ustrezno vrnejo, in sicer ne več kot 25 koledarskih dni po datumu preklica.

Člen 15

Odgovornost za informacije, navedene v beli knjigi o kriptosredstvu

1. Kadar ponudnik, oseba, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje ali upravljavec platforme za trgovanje, krši člen 6, ker v svoji beli knjigi o kriptosredstvu ali spremenjeni beli knjigi o kriptosredstvu navede nepopolne, nepošteno, nejasne ali zavajajoče informacije, so ta ponudnik, oseba, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje, ali upravljavec platforme za trgovanje ter člani njegovega upravnega, upravljalnega ali nadzornega organa imetniku kriptosredstva odgovorni za vso izgubo, nastalo zaradi te kršitve.
2. Vsaka pogodbeni izključitev ali omejitev civilne odgovornosti iz odstavka 1 nima pravnega učinka.
3. Kadar belo knjigo o kriptosredstvu in tržna sporočila pripravi upravljavec platforme za trgovanje v skladu s členom 5(3), je oseba, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje, odgovorna tudi, če upravljavcu platforme za trgovanje zagotovi nepopolne, nepošteno, nejasne ali zavajajoče informacije.
4. Imetnik kriptosredstva je odgovoren za predložitev dokazov, da je ponudnik, oseba, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje, ali upravljavec platforme za trgovanje s kriptosredstvi, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, z navedbo nepopolnih, nepoštenih, nejasnih ali zavajajočih informacij kršil člen 6 in da je prav zanašanje na take informacije vplivalo na imetnikovo odločitev o nakupu, prodaji ali zamenjavi tega kriptosredstva.

5. Ponudnik, oseba, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje, ali upravljavec platforme za trgovanje in člani njegovega upravnega, upravljalnega ali nadzornega organa imetniku kriptosredstva niso odgovorni za izgubo, nastalo zaradi zanašanja na informacije iz povzetka iz člena 6(7), vključno z njegovim prevodom, razen kadar:

- (a) je povzetek zavajajoč, netočen ali neskladen, kadar se bere skupaj s preostalimi deli bele knjige o kriptosredstvu, ali
- (b) povzetek ne navaja – kadar se bere skupaj s preostalimi deli bele knjige o kriptosredstvu – ključnih informacij, ki bi potencialnim imetnikom kriptosredstva pomagale pri odločanju o nakupu takega kriptosredstva.

6. Ta člen ne posega v nobeno drugo civilno odgovornost na podlagi nacionalnega prava.

NASLOV III

ŽETONI, VEZANI NA SREDSTVA

POGLAVJE 1

Dovoljenje za javno ponudbo žetonov, vezanih na sredstva, in za prošnjo za njihovo uvrstitev v trgovanje

Člen 16

Dovoljenje

1. Oseba sme v Uniji ponuditi javnosti žeton vezan na sredstva, ali zaprositi za njegovo uvrstitev v trgovanje, le če je izdajatelj tega žetona, vezanega na sredstva, in je:

- (a) pravna oseba ali drugo podjetje s sedežem v Uniji, ki mu je dovoljenje v skladu s členom 21 izdal pristojni organ matične države članice, ali
- (b) kreditna institucija, ki ravna v skladu z določbami iz člena 17.

Ne glede na prvi pododstavek lahko druge osebe s pisnim soglasjem izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, ponudijo javnosti ali zaprosijo za sprejem tega žetona, vezanega na sredstva, v trgovanje. Te osebe ravnajo v skladu s členi 27, 29 in 40.

Za namene točke (a) prvega pododstavka lahko druga podjetja žetone, vezane na sredstva, izdajajo samo, če njihova pravna oblika zagotavlja raven zaščite interesov tretjih oseb, ki je enakovredna tisti, kot jo zagotavljajo pravne osebe, in če so predmet enakovrednega bonitetnega nadzora, kot je ustrezen za njihovo pravno obliko.

2. Odstavek 1 se ne uporablja, kadar:

- (a) v obdobju 12 mesecev, izračunano ob koncu vsakega koledarskega dne, povprečna nepravilna vrednost vseh žetonov, vezanih na sredstva, nikoli ne preseže 5 000 000 EUR ali enakovrednega zneska v drugi uradni valuti, in izdajatelj ni povezan z mrežo drugih izvzetih izdajateljev, ali
- (b) je javna ponudba žetona, vezanega na sredstva, namenjena samo dobro poučenim vlagateljem in lahko žeton, vezan na sredstva, posedujejo le taki dobro poučeni vlagatelji.

Kadar se uporablja ta odstavek, izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, pripravijo belo knjigo o kriptosredstvu kot to določa člen 19 in o njej ter morebitnih tržnih sporočilih na zahtevo uradno obvestijo pristojni organ svoje matične države članice.

3. Dovoljenje, ki ga pristojni organ izda osebi iz odstavka 1, prvi pododstavek, točka (a), je veljavno za celotno Unijo in izdajatelju omogoča, da žeton, vezan na sredstva, za katerega je pridobil dovoljenje za celotno Unijo, javno ponudi ali zaprosi za uvrstitev takega žetona, vezanega na sredstva, v trgovanje po vsej Uniji.

4. Odobritev bele knjige izdajatelja o kriptosredstvu na podlagi člena 17(1) ali člena 21(1) ali spremenjene bele knjige o kriptosredstvu na podlagi člena 25 s strani pristojnega organa velja za celotno Unijo.

Člen 17

Zahteve za kreditne institucije

1. Žeton, vezan na sredstva, ki ga izda kreditna institucija, se lahko javno ponudi ali uvrsti v trgovanje, če kreditna institucija:

(a) pripravi belo knjigo o kriptosredstvu iz člena 19 za žeton, vezan na sredstva, jo predloži pristojnemu organu svoje matične države članice v odobritev v skladu s postopkom iz regulativnih tehničnih standardov, sprejetih na podlagi odstavka 8 tega člena, in če ji belo knjigo o kriptosredstvu pristojni organ odobri;

(b) ustreznemu pristojni organ vsaj 90 delovnih dni pred prvo izdajo žetona, vezanega na sredstva, o tem uradno obvesti, tako da mu posreduje naslednje informacije:

(i) poslovni načrt, v katerem je opredeljen poslovni model, po katerem se namerava kreditna institucija ravnati;

(ii) pravno mnenje, da se žeton, vezan na sredstva, ne šteje za nič od naslednjega:

— kriptosredstvo, izključeno s področja uporabe te uredbe na podlagi člena 2(4);

— e-denarni žeton;

(iii) podroben opis ureditve upravljanja iz člena 34(1);

(iv) politike in postopke iz člena 34(5), prvi pododstavek;

(v) opis pogodbenih dogovorov s tretjimi subjekti, kot je določeno v členu 34(5), drugi pododstavek;

(vi) opis politike neprekinjenega poslovanja iz člena 34(9);

(vii) opis mehanizmov notranje kontrole in postopkov za upravljanje tveganj iz člena 34(10);

(viii) opis sistemov in postopkov vzpostavljenih za zaščito razpoložljivosti, avtentičnosti, celovitosti in zaupnosti podatkov iz člena 34(11).

2. Kreditni instituciji, ki je pristojni organ v skladu z odstavkom 1, točka (b), že uradno obvestila o izdaji drugega žetona, vezanega na sredstva, ni treba predložiti informacij, ki so bile pristojnemu organu že predložene, če bi jim bile enake. Ob predložitvi informacij, zahtevanih v odstavku 1, točka (b), kreditna institucija izrecno potrdi, da so vse informacije, ki niso bile ponovno predložene, še vedno ažurne.

3. Pristojni organ, ki prejme uradno obvestilo iz odstavka 1, točka (b), v 20 delovnih dneh po prejemu teh informacij oceni, ali so bile predložene vse zahtevane informacije iz navedene točke. Kadar pristojni organi ugotovi, da uradno obvestilo ni popolno, ker manjkajo nekatere informacije, o tem takoj uradno obvesti kreditno institucijo, ki je uradno obvestilo poslala, in določi rok, do katerega mora ta kreditna institucija manjkajoče informacije predložiti.

Rok za predložitev vseh manjkajočih informacij ne sme biti daljši od 20 delovnih dni od datuma zahteve. Do izteka tega roka se obdobje določeno v odstavku 1, točka (b), začasno prekine. Pristojni organ lahko po lastni presoji postavi katere koli dodatne zahteve za dopolnitev ali pojasnitev informacij, a se zaradi tega obdobje iz odstavka 1, točka (b), začasno ne prekine.

Kreditna institucija ne sme javno ponujati žetona, vezanega na sredstva, ali zaprositi za njegovo uvrstitev v trgovanje, dokler uradno obvestilo ni popolno.

4. Za kreditno institucijo, ki izdaja žetone, vezane na sredstva, vključno s pomembnimi žetoni, vezanimi na sredstva, se ne uporabljajo členi 16, 18, 20, 21, 24, 35, 41 in 42.

5. Pristojni organ brez odlašanja posreduje ECB popolne informacije, prejete na podlagi odstavka 1, kadar pa ima kreditna institucija sedež v državi članici, katere uradna valuta ni euro, ali kadar je žeton, vezan na sredstva, vezan na uradno valuto države članice, ki ni euro, se posredujejo tudi centralni banki te države članice.

ECB in, kadar je ustrezno, centralna banka države članice iz prvega pododstavka v 20 delovnih dneh po prejemu popolnih informacij izda mnenje o njih in to mnenje posreduje pristojnemu organu.

Če ECB oziroma, kadar je ustrezno, centralna banka države članice kot je določeno v prvem pododstavku poda negativno mnenje zaradi tveganja za nemoteno delovanje plačilnih sistemov, transmisijo denarne politike ali monetarno suverenost, pristojni organ od kreditne institucije zahteva, da žetona, vezanega na sredstva, ne ponudi javnosti oziroma ne zaprosi za njegovo uvrstitev v trgovanje.

6. Pristojni organ sporoči ESMA informacije, določene v členu 109(3), potem ko preveri popolnost prejetih informacij iz odstavka 1 tega člena.

ESMA da take informacije do datuma začetka javne ponudbe ali uvrstitve v trgovanje na voljo v registru na podlagi člena 109(3).

7. Zadevni pristojni organ o odvzemu dovoljenja kreditni instituciji, ki izdaja žetone, vezane na sredstva, obvesti ESMA v dveh dneh od odvzema dovoljenja. ESMA da informacije o takem odvzemu brez nepotrebnega odlašanja na voljo v registru na podlagi člena 109(3).

8. EBA v tesnem sodelovanju z ESMA in ECB pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, s katerimi nadalje natančneje določi postopek za odobritev bele knjige o kriptosredstvu iz odstavka 1, točka (a).

EBA osnutek regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te uredbe s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1093/2010.

Člen 18

Vloga za dovoljenje

1. Pravne osebe ali druga podjetja, ki nameravajo javnosti ponujati žetone, vezane na sredstva, ali nameravajo zaprositi za njihovo uvrstitev v trgovanje, svojo vlogo za izdajo dovoljenja iz člena 16 predložijo pristojnemu organu svoje matične države članice.

2. Vloga iz odstavka 1 vključuje vse naslednje informacije:

(a) naslov izdajatelja vložnika;

(b) identifikator pravnega subjekta izdajatelja vložnika;

(c) statut izdajatelja vložnika, kadar je ustrezno;

(d) poslovni načrt, ki opredeljuje poslovni model, po katerem se namerava ravnati izdajatelj vložnik;

(e) pravno mnenje, da se žeton, vezan na sredstva, ne šteje za nič od naslednjega:

(i) kriptosredstvo, izključeno s področja uporabe te uredbe na podlagi člena 2(4), ali

(ii) e-denarni žeton;

(f) podroben opis ureditve upravljanja izdajatelja vložnika iz člena 34(1);

(g) kadar obstajajo dogovori o sodelovanju s konkretnimi ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, opis njihovih mehanizmov notranje kontrole in postopkov za zagotavljanje skladnosti, s katerimi izpolnjujejo obveznosti v zvezi s preprečevanjem pranja denarja in financiranjem terorizma iz Direktive (EU) 2015/849;

(h) identiteto članov upravljalnega organa izdajatelja vložnika;

(i) dokazila, da imajo osebe iz točke (h) zadosten ugled ter ustrezno znanje, veščine in izkušnje za vodenje izdajatelja vložnika;

- (j) dokazilo, da ima vsak delničar ali član, neposredni ali posredni, ki ima kvalificiran delež v izdajatelju vložnika, zadosten ugled;
- (k) belo knjigo o kriptosredstvu iz člena 19;
- (l) politike in postopke iz člena 34(5), prvi pododstavek;
- (m) opis pogodbenih dogovorov s tretjimi subjekti iz člena 34(5), drugi pododstavek;
- (n) opis politike neprekinjenega poslovanja izdajatelja vložnika iz člena 34(9);
- (o) opis mehanizmov notranje kontrole in postopkov za upravljanje tveganj iz člena 34(10);
- (p) opis sistemov in postopkov za vzdrževanje razpoložljivosti, avtentičnosti, celovitosti in zaupnosti podatkov iz člena 34(11);
- (q) opis postopka izdajatelja vložnika za obravnavo pritožb iz člena 31;
- (r) kadar je ustrezno, seznam držav članic gostiteljic, v katerih namerava izdajatelj vložnik javno ponujati žeton, vezan na sredstva, ali namerava zaprositi za uvrstitev v trgovanje za žeton, vezan na sredstva.

3. Izdajateljem, ki so predhodno pridobili dovoljenje za izdajo enega žetona, vezanega na sredstva, za namen pridobitve dovoljenja v zvezi z drugim žetonom, vezanim na sredstva, ni treba predložiti informacij, ki so jih predhodno predložili pristojnemu organu, kadar bi bile take informacije enake. Ob predložitvi informacij iz odstavka 2 izdajatelj izrecno potrdi, da so vse informacije, ki niso bile ponovno predložene, še vedno veljavne.

4. Pristojni organ izdajatelju vložniku hitro, v vsakem primeru pa v dveh delovnih dneh po tem, ko prejme vlogo na podlagi odstavka 1, pisno potrdi, da jo je prejel.

5. Za namene odstavka 2, točki (i) in (j), izdajatelj vložnik za dovoljenje za izdajanje žetona, vezanega na sredstva, predloži dokaz o vsem naslednjem:

- (a) za vse člane upravljalnega organa: potrdilo o nekaznovanosti ali dokazilo, da jim ni bila naložena kazen na podlagi veljavnega gospodarskega prava, vključno z insolvenčnim pravom in pravom o finančnih storitvah, ali v zvezi s preprečevanjem pranja denarja in bojem proti financiranju terorizma, goljufijami ali poklicno odgovornostjo;
- (b) da imajo člani upravljalnega organa izdajatelja vložnika za dovoljenje za izdajanje žetona, vezanega na sredstva, skupaj ustrezno znanje, veščine in izkušnje za vodenje izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, ter da se od teh oseb zahteva, da opravljanju svojih nalog namenijo dovolj časa;
- (c) za vse delničarje ali člane, neposredne ali posredne, ki imajo kvalificirane deleže v izdajatelju vložniku: potrdilo o nekaznovanosti in dokazilo, da jim ni bila naložena kazen na podlagi veljavnega gospodarskega prava, vključno z insolvenčnim pravom in pravom o finančnih storitvah, ali v zvezi s preprečevanjem pranja denarja in bojem proti financiranju terorizma, goljufijami ali poklicno odgovornostjo.

6. EBA v tesnem sodelovanju z ESMA in ECB pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, da se podrobneje določijo informacije iz odstavka 2.

EBA osnutek regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te uredbe s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1093/2010.

7. EBA v tesnem sodelovanju z ESMA pripravi osnutke izvedbenih tehničnih standardov, da se določijo standardni obrazci, predloge in postopki za informacije, ki se vključijo v vlogo, da se zagotovi poenotenje po Uniji.

EBA osnutek izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo, da sprejme izvedbene tehnične standarde iz prvega pododstavka v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1093/2010.

Člen 19

Vsebina in oblika bele knjige o kriptosredstvu za žetone, vezane na sredstva

1. Bela knjiga o kriptosredstvu za žeton, vezan na sredstva, vsebuje vse naslednje informacije, kot so podrobneje opredeljene v Prilogi II:

- (a) informacije o izdajatelju žetona, vezanega na sredstva;
- (b) informacije o žetonu, vezanem na sredstva;
- (c) informacije o javni ponudbi žetona, vezanega na sredstva, ali njegovi uvrstitvi v trgovanje;
- (d) informacije o pravicah in obveznostih, povezanih z žetonom, vezanim na sredstva;
- (e) informacije o osnovni tehnologiji;
- (f) informacije o tveganjih;
- (g) informacije o rezervi sredstev;
- (h) informacije o glavnih škodljivih podnebnih vplivih in škodljivih vplivih, povezanih z okoljem, mehanizma soglasja, ki se uporabljata za izdajo žetona, vezanega na sredstva.

V beli knjigi o kriptosredstvu je navedena tudi identiteta osebe, ki ni izdajatelj, ki javno ponuja e-denarne žetone ali zaprosi za njihovo uvrstitev v trgovanje na podlagi člena 16(1), drugi pododstavek, navedeno pa je tudi, zakaj ta oseba ponuja ta žeton, vezan na sredstva, ali je zaprosila za njegovo uvrstitev v trgovanje. V primerih, ko bele knjige o kriptosredstvu ne pripravi izdajatelj, bela knjiga o kriptosredstvu vsebuje tudi identiteto osebe, ki je pripravila belo knjigo o kriptosredstvu, in razlog, zakaj jo je pripravila prav ta oseba.

2. Vse informacije iz odstavka 1 so poštene, jasne in nezavajajoče. V beli knjigi o kriptosredstvu, ni bistvenih opustitev, predstavljena pa je v jedrnatih in razumljivi obliki.

3. V beli knjigi o kriptosredstvu, ni nobenih trditev o prihodnji vrednosti kriptosredstev, razen izjave iz odstavka 4.

4. Bela knjiga o kriptosredstvu vsebuje jasno in nedvoumno izjavo, da:

- (a) žeton, vezan na sredstva, lahko izgubi del svoje vrednosti ali celotno vrednost;
- (b) žeton, vezan na sredstva, morda ni vedno prenosljiv;
- (c) žeton, vezan na sredstva, morda ni likviden;
- (d) žeton, vezan na sredstva, ni zajet v odškodninskih shemah v skladu z Direktivo 97/9/ES;
- (e) žeton, vezan na sredstva, ni zajet v sistemih jamstva za vloge v skladu z Direktivo 2014/49/EU.

5. Bela knjiga o kriptosredstvu vsebuje izjavo upravljalnega organa izdajatelja žetona, vezanega na sredstva. S to izjavo se potrди, da je bela knjiga o kriptosredstvu skladna s tem naslovom in da so, kolikor je znano upravljalnemu organu, informacije, predstavljene v beli knjigi o kriptosredstvu, poštene, jasne in nezavajajoče ter da v beli knjigi o kriptosredstvu ni izpuščena nobena informacija, ki bi lahko vplivala na njen pomen.

6. Bela knjiga o kriptosredstvu vsebuje povzetek, ki se vstavi za izjavo iz odstavka 5 in v katerem so v kratkem in netehničnem jeziku posredovane ključne informacije o javni ponudbi žetona, vezanega na sredstva, ali nameravani uvrstitvi žetona, vezanega na sredstva, v trgovanje. Povzetek je lahko razumljiv ter jasno in pregledno oblikovan; velikost črk pa je ustrezna za branje. Povzetek bele knjige o kriptosredstvu vsebuje ustrezne informacije o značilnostih zadevnega žetona, vezanega na sredstva, da se potencialnim imetnikom žetona, vezanega na sredstva, pomaga sprejeti informirana odločitev.

Povzetek vsebuje opozorilo, da:

- (a) ga je treba brati kot uvod v belo knjigo o kriptosredstvu;
- (b) bi morala vsaka odločitev potencialnega imetnika o nakupu žetona, vezanega na sredstva, temeljiti na vsebini bele knjige o kriptosredstvu kot celote in ne zgolj na povzetku;
- (c) javna ponudba žetona, vezanega na sredstva, ni ponudba ali nagovarjanje k nakupu finančnih instrumentov in da se vsaka taka ponudba ali nagovarjanje lahko izvede le s prospektom ali drugo ponudbeno dokumentacijo na podlagi veljavnega nacionalnega prava;
- (d) se bela knjiga o kriptosredstvu ne šteje za prospekt iz Uredbe (EU) 2017/1129 ali katero koli drugo ponudbeno dokumentacijo na podlagi prava Unije ali nacionalnega prava.

V povzetku se navede, da imajo imetniki žetonov, vezanih na sredstva, te pravico kadar koli unovčiti, navedejo pa se tudi pogoje za tako unovčenje.

7. Bela knjiga o kriptosredstvu vsebuje datum uradnega obvestila in kazalo.

8. Bela knjiga o kriptosredstvu je pripravljena v uradnem jeziku matične države članice ali v jeziku, ki se običajno uporablja na področju mednarodnih financ.

Kadar se žeton, vezan na sredstva, ponuja tudi v državi članici, ki ni matična država članica izdajatelja, se bela knjiga o kriptosredstvu pripravi tudi v uradnem jeziku države članice gostiteljice ali v jeziku, ki se običajno uporablja na področju mednarodnih financ.

9. Bela knjiga o kriptosredstvu je na voljo v strojno berljivi obliki.

10. ESMA v sodelovanju z EBA pripravi osnutke izvedbenih tehničnih standardov, da se določijo standardni obrazci, formati in predloge za potrebe odstavka 9.

ESMA osnutke izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

11. ESMA v sodelovanju z EBA pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov o vsebini, metodologijah in predstavitvi informacij iz odstavka 1, prvi pododstavek, točka (h), v zvezi s kazalniki trajnostnosti škodljivih podnebnih vplivov in drugih škodljivih vplivov, povezanih z okoljem.

ESMA pri pripravi osnutkov regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka upošteva različne vrste mehanizmov soglasja, ki se uporabljajo za potrjevanje transakcij s kriptosredstvi, njihove strukture spodbud ter uporabo energije, energije iz obnovljivih virov in naravnih virov, nastajanje odpadkov in emisije toplogrednih plinov. ESMA regulativne tehnične standarde posodablja glede na regulativni in tehnološki razvoj.

ESMA osnutke regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te uredbe s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 20

Ocena vloge za izdajo dovoljenja

1. Pristojni organi, ki prejmejo vlogo za izdajo dovoljenja iz člena 18, v 25 delovnih dneh od prejema take vloge ocenijo, ali vloga, vključno z belo knjigo o kriptosredstvu iz člena 19 vsebuje vse zahtevane informacije. Izdajatelj vložnika takoj uradno obvestijo, ali v vlogi, vključno z belo knjigo o kriptosredstvu, manjkajo zahtevane informacije. Kadar vloga, vključno z belo knjigo o kriptosredstvu, ni popolna, pristojni organi določijo rok, do katerega izdajatelj vložnik predloži vse manjkajoče informacije.

2. Pristojni organi v 60 delovnih dneh od prejema popolne vloge ocenijo, ali izdajatelj vložnik izpolnjuje zahteve iz tega naslova, in sprejmejo v celoti utemeljen osnutek odločitve o izdaji ali zavrnitvi izdaje dovoljenja. V teh 60 delovnih dneh lahko pristojni organi od izdajatelja vložnika zahtevajo vse informacije o vlogi, vključno z belo knjigo o kriptosredstvu iz člena 19.

Med postopkom ocenjevanja lahko pristojni organi sodelujejo s pristojnimi organi za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, finančnimi obveščevalnimi enotami ali drugimi javnimi organi.

3. Ocenjevalno obdobje iz odstavkov 1 in 2 se začasno prekine za obdobje med datumom, ko pristojni organi zahtevajo manjkajoče informacije, in datumom, ko prejmejo odgovor izdajatelja vložnika. Začasna prekinitev ne sme biti daljša od 20 delovnih dni. Pristojni organi lahko po lastni presoji določijo dodatne zahteve za dopolnitev ali pojasnitev informacij, vendar zaradi teh zahtev ocenjevalno obdobje iz odstavkov 1 in 2 ne sme biti začasno prekinjeno.

4. Pristojni organi po 60 delovnih dneh iz odstavka 2 EBA, ESMA in ECB pošljejo svoj osnutek odločitve in vlogo. Kadar ima izdajatelj vložnik sedež v državi članici, katere valuta ni euro, ali kadar je žeton, vezan na sredstva, vezan na uradno valuto države članice, ki ni euro, pristojni organi osnutek svoje odločitve in vlogo posredujejo tudi centralni banki te države članice.

5. EBA in ESMA na zahtevo pristojnega organa v 20 delovnih dneh od prejema osnutka odločitve in vloge izdata mnenje v zvezi z oceno pravnega mnenja iz člena 18(2), točka (e), in svoja mnenja posredujeta zadevnemu pristojnemu organu.

ECB in, kadar je ustrezno, centralna banka iz odstavka 4 v 20 delovnih dneh po prejemu osnutka odločitve in vloge izda mnenje v zvezi s svojo oceno tveganj, ki bi jih izdaja tega žetona, vezanega na sredstva, lahko pomenila za finančno stabilnost, nemoteno delovanje plačilnih sistemov, transmisijo denarne politike in monetarno suverenost, ter svoje mnenje pošlje zadevnemu pristojnemu organu.

Brez poseganja v člen 21(4) mnenja iz prvega in drugega pododstavka tega odstavka niso zavezujoča.

Pristojni organ mnenja iz prvega in drugega pododstavka tega odstavka sicer ustrezno upošteva.

Člen 21

Odobritev ali zavrnitev izdaje dovoljenja

1. Pristojni organi v 25 delovnih dneh po prejemu mnenj iz člena 20(5) sprejmejo v celoti utemeljeno odločitev o izdaji ali zavrnitvi izdaje dovoljenja izdajatelju vložniku ter izdajatelja vložnika v petih delovnih dneh uradno obvestijo o tej odločitvi. Če izdajatelj vložnik dobi dovoljenje, se šteje, da je njegova bela knjiga o kriptosredstvu odobrena.

2. Pristojni organi lahko zavrnejo izdajo dovoljenja, kadar obstajajo objektivni in dokazljivi razlogi, da:

(a) bi upravljalni organ izdajatelja vložnika lahko ogrožal njegovo učinkovito, varno in skrbno upravljanje in neprekinjeno delovanje ter ustrezno upoštevanje interesov njegovih strank in celovitost trga;

- (b) člani upravljalnega organa ne izpolnjujejo meril iz člena 34(2);
- (c) delničarji in člani, bodisi neposredni ali posredni, ki imajo kvalificirane deleže, ne izpolnjujejo meril glede zadostnega ugleda iz člena 34(4);
- (d) izdajatelj vložnik ne izpolnjuje ali verjetno ne bo izpolnil katere od zahtev iz tega naslova;
- (e) poslovni model izdajatelja vložnika lahko resno ogrozi celovitost trga, finančno stabilnost, nemoteno delovanje plačilnih sistemov ali izdajatelja ali sektor izpostavi resnim tveganjem pranja denarja in financiranja terorizma.

3. EBA in ESMA do 30. junija 2024 skupaj izdaja smernice v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1093/2010 oz. členom 16 Uredbe (EU) št. 1095/2010 za oceno primernosti članov upravljalnega organa izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva, ter delničarjev ali članov, bodisi neposrednih ali posrednih, ki imajo kvalificirane deleže v izdajateljih žetonov, vezanih na sredstva.

4. Pristojni organi tudi zavrnejo izdajo dovoljenja v primerih, ko ECB ali po potrebi centralna banka poda negativno mnenje na podlagi člena 20(5) zaradi tveganja za nemoteno delovanje plačilnih sistemov, transmisijski mehanizem denarne politike ali monetarno suverenost.

5. Pristojni organi v dveh delovnih dneh po izdaji dovoljenja enotni kontaktni točki držav članic gostiteljic, ESMA, EBA, ECB in, kadar je ustrezno, centralni banki iz člena 20(4) sporočijo informacije, določene v členu 109(3).

ESMA da take informacije do datuma začetka javne ponudbe ali uvrstitve v trgovanje na voljo v registru na podlagi člena 109(3).

6. Pristojni organi obvestijo EBA, ESMA in ECB ter, kadar je ustrezno, centralno banko iz člena 20(4) o vseh zavrnitvah zahtev za izdajo dovoljenja ter utemeljijo svojo odločitev in, kadar je ustrezno, obrazložijo vsako odstopanje od mnenja iz člena 20(5).

Člen 22

Poročanje o žetonih, vezanih na sredstva

1. Za vsak žeton, vezan na sredstva, katerega vrednost izdaje presega 100 000 000 EUR, izdajatelj pristojnemu organu četrtletno poroča naslednje informacije:

- (a) število imetnikov;
- (b) vrednost izdanega žetona, vezanega na sredstva, in velikost rezerve sredstev;
- (c) povprečno število in povprečna skupna vrednost transakcij na dan v zadevnem četrtletju;
- (d) ocena povprečnega števila in povprečne skupne vrednosti transakcij na dan v zadevnem četrtletju, povezanih z njegovo uporabo kot menjalnega sredstva na območju enotne valute.

Za namene točk (c) in (d) prvega pododstavka „transakcija“ pomeni vsako spremembo fizične ali pravne osebe, ki je upravičena do žetona, vezanega na sredstva, zaradi prenosa žetona, vezanega na sredstva, z enega naslova ali računa razpršene evidence na drugega.

Transakcije, povezane z izmenjavo z denarnimi sredstvi ali drugimi kriptosredstvi z izdajateljem ali s ponudnikom storitev v zvezi s kriptosredstvi, se ne štejejo kot povezane z uporabo žetona, vezanega na sredstva, kot menjalnega sredstva, razen če obstaja dokaz, da se žeton, vezan na sredstva, uporablja za poravnavo transakcij v drugih kriptosredstvih.

2. Pristojni organ lahko od izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva, zahteva, da izpolnijo obveznost poročanja iz odstavka 1 v zvezi z izdanimi žetoni, vezanimi na sredstva, katerih vrednost je nižja od 100 000 000 EUR.

3. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki zagotavljajo storitve v zvezi z žetoni, vezanimi na sredstva, izdajatelju žetona, vezanega na sredstva, zagotovijo informacije, ki so potrebne za pripravo poročila iz odstavka 1, vključno s poročanjem o poslih zunaj razpršene evidence.
4. Pristojni organ prejete informacije posreduje ECB in, kadar je ustrezno, centralni banki iz člena 20(4) ter pristojnim organom držav članic gostiteljic.
5. ECB in, kadar je ustrezno, centralna banka iz člena 20(4) lahko pristojnemu organu predložita lastno oceno četrletnega povprečnega števila in povprečne skupne vrednosti poslov na dan, ki so povezani z uporabo žetona, vezanega na sredstva, kot menjalnega sredstva na njunih valutnih območjih.
6. EBA v tesnem sodelovanju z ECB pripravi osnutek regulativnih tehničnih standardov, v katerih opredeli metodologijo za oceno četrletnega povprečnega števila in povprečne skupne vrednosti poslov na dan, ki so povezani z uporabo žetona, vezanega na sredstva, kot menjalnega sredstva znotraj vsakega območja enotne valute.

EBA osnutek regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te uredbe s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1093/2010.

7. EBA pripravi osnutke izvedbenih tehničnih standardov, da se določijo standardni obrazci, formati in predloge za potrebe poročanja iz odstavka 1 in zagotavljanje informacij iz odstavka 3.

EBA osnutek izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1093/2010.

Člen 23

Omejitve izdaje žetonov, vezanih na sredstva, ki se široko uporabljajo kot sredstvo za izmenjavo

1. Kadar za žeton, vezan na sredstva, ocenjeno četrletno povprečno število in povprečna skupna vrednost poslov na dan, povezanih z njegovo uporabo kot menjalnim sredstvom na območju enotne valute presega en milijon poslov oziroma 200 000 000 EUR, izdajatelj:

(a) preneha izdajati ta žeton, vezan na sredstva ter

(b) v 40 delovnih dneh po tem, ko je bil ta prag dosežen, pristojnemu organu predloži načrt za zagotovitev, da ocenjeno četrletno povprečno število in povprečna skupna vrednost teh transakcij na dan ostane pod enim milijonom transakcij oziroma 200 000 000 EUR.

2. Pristojni organ za oceno, ali je dosežen prag iz odstavka 1, uporabi informacije, ki jih zagotovi izdajatelj, svojo oceno ali oceno, ki jo zagotovi ECB ali, kadar je ustrezno, centralna banka iz člena 20(4), pri čemer se upošteva višja vrednost.

3. Kadar več izdajateljev izdaja isti žeton, vezan na sredstva, pristojni organ merila iz odstavka 1 oceni po združitvi podatkov vseh izdajateljev.

4. Izdajatelj predloži načrt iz odstavka 1, točka (b), v odobritev pristojnemu organu. Pristojni organ po potrebi zahteva spremembe, na primer uvedbo najmanjše nominalne vrednosti, da bi se zagotovilo pravočasno zmanjšanje uporabe žetona, vezanega na sredstva, kot menjalnega sredstva.

5. Pristojni organ izdajatelju dovoli, da znova izdaja žeton, vezan na sredstva, šele takrat, ko ima dokaz, da je ocenjeno četrletno povprečno število in povprečna skupna vrednost poslov na dan, povezanih z njegovo uporabo kot menjalno sredstvo na območju enotne valute manjše od enega milijona poslov oziroma 200 000 000 EUR.

Člen 24

Odvzem dovoljenja

1. Pristojni organi izdajatelju žetona, vezanega na sredstva, odvzamejo dovoljenje v katerem koli od naslednjih primerov:

- (a) izdajatelj preneha poslovati za šest zaporednih mesecev ali svojega dovoljenja ne uporabi 12 zaporednih mesecev;
- (b) izdajatelj dovoljenje pridobi na nedovoljen način, kot je navajanje lažnih podatkov v vlogi za izdajo dovoljenja iz člena 18 ali v beli knjigi o kriptosredstvu, spremenjeni v skladu s členom 25;
- (c) izdajatelj ne izpolnjuje več pogojev, pod katerimi je bilo dovoljenje izdano;
- (d) izdajatelj resno krši določbe tega naslova;
- (e) za izdajatelja velja načrt unovčenja;
- (f) izdajatelj se je izrecno odpovedal dovoljenju ali se je odločil, da bo prenehal poslovati;
- (g) dejavnost izdajatelja resno ogroža celovitost trga, finančno stabilnost in nemoteno delovanje plačilnih sistemov ali izdajatelja ali sektor izpostavlja resnim tveganjem pranja denarja in financiranja terorizma.

Izdajatelj žetona, vezanega na sredstva, uradno obvesti svoj pristojni organ o vseh primerih iz prvega pododstavka, točke (e) in (f).

2. Pristojni organi odvzamejo dovoljenje izdajatelju žetona, vezanega na sredstva, tudi kadar ECB ali, kadar je ustrezno, centralna banka iz člena 20(4) izda mnenje, da žeton, vezan na sredstva, resno ogroža nemoteno delovanje plačilnih sistemov, transmisijski mehanizem denarne politike ali monetarno suverenost.

3. Pristojni organi omejijo znesek žetona, vezanega na sredstva, ki naj bi se izdal, ali uvedejo najmanjšo nominalno vrednost za žeton, vezan na sredstva, kadar ECB ali, kadar je ustrezno, centralna banka iz člena 20(4) izda mnenje, da žeton, vezan na sredstva, ogroža nemoteno delovanje plačilnih sistemov, transmisijski mehanizem denarne politike ali monetarno suverenost, in določi omejitve, ki se uporabi, ali najmanjšo nominalno vrednost.

4. Ustrezni pristojni organi brez odlašanja uradno obvestijo pristojni organ izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, o naslednjih situacijah:

- (a) tretji subjekt iz člena 34(5), prvi pododstavek, točka (h), te uredbe je izgubil dovoljenje kot kreditna institucija iz člena 8 Direktive 2013/36/EU, kot ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi iz člena 59 te uredbe, kot plačilna institucija ali kot institucija za izdajo elektronskega denarja;
- (b) člani upravljalnega organa izdajatelja ali delničarji ali člani, bodisi neposredni ali posredni, s kvalificiranim deležem v izdajatelju so kršili določbe nacionalnega prava za prenos Direktive (EU) 2015/849.

5. Pristojni organi izdajatelju žetona, vezanega na sredstva, odvzamejo dovoljenje, kadar menijo, da situacije iz odstavka 4 tega člena vplivajo na dober ugled članov upravljalnega organa tega izdajatelja oziroma dober ugled katerega koli delničarja ali člana, bodisi neposrednega ali posrednega, s kvalificiranim deležem v izdajatelju, ali če obstaja znak, da gre za neuspeh upravljalne ureditve ali mehanizmov notranje kontrole iz člena 34.

Ko se dovoljenje odvzame, izdajatelj žetona, vezanega na sredstva, izvede postopek iz člena 47.

6. Pristojni organi v dveh delovnih dneh po odvzemu dovoljenja obvestijo ESMA o odvzemu dovoljenja izdajatelju žetona, vezanega na sredstva. ESMA da informacije o takem odvzemu brez nepotrebne odlašanja na voljo v registru iz člena 109.

Člen 25

Sprememba objavljenih belih knjig o kriptosredstvu za žetone, vezane na sredstva

1. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, pristojni organ svoje matične države članice uradno obvestijo o kakršni koli nameravani spremembi svojega poslovnega modela, ki nastopi po izdaji dovoljenja na podlagi člena 21 ali po odobritvi bele knjige o kriptosredstvu na podlagi člena 17, tudi v smislu člena 23, in bi lahko pomembno vplivala na odločitev o nakupu s strani katerega koli dejanskega ali potencialnega imetnika žetonov, vezanih na sredstva. Take spremembe med drugim vključujejo vse morebitne bistvene spremembe:

- (a) ureditve upravljanja, vključno z linijami poročanja upravljalnemu organu in okvir za upravljanje tveganj;
- (b) rezervnih sredstev in skrbništva rezervnih sredstev;
- (c) pravic, podeljenih imetnikom žetonov, vezanih na sredstva;
- (d) mehanizma za izdajanje in unovčenje žetona, vezanega na sredstva;
- (e) protokolov za potrjevanje poslov z žetoni, vezanimi na sredstva;
- (f) delovanja izdajateljske lastniške tehnologije razpršene evidence, kadar se žetoni, vezani na sredstva, izdajo, prenesejo in shranijo z uporabo take tehnologije razpršene evidence;
- (g) mehanizmov za zagotovitev likvidnosti žetonov, vezanih na sredstva, vključno s politiko upravljanja likvidnosti in postopkov za izdajatelje pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, iz člena 45;
- (h) dogovorov s tretjimi subjekti, med drugim za upravljanje rezervnih sredstev in za vlaganje rezerve, skrbništvo rezervnih sredstev in, kadar je ustrezno, razdelitev žetonov, vezanih na sredstva, javnosti;
- (i) postopkov za obravnavo pritožb;
- (j) ocene tveganja za pranje denarja in financiranje terorizma ter splošnih politik in postopkov v zvezi s tem.

Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, uradno obvestijo pristojni organ svoje matične države članice vsaj 30 delovnih dni pred začetkom veljavnosti načrtovanih sprememb.

2. Kadar je bil pristojni organ uradno obveščen o kakršni koli nameravani spremembi iz odstavka 1, izdajatelj žetonov, vezanih na sredstva, pripravi osnutek spremenjene bele knjige o kriptosredstvu in zagotovi, da je vrstni red v njej navedenih informacij skladen z vrstnim redom v prvotni beli knjigi o kriptosredstvu.

Izdajatelj žetona, vezanega na sredstva, o osnutku spremenjene bele knjige o kriptosredstvu uradno obvesti pristojni organ matične države članice.

Pristojni organ elektronsko potrdi prejem osnutka spremenjene bele knjige o kriptosredstvu, in sicer čim prej, najpozneje pa v petih delovnih dneh po prejemu.

Pristojni organ odobri ali zavrne odobritev osnutka spremenjene bele knjige o kriptosredstvu v 30 delovnih dneh po potrditvi njegovega prejema. Med preučevanjem osnutka spremenjene bele knjige o kriptosredstvu lahko pristojni organ zahteva kakršne koli dodatne informacije, pojasnila ali utemeljitve v zvezi z osnutkom spremenjene bele knjige o kriptosredstvu. Kadar pristojni organ izda tako zahtevo, začne rok 30 delovnih dni teči šele, ko pristojni organ prejme zahtevane dodatne informacije.

3. Kadar pristojni organ meni, da bi lahko bile spremembe bele knjige o kriptosredstvu pomembne za nemoteno delovanje plačilnih sistemov, transmisijski mehanizem denarne politike in monetarno suverenost, se posvetuje z ECB in, kadar je ustrezno, s centralno banko iz člena 20(4). Pristojni organ se lahko v takih primerih posvetuje tudi z EBA in ESMA.

ECB ali zadevna centralna banka ter, kadar je ustrezno, EBA in ESMA predložijo mnenje v 20 delovnih dneh po prejemu prošnje za posvetovanje iz prvega pododstavka.

4. Kadar pristojni organ odobri spremenjeno belo knjigo o kriptosredstvu, lahko od izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, zahteva, da:

- (a) vzpostavi mehanizme za zagotovitev zaščite imetnikov žetona, vezanega na sredstva, kadar lahko potencialna sprememba izdajateljevega poslovanja pomembno vpliva na vrednost, stabilnost ali tveganja žetona, vezanega na sredstva, ali rezervnih sredstev;
- (b) sprejme ustrezne popravne ukrepe za obravnavo pomislekov v zvezi s celovitostjo trga, finančno stabilnostjo ali nemotenim delovanjem plačilnih sistemov.

Pristojni organ od izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, zahteva, da sprejme vse ustrezne popravne ukrepe za obravnavo pomislekov v zvezi z nemotenim delovanjem plačilnega sistema, transmisijskim mehanizmom denarne politike ali monetarno suverenostjo, če take popravne ukrepe predlaga ECB ali, kadar je ustrezno, centralna banka iz člena 20(4) v okviru posvetovanj iz odstavka 3 tega člena.

Kadar ECB ali centralna banka iz člena 20(4) predlagata drugačne ukrepe od tistih, ki jih zahteva pristojni organ, se predlagani ukrepi združijo, če pa to ni mogoče, se zahteva strožji ukrep.

5. Pristojni organ spremenjeno belo knjigo o kriptosredstvu posreduje ESMA, enotnim kontaktnim točkam držav članic gostiteljic, EBA, ECB in, kadar je ustrezno, centralni banki zadevne države članice v dveh delovnih dneh po odobritvi.

ESMA da spremenjeno belo knjigo o kriptosredstvu brez nepotrebnega odlašanja na voljo v registru iz člena 109.

Člen 26

Odgovornost izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva, za informacije, navedene v beli knjigi o kriptosredstvu

1. Kadar izdajatelj krši člen 19, ker v svoji beli knjigi o kriptosredstvu ali v spremenjeni beli knjigi o kriptosredstvu navede nepopolne, nepošteno, nejasne ali zavajajoče informacije, za vsako škodo, ki jo je zaradi te kršitve utrpel imetnik takega žetona, vezanega na sredstva, odgovarjajo ta izdajatelj in člani njegovega upravnega, upravljalnega ali nadzornega organa.

2. Vsaka pogodbeno izključitev ali omejitev civilne odgovornosti iz odstavka 1 nima pravnega učinka.

3. Imetnik žetona, vezanega na sredstva, je odgovoren za predložitev dokazov, da je izdajatelj žetona, vezanega na sredstva, s tem, ko je v svoji beli knjigi o kriptosredstvu ali v spremenjeni beli knjigi o kriptosredstvu navedel nepopolne, nepošteno, nejasne ali zavajajoče informacije, kršil člen 19 in da je zanašanje na te informacije vplivalo na odločitev imetnika o nakupu, prodaji ali zamenjavi tega žetona, vezanega na sredstva.

4. Izdajatelj in člani njegovega upravnega, upravljalnega ali nadzornega organa niso odgovorni za škodo, ki nastane zaradi zanašanja na informacije iz povzetka na podlagi člena 19, vključno z vsakim njihovim prevodom, razen kadar:

- (a) je povzetek zavajajoč, netočen ali neskladen, kadar se bere skupaj z drugimi deli bele knjige o kriptosredstvu, ali
- (b) povzetek ne navaja – kadar se bere skupaj z drugimi deli bele knjige o kriptosredstvu – ključnih informacij, ki bi potencialnim imetnikom pomagale sprejeti odločitev o nakupu žetona, vezanega na sredstva.

5. Ta člen ne posega v nobeno drugo civilno odgovornost na podlagi nacionalnega prava.

POGLAVJE 2

Obveznosti izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva

Člen 27

Obveznost poštenega, pravičnega in strokovnega ravnanja v skladu z najboljšimi interesi imetnikov žetonov, vezanih na sredstva

1. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, ravnavajo pošteno, pravično in strokovno ter z imetniki in potencialnimi imetniki žetonov, vezanih na sredstva, komunicirajo pošteno, jasno in nezavajajoče.
2. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, delujejo v skladu z najboljšim interesom imetnikov takih žetonov in vse obravnavajo enako, razen če je v beli knjigi o kriptosredstvu in, kadar je to ustrezno, tržnih sporočil razkrita kakršna koli prednostna obravnava.

Člen 28

Objava bele knjige o kriptosredstvu

Izdajatelj žetona, vezanega na sredstva, na svojem spletišču objavi odobreno belo knjigo o kriptosredstvu iz člena 17(1) ali člena 21(1) in, kadar je ustrezno, spremenjeno belo knjigo o kriptosredstvu iz člena 25. Odobrena bela knjiga o kriptosredstvu je javno dostopna na datum začetka javne ponudbe žetona, vezanega na sredstva, ali uvrstitve tega žetona v trgovanje. Odobrena bela knjiga o kriptosredstvu ter, kadar je ustrezno, spremenjena bela knjiga o kriptosredstvu ostane na voljo na izdajateljevem spletišču, dokler javnost poseduje žeton, vezane na sredstva.

Člen 29

Tržna sporočila

1. Vsa tržna sporočila, ki se nanašajo na javno ponudbo žetona, vezanega na sredstva, oziroma na uvrstitev tega žetona, vezanega na sredstva, v trgovanje, izpolnjujejo vse naslednje zahteve:
 - (a) tržna sporočila so jasno prepoznavna kot taka;
 - (b) informacije v tržnih sporočilih so poštene, jasne in nezavajajoče;
 - (c) informacije v tržnih sporočilih so skladne z informacijami v beli knjigi o kriptosredstvu;
 - (d) v tržnih sporočilih je jasno navedeno, da je bila objavljena bela knjiga o kriptosredstvu, jasno pa so navedeni tudi naslov spletišča izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, ter telefonska številka in elektronski naslov za stik z izdajateljem.
2. Tržna sporočila vsebujejo jasno in nedvoumno izjavo, da imajo imetniki žetonov, vezanih na sredstva, pravico, da te kadar koli unovčijo pri izdajatelju.
3. Tržna sporočila in vse njihove spremembe se objavijo na izdajateljevem spletišču.
4. Pristojni organi ne smejo zahtevati predhodne odobritve tržnih sporočil pred njihovo objavo.
5. O tržnih sporočilih se na zahtevo uradno obvesti pristojne organe.
6. Tržna sporočila se ne smejo razširjati, preden se ne objavi bela knjiga o kriptosredstvu. Taka omejitev ne vpliva na možnost izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, da sondira trg.

Člen 30

Stalno obveščanje imetnikov žetonov, vezanih na sredstva

1. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, na javno in lahko dostopnem mestu na svojem spletišču jasno, natančno in pregledno razkrijejo znesek žetonov, vezanih na sredstva, v obtoku ter vrednost in sestavo rezerve sredstev iz člena 36. Take informacije se posodablajo najmanj mesečno.
2. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, na javno in lahko dostopnem mestu na svojem spletišču čim prej objavijo kratek, jasen, natančen in pregleden povzetek revizijskega poročila ter celotno in neredigirano poročilo o reviziji v zvezi z rezervo sredstev iz člena 36.
3. Brez poseganja v člen 88 izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, čim prej na jasen, natančen in pregleden način na javnem in lahko dostopnem mestu na svojem spletišču razkrijejo vsak dogodek, ki znatno vpliva ali bi lahko znatno vplival na vrednost žetonov, vezanih na sredstva, ali na rezervo sredstev iz člena 36.

Člen 31

Postopki za obravnavo pritožb

1. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, vzpostavijo in vzdržujejo učinkovite in pregledne postopke za hitro, pravično in dosledno obravnavo pritožb imetnikov žetonov, vezanih na sredstva, ter drugih zainteresiranih strani, vključno s potrošniškimi združenji, ki zastopajo imetnike žetonov, vezanih na sredstva, ter objavijo opise teh postopkov. Kadar žetone, vezane na sredstva, v celoti ali delno distribuirajo tretji subjekti iz člena 34(5), prvi pododstavek, točka (h), izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, vzpostavijo postopke tudi za olajšanje obravnave takih pritožb med imetniki žetonov, vezanih na sredstva, in temi tretjimi subjekti.
2. Imetniki žetonov, vezanih na sredstva, lahko pri izdajateljih svojih žetonov, vezanih na sredstva, ali, kadar je ustrezno, pri tretjih subjektih iz odstavka 1 pritožbe vložijo brezplačno.
3. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, in, kadar je ustrezno, tretji subjekti iz odstavka 1 oblikujejo in dajo imetnikom žetonov, vezanih na sredstva, na voljo predlogo za vlaganje pritožb ter vodijo evidenco o vseh prejetih pritožbah in vseh ukrepih, sprejetih v odziv nanje.
4. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, vse pritožbe raziščejo pravočasno in pošteno ter imetnikom njihovih žetonov, vezanih na sredstva, v razumnem roku sporočijo rezultate takih preiskav.
5. EBA v tesnem sodelovanju z ESMA pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, da se dodatno določijo zahteve, predlogi in postopki v zvezi z obravnavo pritožb.

EBA osnutek regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te uredbe s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1093/2010.

Člen 32

Prepoznavanje, preprečevanje, obvladovanje in razkrivanje nasprotij interesov

1. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, izvajajo in vzdržujejo učinkovite politike in postopke za, prepoznavanje, preprečevanje, obvladovanje in razkrivanje nasprotij interesov med seboj in:
 - (a) svojimi delničarji ali člani;
 - (b) vsakim delničarjem ali članom, neposrednim ali posrednim, ki ima v njih kvalificirani delež;
 - (c) člani svojega upravljalnega organa;

- (d) svojimi zaposlenimi;
- (e) imetniki žetonov, vezanih na sredstva, ali
- (f) katero koli tretjo osebo, ki opravlja katero izmed funkcij iz člena 34(5), prvi pododstavek, točka (h).
2. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, sprejmejo vse ustrezne ukrepe za prepoznavanje, preprečevanje, obvladovanje in razkrivanje nasprotij interesov, ki izhajajo iz upravljanja in vlaganja rezerve sredstev iz člena 36.
3. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, na jasno vidnem mestu na svojem spletišču imetnikom svojih žetonov, vezanih na sredstva, razkrijejo splošno naravo in vire nasprotij interesov iz odstavka 1 ter ukrepe, sprejete za njihovo zmanjšanje.
4. Razkritje iz odstavka 3 je dovolj natančno, da lahko potencialni imetniki njihovih žetonov, vezanih na sredstva, sprejmejo informirano odločitev o nakupu žetonov, vezanih na sredstva.
5. EBA pripravi osnutek regulativnih tehničnih standardov, v katerih podrobneje določi:
- (a) zahteve za politike in postopke iz odstavka 1;
- (b) podrobnosti in metodologijo za vsebino razkritja iz odstavka 3.

EBA osnutek regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te uredbe s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1093/2010.

Člen 33

Uradno obveščanje o spremembah v upravljalnem organu

Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, takoj uradno obvestijo svoj pristojni organ o vseh spremembah v svojem upravljalnem organu in mu predložijo vse potrebne informacije za oceno skladnosti s členom 34(2).

Člen 34

Ureditev upravljanja

1. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, imajo zanesljivo ureditev upravljanja, ki vključuje jasno organizacijsko strukturo z natančno opredeljenimi, preglednimi in doslednimi odgovornostmi, učinkovitimi postopki za ugotavljanje, upravljanje in spremljanje tveganj, ki so jim ali bi jim lahko bili izpostavljeni, in poročanje o njih ter primerne mehanizme notranje kontrole, vključno z zanesljivimi upravnimi in računovodskimi postopki.
2. Člani upravljalnih organov izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva, morajo imeti, posamično in skupaj, zadosten ugled in ustrezno znanje, veščine in izkušnje za opravljanje svojih nalog. Zlasti ne smejo biti obsojeni zaradi kaznivih dejanj, povezanih s pranjem denarja ali financiranjem terorizma, ali zaradi katerihkoli drugih kaznivih dejanj, ki bi lahko vplivala na njihov dober ugled. Dokazati morajo tudi, da lahko za učinkovito opravljanje svojih nalog namenijo dovolj časa.
3. Upravljalni organ izdajatelja žetonov, vezanih na sredstva, oceni in redno pregleduje učinkovitost ureditev politike in postopkov, vzpostavljenih za izpolnjevanje poglavij 2, 3, 5 in 6 tega naslova, ter s tem v zvezi sprejme ustrezne ukrepe za odpravo vseh pomanjkljivosti.
4. Delničarji ali člani, neposredni ali posredni, ki imajo kvalificirane deleže v izdajateljih žetonov, vezanih na sredstva, morajo imeti zadosten ugled in zlasti ne smejo biti obsojeni zaradi kaznivih dejanj, povezanih s pranjem denarja ali financiranjem terorizma, ali katerihkoli drugih kaznivih dejanj, ki bi lahko vplivala na njihov dober ugled.

5. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, sprejmejo politike in postopke, ki so dovolj učinkoviti za zagotovitev skladnosti s to uredbo. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, vzpostavijo, vzdržujejo in izvajajo zlasti politike in postopke o:

- (a) rezervi sredstev iz člena 36;
- (b) skrbništvu rezervnih sredstev, vštveši ločevanje sredstev, kot je določeno v členu 37;
- (c) pravicah, podeljenih imetnikom žetonov, vezanih na sredstva, kot je določeno v členu 39;
- (d) mehanizmu za izdajanje in unovčenje žetonov, vezanih na sredstva;
- (e) protokolih za potrjevanje poslov z žetoni, vezanimi na sredstva;
- (f) delovanju izdajateljske lastniške tehnologije razpršene evidence, kadar se žetoni, vezani na sredstva, izdajo, prenesejo in shranijo z uporabo take tehnologije razpršene evidence ali podobne tehnologije, ki jo upravljajo izdajatelji ali tretja oseba, ki deluje v njihovem imenu;
- (g) mehanizmih za zagotovitev likvidnosti žetonov, vezanih na sredstva, vključno s politiko upravljanja likvidnosti in postopki za izdajatelje pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, iz člena 45;
- (h) dogovorih s tretjimi subjekti za upravljanje rezerve sredstev in za vlaganje rezervnih sredstev, skrbništvo rezervnih sredstev in, kadar je ustrezno, razdelitev žetonov, vezanih na sredstva, javnosti;
- (i) pisnem soglasju izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva, danem drugim osebam, ki bi lahko ponujale oziroma zaprosile za uvrstitev žetonov, vezanih na sredstva, v trgovanje;
- (j) obravnavi pritožb, kot je določeno v členu 31;
- (k) nasprotjih interesov, kot je določeno v členu 32.

Kadar izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, sklenejo dogovore iz prvega pododstavka, točka (h), morajo biti ti dogovori določeni v pogodbi s tretjimi subjekti. V teh pogodbenih dogovorih se določijo vloge, odgovornosti, pravice in obveznosti tako izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva, kot tudi tretjih subjektov. Vsak pogodbeni dogovor, ki ima posledice v več jurisdikcijah, določa nedvoumno izbiro prava, ki se uporablja.

6. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, uporabljajo ustrezne in sorazmerne sisteme, vire in postopke za zagotovitev neprekinjenega in rednega izvajanja svojih storitev in dejavnosti, razen če so začeli izvajati načrt unovčenja iz člena 47. V ta namen izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, vzdržujejo vse svoje sisteme in protokole za varen dostop v skladu z ustreznimi standardi Unije.

7. Če se izdajatelj žetona, vezanega na sredstva, odloči, da bo prenehal opravljati svoje storitve in dejavnosti, vključno s prenehanjem izdajanja tega žetona, vezanega na sredstva, pristojnemu organu v odobritev predloži načrt prenehanja.

8. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, opredelijo vire operativnega tveganja in jih zmanjšajo na najnižjo raven s pomočjo razvoja ustreznih sistemov, kontrol in postopkov.

9. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, vzpostavijo politiko in načrte neprekinjenega poslovanja, ki v primeru prekinitve delovanja njihovih sistemov IKT in postopkov zagotavljajo ohranjanje bistvenih podatkov in funkcij ter vzdrževanje njihovih dejavnosti, ali, kadar to ni mogoče, pravočasno obnovitev takih podatkov in funkcij ter pravočasen ponovni zagon njihovih dejavnosti.

10. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, imajo mehanizme notranje kontrole in učinkovite postopke za upravljanje tveganj, vključno z učinkovito ureditvijo kontrole in zaščitnih ukrepov za upravljanje sistemov IKT, kot zahteva Uredba (EU) 2022/2554 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁷⁾. Postopki zagotavljajo celovito oceno v zvezi z zanašanjem na tretje subjekte iz odstavka 5, prvi pododstavek, točka (h), tega člena. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, redno spremljajo in ocenjujejo ustreznost in učinkovitost mehanizmov notranje kontrole in postopkov za oceno tveganja ter sprejmejo ustrezne ukrepe za odpravo morebitnih tozadevnih pomanjkljivosti.

11. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, imajo vzpostavljene sisteme in postopke, ki so ustrezni za varovanje razpoložljivosti, avtentičnosti in celovitosti podatkov kot zahteva Uredba (EU) 2022/2554 in v skladu z Uredbo (EU) 2016/679. Ti sistemi beležijo in varujejo ustrezne podatke in informacije, ki so bili zbrani in pripravljani med opravljanjem dejavnosti izdajatelja.

12. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, zagotovijo, da jih redno pregledujejo neodvisni revizorji. Rezultati teh pregledov se sporočijo upravljalnemu organu zadevnega izdajatelja in so na voljo pristojnemu organu.

13. EBA do 30. junija 2024 v tesnem sodelovanju z ESMA in ECB izda smernice v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1093/2010, ki določajo najmanjši obseg vsebine ureditev upravljanja glede:

- (a) orodij za spremljanje tveganj iz odstavka 8;
- (b) načrta neprekinjenega poslovanja iz odstavka 9;
- (c) mehanizmov notranje kontrole iz odstavka 10;
- (d) revizij iz odstavka 12, vključno z minimalno dokumentacijo, ki jo je treba uporabiti pri reviziji.

EBA pri izdaji smernic iz prvega pododstavka upošteva določbe o zahtevah glede upravljanja iz drugih zakonodajnih aktov Unije o finančnih storitvah, v številni Direktivo 2014/65/EU.

Člen 35

Kapitalske zahteve

1. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, imajo vedno kapital, vsaj enak najvišjemu od naslednjih zneskov:

- (a) 350 000 EUR;
- (b) 2 % povprečnega zneska rezerve sredstev iz člena 36;
- (c) četrtnina stalnih splošnih stroškov predhodnega leta.

Za namene točke (b) prvega pododstavka povprečni znesek rezerve sredstev pomeni povprečni znesek rezervnih sredstev ob koncu vsakega koledarskega dne, izračunan za predhodnih šest mesecev.

Kadar izdajatelj ponudi več kot en žeton, vezan na sredstva, je znesek iz točke (b), prvi pododstavek, vsota povprečnega zneska rezervnih sredstev, ki krije vsak žeton, vezan na sredstva.

Znesek iz točke (c) prvega pododstavka se vsako leto pregleda in izračuna v skladu s členom 67(3).

2. Kapital iz odstavka 1 tega člena sestavljajo postavke in instrumenti navadnega lastniškega temeljnega kapitala iz členov 26 do 30 Uredbe (EU) št. 575/2013 po vseh odbitkih na podlagi člena 36 navedene uredbe, brez uporabe pragovnih izvetij iz člena 46(4) in člena 48 navedene uredbe.

⁽³⁷⁾ Uredba (EU) 2022/2554 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o digitalni operativni odpornosti za finančni sektor in spremembi uredb (ES) št. 1060/2009, (EU) št. 648/2012, (EU) št. 600/2014, (EU) št. 909/2014 in (EU) 2016/1011 (UL L 333, 27.12.2022, str. 1).

3. Pristojni organ matične države članice lahko od izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, zahteva, da ima kapital, ki je do 20 % višji od zneska, ki izhaja iz uporabe odstavka 1, točka (b), kadar ocena katerega koli od naslednjega kaže na višjo stopnjo tveganja:

- (a) ocena postopkov upravljanja tveganj in mehanizmov notranje kontrole izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, iz člena 34(1), (8) in (10);
- (b) kakovost in nestanovitnost rezerve sredstev iz člena 36;
- (c) vrste pravic, ki jih izdajatelj žetona, vezanega na sredstva, podeli imetnikom žetona, vezanega na sredstva, v skladu s členom 39;
- (d) kadar rezerva sredstev vključuje naložbe, tveganja, ki izvirajo iz naložbene politike na rezervo sredstev;
- (e) skupna vrednost in število poslov v žetonu, vezanem na sredstva;
- (f) pomen trgov, na katerih se ponuja in trži žeton, vezani na sredstva;
- (g) kadar je ustrezno, tržna kapitalizacija žetona, vezanega na sredstva.

4. Pristojni organ matične države članice lahko od izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, ki ni pomemben žeton, vezan na sredstva, zahteva, da izpolnjuje katero koli zahtevo iz člena 45, kadar je to potrebno za odpravo večjih tveganj, ugotovljenih v skladu z odstavkom 3 tega člena, ali katerih koli drugih tveganj, obravnavanih v členu 45, kot so likvidnostna tveganja.

5. Brez poseganja v odstavek 3 izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, redno izvajajo stresne teste, pri katerih se upoštevajo scenariji resnih, vendar verjetnih finančnih težav, na primer obrestnih šokov, in scenariji nefinančnih težav, na primer operativnih tveganj. Pristojni organ matične države članice na podlagi rezultatov takih stresnih testov od izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, zahteva, da ima v nekaterih okoliščinah, upošteva pričakovana tveganja in rezultate stresnih testov, kapital, ki je od 20 % do 40 % višji od zneska, ki izhaja iz uporabe odstavka 1, prvi pododstavek, točka (b).

6. EBA v tesnem sodelovanju z ESMA in ECB pripravi osnutek regulativnih tehničnih standardov, ki natančneje določajo:

- (a) postopek in časovni okvir, v katerem se izdajatelj pomembnega žetona, vezanega na sredstva, prilagodi višjim kapitalnim zahtevam, kot je določeno v odstavku 3;
- (b) merila za zahtevo po višjem kapitalu, kot je določeno v odstavku 3;
- (c) minimalne zahteve za zasnovo programov stresnih testov upoštevajoč velikost, kompleksnost in naravo žetona, vezanega na sredstva, med drugim:
 - (i) vrste stresnih testov ter njihove glavne cilje in področja uporabe;
 - (ii) pogostnost različnih stresnih testov;
 - (iii) notranje ureditve upravljanja;
 - (iv) ustrezno podatkovno infrastrukturo;
 - (v) metodologijo in verjetnost predpostavk;
 - (vi) uporabo načela sorazmernosti za vse minimalne zahteve, tako kvantitativne kot kvalitativne, in
 - (vii) najmanjšo pogostnost stresnih testov in skupne referenčne parametre scenarijev stresnih testov.

EBA osnutek regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te uredbe s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1093/2010.

POGLAVJE 3

Rezerva sredstev

Člen 36

Obveznost oblikovanja rezerve sredstev ter sestava in upravljanje take rezerve sredstev

1. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, oblikujejo in stalno vzdržujejo rezervo sredstev.

Rezerva sredstev je sestavljena in se upravlja tako, da:

(a) so krita tveganja, povezana s sredstvi, na katera so vezani žetoni, in

(b) se upoštevajo likvidnostna tveganja, povezana s trajnimi pravicami imetnikov do unovčenja.

2. Rezerva sredstev je v skladu z veljavnim pravom v interesu imetnikov žetonov, vezanih na sredstva, pravno ločena od izdajateljeve stečajne mase in od rezerve sredstev, na katera so vezani drugi žetoni, tako da upniki izdajateljev, zlasti v primeru insolventnosti, te rezerve sredstev ne morejo uporabljati.

3. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, zagotovijo, da je rezerva sredstev operativno ločena od njihove stečajne mase in rezerve sredstev drugih žetonov.

4. EBA v tesnem sodelovanju z ESMA in ECB pripravi osnutek regulativnih tehničnih standardov, s katerimi podrobneje določi likvidnostne zahteve, pri čemer upošteva velikost, kompleksnost in naravo rezerve sredstev in samega žetona, vezanega na ta sredstva.

Z regulativnimi tehničnimi standardi določi zlasti:

(a) ustrezen odstotni delež rezerve sredstev glede na dnevno zapadla sredstva, vključno z odstotnim deležem pogodb o začasnem nakupu, ki jih je mogoče prekiniti s predhodnim obvestilom, poslanem en delovni dan prej, ali odstotnim deležem gotovine, ki jo je mogoče dvigniti po predhodnem obvestilu, poslanem en delovni dan prej;

(b) ustrezen odstotni delež rezerve sredstev glede na tedensko zapadla sredstva, vključno z odstotnim deležem pogodb o začasnem nakupu, ki jih je mogoče prekiniti s predhodnim obvestilom, poslanem pet delovnih dni prej, ali odstotnim deležem gotovine, ki jo je mogoče dvigniti po predhodnem obvestilu, poslanem pet delovnih dni prej;

(c) druge ustrezne zapadlosti in splošne tehnike za upravljanje likvidnosti;

(d) minimalne zneske v vsaki referenčni uradni valuti, ki se bodo hranili kot depoziti v kreditnih institucijah, ki ne morejo biti manjši od 30 % referenčnega zneska v vsaki od uradnih valut.

Za namene točk (a), (b) in (c) prvega pododstavka EBA med drugim upošteva ustrezne pragove iz člena 52 Direktive 2009/65/ES.

EBA osnutek regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te uredbe s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1093/2010.

5. Izdajatelji, ki javno ponujajo dva ali več žetonov, vezanih na sredstva, upravljajo in vzdržujejo ločene skupine rezerv sredstev za vsak žeton, vezan na sredstva. Vsaka od teh skupin rezerv sredstev se upravlja ločeno.

Kadar različni izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, javno ponujajo isti žeton, vezan na sredstva, ti izdajatelji upravljajo in vzdržujejo samo eno rezervo sredstev za ta žeton, vezan na sredstva.

6. Upravljalni organi izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva, zagotovijo učinkovito in preudarno upravljanje rezerve sredstev. Izdajatelji zagotovijo, da se izdaja in unovčenje žetonov, vezanih na sredstva, vedno ujemata z ustreznim povečanjem ali zmanjšanjem rezerve sredstev.

7. Izdajatelj žetona, vezanega na sredstva, na podlagi tržnih cen določi skupno vrednost rezerve sredstev. Njena skupna vrednost je vsaj enaka skupni vrednosti terjatev do izdajatelja, ki jih imajo imetniki žetona, vezanega na sredstva, v obtoku.

8. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, imajo vzpostavljeno jasno in podrobno politiko, ki določa mehanizem za stabilizacijo žetonov. Ta politika zlasti:

- (a) navaja sredstva, na katera so vezani žetoni, vezani na sredstva in sestavo teh sredstev;
- (b) opisuje vrsto sredstev in natančno razporeditev sredstev, ki so vključena v rezervo sredstev;
- (c) vključuje podrobno oceno tveganj, vključno s kreditnim tveganjem, tržnim tveganjem, tveganjem koncentracije in likvidnostnim tveganjem, ki izhajajo iz rezerve sredstev;
- (d) opisuje postopek, s katerim se izdajo in unovčijo žetoni, vezani na sredstva, ter postopek, prek katerega se bo s tako izdajo oz. unovčenjem ustrezno povečala oziroma zmanjšala rezerva sredstev;
- (e) navaja, ali se del rezerve sredstev vlaga, kot je določeno v členu 38;
- (f) kadar izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, del rezerve sredstev vložijo, kot je določeno v členu 38, podrobno opisuje naložbeno politiko in vključuje oceno, kako lahko ta naložbena politika vpliva na vrednost rezerve sredstev;
- (g) opisuje postopek za nakup žetonov, vezanih na sredstva, in unovčenje teh žetonov iz rezerve sredstev ter navaja, katere osebe ali kategorije oseb so do tega upravičene.

9. Brez poseganja v člen 34(12) izdajatelji žetonov, vezani na sredstva, naročijo neodvisno revizijo rezerve sredstev, v kateri se oceni spoštovanje pravil iz tega poglavja, vsakih šest mesecev od datuma izdaje njihovega dovoljenja na podlagi člena 21 ali od datuma odobritve bele knjige o kriptosredstvu na podlagi člena 17.

10. Izdajatelj o rezultatih revizije iz odstavka 9 se brez odlašanja in najpozneje v šestih tednih po referenčnem datumu ocene uradno obvesti pristojni organ. Izdajatelj rezultate revizije objavi v dveh tednih po datumu posredovanja pristojnemu organu. Pristojni organ lahko izdajatelju naroči, naj objavo rezultatov revizije odloži, če:

- (a) se od izdajatelja zahteva, naj izvede ureditev ali ukrepe za okrevanje v skladu s členom 46(3);
- (b) se od izdajatelja zahteva, naj izvede načrt unovčenja v skladu s členom 47;
- (c) se oceni, da je treba zaščititi ekonomske interese imetnikov žetona, vezanega na sredstva;
- (d) se oceni, da je treba preprečiti znatne škodljive posledice za finančni sistem matične države članice ali druge države članice.

11. Kadar koli je to mogoče, se vrednotenje iz odstavka 7 tega člena opravi z uporabo vrednotenja po tržnih cenah, kot je opredeljeno v členu 2, točka 8, Uredbe (EU) 2017/1131 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁸⁾.

⁽³⁸⁾ Uredba (EU) 2017/1131 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2017 o skladih denarnega trga (UL L 169, 30.6.2017, str. 8).

Pri vrednotenju po tržnih cenah se rezervno sredstvo vrednoti po načelu previdnosti v zvezi z nakupom in prodajo, razen če se lahko trgovanje z rezervnim sredstvom zaključi po srednji tržni vrednosti. Uporabljajo se samo tržni podatki dobre kakovosti, ki se ocenijo na podlagi vseh naslednjih dejavnikov:

- (a) število in kakovost nasprotnih strank;
- (b) obseg in promet rezervnega sredstva na trgu;
- (c) obseg rezerve sredstev.

12. Kadar uporaba vrednotenja po tržnih cenah iz odstavka 11 tega člena ni mogoča ali tržni podatki niso dovolj kakovostni, se rezervna sredstva konzervativno vrednotijo z uporabo notranjega modela, kot je opredeljeno v členu 2, točka 9, Uredbe (EU) 2017/1131.

Pri uporabi modela se natančno oceni notranja vrednost rezervnega sredstva glede na vse naslednje posodobljene ključne dejavnike:

- (a) obseg in promet tega rezervnega sredstva na trgu;
- (b) obseg rezerve sredstev;
- (c) tržno tveganje, tveganje spremembe obrestne mere in kreditno tveganje, ki so povezana z rezervnim sredstvom.

Pri vrednotenju z uporabo notranjega modela se ne uporabi metoda odplačne vrednosti, kot je opredeljena v členu 2, točka 10, Uredbe (EU) 2017/1131.

Člen 37

Skrbništvo rezervnih sredstev

1. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, vzpostavijo, vzdržujejo in izvajajo politike, postopke in pogodbene dogovore o skrbništvu, s katerimi ves čas zagotavljajo da:

- (a) rezervna sredstva niso obremenjena ali zastavljena v okviru dogovora o finančnem zavarovanju, kot je opredeljen v členu 2(1), točka (a), Direktive 2002/47/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁹⁾;
- (b) se rezervna sredstva hranijo v skrbništvu v skladu z odstavkom 6 tega člena;
- (c) izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, imajo takojšen dostop do rezervnih sredstev, da lahko izpolnijo vse zahteve imetnikov žetonov, vezanih na sredstva, za unovčenje;
- (d) se preprečuje koncentracija skrbnikov rezervnih sredstev;
- (e) se preprečuje tveganje koncentracije rezervnih sredstev.

2. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, ki v Uniji izdajajo dva ali več žetonov, vezanih na sredstva, vodijo politiko skrbništva za vsako skupino rezerve sredstev. Različni izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, ki so izdali isti žeton, vezan na sredstva, vodijo in vzdržujejo enotno politiko skrbništva.

3. Rezervna sredstva so najpozneje v petih delovnih dneh po datumu izdaje žetona, vezanega na sredstva, v skrbništvu pri katerem od naslednjih subjektov:

- (a) ponudniku storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki zagotavlja skrbništvo in upravljanje kriptosredstev v imenu strank, kadar so rezervna sredstva v obliki kriptosredstev;
- (b) kreditni instituciji za vse vrste rezervnih sredstev;

⁽³⁹⁾ Direktiva 2002/47/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. junija 2002 o dogovorih o finančnem zavarovanju (UL L 168, 27.6.2002, str. 43).

(c) investicijskemu podjetju, ki opravlja pomožno storitev hrambe in upravljanja finančnih instrumentov za račun strank iz oddelka B, točka 1, Priloge I k Direktivi 2014/65/EU, kadar so rezervna sredstva v obliki finančnih instrumentov.

4. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, pri izbiri, imenovanju in pregledu ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi, kreditnih institucij in investicijskih podjetij, imenovanih za skrbnike rezervnih sredstev, kot je navedeno v odstavku 3, ravnajo strokovno, skrbno in vestno. Skrbnik je pravna oseba, ki ni izdajatelj.

Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, zagotovijo, da imajo ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, kreditne institucije in investicijska podjetja, ki so imenovani za skrbnike rezervnih sredstev, kot je navedeno v odstavku 3, potrebno strokovno znanje in tržni ugled, da lahko delujejo kot skrbniki takih rezervnih sredstev, ob upoštevanju računovodskih praks, postopkov skrbništva in mehanizmov notranje kontrole teh ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi, kreditnih institucij in investicijskih podjetij. Pogodbeni dogovori med izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, in skrbniki zagotavljajo, da so rezervna sredstva v skrbništvu zaščitena pred terjatvami upnikov skrbnikov.

5. Politike in postopki skrbništva iz odstavka 1 določajo merila za izbor za imenovanje ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi, kreditnih institucij ali investicijskih podjetij kot skrbnikov rezervnih sredstev in postopek za pregled takega imenovanja.

Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, redno pregledujejo imenovanje ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi, kreditnih institucij ali investicijskih podjetij kot skrbnikov rezervnih sredstev. Za namen tega pregleda izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, ocenijo svoje izpostavljenosti do teh skrbnikov, pri čemer upoštevajo celoten obseg svojega odnosa z njimi, in stalno spremljajo finančne razmere teh skrbnikov.

6. Skrbniki rezervnih sredstev, kot je navedeno v odstavku 4, poskrbijo, da se skrbništvo teh rezervnih sredstev izvaja na naslednji način:

- (a) kreditne institucije hranijo denarna sredstva v skrbništvu na računu, odprtem v poslovnih knjigah kreditnih institucij;
- (b) v primeru finančnih instrumentov, ki jih je mogoče hraniti v skrbništvu, kreditne institucije ali investicijska podjetja hranijo v skrbništvu vse finančne instrumente, ki jih je mogoče zavesti na računu finančnih instrumentov, odprtem v poslovnih knjigah kreditne institucije ali investicijskega podjetja, ter vse finančne instrumente, ki jih je mogoče fizično dostaviti takim kreditnim institucijam ali investicijskim podjetjem;
- (c) za kriptosredstva, ki se lahko hranijo v skrbništvu, ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi v skrbništvu hranijo kriptosredstva, vključena v rezervna sredstva, ali sredstva za dostop do takih kriptosredstev, kadar je to ustrezno, v obliki zasebnih kriptografskih ključev;
- (d) za druga sredstva kreditne institucije preverijo lastništvo izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva, in vodijo evidenco tistih rezervnih sredstev, za katera so prepričane, da imajo izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, v lasti ta rezervna sredstva.

Za namene točke (a) prvega pododstavka kreditne institucije zagotovijo, da so denarna sredstva v poslovnih knjigah kreditnih institucij zavedena na ločenem računu v skladu z določbami nacionalnega prava, ki prenašajo člen 16 Direktive Komisije 2006/73/ES⁽⁴⁰⁾. Ta račun se odpre v imenu izdajatelja žetonov, vezanih na sredstva, za namene upravljanja rezervnih sredstev vsakega žetona, ki je vezan nanje, tako da je mogoče jasno ugotoviti, da denarna sredstva v skrbništvu sestavljajo posamezno rezervo sredstev.

Za namene točke (b) prvega pododstavka kreditne institucije in investicijska podjetja zagotovijo, da so vsi finančni instrumenti, ki jih je mogoče zavesti na računu finančnih instrumentov, odprtem v poslovnih knjigah kreditnih institucij in investicijskih podjetij, zavedeni v poslovnih knjigah kreditnih institucij in investicijskih podjetij na ločenih računih v skladu z določbami nacionalnega prava, ki prenašajo člen 16 Direktive 2006/73/ES. Račun finančnih instrumentov se odpre v imenu izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva, za namene upravljanja rezervnih sredstev vsakega nanje vezanega žetona, tako da je mogoče jasno ugotoviti, da finančni instrumenti v skrbništvu sestavljajo posamezno rezervo sredstev.

⁽⁴⁰⁾ Direktiva Komisije 2006/73/ES z dne 10. avgusta 2006 o izvajanju Direktive 2004/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z organizacijskimi zahtevami in pogoji poslovanja investicijskih družb ter opredeljenimi izrazi za namene navedene direktive (UL L 241, 2.9.2006, str. 26).

Za namene točke (c) prvega pododstavka ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi odprejo register pozicij v imenu izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva, za namene upravljanja rezervnih sredstev vsakega nanje vezanega žetona, tako da je mogoče jasno ugotoviti, da kriptosredstva v skrbništvu sestavljajo posamezno rezervo sredstev.

Za namene točke (d) prvega pododstavka ocena, ali imajo izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, v lasti rezervna sredstva, temelji na informacijah ali dokumentih, ki jih predložijo izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, in na zunanjih dokazih, kadar so ti na voljo.

7. Imenovanje ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, kreditne institucije ali investicijskega podjetja kot skrbnika rezervnih sredstev iz odstavka 4 tega člena se dokaže s pogodbenim dogovorom iz člena 34(5), drugi pododstavek. Ti pogodbeni dogovori med drugim urejajo pretok informacij, ki so potrebne, da lahko izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, kreditne institucije in investicijska podjetja opravljajo svoje skrbniške funkcije.

8. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, kreditne institucije in investicijska podjetja, ki so bili imenovani za skrbnike v skladu z odstavkom 4, ravnajo pošteno, pravično, strokovno, neodvisno ter v interesu izdajatelja žetonov, vezanih na sredstva, in imetnikov takih žetonov.

9. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, kreditne institucije in investicijska podjetja, ki so bili imenovani za skrbnike v skladu z odstavkom 4, ne izvajajo dejavnosti v zvezi z izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, ki bi lahko povzročile nasprotje interesov med temi izdajatelji, imetniki žetonov, vezanih na sredstva, in njimi samimi, razen če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- (a) ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, kreditne institucije ali investicijska podjetja funkcionalno in hierarhično ločijo izvajanje svojih nalog skrbništva od svojih nalog, ki bi potencialno lahko pomenile nasprotje interesov;
- (b) izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, ustrezno ugotavljajo, spremljajo, upravljajo in imetnikom žetonov, vezanih na sredstva, razkrivajo morebitna nasprotja interesov v skladu s členom 32.

10. V primeru izgube finančnega instrumenta ali kriptosredstva v skrbništvu na podlagi odstavka 6 ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi, kreditna institucija ali investicijsko podjetje, ki izgubi ta finančni instrument ali kriptosredstvo, izdajatelju žetona, vezanega na sredstva, brez nepotrebnega odlašanja vrne finančni instrument ali kriptosredstvo enake vrste ali enake vrednosti ali izplača odškodnino zanj. Zadevni ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi, kreditna institucija ali investicijsko podjetje ni dolžno izplačati odškodnine ali povrniti sredstev, kadar lahko dokaže, da je izguba nastala kot posledica zunanjega dogodka, ki ga razumno ni moglo nadzorovati, posledice pa so bile ne glede na vsa razumna prizadevanja neizogibne.

Člen 38

Vlaganje rezerve sredstev

1. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, ki vlagajo del rezerve sredstev, ta sredstva vlagajo samo v visoko likvidne finančne instrumente z minimalnim tržnim in kreditnim tveganjem ter tveganjem koncentracije. Naložbe so takšne, da jih je mogoče hitro likvidirati z minimalnim negativnim cenovnim učinkom.
2. Za namene odstavka 1 se enote premoženja v kolektivnem naložbenem podjetju za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP) štejejo za sredstva z minimalnim tržnim tveganjem, kreditnim tveganjem in minimalnim tveganjem koncentracije, kadar ta KNPVP vlaga izključno v sredstva, kot jih podrobneje določi EBA v skladu z odstavkom 5, in kadar izdajatelj žetona, vezanega na sredstva, zagotavlja, da je rezerva sredstev vložena tako, da je tveganje koncentracije čim manjše.
3. Finančni instrumenti, v katere se vlaga rezerva sredstev, se hranijo v skrbništvu v skladu s členom 37.

4. Vse dobičke ali izgube, vključno z nihanji vrednosti finančnih instrumentov iz odstavka 1, in vsa tveganja nasprotno stranke ali operativna tveganja, ki izhajajo iz vlaganj rezerve sredstev, nosi izdajatelj žetona, vezanega na sredstva.

5. EBA v sodelovanju z ESMA in ECB pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, s katerimi določi, za katere finančne instrumente se lahko šteje, da so visoko likvidni in imajo minimalno tržno in kreditno tveganje ter tveganje koncentracije iz odstavka 1. EBA pri določitvi teh finančnih instrumentov upošteva:

- (a) različne vrste sredstev, na katera je lahko vezan žeton;
- (b) korelacijo med sredstvi, na katera je vezan žeton, in visoko likvidnimi finančnimi instrumenti, v katere lahko vlaga izdajatelj;
- (c) zahtevo glede likvidnostnega kritja iz člena 412 Uredbe (EU) št. 575/2013, ki je podrobneje določena v Delegirani uredbi Komisije (EU) 2015/61 ⁽⁴¹⁾;
- (d) omejitve glede koncentracije, ki izdajatelju preprečujejo:
 - (i) da bi več kot določen odstotek rezervnih sredstev vložil v visoko likvidne finančne instrumente z minimalnim tržnim tveganjem, kreditnim tveganjem in tveganjem koncentracije, ki jih je izdal en sam subjekt;
 - (ii) da bi več kot določen odstotek kriptosredstev ali sredstev hranil v skrbništvu pri ponudnikih storitev v zvezi s kriptosredstvi ali kreditnih institucijah, ki pripadajo isti skupini, kot je opredeljena v členu 2, točka 11, Direktive 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴²⁾.

Za namene točke (d)(i) prvega pododstavka EBA predvidi primerne omejitve za določitev zahtev glede koncentracije. Te omejitve med drugim upoštevajo ustrezne pragove, določene v členu 52 Direktive 2009/65/ES.

EBA osnutek regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka predloži Komisiji do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te uredbe s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1093/2010.

Člen 39

Pravica do unovčenja

1. Imetniki žetonov, vezanih na sredstva, imajo v razmerju do izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva, vedno pravico do unovčenja, kadar pa izdajatelji ne morejo izpolniti svojih obveznosti iz poglavja 6 tega naslova, imajo pravico do rezervnih sredstev. Izdajatelji vzpostavijo, ohranjajo in izvajajo jasne in podrobne politike in postopke v zvezi s tako trajno pravico do unovčenja.

2. Na zahtevo imetnika žetona, vezanega na sredstva, njihov izdajatelj tak žeton unovči bodisi tako, da izplača znesek, ki je enak tržni vrednosti sredstev, na katera je vezan žeton v lasti imetnika, v obliki denarnih sredstev, ki niso elektronski denar, bodisi tako, da izroči sredstva, na katera se nanaša žeton. Izdajatelji vzpostavijo politiko o taki trajni pravici do unovčenja, v kateri določijo:

- (a) pogoje, vključno s pragovi, obdobji in časovnimi okviri, za imetnike žetonov, vezanih na sredstva, kar zadeva uveljavljanje take pravice;
- (b) mehanizme in postopke, s katerimi se zagotovi unovčenje žetonov, vezanih na sredstva, tudi v razmerah pretresov na trgu, pa tudi v primeru izvajanja načrta sanacije iz člena 46 ali v primeru urejenega unovčenja žetonov, vezanih na sredstva, v skladu s členom 47;

⁽⁴¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/61 z dne 10. oktobra 2014 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z zahtevo glede likvidnostnega kritja za kreditne institucije (UL L 11, 17.1.2015, str. 1).

⁽⁴²⁾ Direktiva 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS (UL L 182, 29.6.2013, str. 19).

- (c) vrednotenje ali načela vrednotenja žetonov, vezanih na sredstva, in rezervnih sredstev, vključno z uporabo metodologije vrednotenja iz člena 36(11), kadar imetnik žetonov, vezanih na sredstva, uveljavlja pravico do unovčenja;
- (d) pogoje poravnave pri unovčenju in
- (e) ukrepe, ki jih izdajatelj sprejmejo za ustrezno upravljanje povečanja ali zmanjšanja rezerve sredstev, da bi preprečili morebitne negativne učinke rezervnih sredstev na trg.

Kadar izdajatelj pri prodaji žetona, vezanega na sredstva, sprejmejo plačilo v obliki denarnih sredstev, ki niso elektronski denar, denominirano v uradni valuti, vedno zagotovijo možnost, da se lahko žeton unovči v denarnih sredstvih, ki niso elektronski denar, denominiranih v isti uradni valuti.

- 3. Brez poseganja v člen 46 se za unovčenje žetonov, vezanih na sredstva, ne zaračuna provizija.

Člen 40

Prepoved izplačevanja obresti

- 1. Izdajatelj žetonov, vezanih na sredstva, ne izplačujejo obresti v zvezi s temi žetoni.
- 2. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi ne izplačujejo obresti kadar te storitve opravljajo v zvezi z žetoni, vezanimi na sredstva.
- 3. Za namene odstavkov 1 in 2 se vsi prejemki in vse druge koristi, povezane z dolžino časa, v katerem ima imetnik žetonov, vezanih na sredstva, take žetone, vezane na sredstva, v lasti, obravnavajo kot obresti. To vključuje neto plačilo ali popuste, ki imajo enak učinek kot obresti, ki jih imetnik žetonov, vezanih na sredstva, prejme neposredno od izdajatelja ali od tretjih oseb, in so neposredno povezani z žetoni, vezanimi na sredstva, ali s plačilom ali oblikovanjem cen drugih produktov.

POGLAVJE 4

Pridobitve izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva

Člen 41

Ocena predlaganih pridobitev izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva

- 1. Vse fizične ali pravne osebe ali take osebe, ki delujejo usklajeno, ki nameravajo neposredno ali posredno pridobiti kvalificirani delež v izdajatelju žetona, vezanega na sredstva, (v nadaljnjem besedilu: predlagani pridobitelj) oziroma neposredno ali posredno povečati tak kvalificirani delež in bi bil zaradi tega njihov delež glasovalnih pravic ali delež kapitala enak ali večji od 20 %, 30 % ali 50 % ali takšen, da bi izdajatelj žetona, vezanega na sredstva, postal njihovo odvisno podjetje, o tem najprej pisno uradno obvestijo pristojni organ tega izdajatelja ter pri tem navedejo velikost predvidenega deleža in informacije, ki se zahtevajo z regulativnimi tehničnimi standardi, ki jih Komisija sprejme v skladu s členom 42(4).
- 2. Vsaka fizična oseba ali pravna oseba, ki se je odločila, da neposredno ali posredno odsvoji kvalificirani delež v izdajatelju žetona, vezanega na sredstva, pred odsvojitvijo tega deleža pisno uradno obvesti pristojni organ o svoji odločitvi in pri tem navede velikost takega deleža. Ta oseba uradno obvesti pristojni organ tudi, kadar se je odločila, da bo zmanjšala kvalificirani delež tako, da bi bil njen delež glasovalnih pravic ali delež kapitala manjši od 10 %, 20 %, 30 % ali 50 % ali da bi izdajatelj žetona, vezanega na sredstva, prenehal biti odvisno podjetje navedene osebe.
- 3. Pristojni organ prejem uradnega obvestila na podlagi odstavka 1 potrdi takoj, najpozneje pa v dveh delovnih dneh po njegovem prejemu.
- 4. Pristojni organ predlagano pridobitev iz odstavka 1 tega člena in informacije, ki se zahtevajo z regulativnimi tehničnimi standardi, ki jih Komisija sprejme v skladu s členom 42(4), oceni v 60 delovnih dneh od datuma pisnega potrdila o prejemu iz odstavka 3 tega člena. Ko pristojni organ potrdi prejem uradnega obvestila, predlaganega pridobitelja obvesti o datumu zaključka ocenjevalnega obdobja.
- 5. Pri izvajanju ocene iz odstavka 4 lahko pristojni organ od predlaganega pridobitelja zahteva vse dodatne informacije, ki so potrebne za dokončanje te ocene. Tako zahtevo predložijo pred zaključkom ocene, v vsakem primeru pa najpozneje 50. delovni dan od datuma pisnega potrdila o prejemu iz odstavka 3. Take zahteve so pisne, v njih pa se navede, katere dodatne informacije so potrebne.

Pristojni organ začasno prekine ocenjevalno obdobje iz odstavka 4, dokler ne prejme dodatnih informacij iz prvega pododstavka tega odstavka. Začasna prekinitev ne sme biti daljša od 20 delovnih dni. Morebitne dodatne zahteve pristojnega organa po dodatnih informacijah ali pojasnilih prejetih informacij ne povzročijo dodatne začasne prekinitve ocenjevalnega obdobja.

Pristojni organ lahko začasno prekinitev iz drugega pododstavka tega odstavka podaljša za največ 30 delovnih dni, če je predlagani pridobitelj zunaj Unije ali je reguliran na podlagi prava tretje države.

6. Pristojni organ, ki se po opravljeni oceni iz odstavka 4 odloči, da bo nasprotoval nameravani predlagani pridobitvi iz odstavka 1, predlaganega pridobitelja o tem uradno obvestijo v dveh delovnih dneh, v vsakem primeru pa pred datumom iz odstavka 4, ki je, kadar je ustrezno, podaljšán v skladu z odstavkom 5, drugi in tretji pododstavek. V tem uradnem obvestilu se navedejo razlogi za tako odločitev.

7. Kadar pristojni organ ne nasprotuje predlagani pridobitvi iz odstavka 1 pred datumom iz odstavka 4, ki je, kadar je ustrezno, podaljšán v skladu z odstavkom 5, drugi in tretji pododstavek, se šteje, da je predlagana pridobitev odobrena.

8. Pristojni organ lahko določi najdaljše obdobje za sklenitev predlagane pridobitve iz odstavka 1 in ga, po potrebi, podaljša.

Člen 42

Vsebina ocene predlaganih pridobitev izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva

1. Pristojni organ pri ocenjevanju iz člena 41(4) oceni primernost predlaganega pridobitelja in finančno trdnost predlagane pridobitve iz člena 41(1) na podlagi vseh naslednjih meril:

- (a) ugleda predlaganega pridobitelja;
- (b) ugleda, znanja, veščin in izkušenj vseh oseb, ki bodo zaradi predlagane pridobitve vodili dejavnost izdajatelja žetona, vezanega na sredstva;
- (c) finančne trdnosti predlaganega pridobitelja, zlasti v zvezi z vrsto načrtovanih in opravljenih poslov v zvezi z izdajateljem žetona, vezanega na sredstva, na katerega se nanaša predlagana pridobitev;
- (d) ali bo izdajatelj žetona, vezanega na sredstva, lahko izpolnil in še naprej izpolnjeval določbe te uredbe;
- (e) ali obstajajo razlogi za utemeljen sum, da gre ali je šlo v zvezi s predlagano pridobitvijo za pranje denarja ali financiranje terorizma v smislu člena 1(3) oziroma (5) Direktive (EU) 2015/849 ali za poskus tega in da predlagana pridobitev lahko poveča tveganje za to.

2. Pristojni organ lahko nasprotuje predlagani pridobitvi samo, kadar za to obstajajo utemeljeni razlogi na podlagi meril iz odstavka 1 tega člena ali kadar so informacije, predložene v skladu s členom 41(4), nepopolne ali napačne.

3. Države članice ne določijo nobenih predhodnih pogojev glede obsega kvalificiranega deleža, ki ga je treba pridobiti na podlagi te uredbe, niti ne dovolijo svojim pristojnim organom, da preučijo predlagano pridobitev v smislu gospodarskih potreb trga.

4. EBA v tesnem sodelovanju z ESMA pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, s katerimi določi natančno vsebino informacij, ki so potrebne za izvedbo ocene iz člena 41(4), prvi pododstavek. Zahtevane informacije so relevantne za skrbno oceno, sorazmerne in prilagojene naravi predlaganega pridobitelja in predlagani pridobitvi iz člena 41(1).

EBA osnutek regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te uredbe s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1093/2010.

POGLAVJE 5

Pomembni žetoni, vezani na sredstva

Člen 43

Razvrstitev žetonov, vezanih na sredstva, kot pomembnih žetonov, vezanih na sredstva

1. Merila za razvrstitev žetonov, vezanih na sredstva, kot pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, kot so podrobneje določena v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi odstavka 11, so naslednja:

- (a) število imetnikov žetona, vezanega na sredstva, je večje od 10 milijonov;
- (b) vrednost izdanega žetona, vezanega na sredstva, njegova tržna kapitalizacija ali velikost rezerve sredstev izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, presega 5 000 000 000 EUR;
- (c) povprečno število in povprečna skupna vrednost poslov s tem žetonom, vezanim na sredstva, na dan, v zadevnem obdobju presega 2,5 milijona oziroma 500 000 000 EUR na dan;
- (d) izdajatelj žetona, vezanega na sredstva, je ponudnik jedrnih platformnih storitev, imenovan za vratarja v skladu z Uredbo (EU) 2022/1925 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴³⁾;
- (e) pomen dejavnosti izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, na mednarodni ravni, vključno z uporabo žetona, vezanega na sredstva, za plačila in nakazila;
- (f) medsebojna povezanost žetonov, vezanih na sredstva, ali izdajateljev s finančnim sistemom;
- (g) dejstvo, da isti izdajatelj izda vsaj en dodatni žeton, vezan na sredstva, ali e-denarni žeton in opravlja vsaj eno storitev v zvezi s kriptosredstvi.

2. EBA žetone, vezane na sredstva, razvrsti kot pomembne žetone, vezane na sredstva, kadar so izpolnjena najmanj tri merila iz odstavka 1 tega člena:

- (a) v obdobju, ki ga zajema prvo poročilo o informacijah iz odstavka 4 tega člena po odobritvi na podlagi člena 21 ali po odobritvi bele knjige o kriptosredstvu na podlagi člena 17 ali
- (b) v obdobju, ki ga zajemata vsaj dve zaporedni poročili o informacijah iz odstavka 4 tega člena.

3. Kadar več izdajateljev izda isti žeton, vezan na sredstva, se izpolnjevanje meril iz odstavka 1 oceni po združitvi podatkov teh izdajateljev.

4. Pristojni organi izdajateljeve matične države članice EBA in ECB vsaj dvakrat letno predložijo informacije, ki so pomembne za oceno izpolnjevanja meril iz odstavka 1 tega člena, po potrebi vključno z informacijami, ki jih prejmejo na podlagi člena 22.

Kadar ima izdajatelj sedež v državi članici, katere uradna valuta ni euro, ali kadar je žeton vezan na uradno valuto države članice, ki ni euro, pristojni organi informacije iz prvega pododstavka posredujejo tudi centralni banki te države članice.

5. Kadar EBA ugotovi, da žeton, vezan na sredstva, izpolnjuje merila, določena v odstavku 1 v skladu z odstavkom 2, v zvezi s tem pripravi osnutek odločitve o razvrstitvi žetona, vezanega na sredstva, kot pomembnega žetona, vezanega na sredstva, in o tem osnutku odločitve uradno obvesti izdajatelja tega žetona, vezanega na sredstva, pristojni organ izdajateljeve matične države članice, ECB ter v primerih iz odstavka 4, drugi pododstavek, centralno banko zadevne države članice.

⁽⁴³⁾ Uredba (EU) 2022/1925 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. septembra 2022 o tekmovalnih in pravičnih trgih v digitalnem sektorju ter spremembi direktiv (EU) 2019/1937 in (EU) 2020/1828 (akt o digitalnih trgih) (UL L 265, 12.10.2022, str. 1).

Izdajatelji takih žetonov, vezanih na sredstva, njihovi pristojni organi, ECB in po potrebi centralna banka zadevne države članice imajo na voljo 20 delovnih dni od datuma uradnega obvestila o osnutku odločitve EBA, da predložijo pisne ugotovitve in pripombe, preden EBA sprejme končno odločitev. EBA te ugotovitve in pripombe ustrezno upošteva.

6. EBA končno odločitev o tem, ali se žeton, vezan na sredstva, razvrsti kot pomembni žeton, vezan na sredstva, sprejme v 60 delovnih dneh po datumu uradnega obvestila iz odstavka 5 ter o tej odločitvi takoj uradno obvesti izdajatelja takega žetona, vezanega na sredstva, in njegov pristojni organ.

7. Kadar je bil žeton, vezan na sredstva, na podlagi odločitve, ki jo sprejme EBA v skladu z odstavkom 6, razvrščen kot pomembni, se nadzorniške odgovornosti v zvezi z izdajateljem tega žetona, vezanega na sredstva, v 20 delovnih dneh od datuma uradnega obvestila o tej odločitvi s pristojnega organa države članice izdajatelja prenesejo na EBA.

EBA in pristojni organ sodelujeta, da zagotovita nemoten prenos nadzorniških pristojnosti.

8. EBA na podlagi razpoložljivih informacij, tudi iz poročil iz odstavka 4 ali informacij, prejetih na podlagi člena 22, vsako leto ponovno oceni razvrstitev pomembnih žetonov.

Kadar EBA ugotovi, da določeni žetoni, vezani na sredstva, več ne izpolnjujejo meril iz odstavka 1 v skladu z odstavkom 2, pripravi osnutek odločitve, da se žetoni, vezani na sredstva, ne razvrsti več kot pomembni, in o tem osnutku odločitve uradno obvesti izdajatelje teh žetonov, vezanih na sredstva, in pristojni organ njihove matične države članice, ECB ter v primerih iz odstavka 4, drugi pododstavek, centralno banko zadevne države članice.

Izdajatelji takih žetonov, vezanih na sredstva, njihovi pristojni organi, ECB in centralna banka iz odstavka 4 imajo na voljo 20 delovnih dni od dneva uradnega obvestila o tem osnutku odločitve, da predložijo pisne ugotovitve in pripombe. EBA te ugotovitve in pripombe ustrezno upošteva preden sprejme končno odločitev.

9. EBA končno odločitev o tem, ali naj žeton, vezan na sredstva, ne razvrsti več kot pomembni, sprejme v 60 delovnih dneh od datuma uradnega obvestila iz odstavka 8 ter o njej takoj uradno obvesti izdajatelja takih žetonov, vezanih na sredstva, in njegov pristojni organ.

10. Kadar žeton, vezan na sredstva, na podlagi odločitve, ki jo sprejme EBA v skladu z odstavkom 9, ni več razvrščen kot pomembni, se nadzorniške odgovornosti v zvezi z izdajateljem tega žetona, vezanega na sredstva, v 20 delovnih dneh od uradnega obvestila o tej odločitvi prenesejo z EBA na pristojni organ matične države članice izdajatelja.

EBA in pristojni organ sodelujeta, da zagotovita nemoten prenos nadzorniških pristojnosti.

11. Na Komisijo se prenese pooblastilo, da sprejme delegirane akte v skladu s členom 139, za dopolnitev te uredbe s podrobnejšo določitvijo meril, določenih v odstavku 1, na podlagi katerih se žeton, vezan na sredstva, razvrsti kot pomembni, in da določi:

- (a) okoliščine, v katerih se dejavnosti izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, štejejo za pomembne na mednarodni ravni zunaj Unije;
- (b) okoliščine, v katerih se žetoni, vezani na sredstva, in njihovi izdajatelji štejejo za povezane s finančnim sistemom;
- (c) vsebino in obliko informacij, ki jih pristojni organi predložijo EBA in ECB na podlagi odstavka 4 tega člena in člena 56(3).

Člen 44

Prostovoljna razvrstitev žetonov, vezanih na sredstva, kot pomembnih žetonov, vezanih na sredstva

1. Izdajatelji vložniki žetonov, vezanih na sredstva, lahko v svoji vlogi za dovoljenje na podlagi člena 18 ali v svojem uradnem obvestilu na podlagi člena 17 navedejo, da želijo, da se njihovi žetoni, vezani na sredstva, razvrstijo kot pomembni žetoni, vezani na sredstva. V tem primeru pristojni organ o taki zahtevi izdajatelja vložnika takoj uradno obvesti EBA, ECB in v primerih iz člena 43(4) centralno banko zadevne države članice.

Da bi bil žeton, vezan na sredstva, razvrščen kot pomembni na podlagi tega člena, izdajatelj vložnik žetona, vezanega na sredstva, s podrobnim poslovnim načrtom iz člena 17(1), točka (b)(i), in člena 18(2), točka (d), dokaže, da bo verjetno izpolnjeval vsaj tri merila iz člena 43(1).

2. EBA v 20 delovnih dneh od uradnega obvestila iz odstavka 1 tega člena na podlagi poslovnega načrta pripravi osnutek odločitve, ki vsebuje njegovo stališče o tem, ali žeton, vezan na sredstva, izpolnjuje ali bo verjetno izpolnjeval najmanj tri merila iz člena 43(1), in o tem osnutku odločitve uradno obvesti pristojni organ matične države članice izdajatelja vložnika, ECB in v primerih iz člena 43(4), drugi pododstavek, centralno banko zadevne države članice.

Pristojni organi izdajateljev takih žetonov, vezanih na sredstva, ECB in po potrebi centralna banka zadevne države članice imajo na voljo 20 delovnih dni od datuma obvestila o tem osnutku odločitve, da predložijo pisne ugotovitve in pripombe. EBA te ugotovitve in pripombe ustrezno upošteva preden sprejme končno odločitev.

3. EBA v 60 delovnih dneh po uradnem obvestilu iz odstavka 1 sprejme svojo končno odločitev o tem, ali žeton, vezan na sredstva, razvrsti kot pomembni žeton, vezan na sredstva, ter o tem takoj uradno obvesti izdajatelja vložnika takega žetona, vezanega na sredstva, in njegov pristojni organ.

4. Kadar so bili žetoni, vezani na sredstva, na podlagi odločitve, ki jo je sprejela EBA v skladu z odstavkom 3 tega člena, razvrščeni kot pomembni, se nadzorniške odgovornosti v zvezi z izdajatelji teh žetonov, vezanih na sredstva, prenesejo s pristojnega organa na EBA na datum odločitve, s katero pristojni organ izda dovoljenje iz člena 21(1), ali na datum odobritve bele knjige o kriptosredstvu na podlagi člena 17.

Člen 45

Posebne dodatne obveznosti izdajateljev pomembnih žetonov, vezanih na sredstva

1. Izdajatelji pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, sprejmejo, izvajajo in vzdržujejo politiko prejemkov, ki spodbuja trdno in učinkovito upravljanje tveganj takih izdajateljev in ki ne spodbuja zniževanja standardov v zvezi s tveganjem.

2. Izdajatelji pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, zagotovijo, da lahko take žetone v skrbništvu hranijo različni ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki imajo dovoljenje za zagotavljanje skrbništva in upravljanja kriptosredstev v imenu strank, vključno s ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki ne spadajo v isto skupino, kot je opredeljena v členu 2, točka 11, Direktive 2013/34/EU, na pravični, razumni in nediskriminatorni podlagi.

3. Izdajatelji pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, ocenjujejo in spremljajo likvidnostne potrebe za izpolnitev zahtev za unovčenje žetonov, vezanih na sredstva, s strani njihovih imetnikov. V ta namen izdajatelji pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, vzpostavijo, vzdržujejo in izvajajo politiko in postopke za upravljanje likvidnosti. Ta politika in postopki zagotavljajo, da imajo rezervna sredstva odporen profil likvidnosti, ki izdajateljem pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, omogoča, da še naprej normalno poslujejo, tudi v primeru scenarijev likvidnostnega stresa.

4. Izdajatelji pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, redno izvajajo likvidnostne stresne teste. EBA se lahko glede na rezultate takih testov odloči, da okrepi likvidnostne zahteve iz odstavka 7, prvi pododstavek, točka (b), tega člena in člena 36(6).

Kadar izdajatelji pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, ponujajo dva ali več žetonov, vezanih na sredstva, ali opravljajo storitve v zvezi s kriptosredstvi, so v omenjenih stresnih testih izčrpno in celostno zajete vse te dejavnosti.

5. Odstotek iz člena 35(1), prvi pododstavek, točka (b), se za izdajatelje pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, določi na 3 % povprečnega zneska rezervnih sredstev.

6. Kadar več izdajateljev ponuja isti pomembni žeton, vezan na sredstva, se odstavki 1 do 5 uporabljajo za vsakega izdajatelja.

Kadar izdajatelj v Uniji ponuja dva ali več žetonov, vezanih na sredstva, in je najmanj eden od teh žetonov, vezanih na sredstva, razvrščen kot pomembni, se za tega izdajatelja uporabljajo odstavki 1 do 5.

7. EBA v tesnem sodelovanju z ESMA pripravi osnutek regulativnih tehničnih standardov, s katerimi določi:

- (a) minimalno vsebino ureditev upravljanja v zvezi s politiko prejemkov iz odstavka 1;
- (b) minimalno vsebino politike in postopkov za upravljanje likvidnosti iz odstavka 3 ter likvidnostne zahteve, vključno z določanjem minimalnega zneska depozitov v vsaki referenčni uradni valuti, ki ne more biti manjša od 60 % referenčnega zneska v vsaki od uradnih valut;
- (c) postopek in časovni okvir, v katerem mora izdajatelj pomembnega žetona, vezanega na sredstva, znesek svojega kapitala prilagoditi, kot je zahtevano v odstavku 5.

V primeru kreditnih institucij EBA pri umerjanju tehničnih standardov upošteva vse morebitne medsebojne vplive med regulativnimi zahtevami, določenimi s to uredbo, in regulativnimi zahtevami, določenimi v drugih zakonodajnih aktih Unije.

EBA osnutek regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te uredbe s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1093/2010.

8. EBA v tesnem sodelovanju z ESMA in ECB izda smernice v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1093/2010 za določanje skupnih referenčnih parametrov za scenarije stresnih testov, ki jih je treba vključiti v stresne teste iz odstavka 4 tega člena. Te smernice redno posodablja ob upoštevanju najnovejših razmer na trgu.

POGLAVJE 6

Načrt sanacije in načrt unovčenja

Člen 46

Načrt sanacije

1. Izdajatelj žetona, vezanega na sredstva, pripravi in vzdržuje načrt sanacije, v katerem določi ukrepe, ki jih izdajatelj mora sprejeti, da v primerih, ko ne bi več izpolnjeval zahtev, ki veljajo za rezervo sredstev, te zahteve ponovno izpolnjuje.

Načrt sanacije vključuje tudi ohranitev izdajateljevih storitev, povezanih z izdanim žetonom, vezanim na sredstva, pravočasno ponovno vzpostavitev poslovanja in izpolnjevanje izdajateljevih obveznosti v primeru dogodkov, ki pomenijo znatno tveganje za motenje poslovanja.

Načrt sanacije vključuje ustrezne pogoje in postopke za pravočasno izvajanje sanacijskih ukrepov ter širok razpon sanacijskih možnosti, vključno z naslednjimi:

- (a) provizije za likvidnost pri unovčenjih;
- (b) omejitve zneska žetona, vezanega na sredstva, ki se lahko unovči vsak delovni dan;
- (c) začasno prenehanje unovčevanj.

2. Izdajatelj žetona, vezanega na sredstva, o načrtu sanacije uradno obvesti pristojni organ v šestih mesecih od datuma izdaje dovoljenja na podlagi člena 21 ali v šestih mesecih od datuma odobritve bele knjige o kriptosredstvu na podlagi člena 17. Pristojni organ zahteva spremembe načrta sanacije, kadar je to potrebno za zagotovitev njegovega pravilnega izvajanja, in o svoji odločitvi, s katero zahteva te spremembe, uradno obvesti izdajatelja v 40 delovnih dneh od datuma uradnega obvestila o tem načrtu. Izdajatelj zahteve iz te odločitve izpolni v 40 delovnih dneh od datuma uradnega obvestila o tej odločitvi. Izdajatelj načrt sanacije redno pregleduje in posodablja.

Kadar je ustrezno, izdajatelj o načrtu sanacije poleg pristojnega organa uradno obvesti tudi organ za reševanje in organ za bonitetni nadzor.

3. Kadar izdajatelj ne izpolnjuje zahtev, ki veljajo za rezervo sredstev, iz poglavja 3 tega naslova, ali če je zaradi hitrega slabšanja finančnega stanja verjetno, da teh zahtev v bližnji prihodnosti ne bo več izpolnjeval, je pristojni organ, zato da bi zagotovil skladnost z veljavnimi zahtevami, pooblaščen, da od izdajatelja zahteva, da izvede eno ali več ureditev ali ukrepov iz načrta sanacije ali da tak načrt sanacije posodobi, če so okoliščine drugačne od predpostavk iz prvotnega načrta sanacije, in v določenem obdobju izvede eno ali več ureditev ali ukrepov, določenih v posodobljenem načrtu.

4. Pristojni organ je v okoliščinah iz odstavka 3 pooblaščen, da začasno prekine unovčevanje žetonov, vezanih na sredstva, če je z vidika interesov imetnikov žetonov, vezanih na sredstva, in finančne stabilnosti začasna prekinitve upravičena.

5. Kadar je ustrezno, pristojni organ uradno obvesti organ izdajatelja za reševanje in organ izdajatelja za bonitetni nadzor o vseh ukrepih, sprejetih na podlagi odstavkov 3 in 4.

6. EBA po posvetovanju z ESMA izda smernice v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1093/2010 za določitev oblike načrta sanacije in informacij, ki jih mora načrt sanacije zagotoviti.

Člen 47

Načrt unovčenja

1. Izdajatelj žetona, vezanega na sredstva, pripravi in vzdržuje operativni načrt za podporo urejenemu unovčenju vsakega žetona, vezanega na sredstva, ki ga mora izvesti v primeru odločitve pristojnega organa, da izdajatelj ne more ali verjetno ne bo mogel izpolniti svojih obveznosti, tudi v primeru insolventnosti ali, kadar je ustrezno, reševanja ali pa v primeru odvzema dovoljenja izdajatelju, brez poseganja v začetek ukrepa za preprečevanje krize ali ukrepa kriznega upravljanja, kot sta opredeljena v členu 2(1), točka 101 oziroma 102, Direktive 2014/59/EU, ali ukrepa za reševanje, kot je opredeljen v členu 2, točka 11, Uredbe (EU) 2021/23 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁴⁾.

2. Načrt unovčenja izkazuje sposobnost izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, da izvede unovčenje nepravnanega izdanega žetona, vezanega na sredstva, ne da bi povzročil neupravičeno gospodarsko škodo njegovim imetnikom ali stabilnosti trgov rezervnih sredstev.

Načrt unovčenja vključuje pogodbene dogovore, postopke in sisteme, vključno z imenovanjem začasnega upravitelja v skladu z veljavnim pravom, da bi se zagotovila pravična obravnava vseh imetnikov žetonov, vezanih na sredstva, in da bi se tem imetnikom pravočasno izplačal iztržek od prodaje preostalih rezervnih sredstev.

Z načrtom unovčenja se zagotovi, da izdajatelj ali tretji subjekti neprekinjeno opravljajo vse kritične dejavnosti, ki so potrebne za urejeno unovčenje in jih izvajajo izdajatelj ali kateri koli tretji subjekt.

3. Izdajatelj žetona, vezanega na sredstva, o načrtu unovčenja uradno obvesti pristojni organ v šestih mesecih od datuma izdaje dovoljenja na podlagi člena 21 ali v šestih mesecih od datuma odobritve bele knjige o kriptosredstvu na podlagi člena 17. Pristojni organ zahteva spremembe načrta unovčenja, kadar je to potrebno za zagotovitev njegovega pravičnega izvajanja, in o svoji odločitvi, s katero zahteva te spremembe, uradno obvesti izdajatelja v 40 delovnih dneh od datuma uradnega obvestila o tem načrtu. Izdajatelj zahteve iz te odločitve izpolni v 40 delovnih dneh od datuma uradnega obvestila o njej. Izdajatelj načrt unovčenja redno pregleduje in posodablja.

4. Kadar je ustrezno, pristojni organ o načrtu unovčenja uradno obvesti organ izdajatelja za reševanje in organ izdajatelja za bonitetni nadzor.

Organ za reševanje lahko načrt unovčenja preuči z namenom, da bi v načrtu unovčenja prepoznal vse ukrepe, ki bi lahko škodljivo vplivali na rešljivost izdajatelja, in lahko v zvezi s tem oblikuje priporočila pristojnemu organu.

⁽⁴⁴⁾ Uredba (EU) 2021/23 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o okviru za sanacijo in reševanje centralnih nasprotnih strank ter spremembi uredb (EU) št. 1095/2010, (EU) št. 648/2012, (EU) št. 600/2014, (EU) št. 806/2014 in (EU) 2015/2365 ter direktiv 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2007/36/ES, 2014/59/EU in (EU) 2017/1132 (UL L 22, 22.1.2021, str. 1).

5. EBA izda smernice v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1093/2010, s katerimi določi:
- (a) vsebino načrta unovčenja in pogostnost pregledov, pri čemer upošteva velikost, kompleksnost in naravo žetona, vezanega na sredstva, ter poslovni model njegovega izdajatelja in
 - (b) razmere, ki sprožijo izvedbo načrta unovčenja.

NASLOV IV

E-DENARNI ŽETONI

POGLAVJE 1

Zahteve, ki jih morajo izpolnjevati vsi izdajatelji e-denarnih žetonov

Člen 48

Zahteve za javno ponudbo e-denarnih žetonov ali njihovo uvrstitev v trgovanje

1. Oseba, v Uniji ne sme dati javne ponudbe e-denarnega žetona ali zaprositi za njegovo uvrstitev v trgovanje, razen če je ta oseba izdajatelj takega e-denarnega žetona ter:
- (a) je pridobila dovoljenje kot kreditna institucija ali institucija za izdajo elektronskega denarja in
 - (b) je o beli knjigi o kriptosredstvu uradno obvestila pristojni organ ter jo objavila v skladu s členom 51.

Ne glede na prvi pododstavek lahko s pisnim soglasjem izdajatelja javno ponujajo e-denarni žeton ali zaprosijo za njegovo uvrstitev v trgovanje tudi druge osebe. Te osebe izpolnjujejo zahteve iz členov 50 in 53.

2. E-denarni žetoni se štejejo za elektronski denar.

Za e-denarni žeton, ki je vezan na uradno valuto države članice, se šteje, da je javno ponujen v Uniji.

3. Za e-denarne žetone se uporabljata naslova II in III Direktive 2009/110/ES, razen kadar je v tem naslovu določeno drugače.

4. Odstavek 1 tega člena se ne uporablja za izdajatelje e-denarnih žetonov, ki so izvzeti v skladu s členom 9(1) Direktive 2009/110/ES.

5. Ta naslov, razen odstavka 7 tega člena in člena 51, se ne uporablja za e-denarne žetone na podlagi člena 1(4) in (5) Direktive 2009/110/ES.

6. Izdajatelji e-denarnih žetonov vsaj 40 delovnih dni pred datumom, na katerega nameravajo javno ponuditi te e-denarne žetone ali zaprositi za njihovo uvrstitev v trgovanje, o tej nameri uradno obvestijo svoj pristojni organ.

7. V primeru iz odstavka 4 ali 5 izdajatelji e-denarnih žetonov pripravijo belo knjigo o kriptosredstvu in o njej uradno obvestijo pristojni organ v skladu s členom 51.

Člen 49

Izdajanje in unovčljivost e-denarnih žetonov

1. Z odstopanjem od člena 11 Direktive 2009/110/ES se za izdajatelje e-denarnih žetonov v zvezi z izdajanjem in unovčljivostjo e-denarnih žetonov uporabljajo samo zahteve, določene v tem členu.
2. Imetniki e-denarnih žetonov imajo terjatev do izdajateljev teh e-denarnih žetonov.
3. Izdajatelji e-denarnih žetonov izdajajo e-denarne žetone po nominalni vrednosti in po prejemu denarnih sredstev.

4. Izdajatelj e-denarnega žetona na zahtevo imetnika e-denarnega žetona v vsakem trenutku in v nominalni vrednosti z denarnimi sredstvi, ki niso elektronski denar, unovči denarno vrednost e-denarnega žetona tega imetnika.
5. Izdajatelji e-denarnih žetonov v beli knjigi o kriptosredstvu iz člena 51(1), prvi pododstavek, točka (d), jasno navedejo pogoje za unovčenje.
6. Brez poseganja v člen 46 se za unovčenje e-denarnih žetonov ne zaračuna provizije.

Člen 50

Prepoved podeljevanja obresti

1. Ne glede na člen 12 Direktive 2009/110/ES izdajatelji e-denarnih žetonov v zvezi z e-denarnimi žetoni ne podeljujejo obresti.
2. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi ne podeljujejo obresti, kadar opravljajo storitve v zvezi s kriptosredstvi, povezane z e-denarnimi žetoni.
3. Za namene odstavkov 1 in 2 se vsi prejemki ali druge koristi, ki so povezani s tem, kako dolgo ima imetnik e-denarnega žetona tega v lasti, obravnavajo kot obresti. To vključuje neto plačilo ali popuste, ki imajo enak učinek kot obresti, ki jih imetnik e-denarnega žetona prejme neposredno od izdajatelja ali od tretjih oseb, in so neposredno povezane z e-denarnim žetonom ali s plačilom oziroma z oblikovanjem cen drugih produktov.

Člen 51

Vsebina in oblika bele knjige o kriptosredstvu za e-denarne žetone

1. Bela knjiga o kriptosredstvu za e-denarni žeton vsebuje vse naslednje informacije, ki so podrobneje opredeljene v Prilogi III:
 - (a) informacije o izdajatelju e-denarnega žetona;
 - (b) informacije o e-denarnem žetonu;
 - (c) informacije o javni ponudbi e-denarnega žetona ali njegovi uvrstitvi v trgovanje;
 - (d) informacije o pravicah in obveznostih, povezanih z e-denarnim žetonom;
 - (e) informacije o osnovni tehnologiji;
 - (f) informacije o tveganjih;
 - (g) informacije o glavnih škodljivih podnebnih vplivih in drugih z okoljem povezanih škodljivih vplivih mehanizma soglasja, ki se uporablja za izdajo kriptosredstev.

V beli knjigi o kriptosredstvu je navedena tudi identiteta osebe, ki ni izdajatelj, a javno ponuja e-denarni žeton ali zaprosi za njegovo uvrstitev v trgovanje na podlagi člena 48(1), drugi pododstavek, navedeno pa je tudi, zakaj prav ta oseba ponuja ta e-denarni žeton oziroma je zaprosila za njegovo uvrstitev v trgovanje.

2. Vse informacije iz odstavka 1 so poštene, jasne in nezavajajoče. V beli knjigi o kriptosredstvu ni bistvenih opustitev, predstavljena pa je v jedrnatih in razumljivi obliki.
3. Bela knjiga o kriptosredstvu na prvi strani vsebuje naslednjo jasno in dobro vidno izjavo:

„Te bele knjige o kriptosredstvu ni odobril noben pristojni organ v nobeni državi članici Evropske unije. Za njeno vsebino je izključno odgovoren izdajatelj kriptosredstva.“

4. Bela knjiga o kriptosredstvu vsebuje jasno opozorilo, da:
 - (a) e-denarni žeton ni zajet v odškodninskih shemah za vlagatelje na podlagi Direktive 97/9/ES;
 - (b) e-denarni žeton ni zajet v sistemih jamstva za vloge na podlagi Direktive 2014/49/EU.

5. Bela knjiga o kriptosredstvu vsebuje izjavo upravljalnega organa izdajatelja e-denarnega žetona. S to izjavo, ki se vstavi za izjavo iz odstavka 3, se potrди, da je bela knjiga o kriptosredstvu skladna s tem naslovom in da so, kolikor je znano upravljalnemu organu, v njej predstavljene informacije poštene, jasne in nezavajajoče ter da v beli knjigi o kriptosredstvu ni izpuščena nobena informacija, ki bi lahko vplivala na njen pomen.

6. Bela knjiga o kriptosredstvu vsebuje povzetek, ki se vstavi za izjavo iz odstavka 5 in v katerem so na kratko in netehničnem jeziku posredovane ključne informacije o javni ponudbi e-denarnega žetona ali njegovi nameravani uvrstitvi v trgovanje. Povzetek je lahko razumljiv ter jasno in pregledno oblikovan, velikost črk pa je ustrezna za branje. Povzetek bele knjige o kriptosredstvu vsebuje ustrezne informacije o značilnostih zadevnih kriptosredstev, da se potencialnim imetnikom kriptosredstev pomaga sprejeti informirana odločitev.

Povzetek vsebuje opozorilo, da:

- (a) ga je treba brati kot uvod v belo knjigo o kriptosredstvu;
- (b) bi morala vsaka odločitev potencialnega imetnika o nakupu e-denarnega žetona temeljiti na vsebini bele knjige o kriptosredstvu kot celote in ne zgolj na povzetku;
- (c) javna ponudba e-denarnega žetona ni ponudba ali nagovarjanje k nakupu finančnih instrumentov in da se vsaka taka ponudba ali nagovarjanje lahko izvede le s prospektom ali drugo ponudbeno dokumentacijo na podlagi veljavnega nacionalnega prava;
- (d) se bela knjiga o kriptosredstvu ne šteje za prospekt iz Uredbe (EU) 2017/1129 ali katero koli drugo ponudbeno dokumentacijo na podlagi prava Unije ali nacionalnega prava.

V povzetku se navede, da imajo imetniki e-denarnega žetona tega pravico kadar koli in po nominalni vrednosti unovčiti, navedejo pa se tudi pogoji za unovčenje.

7. Bela knjiga o kriptosredstvu vsebuje datum uradnega obvestila in kazalo vsebine.

8. Bela knjiga o kriptosredstvu je pripravljena v uradnem jeziku matične države članice ali v jeziku, ki se običajno uporablja na področju mednarodnih financ.

Kadar se e-denarni žeton ponuja tudi v državi članici, ki ni matična država članica, se bela knjiga o kriptosredstvu pripravi tudi v uradnem jeziku države članice gostiteljice ali v jeziku, ki se običajno uporablja na področju mednarodnih financ.

9. Bela knjiga o kriptosredstvu je na voljo v strojno berljivi obliki.

10. ESMA v sodelovanju z EBA pripravi osnutke izvedbenih tehničnih standardov, da se določijo standardni obrazci, formati in predloge za namene odstavka 9.

ESMA osnutke izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

11. Izdajatelji e-denarnih žetonov o svoji beli knjigi o kriptosredstvu vsaj 20 delovnih dni pred datumom objave uradno obvestijo zadevni pristojni organ.

Pristojni organi ne smejo zahtevati predhodne odobritve bele knjige o kriptosredstvu pred njeno objavo.

12. Vsi pomembni novi dejavniki, katere koli večje napake ali večje netočnosti, ki lahko vplivajo na oceno e-denarnega žetona, se opišejo v spremenjeni beli knjigi o kriptosredstvu, ki jo pripravijo izdajatelji, o tem uradno obvestijo ustrezne pristojne organe in objavijo na spletiščih izdajateljev.

13. Preden izdajatelj e-denarnega žetona e-denarni žeton javno ponudi v Uniji ali zaprosi za njegovo uvrstitev v trgovanje, na svojem spletišču objavi belo knjigo o kriptosredstvu.

14. Izdajatelj e-denarnega žetona skupaj z uradnim obvestilom o beli knjigi o kriptosredstvu na podlagi odstavka 11 tega člena pristojnemu organu pošlje informacije iz člena 109(4). Pristojni organ sporoči ESMA informacije, določene v členu 109(4), v petih delovnih dneh po tem, ko te informacije prejme od izdajatelja.

Pristojni organ obvesti ESMA tudi o vsaki spremenjeni beli knjigi o kriptosredstvu in vsakem odvzemu dovoljenja izdajatelju e-denarnega žetona.

ESMA da take informacije na voljo v registru na podlagi člena 109(4) do datuma začetka javne ponudbe ali uvrstitve v trgovanje, v primeru spremenjene bele knjige o kriptosredstvu ali odvzemu dovoljenja pa brez nepotrebnega odlašanja.

15. ESMA v sodelovanju z EBA pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov o vsebini, metodologijah in predstavitvi informacij iz odstavka 1, točka (g), v zvezi s kazalniki trajnostnosti škodljivih podnebnih vplivov in drugih škodljivih vplivov, povezanih z okoljem.

ESMA pri pripravi osnutkov regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka upošteva različne vrste mehanizmov soglasja, ki se uporabljajo za potrjevanje transakcij s kriptosredstvi, njihove strukture spodbud ter uporabo energije, energije iz obnovljivih virov in naravnih virov, nastajanje odpadkov in emisije toplogrednih plinov. ESMA regulativne tehnične standarde posodablja glede na regulativni in tehnološki razvoj.

ESMA osnutke regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka do 30. junija 2024 predloži Komisiji.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te uredbe s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 52

Odgovornost izdajateljev e-denarnih žetonov za informacije, navedene v beli knjigi o kriptosredstvu

1. Kadar izdajatelj e-denarnega žetona krši člen 51 s tem, ko je v svoji beli knjigi o kriptosredstvu ali v spremenjeni beli knjigi o kriptosredstvu navedel nepopolne, nepoštene, nejasne ali zavajajoče informacije, za vsako škodo, ki jo je zaradi te kršitve utrpel imetnik takega e-denarnega žetona, odgovarjajo izdajatelj tega e-denarnega žetona in člani njegovega upravnega, upravljalnega ali nadzornega organa.

2. Vsaka pogodbeni izključitev ali omejitev civilne odgovornosti iz odstavka 1 nima pravnega učinka.

3. Imetnik e-denarnega žetona je odgovoren za predložitev dokazov, da je izdajatelj tega e-denarnega žetona s tem, ko je v svoji beli knjigi o kriptosredstvu ali v spremenjeni beli knjigi o kriptosredstvu navedel nepopolne, nepoštene, nejasne ali zavajajoče informacije, kršil člen 51 in da je zanašanje na te informacije vplivalo na odločitev imetnika, da ta e-denarni žeton kupi, proda ali zamenja.

4. Izdajatelj in člani njegovih upravnih, upravljalnih ali nadzornih organov niso odgovorni za škodo, ki nastane zaradi zanašanja na informacije iz povzetka na podlagi člena 51(6), vključno z njihovim prevodom, razen če:

(a) je povzetek zavajajoč, netočen ali neskladen, kadar se bere skupaj z drugimi deli bele knjige o kriptosredstvu, ali

(b) povzetek ne navaja – kadar se bere skupaj z drugimi deli bele knjige o kriptosredstvu – ključnih informacij, ki bi potencialnim imetnikom pomagale sprejeti odločitev o nakupu takih e-denarnih žetonov.

5. Ta člen ne posega v katerekoli druge civilne odgovornosti na podlagi nacionalnega prava.

Člen 53

Tržna sporočila

1. Tržna sporočila, ki se nanašajo na javno ponudbo e-denarnega žetona oziroma na uvrstitev takega e-denarnega žetona v trgovanje, izpolnjujejo vse naslednje zahteve:
 - (a) tržna sporočila so jasno prepoznavna kot taka;
 - (b) informacije v tržnih sporočilih so poštene, jasne in nezavajajoče;
 - (c) informacije v tržnih sporočilih so skladne z informacijami v beli knjigi o kriptosredstvu;
 - (d) v tržnih sporočilih je jasno navedeno, da je bela knjiga o kriptosredstvu objavljena, jasno pa so navedeni tudi naslov spletišča izdajatelja e-denarnega žetona ter telefonska številka in elektronski naslov, prek katerih je mogoče stopiti v stik z izdajateljem.
2. Tržna sporočila vsebujejo jasno in nedvoumno izjavo, da imajo imetniki e-denarnega žetona pravico, da ga kadar koli in po nominalni vrednosti unovčijo pri izdajatelju.
3. Tržna sporočila in vse njihove spremembe se objavijo na izdajateljevem spletišču.
4. Pristojni organi ne smejo zahtevati predhodne odobritve tržnih sporočil pred njihovo objavo.
5. O tržnih sporočilih je treba na zahtevo uradno obvestiti ustrezne pristojne organe.
6. Tržna sporočila se ne smejo razširjati, preden objavo bele knjige o kriptosredstvu. Taka omejitev pa izdajatelju e-denarnega žetona ne onemogoča, da sondira trg.

Člen 54

Vlaganje denarnih sredstev, prejetih v zameno za e-denarne žetone

Denarna sredstva, ki jih izdajatelji e-denarnih žetonov prejmejo v zameno za e-denarne žetone in ki jih zaščitijo v skladu s členom 7(1) Direktive 2009/110/ES, so skladna z naslednjim:

- (a) vsaj 30 % prejetih denarnih sredstev se vedno položi na ločene račune pri kreditnih institucijah;
- (b) preostala prejeta denarna sredstva se naložijo v varna sredstva z nizkim tveganjem, ki se štejejo za visoko likvidne finančne instrumente z minimalnim tržnim in kreditnim tveganjem in tveganjem koncentracije v skladu s členom 38 (1) te uredbe in so denominirana v uradni valuti, na katero je vezan tudi e-denarni žeton.

Člen 55

Načrti za sanacijo in načrti unovčenja

Za izdajatelje e-denarnih žetonov se smiselno uporablja naslov III poglavje 6.

Z odstopanjem od člena 46(2) je datum, do katerega je treba pristojni organ uradno obvestiti o načrtu sanacije, v zvezi z izdajatelji e-denarnih žetonov šest mesecev od datuma javne ponudbe ali sprejema v trgovanje.

Z odstopanjem od člena 47(3) je datum, do katerega je treba pristojni organ uradno obvestiti o načrtu unovčenja, v zvezi z izdajatelji e-denarnih žetonov šest mesecev od datuma javne ponudbe ali sprejema v trgovanje.

POGLAVJE 2

Pomembni e-denarni žetoni

Člen 56

Razvrstitev e-denarnih žetonov kot pomembnih e-denarnih žetonov

1. EBA e-denarne žetone razvrsti kot pomembne e-denarne žetone, kadar izpolnjena vsaj tri merila iz člena 43(1):
 - (a) v obdobju, ki ga pokriva prvo poročilo o informacijah iz odstavka 3 tega člena, po javni ponudbi teh žetonov ali njihovi uvrstitvi v trgovanje ali
 - (b) v obdobju, ki ga pokrivata vsaj dve zaporedni poročili o informacijah iz odstavka 3 tega člena.
2. Kadar več izdajateljev izda isti e-denarni žeton, se izpolnjevanje meril iz člena 43(1) oceni po združitvi podatkov teh izdajateljev.
3. Pristojni organi izdajateljeve matične države članice EBA in ECB vsaj dvakrat letno poročajo o informacijah, pomembnih za ocenjevanje izpolnjevanja meril iz člena 43(1), vključno o, če je ustrezno, informacijah, prejetih na podlagi člena 22.

Kadar ima izdajatelj sedež v državi članici, katere uradna valuta ni euro, ali kadar je e-denarni žeton vezan na uradno valuto države članice, ki ni euro, pristojni organi informacije iz prvega pododstavka posredujejo tudi centralni banki zadevne države članice.

4. Kadar EBA ugotovi, da e-denarni žeton izpolnjuje merila iz člena 43(1) v skladu z odstavkom 1 tega člena, pripravi osnutek odločitve o razvrstitvi e-denarnega žetona kot pomembnega e-denarnega žetona in o tem osnutku odločitve uradno obvesti izdajatelja e-denarnega žetona, pristojni organ izdajateljeve matične države članice, ECB ter v primerih iz odstavka 3, drugi pododstavek, tega člena centralno banko zadevne države članice.

Izdajatelji takih e-denarnih žetonov, njihovi pristojni organi, ECB in po potrebi centralna banka zadevne države članice imajo na voljo 20 delovnih dni od datuma uradnega obvestila, da predložijo pisne ugotovitve in pripombe. EBA te ugotovitve in pripombe ustrezno upošteva, preden sprejme končno odločitev.

5. EBA končno odločitev o tem, ali se e-denarni žeton razvrsti kot pomembni e-denarni žeton, sprejme v 60 delovnih dneh od datuma uradnega obvestila iz odstavka 4 ter o tej odločitvi takoj uradno obvesti izdajatelja takega e-denarnega žetona in njegov pristojni organ.
6. Kadar je bil e-denarni žeton na podlagi odločitve, ki jo sprejme EBA v skladu z odstavkom 5, razvrščen kot pomembni, se nadzorniške odgovornosti v zvezi z izdajateljem tega e-denarnega žetona v 20 delovnih dneh od datuma uradnega obvestila o tej odločitvi s pristojnega organa matične države izdajatelja prenesejo na EBA v skladu s členom 117(4).

EBA in pristojni organ sodelujeta, da zagotovita nemoten prenos nadzorniških pristojnosti.

7. Kadar je vsaj 80 % števila imetnikov in obsega poslov s pomembnimi e-denarnimi žetoni skoncentriranih v matični državi članici, se z odstopanjem od odstavka 6 nadzorniške odgovornosti v zvezi z izdajatelji pomembnih e-denarnih žetonov, denominiranih v uradni valuti države članice, ki ni euro, ne prenesejo na EBA.

Pristojni organ izdajateljeve matične države članice vsako leto predloži EBA informacije o vseh primerih, ko je bilo uporabljeno odstopanje iz prvega pododstavka.

Za namene prvega pododstavka se šteje, da je posel izveden v matični državi članici, če ima plačnik ali prejemnik plačila sedež v tej državi članici.

8. EBA vsako leto ponovno oceni razvrstitev pomembnih e-denarnih žetonov na podlagi razpoložljivih informacij, tudi iz poročil iz odstavka 3 tega člena ali informacij, prejetih na podlagi člena 22.

Kadar EBA ugotovi, da določeni e-denarni žetoni ne izpolnjujejo več meril iz člena 43(1), v skladu z odstavkom 1 tega člena pripravi osnutek odločitve, da e-denarni žeton ni več uvrščen kot pomembni, in o tem osnutku odločitve uradno obvesti izdajatelje teh e-denarnih žetonov, pristojne organe njihovih matičnih držav članic, ECB in v primerih iz odstavka 3, drugi pododstavek, tega člena centralno banko zadevne države članice.

Izdajatelji takih e-denarnih žetonov, njihovi pristojni organi, ECB in centralna banka zadevne države članice imajo na voljo 20 delovnih dni od datuma uradnega obvestila o tem osnutku odločitve, da predložijo pisne ugotovitve in pripombe. EBA te ugotovitve in pripombe ustrezno upošteva preden sprejme končno odločitev.

9. EBA končno odločitev o tem, ali e-denarni žeton ni več razvrščen kot pomembni, sprejme v 60 delovnih dneh od datuma uradnega obvestila iz odstavka 8, ter o tej odločitvi takoj uradno obvesti izdajatelja tega e-denarnega žetona in njegov pristojni organ.

10. Kadar e-denarni žeton na podlagi odločitve, ki jo sprejme EBA v skladu z odstavkom 9, ni več razvrščen kot pomembni, se nadzorniške odgovornosti v zvezi z izdajateljem tega e-denarnega žetona v 20 delovnih dneh od uradnega obvestila o tej odločitvi prenesejo z EBA na pristojni organ matične države članice izdajatelja.

EBA in pristojni organ sodelujeta, da se zagotovi nemoten prenos nadzorniških pristojnosti.

Člen 57

Prostovoljna razvrstitev e-denarnih žetonov kot pomembnih e-denarnih žetonov

1. Izdajatelj e-denarnega žetona, ki ima dovoljenje kot kreditna institucija ali institucija za izdajo elektronskega denarja ali ki je zaprosil za tako dovoljenje, lahko navede, da želi, da se njegov e-denarni žeton razvrsti kot pomembni e-denarni žeton. V tem primeru pristojni organ o tej zahtevi izdajatelja takoj uradno obvesti EBA, ECB in, v primerih iz člena 56(3), drugi pododstavek, centralno banko zadevne države članice.

Da bi bili e-denarni žeton razvrščen kot pomemben na podlagi tega člena, izdajatelj e-denarnega žetona s podrobnim poslovnim načrtom dokaže, da bo verjetno izpolnjeval vsaj tri merila iz člena 43(1).

2. EBA v 20 delovnih dneh od datuma uradnega obvestila iz odstavka 1 tega člena na podlagi poslovnega načrta izdajatelja pripravi osnutek odločitve, ki vsebuje njegovo stališče o tem, ali e-denarni žeton izpolnjuje ali bo verjetno izpolnjeval vsaj tri merila iz člena 43(1), in o osnutku odločitve uradno obvesti pristojni organ matične države članice izdajatelja, ECB ter v primerih iz člena 56(3), drugi pododstavek, centralno banko zadevne države članice.

Pristojni organi izdajateljev takih e-denarnih žetonov, ECB in, kadar je ustrezno, centralna banka zadevne države članice imajo na voljo 20 delovnih dni o datuma obvestila o osnutku odločitve, da predložijo pisne ugotovitve in pripombe. EBA te ugotovitve in pripombe ustrezno upošteva preden sprejme končno odločitev.

3. EBA končno odločitev o tem, ali se e-denarni žeton razvrsti kot pomembni e-denarni žeton, sprejme v 60 delovnih dneh od datuma uradnega obvestila iz odstavka 1 o tej odločitvi takoj uradno obvesti izdajatelja takega e-denarnega žetona in njegov pristojni organ.

4. Kadar je bil e-denarni žeton na podlagi odločitve, ki jo sprejme EBA v skladu z odstavkom 3 tega člena, razvrščen kot pomembni, se v skladu s členom 117(4) nadzorniške odgovornosti v zvezi z izdajatelji teh e-denarnih žetonov v 20 delovnih dneh od datuma uradnega obvestila o tej odločitvi s pristojnega organa prenesejo na EBA.

EBA in pristojni organi sodelujejo, da zagotovijo nemoten prenos nadzorniških pristojnosti.

5. Kadar je ali naj bi bilo vsaj 80 % števila imetnikov in obsega poslov s pomembnimi e-denarnimi žetoni skoncentriranih v matični državi članici, se z odstopanjem od odstavka 4 nadzorniške odgovornosti v zvezi z izdajatelji pomembnih e-denarnih žetonov, denominiranih v uradni valuti države članice, ki ni euro, ne prenesejo na EBA.

Pristojni organ matične države članice izdajatelja vsako leto predloži EBA informacije o uporabi odstopanja iz prvega pododstavka.

Za namene prvega pododstavka se šteje, da je posel izveden v matični državi članici, kadar ima plačnik ali prejemnik plačila sedež v tej državi članici.

Člen 58

Posebne dodatne obveznosti izdajateljev e-denarnih žetonov

1. Za institucije za izdajo elektronskega denarja, ki izdajajo pomembne e-denarne žetone, veljajo:
 - (a) zahteve iz členov 36, 37 in 38 ter člena 45, odstavki 1 do 4, te uredbe namesto člena 7 Direktive 2009/110/ES;
 - (b) zahteve iz člena 35(2), (3) in (5) ter člena 45(5) te uredbe namesto člena 5 Direktive 2009/110/ES.

Z odstopanjem od člena 36(9) je neodvisna revizija v zvezi z izdajatelji pomembnih e-denarnih žetonov pooblaščen vsakih šest mesecev od datuma odločitve, da se e-denarni žetoni razvrstijo kot pomembni na podlagi člena 56 ali 57, kot je ustrezno.

2. Pristojni organi matičnih držav članic lahko zahtevajo, da institucije za izdajo elektronskega denarja, ki izdajajo e-denarne žetone, ki niso pomembni, izpolnjujejo katero koli zahtevo iz odstavka 1, kadar je to potrebno za obravnavo tveganj, ki naj bi bila z navedenimi določbami odpravljena, kot so likvidnostna ali operativna tveganja ali tveganja, povezana z neizpolnjevanjem zahtev glede upravljanja rezerve sredstev.

3. Za e-denarne žetone, denominirane v valuti, ki ni uradna valuta države članice, se uporabljajo členi 22 in 23 ter 24(3).

NASLOV V

POGOJI ZA IZDAJO DOVOLJENJA IN POGOJI POSLOVANJA ZA PONUDNIKE STORITEV V ZVEZI S KRIPTOSREDSTVI

POGLAVJE 1

Dovoljenje za ponudnike storitev v zvezi s kriptosredstvi

Člen 59

Dovoljenje

1. Oseba v Uniji ne opravlja storitev v zvezi s kriptosredstvi, razen če je:
 - (a) pravna oseba ali drug subjekt, ki pridobi dovoljenje za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi v skladu s členom 63, ali
 - (b) kreditna institucija, centralna depotna družba, investicijsko podjetje, upravljavec trga, institucija za izdajo elektronskega denarja, družba za upravljanje KNPVP ali upravitelj alternativnega investicijskega sklada, ki ima dovoljenje za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi na podlagi člena 60.

2. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki imajo dovoljenje v skladu s členom 63, morajo imeti statutarni sedež v državi članici, v kateri opravljajo vsaj del svojih storitev v zvezi s kriptosredstvi. Sedež njihove dejanske uprave mora biti v Uniji in vsaj eden od direktorjev mora imeti stalno prebivališče v Uniji.
3. Za namene odstavka 1, točka (a), drugi subjekti, ki niso pravne osebe, storitve v zvezi s kriptosredstvi opravljajo samo, če njihova pravna oblika zagotavlja enakovredno raven zaščite interesov tretjih oseb, kot jo zagotavljajo pravne osebe, in če so predmet enakovrednega bonitetnega nadzora, kot je ustrezen za njihovo pravno obliko.
4. Ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki ima dovoljenje v skladu s členom 63, mora ves čas izpolnjevati pogoje za pridobitev dovoljenja.
5. Oseba, ki ni ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi, ne sme uporabljati imena ali imena podjetja ali izdajati tržnih sporočil ali izvajati katerih koli drugih postopkov, na podlagi katerih bi bilo mogoče sklepati, da gre za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, ali ki bi v zvezi s tem verjetno povzročil zmedo.
6. Pristojni organi, ki izdajajo dovoljenja v skladu s členom 63, zagotovijo, da so v takih dovoljenjih navedene storitve v zvezi s kriptosredstvi, ki jih je ponudnikom storitev v zvezi s kriptosredstvi dovoljeno opravljati.
7. Ponudnikom storitev v zvezi s kriptosredstvi je storitve v zvezi s kriptosredstvi dovoljeno opravljati po vsej Uniji, in sicer na podlagi pravice do ustanavljanja, vključno prek podružnice, ali na podlagi svobode opravljanja storitev. Od ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki te storitve opravljajo čezmejno, se ne zahteva fizična prisotnost na ozemlju države članice gostiteljice.
8. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki želijo v svoje dovoljenje iz člena 63 dodati storitve v zvezi s kriptosredstvi, pristojne organe, ki so izdali njihovo prvotno dovoljenje, zaprosijo za razširitev dovoljenja, tako da dopolnijo in posodobijo informacije iz člena 62. Prošnja za razširitev se obravnava v skladu s členom 63.

Člen 60

Opravljanje storitev v zvezi s kriptosredstvi s strani nekaterih finančnih subjektov

1. Kreditna institucija lahko opravlja storitve v zvezi s kriptosredstvi, če pristojnemu organu svoje matične države članice vsaj 40 delovnih dni, pred prvim opravljanjem teh storitev, v ta namen pošlje uradno obvestilo z informacijami iz odstavka 7.
2. Centralna depotna družba, ki ima dovoljenje na podlagi Uredbe (EU) št. 909/2014 Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁴⁵⁾, zagotavlja skrbništvo in upravlja kriptosredstva v imenu strank samo, če pristojnemu organu matične države članice vsaj 40 delovnih dni pred prvim opravljanjem te storitve, v ta namen pošlje uradno obvestilo z informacijami iz odstavka 7 tega člena.

Za namene prvega pododstavka tega odstavka se zagotavljanje skrbništva in upravljanje kriptosredstev v imenu strank štejeta za enakovredna zagotavljanju, vzdrževanju ali upravljanju računov vrednostnih papirjev v zvezi s storitvijo poravnave iz oddelka B, točka 3, Priloge k Uredbi (EU) št. 909/2014.

3. Investicijsko podjetje lahko v Uniji opravlja storitve v zvezi s kriptosredstvi, ki so enakovredne investicijskim storitvam in dejavnostim, za katere ima izrecno dovoljenje na podlagi Direktive 2014/65/EU, če pristojnemu organu matične države članice vsaj 40 delovnih dni pred prvim opravljanjem teh storitev v ta namen pošlje uradno obvestilo z informacijami iz odstavka 7 člena.

V tem odstavku se:

- (a) zagotavljanje skrbništva in upravljanje kriptosredstev v imenu strank štejeta za enakovredni pomožni storitvi iz oddelka B, točka 1, Priloge I k Direktivi 2014/65/EU;
- (b) upravljanje platforme za trgovanje s kriptosredstvi šteje za enakovredno upravljanju večstranskega sistema trgovanja in upravljanju organiziranega sistema trgovanja iz oddelka A, točka 8 oziroma 9, Priloge I k Direktivi 2014/65/EU;

⁽⁴⁵⁾ Uredba (EU) št. 909/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o izboljšanju ureditve poravnave vrednostnih papirjev v Evropski uniji in o centralnih depotnih družbah ter o spremembi direktiv 98/26/ES in 2014/65/EU ter Uredbe (EU) št. 236/2012 (UL L 257, 28.8.2014, str. 1).

- (c) menjava kriptosredstev za denarna sredstva in druga kriptosredstva šteje za enakovredno poslovanju za svoj račun iz oddelka A, točka 3, Priloge I k Direktivi 2014/65/EU;
- (d) izvrševanje naročil za kriptosredstva v imenu strank šteje za enakovredno izvrševanju naročil v imenu strank iz oddelka A, točka 2, Priloge I k Direktivi 2014/65/EU;
- (e) plasiranje kriptosredstev šteje za enakovredno odkupu ali plasiranju finančnih instrumentov z obveznostjo odkupa in plasiranju finančnih instrumentov brez obveznosti odkupa iz oddelka A, točka 6 oziroma 7, Priloge I k Direktivi 2014/65/EU;
- (f) prejemanje in posredovanje naročil za kriptosredstva v imenu strank šteje za enakovredno sprejemanju in posredovanju naročil v zvezi z enim ali več finančnimi instrumenti iz oddelka A, točka 1, Priloge I k Direktivi 2014/65/EU;
- (g) svetovanje o kriptosredstvih šteje za enakovredno investicijskemu svetovanju iz oddelka A, točka 5, Priloge I k Direktivi 2014/65/EU;
- (h) upravljanje portfeljev kriptosredstev šteje za enakovredno upravljanju portfeljev iz oddelka A, točka 4, Priloge I k Direktivi 2014/65/EU.

4. Institucija za izdajo elektronskega denarja, ki ima dovoljenje na podlagi Direktive 2009/110/ES skrbništvo in upravljanje kriptosredstev v imenu strank ter storitve prenosa kriptosredstev v imenu strank v zvezi z e-denarnimi žetoni, ki jih izdaja, opravlja samo, če pristojnemu organu matične države članice vsaj 40 delovnih dni pred prvim opravljanjem teh storitev v ta namen pošlje uradno obvestilo z informacijami iz odstavka 7 tega člena.

5. Družba za upravljanje KNPVP ali upravitelj alternativnih investicijskih skladov lahko storitve v zvezi s kriptosredstvi, ki so enakovredne storitvam upravljanja naložbenega premoženja in pomožnim storitvam, za katere ima dovoljenje na podlagi Direktive 2009/65/ES oziroma Direktive 2011/61/EU, opravlja samo, če pristojnemu organu matične države članice vsaj 40 delovnih dni pred prvim opravljanjem teh storitev v ta namen pošlje uradno obvestilo z informacijami iz odstavka 7 tega člena.

V tem odstavku se:

- (a) prejemanje in posredovanje naročil za kriptosredstva v imenu strank šteje za enakovredno sprejemanju in posredovanju naročil v zvezi s finančnimi instrumenti iz člena 6(4), točka(b)(iii), Direktive 2011/61/EU;
- (b) svetovanje o kriptosredstvih šteje za enakovredno investicijskemu svetovanju iz člena 6(4), točka(b)(i), Direktive 2011/61/EU in člena 6(3), točka (b)(i), Direktive 2009/65/ES;
- (c) upravljanje portfeljev kriptosredstev šteje za enakovredno storitvam iz člena 6(4), točka (a), Direktive 2011/61/EU in člena 6(3), točka (a), Direktive 2009/65/ES.

6. Upravljavec trga, ki ima dovoljenje v skladu z Direktivo 2014/65/EU, lahko upravlja platformo za trgovanje s kriptosredstvi, če pristojnemu organu matične države članice vsaj 40 delovnih dni pred prvim opravljanjem teh storitev v ta namen pošlje uradno obvestilo z informacijami iz odstavka 7 tega člena.

7. Za namene odstavkov 1 do 6 se v uradnem obvestilu posredujejo naslednje informacije:

- (a) poslovni načrt, ki določa vrste storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki jih želi vložnik vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi opravljati, vključno s krajem in načinom trženja teh storitev;

(b) opis:

- (i) mehanizmov notranjih kontrol, politik in postopkov za zagotavljanje skladnosti z določbami nacionalnega prava, s katerimi se prenaša Direktiva (EU) 2015/849;

- (ii) okvira za oceno tveganj za obvladovanje tveganj pranja denarja in financiranja terorizma in
 - (iii) načrta neprekinjenega poslovanja;
- (c) tehnično dokumentacijo sistemov IKT in varnostnih ureditev ter njihov opis v netehničnem jeziku;
 - (d) opis postopka za ločevanje kriptosredstev in denarnih sredstev stranke;
 - (e) opis politike skrbništva in upravljanja, kadar se namerava zagotavljati skrbništvo in upravljanje kriptosredstev v imenu strank;
 - (f) opis operativnih pravil platforme za trgovanje ter postopkov in sistema za odkrivanje zlorab trga, kadar se namerava upravljati platforma za trgovanje s kriptosredstvi;
 - (g) opis nediskriminatorne poslovne politike, ki ureja odnos s strankami, ter opis metodologije za določanje cene kriptosredstev, ki se predlaga pri menjavi za denarna sredstva ali druga kriptosredstva, kadar se namerava kriptosredstva menjati za denarna sredstva ali druga kriptosredstva;
 - (h) opis politike izvrševanja, kadar se nameravajo v imenu strank izvrševati naročila za kriptosredstva;
 - (i) dokazilo, da imajo fizične osebe, ki svetujejo v imenu vložnika vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi ali v njegovem imenu upravljajo portfelje, potrebno znanje in strokovnost za izpolnjevanje svojih obveznosti, kadar se namerava zagotavljati svetovanje o kriptosredstvih ali upravljanje portfeljev kriptosredstev;
 - (j) ali se storitev v zvezi s kriptosredstvi nanaša na žetone, vezane na sredstva, e-denarne žetone ali druga kriptosredstva;
 - (k) informacije o načinu opravljanja takih storitev prenosa, kadar so namenjene zagotavljanju storitev prenosa kriptosredstev v imenu strank.

8. Pristojni organ, ki prejme uradno obvestilo iz odstavkov 1 do 6, v 20 delovnih dneh po tem, ko ga prejmejo, ocenijo, ali so bile predložene vse zahtevane informacije. Kadar pristojni organ ugotovi, da uradno obvestilo ni popolno, o tem takoj obvesti subjekt, ki je uradno obvestilo poslal, in določi rok, do katerega mora ta subjekt manjkajoče informacije predložiti.

Rok za predložitev vseh manjkajočih informacij ne sme biti daljši od 20 delovnih dni od datuma zahteve. Do izteka tega roka se vsa obdobja iz odstavkov 1 do 6 začasno prekinejo. Pristojni organ lahko po lastni presoji postavi katere koli dodatne zahteve za dopolnitev ali pojasnitev informacij, a se obdobja iz odstavkov 1 do 6 zaradi tega začasno ne prekinejo.

Ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi teh storitev ne sme začeti opravljati, dokler je uradno obvestilo nepopolno.

9. Subjektom iz odstavkov 1 do 6 ni treba predložiti nobenih informacij iz odstavka 7, ki so jih prej že predložili pristojnemu organu, kadar bi bile take informacije enake. Pri predložitvi informacij iz odstavka 7 subjekti iz odstavkov 1 do 6 izrecno navedejo, da so vse predhodno predložene informacije še vedno ažurne.

10. Kadar subjekti iz odstavkov 1 do 6 tega člena opravljajo storitve v zvezi s kriptosredstvi, zanje ne veljajo členi 62, 63, 64, 67, 83 in 84.

11. Pravica do opravljanja storitev v zvezi s kriptosredstvi iz odstavkov 1 do 6 tega člena se prekličče, če je zadevnemu subjektu odvzeto ustrezno dovoljenje, na podlagi katerega je lahko opravljal storitve v zvezi s kriptosredstvi, ne da bi moral za to pridobiti dovoljenje na podlagi člena 59.

12. Pristojni organi preverijo, da so informacije iz odstavka 7 popolne, nato pa sporočijo ESMA informacije iz člena 109(5).

ESMA da te informacije na voljo v registru iz člena 109 do datuma, na katerega naj bi se storitve v zvezi s kriptosredstvi začele opravljati.

13. ESMA v tesnem sodelovanju z EBA pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, da se podrobneje določijo informacije iz odstavka 7.

ESMA osnutke regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka do 30. junija 2024 predloži Komisiji.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te uredbe s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

14. ESMA v tesnem sodelovanju z EBA pripravi osnutke izvedbenih tehničnih standardov, da se določijo standardni obrazci, predloge in postopki v zvezi z uradnim obvestilom na podlagi odstavka 7.

ESMA osnutke izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka do 30. junija 2024 predloži Komisiji.

Na Komisijo se prenese pooblastilo, da sprejme izvedbene tehnične standarde iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 61

Opravljanje storitev v zvezi s kriptosredstvi na izključno pobudo stranke

1. Kadar stranka, ki ima sedež ali je locirana v Uniji, podjetje iz tretje države na izključno lastno pobudo zaprosi za opravljanje storitve ali dejavnosti v zvezi s kriptosredstvi, se zahteva po izdanem dovoljenju iz člena 59 za opravljanje te storitve ali dejavnosti v zvezi s kriptosredstvi od strani podjetja iz tretje države ne uporablja, kar velja tudi za odnos, povezan z opravljanjem te storitve ali dejavnosti v zvezi s kriptosredstvi.

Kadar podjetje iz tretje države, tudi prek subjekta, ki nastopa v njegovem imenu ali ki je tesno povezan s tem podjetjem iz tretje države, ali prek druge osebe, ki nastopa v imenu tega subjekta – pri čemer se ne posega v odnose znotraj skupine –, poskuša pridobiti stranke ali potencialne stranke v Uniji – ne glede na sredstvo komuniciranja, ki ga uporablja za pridobivanje, promocijo in oglaševanje v Uniji –, se to ne šteje za storitve, ki se opravljajo izključno na pobudo stranke.

Drugi pododstavek se uporablja ne glede na to, ali določbe ali izjave o omejitvi odgovornosti v pogodbah določajo drugače, vključno z določbami ali izjavami o omejitvi odgovornosti, v skladu s katerimi se šteje, da podjetje iz tretje države storitev opravlja izključno na pobudo stranke.

2. Izključna pobuda stranke iz odstavka 1 podjetju iz tretje države ne daje pravice, da tej stranki trži nove vrste kriptosredstev ali storitev v zvezi s kriptosredstvi.

3. ESMA do 30. decembra 2024 izda smernice v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1095/2010, s katerimi opredeli, v katerih primerih se šteje, da podjetje iz tretje države nagovarja stranke, ki imajo sedež ali so locirane v Uniji.

Za spodbujanje konvergence in doslednega nadzora v zvezi s tveganjem zlorabe tega člena ESMA izda tudi smernice v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1095/2010 o nadzornih praksah, da se odkrije in prepreči izogibanje tej uredbi.

Člen 62

Vloga za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi

1. Pravne osebe ali drugi subjekti, ki nameravajo opravljati storitve v zvezi s kriptosredstvi, podajo svojo vlogo za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi pri pristojnem organu svoje matične države članice.

2. Vloga iz odstavka 1 vključuje vse naslednje informacije:

(a) ime, vključno s pravnim imenom in drugim trgovskim imenom, ki se uporablja, identifikator pravnega subjekta vložnika vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, spletišče, ki ga ta ponudnik upravlja, njegov kontaktni e-naslov, kontaktno telefonsko številko in fizični naslov;

- (b) pravno obliko vložnika vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi;
- (c) kadar je ustrezno, statut vložnika vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi;
- (d) poslovni načrt, v katerem so določene vrste storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki jih želi vložnik vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi opravljati, vključno s krajem in načinom trženja teh storitev;
- (e) dokazilo, da vložnik vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi izpolnjuje zahteve za bonitetna varovala iz člena 67;
- (f) opis ureditve upravljanja vložnika vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi;
- (g) dokazilo, da člani upravljalnega organa vložnika vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi uživajo zadosten ugled ter imajo ustrezno znanje, veščine in izkušnje za upravljanje tega ponudnika;
- (h) identiteto vseh delničarjev in članov, neposrednih ali posrednih, ki imajo kvalificirane deleže v vložniku vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, in višino teh deležev ter dokaz, da te osebe uživajo zadosten ugled;
- (i) opis mehanizmov notranjih kontrol, politik, in postopkov, ki jih ima ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi za prepoznavanje, ocenjevanje in obvladovanje tveganj, vključno s tveganji pranja denarja in financiranja terorizma, ter njegov načrt neprekinjenega poslovanja;
- (j) tehnično dokumentacijo sistemov IKT in varnostnih ureditev ter njihov opis v netehničnem jeziku;
- (k) opis postopka za ločevanje kriptosredstev in denarnih sredstev stranke;
- (l) opis postopkov vložnika vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi za obravnavo pritožb;
- (m) kadar namerava vložnik vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi zagotavljati skrbništvo in upravljanje kriptosredstev v imenu strank, opis politike skrbništva in upravljanja;
- (n) kadar namerava vložnik vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi upravljati platformo za trgovanje s kriptosredstvi, opis pravil delovanja platforme za trgovanje ter postopka in sistema za odkrivanje zlorab trga;
- (o) kadar namerava vložnik vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi kriptosredstva menjavati za denarna sredstva ali druga kriptosredstva, opis poslovne politike, ki je nediskriminatorna in ureja odnos s strankami, ter opis metodologije za določanje cene kriptosredstev, ki jo vložnik vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi predlaga pri menjavi za denarna sredstva ali druga kriptosredstva;
- (p) kadar namerava vložnik vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi izvrševati naročila za kriptosredstva v imenu strank, opis politike izvrševanja;
- (q) kadar namerava vložnik vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi zagotavljati svetovanje o kriptosredstvih ali upravljanje portfeljev kriptosredstev, dokazilo, da imajo fizične osebe, ki svetujejo v imenu vložnika vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi ali v njegovem imenu upravljajo portfelje, potrebno znanje in strokovnost za izpolnjevanje svojih obveznosti;
- (r) kadar namerava vložnik vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi opravljati storitve prenosa kriptosredstev v imenu strank, informacije o tem, kako bo take storitve prenosa opravljal;
- (s) vrsto kriptosredstev, na katere se storitev v zvezi s kriptosredstvi nanaša.

3. Za namene odstavka 2, točki (g) in (h), vložnik vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi predloži dokazilo o vsem naslednjem:

- (a) za vse člane upravljalnega organa vložnika vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi: potrdilo o nekaznovanosti in dokazilo, da jim ni bila naložena kazen v skladu z veljavnim gospodarskim pravom, vključno z insolvenčnim pravom in pravom o finančnih storitvah, ali v zvezi s preprečevanjem pranja denarja in financiranja terorizma, goljufijami ali poklicno odgovornostjo;

- (b) da imajo člani upravljalnega organa vložnika vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi skupaj ustrezno znanje, veščine in izkušnje za upravljanje ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi ter da se od teh oseb zahteva, da opravljaju svojih nalog namenijo dovolj časa;
- (c) za vse fizične ali pravne osebe, ki imajo kvalificirane deleže v vložniku vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi: potrdilo o nekaznovanosti ali dokazilo, da jim ni bila naložena kazen v skladu z veljavnim gospodarskim pravom, vključno z insolvenčnim pravom in pravom o finančnih storitvah, ali v zvezi s preprečevanjem pranja denarja in financiranja terorizma, goljufijami ali poklicno odgovornostjo.

4. Pristojni organi od vložnika vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi ne zahtevajo, da predloži informacije iz odstavkov 2 in 3 tega člena, ki so jih v okviru ustreznih postopkov izdaje dovoljenja v skladu z direktivami 2009/110/ES, 2014/65/EU ali (EU) 2015/2366 ali na podlagi nacionalnega prava, ki se uporablja za storitve v zvezi s kriptosredstvi, že prejeli pred 29. junijem 2023, pod pogojem, da so te informacije ali dokumenti, ki so bili predhodno predloženi, še vedno ažurni.

5. ESMA v tesnem sodelovanju z EBA pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, da se podrobneje določijo informacije iz odstavkov 2 in 3.

ESMA osnutke regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka do 30. junija 2024 predloži Komisiji.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te uredbe s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

6. ESMA v tesnem sodelovanju z EBA pripravi osnutke izvedbenih tehničnih standardov, da se določijo standardni obrazci, predloge in postopki v zvezi z informacijami, ki jih je treba vključiti v vlogo za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi.

ESMA osnutke izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka do 30. junija 2024 predloži Komisiji.

Na Komisijo se prenese pooblastilo, da sprejme izvedbene tehnične standarde iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 63

Ocena vloge za pridobitev dovoljenja ter izdaja ali zavrnitev dovoljenja

1. Pristojni organi vložniku vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi hitro, v vsakem primeru pa v petih delovnih dneh po tem, ko prejmejo vlogo na podlagi člena 62(1), pisno potrdijo, da so jo prejeli.

2. Pristojni organi v 25 delovnih dneh od prejema vloge na podlagi člena 62(1) ocenijo, ali je ta vloga popolna, in sicer tako da preverijo, ali so bile predložene informacije navedene v členu 62(2).

Kadar vloga ni popolna, pristojni organi določijo rok, v katerem mora vložnik vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi manjkajoče informacije predložiti.

3. Pristojni organi lahko zavrnejo pregled vlog, kadar po izteku roka, ki so ga določili v skladu z odstavkom 2, drugi pododstavek, take vloge še vedno niso popolne.

4. Ko je vloga popolna, pristojni organi o tem hitro uradno obvestijo vložnika vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi.

5. Preden izdajo ali zavrnejo dovoljenje za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, se pristojni organi posvetujejo s pristojnimi organi druge države članice, kadar je vložnik vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi v enem od naslednjih položajev glede na kreditno institucijo, centralno depotno družbo, investicijskim podjetjem, upravljavcem trga, družbo za upravljanje KNPVP, upraviteljem alternativnih investicijskih skladov, plačilno institucijo, zavarovalnico, institucijo za izdajo elektronskega denarja ali institucijo za poklicno pokojninsko zavarovanje, ki ima dovoljenje v tej drugi državi članici:

(a) je njihovo odvisno podjetje;

- (b) je odvisno podjetje nadrejenega podjetja tega subjekta, ali
- (c) ga nadzorujejo iste fizične ali pravne osebe, ki nadzorujejo ta subjekt.
6. Preden izdajo ali zavrnejo dovoljenje za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, se pristojni organi:
- (a) lahko posvetujejo s pristojnimi organi za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma ter finančnoobveščevalnimi enotami, da preverijo, ali vložnik vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi ni bil predmet preiskave v zvezi z dejanji, povezanimi s pranjem denarja ali financiranjem terorizma;
- (b) zagotovijo, da vložnik vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki upravlja poslovne enote ali ki je odvisen od oseb s sedežem v tretjih državah z visokim tveganjem, opredeljenih na podlagi člena 9 Direktive (EU) 2015/849, izpolnjuje določbe nacionalnega prava, s katerimi se prenašajo členi 26(2), 45(3) in 45(5) navedene direktive;
- (c) kadar je ustrezno, zagotovijo, da ima vložnik vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi vzpostavljene ustrezne postopke za skladnost z določbami nacionalnega prava, s katerimi se prenaša člen 18a(1) in (3) Direktive (EU) 2015/849.
7. Kadar je vložnik vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi tesno povezan z drugimi fizičnimi ali pravnimi osebami, pristojni organi izdajo dovoljenje samo, če jim te povezave ne onemogočajo učinkovitega izvajanja nadzorniških funkcij.
8. Pristojni organi zavrnejo izdajo dovoljenja, če jim zakoni ali drugi predpisi tretje države, ki veljajo za eno ali več fizičnih ali pravnih oseb, s katerimi je vložnik vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi tesno povezan, ali težave v zvezi z njihovim uveljavljanjem onemogočajo učinkovito izvajanje nadzorniških funkcij.
9. Pristojni organi v 40 delovnih dneh od prejema popolne vloge ocenijo, ali vložnik vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi izpolnjuje določbe tega naslova, in sprejmejo izčrpno obrazloženo odločitev o izdaji ali zavrnitvi dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi. Pristojni organi vložnika vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi o svoji odločitvi uradno obvestijo v petih delovnih dneh po tem, ko jo sprejmejo. Pri tej oceni se upoštevajo narava, obseg in kompleksnost storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki jih namerava opravljati vložnik vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi.
10. Pristojni organi zavrnejo izdajo dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, kadar obstajajo objektivni in dokazljivi razlogi, da:
- (a) upravljalni organ vložnika vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi ogroža njegovo učinkovito, varno in skrbno upravljanje in neprekinjeno delovanje ter ustrezno upoštevanje interesov njegovih strank in celovitost trga ali vložnika vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi izpostavlja resnemu tveganju pranja denarja ali financiranja terorizma;
- (b) člani upravljalnega organa vložnika vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi ne izpolnjujejo meril iz člena 68(1);
- (c) fizične ali pravne osebe, ki imajo kvalificirane deleže v vložniku vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, ne izpolnjujejo meril glede zadostnega ugleda iz člena 68(2);
- (d) vložnik vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi ne izpolnjuje ali verjetno ne bo izpolnil zahtev iz tega naslova.
11. ESMA in EBA skupaj izdata smernice v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1095/2010 oziroma člena 16 Uredbe (EU) št. 1093/2010 za oceno primernosti članov upravljalnega organa vložnika vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi ter delničarjev ali članom, neposrednih ali posrednih, ki imajo kvalificirane deleže v vložniku vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi.

ESMA in EBA smernice iz prvega pododstavka pripravita do 30. junija 2024.

12. Pristojni organi lahko po potrebi v ocenjevalnem obdobju iz odstavka 9, najkasneje pa 20. delovni dan tega obdobja zahtevajo vse dodatne informacije, potrebne za dokončanje ocene. Taka zahteva se vložniku vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi poda pisno, v njej pa se navede, katere dodatne informacije so potrebne.

Ocenjevalno obdobje iz odstavka 9 se začasno prekine za obdobje med datumom, ko pristojni organi zahtevajo manjkajoče informacije, in datumom, ko prejmejo odgovor vložnika vloge za pridobitev dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi. Začasna prekinitve ne sme biti daljša od 20 delovnih dni. Pristojni organi lahko po lastni presoji določijo vse dodatne zahteve za dopolnitev ali pojasnitev informacij, vendar zaradi teh zahtev ocenjevalno obdobje iz člena 9 ne sme biti začasno prekinjeno.

13. Pristojni organi v dveh delovnih dneh po izdaji dovoljenja ESMA sporočijo informacije iz člena 109(5). Pristojni organi ESMA tudi obvestijo o vseh zavrnitvah dovoljenj. ESMA da informacije iz člena 109(5) do datuma začetka opravljanja storitev v zvezi s kriptosredstvi na voljo v registru iz člena 109.

Člen 64

Odvzem dovoljenja ponudniku storitev v zvezi s kriptosredstvi

1. Pristojni organi ponudniku storitev v zvezi s kriptosredstvi odvzamejo dovoljenje, če ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi stori karkoli od naslednjega:

- (a) v 12 mesecih po datumu izdaje dovoljenja tega ne uporabi;
- (b) se svojemu dovoljenju izrecno odpove;
- (c) devet zaporednih mesecev ne ponuja storitev v zvezi s kriptosredstvi;
- (d) pridobi dovoljenje na nedovoljen način, na primer z navedbo neresničnih podatkov v vlogi za izdajo dovoljenja;
- (e) ne izpolnjuje več pogojev pod katerimi je bilo dovoljenje izdano, in v določenem časovnem okviru ni sprejel popravilnih ukrepov, ki jih je zahteval pristojni organ;
- (f) nima vzpostavljenih sistemov, postopkov in ureditev za preprečevanje in odkrivanje pranja denarja in financiranja terorizma v skladu z Direktivo (EU) 2015/849;
- (g) resno krši to uredbo, vključno z določbami o zaščiti imetnikov kriptosredstev ali strank ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi, ali celovitost trga.

2. Pristojni organi lahko ponudnikom storitev v zvezi s kriptosredstvi odvzamejo dovoljenje v katerem od naslednjih primerov:

- (a) ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi krši določbe nacionalnega prava, s katerimi se prenaša Direktiva (EU) 2015/849;
- (b) ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi je izgubil dovoljenje kot plačilna institucija ali dovoljenje kot institucija za izdajo elektronskega denarja in tega stanja ni odpravil v 40 koledarskih dneh.

3. Kadar pristojni organ ponudniku storitev v zvezi s kriptosredstvi odvzame dovoljenje, o tem brez nepotrebnega odlašanja uradno obvesti ESMA in enotne kontaktne točke držav članic gostiteljic. ESMA da te informacije na voljo v registru iz člena 109.

4. Pristojni organi lahko odvzem dovoljenja omejijo samo na določeno storitev v zvezi s kriptosredstvi.

5. Preden ponudniku storitev v zvezi s kriptosredstvi odvzamejo dovoljenje, se pristojni organi posvetujejo s pristojnim organom druge države članice, kadar je zadevni ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi:

- (a) odvisno podjetje ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki ima dovoljenje v tej drugi državi članici;
- (b) odvisno podjetje nadrejenega podjetja ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki ima dovoljenje v tej drugi državi članici;
- (c) obvladovan s strani istih fizičnih ali pravnih oseb, kot obvladujejo ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki ima dovoljenje v tej drugi državi članici.

6. Preden se ponudniku storitev v zvezi s kriptosredstvi odvzame dovoljenje, se pristojni organi lahko posvetujejo z organom, pristojnim za nadzor skladnosti ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi z zakonodajo, ki ureja preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma.

7. EBA, ESMA in kateri koli pristojni organ države članice gostiteljice lahko kadar koli zahtevajo, da pristojni organ matične države članice preuči, ali ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi še vedno izpolnjuje pogoje, pod katerimi je bilo dovoljenje izdano, kadar obstajajo razlogi za sum, da to ne velja več.

8. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi vzpostavijo, izvajajo in vzdržujejo ustrezne postopke, s katerimi se ob odvzemu dovoljenja zagotovi pravočasen in urejen prenos kriptosredstev in denarnih sredstev njihovih strank drugemu ponudniku storitev v zvezi s kriptosredstvi.

Člen 65

Čezmejno opravljanje storitev v zvezi s kriptosredstvi

1. Ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki namerava opravljati storitve v zvezi s kriptosredstvi v več kot eni državi članici, pristojnemu organu matične države članice predložijo naslednje informacije:

- (a) seznam držav članic, v katerih namerava ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi opravljati storitve v zvezi s kriptosredstvi;
- (b) storitve v zvezi s kriptosredstvi, ki jih namerava ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi opravljati čezmejno;
- (c) datum začetka nameravanega opravljanja storitev v zvezi s kriptosredstvi;
- (d) seznam vseh drugih dejavnosti, ki jih opravlja ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi in niso zajete v tej uredbi.

2. Pristojni organ matične države članice v desetih delovnih dneh po prejemu informacij iz odstavka 1 te informacije sporoči enotnim kontaktnim točkam držav članic gostiteljic, ESMA in EBA.

3. Pristojni organ države članice, ki je izdal dovoljenje, zadevnega ponudnika storitev v zvezi kriptosredstvi brez odlašanja obvesti o sporočilu iz odstavka 2.

4. Ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi lahko začne opravljati storitve v zvezi s kriptosredstvi v državi članici, ki ni njegova matična država članica, od datuma prejema sporočila iz odstavka 3 ali najpozneje od 15. koledarskega dne po predložitvi informacij iz odstavka 1.

POGLAVJE 2

Obveznosti za vse ponudnike storitev v zvezi s kriptosredstvi

Člen 66

Obveznost ravnati pošteno, pravično in strokovno v največjo korist strank

1. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi ravnajo pošteno, pravično in strokovno ter v največjo korist svojih strank in potencialnih strank.

2. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi svojim strankam zagotovijo poštene, jasne in nezavajajoče informacije, vključno v tržnih sporočilih, ki so jasno opredeljena kot taka. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi strank v zvezi z dejanskimi ali zaznanimi prednostmi kriptosredstev ne zavajajo niti namerno niti iz malomarnosti.

3. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi stranke opozorijo na tveganja, povezana s posli s kriptosredstvi.

Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi pri upravljanju platforme za trgovanje s kriptosredstvi, izmenjavi kriptosredstev za denarna sredstva ali druga kriptosredstva, svetovanju o kriptosredstvih ali upravljanju portfeljev o kriptosredstvih svojim strankam zagotovijo hiperpovezave do vseh belih knjig o kriptosredstvu za kriptosredstva, za katera nudijo te storitve.

4. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi javno objavijo politike oblikovanja cen, stroškov in provizij na jasno vidnem mestu na svojem spletišču.

5. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi na vidnem mestu na svojem spletišču objavijo informacije o glavnih škodljivih podnebnih vplivih in drugih z okoljem povezanih škodljivih vplivih mehanizma soglasja, ki se uporablja za izdajo vsakega kriptosredstva, v zvezi s katerim nudijo storitve. Te informacije se lahko pridobijo iz belih knjig o kriptosredstvu.

6. ESMA v sodelovanju z EBA pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov o vsebini, metodologiji in predstavitvi informacij iz odstavka 5 v zvezi s kazalniki trajnostnosti škodljivih podnebnih vplivov in drugih škodljivih vplivov, povezanih z okoljem.

ESMA pri pripravi osnutkov regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka upošteva različne vrste mehanizmov soglasja, ki se uporabljajo za potrjevanje transakcij s kriptosredstvi, njihove strukture spodbud ter uporabo energije, energije iz obnovljivih in naravnih virov, nastajanje odpadkov in emisije toplogrednih plinov. ESMA posodablja regulativne tehnične standarde glede na regulativni in tehnološki razvoj.

ESMA osnutke regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te uredbe s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 67

Bonitetne zahteve

1. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi imajo vedno vzpostavljena bonitetna varovala, ki so enaka vsaj višjemu od naslednjih zneskov:

(a) znesek stalnih minimalnih kapitalskih zahtev iz Priloge IV, odvisno od vrste storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki se zagotavljajo;

(b) četrtnina stalnih splošnih stroškov predhodnega leta, ki se pregledajo vsako leto.

2. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki še ne poslujejo eno leto od datuma začetka opravljanja storitev, za izračun iz odstavka 1, točka (b), uporabijo predvidene stalne splošne stroške, vključene v napovedi za prvih 12 mesecev opravljanja storitev, kot so jih predložili skupaj z vlogo za dovoljenje.

3. Za namene odstavka 1, točka (b), ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi za izračun svojih stalnih splošnih stroškov za predhodno leto uporabijo vrednosti iz veljavnega računovodskega okvira ter po razdelitvi dobička delničarjem v svojih zadnjih revidiranih letnih računovodskih izkazih ali, kadar revidirani izkazi niso na voljo, v letnih računovodskih izkazih, ki jih potrjuje nacionalni nadzorniki, od skupnih odhodkov odštejejo naslednje postavke:

(a) bonuse in druge prejemke osebja, kolikor so ti bonusi in prejemki odvisni od čistega dobička ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi v zadevnem letu;

(b) deleže zaposlenih, direktorjev in partnerjev v dobičku;

(c) druge dodelitve dobička in druge variabilne prejemke, kolikor so v celoti diskrecijski;

(d) izredne stroške zaradi izrednih dejavnosti.

4. Bonitetna varovala iz odstavka 1 imajo lahko naslednje oblike ali njihove kombinacije:

(a) kapital, ki ga sestavljajo postavke navadnega lastniškega temeljnega kapitala in instrumenti iz členov 26 do 30 Uredbe (EU) št. 575/2013 po vseh odbitkih na podlagi člena 36 navedene uredbe, brez uporabe pragovnih izvzetij na podlagi členov 46 in 48 navedene uredbe;

(b) zavarovalna polica, ki krije ozemlja Unije, na katerih se opravljajo storitve v zvezi s kriptosredstvi, ali primerljivo jamstvo.

5. Zavarovalna polica iz odstavka 4, točka (b), se javno razkrije na spletišču ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi in ima vsaj naslednje značilnosti:

(a) ima vsaj enoletno začetno obdobje veljavnosti;

(b) odpovedni rok za preklic je najmanj 90 dni;

(c) sklenjena je pri podjetju, ki je pooblaščen za zagotavljanje zavarovanja, v skladu s pravom Unije ali nacionalnim pravom;

(d) zagotavlja jo tretji subjekt.

6. Zavarovalna polica iz odstavka 4, točka (b), vključuje kritje pred tveganjem vsega naslednjega:

(a) izgube dokumentov;

(b) napačnega prikazovanja ali navajanja zavajajočih izjav;

(c) dejanj, napak ali opustitev, ki povzročijo kršitve:

(i) pravnih in zakonskih obveznosti;

(ii) obveznost poštenega, pravičnega in strokovnega ravnanja do strank;

(iii) obveznosti glede zaupnosti;

(d) nevezpostavitve, neizvajanja in nevezdrževanja ustreznih postopkov za preprečevanje nasprotij interesov;

(e) izgub, ki izhajajo iz motenj poslovanja ali izpadov sistema;

(f) kadar je ustrezno za poslovni model, hude malomarnosti pri varovanju kriptosredstev in denarnih sredstev strank;

(g) odgovornosti ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi do strank na podlagi člena 75(8).

Člen 68

Ureditev upravljanja

1. Člani upravljalnega organa ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi imajo za opravljanje svojih nalog, posamično in skupaj, zadosten ugled in ustrezno znanje, veščine in izkušnje. Člani upravljalnega organa ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi zlasti ne bi smeli biti obsojeni zaradi kaznivih dejanj, povezanih s pranjem denarja ali financiranjem terorizma, ali katerih koli drugih kaznivih dejanj, ki bi vplivala na njihov dober ugled. Dokažejo tudi, da lahko učinkovitemu opravljanju svojih nalog namenijo dovolj časa.

2. Delničarji ali člani, neposredni ali posredni, ki imajo kvalificirane deleže v ponudnikih storitev v zvezi s kriptosredstvi, imajo zadosten ugled in zlasti niso bili obsojeni zaradi kaznivih dejanj, povezanih s pranjem denarja ali financiranjem terorizma, ali katerih koli drugih kaznivih dejanj, ki bi vplivala na njihov dober ugled.

3. Kadar bi lahko vpliv, ki ga delničarji ali člani, neposredni ali posredni, ki imajo kvalificirane deleže v ponudniku storitev v zvezi s kriptosredstvi, najverjetneje škodoval varnemu in skrbnemu upravljanju tega ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, pristojni organi sprejmejo ustrezne ukrepe za obravnavo teh tveganj.

Taki ukrepi lahko vključujejo zahteve za sodne odredbe ali naložitev kazni direktorjem in odgovornim za upravljanje ali začasno prepoved uveljavljanja glasovalnih pravic, ki izhajajo iz delnic v delničarjev ali članov, neposrednih ali posrednih, ki imajo kvalificirane deleže.

4. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi sprejmejo politike in postopke, ki so dovolj učinkoviti za omogočanje skladnosti s to uredbo.

5. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi zaposlujejo osebje z znanjem veščinami in strokovnostjo, ki so potrebni za izpolnjevanje dodeljenih odgovornosti, ob upoštevanju obsega, narave in nabora opravljanih storitev v zvezi s kriptosredstvi.

6. Upravljalni organ ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi oceni in redno pregleduje učinkovitost ureditev politike in postopkov, vzpostavljenih za izpolnjevanje poglavij 2 in 3 tega naslova, ter s tem v zvezi sprejme ustrezne ukrepe za obravnavanje morebitnih pomanjkljivosti.

7. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi sprejmejo vse razumne ukrepe za zagotovitev neprekinjenosti in pravilnosti opravljanja storitev v zvezi s kriptosredstvi. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi v ta namen uporabijo ustrezne in sorazmerne vire in postopke, vključno z odpornimi in varnimi sistemi IKT, kot zahteva Uredba (EU) 2022/2554.

Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi oblikujejo politiko neprekinjenega poslovanja, ki vključuje načrte neprekinjenega poslovanja IKT in načrte odzivanja in okrevanja IKT, vzpostavljene v skladu z Uredbo (EU) 2022/2554, katere cilj je v primeru prekinitve njihovih sistemov in postopkov IKT zagotoviti ohranitev bistvenih podatkov in funkcij ter vzdrževanje storitev v zvezi s kriptosredstvi ali, kadar to ni mogoče, pravočasno obnovev takih podatkov in funkcij ter pravočasen ponovni zagon storitev v zvezi s kriptosredstvi.

8. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi imajo vzpostavljene mehanizme, sisteme in postopke, kot zahteva Uredba (EU) 2022/2554, ter učinkovite postopke in ureditve za oceno tveganja za skladnost z določbami nacionalnega prava, s katerimi se prenaša Direktiva (EU) 2015/849. Spremljajo in redno ocenjujejo ustreznost in učinkovitost teh mehanizmov, sistemov in postopkov, in sicer ob upoštevanju obsega, narave in nabora opravljanih storitev v zvezi s kriptosredstvi, ter v zvezi s tem sprejmejo ustrezne ukrepe za odpravo morebitnih pomanjkljivosti.

Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi imajo vzpostavljene sisteme in postopke za zaščito razpoložljivosti, avtentičnosti, celovitosti in zaupnosti podatkov na podlagi Uredbe (EU) 2022/2554.

9. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi poskrbijo za vodenje evidenc o vseh storitvah, dejavnostih, naročilih in poslih v zvezi s kriptosredstvi, ki jih opravijo. Te evidence zadostujejo, da lahko pristojni organi opravljajo svoje nadzorne naloge in sprejmejo izvršilne ukrepe ter zlasti preverijo, ali je ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi izpolnjeval vse obveznosti, vključno s tistimi v zvezi s strankami ali potencialnimi strankami in celovitostjo trga.

Evidence, ki se vodijo na podlagi prvega pododstavka, se na zahtevo posredujejo strankam in se hranijo pet let, na zahtevo pristojnega organa pred potekom petih let pa do sedem let.

10. ESMA pripravi osnutek regulativnih tehničnih standardov, s katerimi podrobneje določi:

(a) ukrepe, ki zagotavljajo neprekinjeno in redno izvajanje storitev v zvezi s kriptosredstvi iz odstavka 7;

(b) evidence, ki jih je treba voditi o vseh storitvah, dejavnostih, naročilih in poslih v zvezi s kriptosredstvi iz odstavka 9.

ESMA osnutke regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te uredbe s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 69

Obveščanje pristojnih organov

Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi svoj pristojni organ brez odlašanja uradno obvestijo o vseh spremembah svojega upravljalnega organa, preden začnejo opravljati dejavnosti novi člani, in mu predložijo vse potrebne informacije za oceno skladnosti s členom 68.

Člen 70

Zaščita kriptosredstev in denarnih sredstev strank

1. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki posedujejo kriptosredstva, ki pripadajo strankam, ali sredstva za dostop do takih kriptosredstev, sprejmejo ustrezne ureditve za zaščito lastniških pravic strank, zlasti v primeru insolventnosti ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, in za preprečevanje uporabe kriptosredstev stranke za svoj lastni račun.
2. Kadar poslovni modeli ali storitve v zvezi s kriptosredstvi zahtevajo vodenje denarnih sredstev strank, ki niso e-denarni žetoni, imajo ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi vzpostavljeno ustrezno ureditev za zaščito lastniških pravic strank in preprečevanje uporabe denarnih sredstev strank za svoj lastni račun.
3. Ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi do konca delovnega dne po dnevnu, ko so bila prejeta denarna sredstva stranke, ki niso e-denarni žetoni, deponirajo taka denarna sredstva pri kreditni instituciji ali centralni banki.

Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se denarna sredstva strank, ki niso e-denarni žetoni in se vodijo pri kreditni instituciji ali centralni banki, vodijo na računu, ki je ločen od vseh računov, ki se uporabljajo za vodenje sredstev, ki pripadajo ponudnikom storitev v zvezi s kriptosredstvi.

4. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi lahko sami ali prek tretje strani opravljajo plačilne storitve, povezane s storitvijo v zvezi s kriptosredstvi, ki jo ponujajo, pod pogojem, da ima ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi sam ali tretja oseba dovoljenje za opravljanje teh storitev na podlagi Uredbe (EU) 2015/2366.

Kadar se opravljajo plačilne storitve, ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi svoje stranke obvestijo o vsem naslednjem:

- (a) naravi in pogojih uporabe teh storitev, vključno s sklicevanji na veljavno nacionalno pravo in pravice strank;
- (b) ali te storitve opravljajo neposredno sami ali tretja oseba.

5. Odstavka 2 in 3 tega člena se ne uporabljata za ponudnike storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki so institucije za izdajo elektronskega denarja, plačilne institucije ali kreditne institucije.

Člen 71

Postopki za obravnavo pritožb

1. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi vzpostavijo in vzdržujejo učinkovite in pregledne postopke za hitro, pravično in dosledno obravnavo pritožb strank ter objavijo opis teh postopkov.
2. Stranke lahko pritožbe vložijo brezplačno pri ponudnikih storitev v zvezi s kriptosredstvi.
3. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi stranke obvestijo o možnostih vložitve pritožbe. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi dajo strankam na voljo predlogo za vložitev pritožbe ter vodijo evidenco o vseh prejetih pritožbah in vseh ukrepih, sprejetih v odziv nanje.
4. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi pravočasno in pošteno preučijo vse pritožbe ter svojim strankam v razumnem roku sporočijo rezultate takih obravnav.
5. ESMA v tesnem sodelovanju z EBA pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, da se dodatno določijo zahteve, predlogi in postopki v zvezi z obravnavo pritožb.

ESMA osnutke regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te uredbe s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 72

Prepoznavanje, preprečevanje, obvladovanje in razkrivanje nasprotij interesov

1. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi izvajajo in vzdržujejo učinkovite politike in postopke, pri čemer upoštevajo obseg, naravo in nabor storitev v zvezi s kriptosredstvi, za prepoznavanje, preprečevanje, obvladovanje in razkrivanje nasprotij interesov med:

(a) seboj ter:

(i) svojimi delničarji ali člani;

(ii) katero koli osebo, ki je preko nadzora neposredno ali posredno povezana s ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi ali njihovimi delničarji ali člani;

(iii) člani svojega upravljalnega organa;

(iv) svojimi zaposlenimi ali

(v) svojimi strankami ali

(b) med dvema ali več strankami, katerih vzajemni interesi so v nasprotju.

2. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi na vidnem mestu na svojem spletišču svojim strankam in potencialnim strankam razkrijejo splošno naravo in vire nasprotij interesov iz odstavka 1 ter ukrepe, sprejete za njihovo blažitev.

3. Razkritje iz odstavka 2 se predloži v elektronski obliki in vključuje dovolj podrobnosti, pri čemer se upošteva vrsta posamezne stranke, in omogoča, da lahko vsaka stranka sprejme informirano odločitev glede storitve v zvezi s kriptosredstvi, v okviru katere je prišlo do nasprotja interesov.

4. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi ocenijo in vsaj enkrat letno pregledajo svojo politiko glede nasprotij interesov ter sprejmejo vse ustrezne ukrepe za obravnavo morebitnih pomanjkljivosti s tem v zvezi.

5. ESMA v tesnem sodelovanju z EBA pripravi osnutek regulativnih tehničnih standardov, ki dodatno določajo:

(a) zahteve za politike in postopke iz odstavka 1, pri tem pa upošteva obseg, naravo in nabor storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki se zagotavljajo;

(b) podrobnosti in metodologijo za vsebino razkritja iz odstavka 2;

ESMA osnutke regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te uredbe s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 73

Zunanje izvajanje

1. Kadar operativne funkcije zanje izvaja tretja oseba, in ji ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi storitve ali dejavnosti oddajajo v zunanje izvajanje, sprejmejo vse razumne ukrepe, da preprečijo dodatno operativno tveganje. Še naprej so v celoti odgovorni za izpolnjevanje vseh svojih obveznosti na podlagi tega naslova in vedno zagotavljajo, da so izpolnjeni naslednji pogoji:

(a) zunanje izvajanje ne povzroči prenosa odgovornosti ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi;

(b) zunanje izvajanje ne spreminja odnosa med ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi in njihovimi strankami niti obveznosti ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi do njihovih strank;

(c) zunanje izvajanje ne spremeni pogojev za pridobitev dovoljenja za ponudnike storitev v zvezi s kriptosredstvi;

- (d) tretje osebe, vključene v zunanje izvajanje, sodelujejo s pristojnim organom matične države članice ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi, zunanje izvajanje pa ne preprečuje izvajanja nadzornih funkcij pristojnih organov, vključno z dostopom na kraju samem za pridobivanje vseh ustreznih informacij, potrebnih za opravljanje teh funkcij;
- (e) ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi ohranijo potrebno strokovno znanje in vire za oceno kakovosti opravljenih storitev, za učinkovit nadzor storitev, oddanih v zunanje izvajanje, in za stalno obvladovanje tveganj, povezanih z zunanjim izvajanjem;
- (f) ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi imajo neposreden dostop do ustreznih informacij o storitvah, oddanih v zunanje izvajanje;
- (g) ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi poskrbijo, da tretje osebe, vključene v zunanje izvajanje, izpolnjujejo standarde Unije na področju varstva podatkov.

Za namene točke (g) prvega pododstavka so ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi odgovorni za zagotavljanje, da so standardi na področju varstva podatkov določeni v pisnih dogovorih iz odstavka 3.

2. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi imajo politiko o zunanjem izvajanju, vključno s kriznimi načrti in izhodnimi strategijami, ob upoštevanju obsega, narave in nabora opravljanih storitev v zvezi s kriptosredstvi.
3. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi v pisnem dogovoru opredelijo svoje pravice in obveznosti ter pravice in obveznosti tretjih oseb, ki so jim storitve ali dejavnosti oddane v zunanje izvajanje. Dogovori o zunanjem izvajanju ponudnikom storitev v zvezi s kriptosredstvi dajejo pravico, da te pogodbe prekinajo.
4. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi in tretje osebe pristojnim organom in drugim ustreznim organom na zahtevo dajo na voljo vse informacije, ki jih ti organi potrebujejo za oceno skladnosti dejavnosti, oddanih v zunanje izvajanje, z zahtevami iz tega naslova.

Člen 74

Urejeno prenehanje ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi

Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki zagotavljajo storitve iz členov 75 do 79, vzpostavijo načrt, ki je primeren za podporo urejenemu prenehanju njihovih dejavnosti na podlagi veljavnega nacionalnega prava, vključno z neprekinjenim ali ponovnim opravljanjem vseh kritičnih dejavnosti, ki jih izvajajo ti ponudniki storitev. Ta načrt dokazuje sposobnost ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi, da izvedejo urejeno prenehanje, ne da bi povzročili nepotrebno gospodarsko škodo svojim strankam.

POGLAVJE 3

Obveznosti glede določenih storitev v zvezi s kriptosredstvi

Člen 75

Zagotavljanje skrbništva in upravljanja kriptosredstev v imenu strank

1. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki zagotavljajo skrbništvo in upravljanje kriptosredstev v imenu tretjih oseb, s svojimi strankami sklenejo dogovor, s katerim se določijo njihove dolžnosti in odgovornosti. Tak dogovor vsebuje vsaj naslednje:
 - (a) identiteto strank v dogovoru;
 - (b) naravo opravljene storitve v zvezi s kriptosredstvi in opis te storitve;
 - (c) politiko skrbništva;
 - (d) sredstva komuniciranja med ponudnikom storitev v zvezi s kriptosredstvi in stranko, vključno s strankinim sistemom za avtentikacijo;
 - (e) opis varnostnih sistemov, ki jih uporablja ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi;

(f) provizije, stroške in druga nadomestila, ki jih zaračunava ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi;

(g) pravo, ki se uporablja.

2. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki zagotavljajo skrbništvo in upravljanje kriptosredstev v imenu strank, vodijo register pozicij, odprt v imenu vsake stranke, ki ustreza pravicam vsake stranke do kriptosredstev. Kadar je to ustrezno, ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi v navedeni register čim prej zabeležijo vse spremembe v skladu z navodili svojih strank. V takih primerih njihovi notranji postopki zagotovijo, da se vsaka sprememba, ki vpliva na zabeležbo kriptosredstev, dokaže s poslom, ki se redno zabeleži v register pozicij stranke.

3. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki zagotavljajo skrbništvo in upravljanje kriptosredstev v imenu strank, vzpostavijo politiko skrbništva z notranjimi pravili in postopki za zagotovitev zaščite ali nadzora takih kriptosredstev ali sredstev za dostop do kriptosredstev.

Politika skrbništva iz prvega pododstavka čim bolj zmanjša tveganje izgube kriptosredstev strank ali pravic, povezanih s temi kriptosredstvi, ali sredstev za dostop do kriptosredstev zaradi goljufije, kibernetских groženj ali malomarnosti.

Povzetek politike skrbništva je strankam na njihovo zahtevo na razpolago v elektronski obliki.

4. Kadar je ustrezno, ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki zagotavljajo skrbništvo in upravljanje kriptosredstev v imenu strank, olajšajo uveljavljanje pravic, povezanih s kriptosredstvi. Vsak dogodek, ki bi verjetno ustvaril ali spremenil pravice stranke, se takoj zabeleži v registru pozicij stranke.

Kadar pride do sprememb temeljne tehnologije razpršene evidence ali katerega koli drugega dogodka, ki bi verjetno ustvaril ali spremenil pravice stranke, je stranka upravičena do vsakršnih kriptosredstev ali vsakršnih pravic, ki so bile na novo ustvarjene na podlagi in v obsegu pozicij stranke v času te spremembe ali dogodka, razen kadar veljaven dogovor, podpisan s ponudnikom storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki zagotavlja skrbništvo in upravljanje kriptosredstev v imenu strank na podlagi odstavka 1 pred to spremembo ali dogodkom izrecno določa drugače.

5. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki zagotavljajo skrbništvo in upravljanje kriptosredstev v imenu strank, svojim strankam vsaj enkrat vsake tri mesece in na zahtevo zadevne stranke predložijo poročilo o pozicijah kriptosredstev, zabeleženih v imenu teh strank. To poročilo o pozicijah se poda v elektronski obliki. V poročilu o pozicijah so opredeljena zadevna kriptosredstva, njihovo stanje, njihova vrednost in opravljeni prenosi kriptosredstev v zadevnem obdobju.

Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki zagotavljajo skrbništvo in upravljanje kriptosredstev v imenu strank, svojim strankam čim prej zagotovijo vse informacije o operacijah v zvezi s kriptosredstvi, za katere je potreben odziv teh strank.

6. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki zagotavljajo skrbništvo in upravljanje kriptosredstev v imenu strank, zagotovijo, da so vzpostavljeni potrebni postopki, da se kriptosredstva, ki se vodijo v imenu njihovih strank, ali sredstva za dostop čim prej vrnejo tem strankam.

7. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki zagotavljajo skrbništvo in upravljanje kriptosredstev v imenu strank, ločijo kriptosredstva, ki jih vodijo v imenu svojih strank, od lastnih kriptosredstev ter zagotovijo, da so sredstva za dostop do kriptosredstev njihovih strank jasno opredeljena kot taka. Zagotovijo, da se v razpršeni evidenci kriptosredstva njihovih strank vodijo ločeno od lastnih kriptosredstev.

Kriptosredstva v skrbništvu se v interesu strank ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi v skladu z veljavnim pravom pravno ločijo od premoženja ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, tako da upniki ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi ne morejo uporabiti kriptosredstev, ki jih ima ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi v skrbništvu, zlasti v primeru insolventnosti.

Ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi zagotovi, da so kriptosredstva v skrbništvu operativno ločena od premoženja ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi.

8. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki zagotavljajo skrbništvo in upravljanje kriptosredstev v imenu strank, svojim strankam odgovarjajo za izgubo kriptosredstev ali sredstev za dostop do kriptosredstev zaradi incidenta, ki jim ga je mogoče pripisati. Odgovornost ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi je omejena na tržno vrednost izgubljenih kriptosredstev v času izgube.

Incidenti, ki jih ni mogoče pripisati ponudniku storitev v zvezi s kriptosredstvi, vključujejo vsak dogodek v zvezi s katerim ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi dokaže, da se je zgodil neodvisno od zagotavljanja zadevne storitve, ali neodvisno od poslov ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, kot je težava, ki je neločljivo povezana s poslovanjem razpršene evidence in ki je ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi ne nadzoruje.

9. Če ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki zagotavljajo skrbništvo in upravljanje kriptosredstev v imenu strank, uporabljajo druge ponudnike storitev v zvezi s kriptosredstvi, uporabljajo le ponudnike storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki imajo dovoljenje v skladu s členom 59.

Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki zagotavljajo skrbništvo in upravljanje kriptosredstev v imenu strank ter uporabljajo druge ponudnike storitev v zvezi s kriptosredstvi, o tem obvestijo svoje stranke.

Člen 76

Upravljanje platforme za trgovanje s kriptosredstvi

1. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki upravljajo platformo za trgovanje s kriptosredstvi, določijo, vzdržujejo in izvajajo jasna in pregledna pravila delovanja platforme za trgovanje. S temi operativnimi pravili se vsaj:

- (a) določi postopke odobritve, vključno z zahtevami glede skrbnega pregleda strank, ki so sorazmerne s tveganjem pranja denarja ali financiranja terorizma, ki ga predstavlja zaprositelj v skladu z Direktivo (EU) 2015/849, ki se uporabljajo pred uvrstitvijo kriptosredstev na platformo za trgovanje;
- (b) opredeli morebitne izključene kategorije, vrste kriptosredstev, ki niso uvrščene v trgovanje;
- (c) določi politike, postopke in višino morebitnih provizij za uvrstitev v trgovanje;
- (d) določi objektivna, nediskriminatorna pravila in sorazmerna merila za sodelovanje v trgovanju, ki spodbujajo pošten in odprt dostop do platforme za trgovanje strankam, ki želijo trgovati;
- (e) določi nediskrecijska pravila in postopke, da bi zagotovili pošteno in urejeno trgovanje, ter nepristranska merila za učinkovito izvrševanje naročil;
- (f) določi pogoje, pod katerimi kriptosredstva ostanejo dostopna za trgovanje, vključno s pragovi likvidnosti in zahtevami glede periodičnih razkritij;
- (g) določi pogoje, pod katerimi se lahko trgovanje s kriptosredstvi začasno prekine;
- (h) določi postopke za zagotovitev učinkovite poravnave kriptosredstev in denarnih sredstev.

Za namene točke (a) prvega pododstavka operativna pravila jasno določajo, da se kriptosredstva ne uvrstijo v trgovanje, kadar ni bila objavljena nobena ustrezna bela knjiga o kriptosredstvu v primerih, ko to zahteva ta uredba.

2. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki upravljajo platformo za trgovanje s kriptosredstvi, pred uvrstitvijo kriptosredstva v trgovanje zagotovijo, da je kriptosredstvo skladno z operativnimi pravili platforme za trgovanje, in ocenijo primernost zadevnega kriptosredstva. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki upravljajo platformo za trgovanje, pri ocenjevanju primernosti kriptosredstev ocenijo zlasti zanesljivost uporabljenih tehničnih rešitev in morebitno povezavo z nezakonitimi ali goljufivimi dejavnostmi, pri čemer upoštevajo izkušnje, zgodovino in ugled izdajatelja teh kriptosredstev in njegove razvojne skupine. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki upravljajo platformo za trgovanje, ocenijo tudi primernost kriptosredstev, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni iz člena 4(3), prvi pododstavek, točke (a) do (d).

3. Operativna pravila platforme za trgovanje s kriptosredstvi preprečujejo, da se v trgovanje uvrstijo kriptosredstva, ki imajo vgrajeno funkcijo anonimizacije, razen če lahko imetnike teh kriptosredstev in njihovo zgodovino transakcij identificirajo ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki upravljajo platformo za trgovanje s kriptosredstvi.

4. Operativna pravila iz odstavka 1 se sestavijo v uradnem jeziku matične države članice ali v jeziku, ki se običajno uporablja na področju mednarodnih financ.

Če se upravljanje platforme za trgovanje s kriptosredstvi zagotavlja v drugi državi članici, se operativna pravila iz odstavka 1 pripravijo v uradnem jeziku države članice gostiteljice ali v jeziku, ki se običajno uporablja na področju mednarodnih financ.

5. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki upravljajo platformo za trgovanje s kriptosredstvi, na platformi za trgovanje s kriptosredstvi, ki jo upravljajo, ne poslujejo za svoj račun, tudi kadar zagotavljajo menjavo kriptosredstev za denarna sredstva ali za druga kriptosredstva.

6. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki upravljajo platformo za trgovanje s kriptosredstvi, lahko trgujejo s hkratnim nakupom in prodajo samo, kadar je stranka privolila v ta postopek. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi pristojnemu organu zagotovijo informacije, ki pojasnjujejo njihovo uporabo trgovanja s hkratnim nakupom in prodajo. Pristojni organ spremlja trgovanje s hkratnim nakupom in prodajo, ki ga izvajajo ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, in zagotovi, da je njihovo izvajanje trgovanja s hkratnim nakupom in prodajo še vedno v okviru opredelitve takega trgovanja in da ne bi povzročilo nasprotja interesov med ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi in njihovimi strankami.

7. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki upravljajo platformo za trgovanje s kriptosredstvi, imajo vzpostavljene učinkovite sisteme, postopke in ureditve za zagotavljanje, da:

- (a) so njihovi sistemi trgovanja odporni;
- (b) imajo njihovi sistemi trgovanja ustrezno zmogljivost za obravnavo velikih količin naročil in sporočil;
- (c) lahko njihovi sistemi trgovanja zagotovijo urejeno trgovanje v razmerah hudih pretresov na trgu;
- (d) lahko njihovi sistemi trgovanja zavrnejo naročila, ki presegajo vnaprej določeni količinski in cenovni prag ali so očitno napačna;
- (e) so njihovi sistemi trgovanja v celoti preskušeni, da se zagotovi izpolnjevanje pogojev iz točk (a) do (d);
- (f) za njihove sisteme trgovanja veljajo učinkovite ureditve neprekinjenega poslovanja, da se zagotovi neprekinjenost njihovih storitev, če pride do izpada sistema trgovanja;
- (g) lahko njihovi sistemi trgovanja preprečijo ali odkrijejo zlorabo trga;
- (h) so njihovi sistemi trgovanja dovolj trdni, da lahko preprečijo njihovo zlorabo za namene pranja denarja in financiranja terorizma.

8. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki upravljajo platformo za trgovanje s kriptosredstvi, obvestijo svoj pristojni organ, ko ugotovijo primere zlorabe trga ali poskusa zlorabe trga, ki se pojavi v njihovih sistemih trgovanja ali prek njih.

9. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki upravljajo platformo za trgovanje s kriptosredstvi, objavijo vse ponudbene in prodajne cene ter globino trgovalnih interesov pri teh cenah, ki se za kriptosredstva oglašujejo prek njihovih platform za trgovanje. Zadevni ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi stalno dajejo v urah trgovanja navedene informacije na voljo javnosti.

10. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki upravljajo platformo za trgovanje s kriptosredstvi, objavijo ceno, obseg in čas izvršenih poslov v zvezi s kriptosredstvi, s katerimi se trguje na njihovih platformah za trgovanje. Te podrobnosti o vseh takih poslih se objavijo čim bližje realnemu času, kolikor je to tehnično mogoče.

11. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki upravljajo platformo za trgovanje s kriptosredstvi, dajo informacije, objavljene v skladu z odstavkoma 9 in 10, na voljo javnosti pod razumnimi poslovnimi pogoji in zagotovijo nediskriminatoren dostop do teh informacij. Te informacije so brezplačno na voljo 15 minut po objavi v strojno berljivi obliki in ostanejo objavljene najmanj dve leti.
12. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki upravljajo platformo za trgovanje s kriptosredstvi, začnejo končno poravnavo posla s kriptosredstvi v razpršeni evidenci v 24 urah po tem, ko je posel izvršen na platformi za trgovanje, ali v primeru poslov, poravnanih zunaj razpršene evidence, najkasneje do zaključka dneva.
13. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki upravljajo platformo za trgovanje s kriptosredstvi, zagotovijo, da so njihove strukture provizij pregledne, poštene in nediskriminatorne ter da ne spodbujajo oddajanja, spreminjanja ali preklica naročil ali izvrševanja poslov na način, ki bi prispeval k neurejenim pogojem trgovanja ali zlorabi trga iz naslova VI.
14. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki upravljajo platformo za trgovanje s kriptosredstvi, vzdržujejo vire in imajo vzpostavljene rezervne zmogljivosti, ki jim omogočajo, da lahko kadar koli poročajo svojemu pristojnemu organu.
15. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki upravljajo platformo za trgovanje, vsaj pet let hranijo ustrezne podatke o vseh naročilih v vezi s kriptosredstvi, ki se oglašujejo prek njihovih sistemov, ali pristojnemu organu omogočijo dostop do knjige naročil, tako da lahko ta pristojni organ spremlja dejavnost trgovanja. Ti ustrezni podatki vsebujejo značilnosti naročila, vključno s tistimi, ki povezujejo naročilo z izvršenimi posli, ki izhajajo iz tega naročila.
16. ESMA pripravi osnutek regulativnih tehničnih standardov, s katerimi podrobneje določi:
 - (a) način predstavitve podatkov o preglednosti, vključno s stopnjo razčlenitve podatkov, ki se dajo na voljo javnosti, kot je navedeno v odstavkih 1, 9 in 10;
 - (b) vsebino in obliko evidenc iz knjige naročil, ki jih je treba voditi, kot je določeno v odstavku 15.

ESMA osnutke regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te uredbe s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 77

Menjava kriptosredstev za denarna sredstva ali druga kriptosredstva

1. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki menjavajo kriptosredstva za denarna sredstva ali druga kriptosredstva, vzpostavijo nediskriminatorno trgovinsko politiko, v kateri so navedene zlasti vrste strank, s katerimi so pripravljene poslovati, in pogoji, ki jih take stranke izpolnjujejo.
2. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki menjavajo kriptosredstva za denarna sredstva ali druga kriptosredstva, objavijo trdno ceno kriptosredstev ali metodo za določanje cene kriptosredstev, ki jo predlagajo za menjavo v denarna sredstva ali druga kriptosredstva, ter vse veljavne omejitve, ki jih določi ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi, za znesek, ki se bo zamenjal.
3. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki menjavajo kriptosredstva za denarna sredstva ali druga kriptosredstva, izvršijo naročila strank po cenah, ki so prikazane v času zaključka menjave naročila. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi svoje stranke obvestijo o pogojih, pod katerimi se njihovo naročilo šteje za zaključeno.
4. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki menjavajo kriptosredstva za denarna sredstva ali druga kriptosredstva, objavijo informacije o poslih, ki so jih opravili, na primer obseg poslov in cene.

Člen 78

Izvrševanje naročil za kriptosredstva v imenu strank

1. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki izvršujejo naročila za kriptosredstva v imenu strank, sprejmejo vse potrebne ukrepe, da pri izvrševanju naročil dosežejo najboljši možni rezultat za svoje stranke, pri čemer upoštevajo dejavnike, kot so cena, stroški, hitrost, verjetnost izvršitve in poravnave, velikost, narava, pogoji skrbništva kriptosredstev ali katere koli druge dejavnike, pomembne za izvršitev naročila.

Ne glede na prvi pododstavek ponudnikom storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki izvršujejo naročila za kriptosredstva v imenu strank, ni treba sprejeti potrebnih ukrepov iz prvega pododstavka, v primerih kadar izvršujejo naročila za kriptosredstva po posebnih navodilih svojih strank.

2. Za zagotovitev skladnosti z odstavkom 1 ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki izvršujejo naročila za kriptosredstva v imenu strank, vzpostavijo in izvajajo učinkovite ureditve izvrševanja. Zlasti vzpostavijo in izvajajo politiko izvrševanja naročil, ki jim omogoča skladnost z odstavkom 1. Ta politika izvrševanja naročil med drugim zagotavlja takojšnje, pošteno in hitro izvrševanje naročil stranke in preprečuje, da bi zaposleni pri ponudnikih storitev v zvezi s kriptosredstvi zlorabili kakršne koli informacije v zvezi z naročili stranke.

3. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki izvršujejo naročila za kriptosredstva v imenu strank, svojim strankam zagotovijo ustrezne in jasne informacije o svoji politiki izvrševanja naročil iz odstavka 2 in vseh njenih pomembnih spremembah. V teh informacijah jasno in dovolj podrobno razložijo, na način, ki ga stranke zlahka razumejo, kako bodo ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi izvršili naročila stranke. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi pridobijo predhodno soglasje vsake stranke glede politike izvrševanja naročil.

4. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki izvršujejo naročila za kriptosredstva v imenu strank, so svojim strankam na njihovo zahtevo sposobni dokazati, da so izvršili njihova naročila v skladu s politiko izvrševanja naročil, in pristojnemu organu na njegovo zahtevo dokazati skladnost s tem členom.

5. Kadar politika izvrševanja naročil predvideva možnost, da se naročila stranke izvršijo zunaj platforme za trgovanje, ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki izvršujejo naročila za kriptosredstva v imenu strank, o tej možnosti obvestijo svoje stranke in pridobijo njihovo predhodno izrecno soglasje, preden začnejo izvrševati njihova naročila zunaj platforme za trgovanje, bodisi v obliki splošnega dogovora bodisi v zvezi s posameznimi posli.

6. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki izvršujejo naročila za kriptosredstva v imenu strank, spremljajo učinkovitost svojih ureditev izvrševanja naročil in politike izvrševanja naročil, da bi ugotovili in, kadar je ustrezno, odpravili vse morebitne pomanjkljivosti v zvezi s tem. Zlasti redno ocenjujejo, ali mesta izvrševanja, vključena v politiko izvrševanja naročil, omogočajo najboljši možni rezultat za stranke ali pa morajo svojo ureditev izvrševanja naročil spremeniti, pri čemer med drugim upoštevajo informacije iz odstavka 3. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki izvršujejo naročila za kriptosredstva v imenu strank, stranke, s katerimi imajo vzpostavljeno stalno poslovno razmerje, uradno obvestijo o vseh pomembnih spremembah svojih ureditev izvrševanja naročil ali politike izvrševanja naročil.

Člen 79

Plasiranje kriptosredstev

1. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki plasirajo kriptosredstva, pred sklenitvijo dogovora z njimi ponudniku, osebi, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje, ali kateri koli tretji osebi, ki deluje v njihovem imenu, sporočijo naslednje informacije:

- (a) vrsto predvidenega plasiranja, vključno s tem, ali je minimalni znesek nakupa zajamčen ali ne;
- (b) navedbo zneska provizij za posel, povezanih s predlaganim plasiranjem;
- (c) predvideni časovni raspored, postopek in ceno za predlagano dejanje;
- (d) informacije o ciljnih kupcih.

Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki plasirajo kriptosredstva, pred plasiranjem teh kriptosredstev pridobijo soglasje izdajateljev teh kriptosredstev ali katere koli tretje osebe, ki deluje v njihovem imenu, v zvezi z informacijami, navedenimi v prvem pododstavku.

2. S pravili ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi o nasprotju interesov iz člena 72(1) se vzpostavijo posebni in ustrezni postopki za opredeljevanje, preprečevanje, obvladovanje in razkritje vseh nasprotij interesov, ki izhajajo iz naslednjih situacij:

- (a) ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi plasirajo kriptosredstva pri svojih strankah;
- (b) predlagana cena za plasiranje kriptosredstev je bila precenjena ali podcenjena;
- (c) spodbude, vključno z nedenarnimi spodbudami, ponudnik plača ali dodeli ponudnikom storitev v zvezi s kriptosredstvi.

Člen 80

Prejemanje in posredovanje naročil za kriptosredstva v imenu strank

1. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki prejema in posreduje naročila za kriptosredstva v imenu strank, vzpostavijo in izvajajo postopke in ureditve, ki zagotavljajo takojšnje in pravilno posredovanje naročil stranke v izvršitev na platformi za trgovanje s kriptosredstvi ali drugemu ponudniku storitev v zvezi s kriptosredstvi.

2. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki prejema in posreduje naročila za kriptosredstva v imenu strank, v zameno za usmerjanje prejetih naročil strank od strank določeni platformi za trgovanje s kriptosredstvi ali drugemu ponudniku storitev v zvezi s kriptosredstvi ne prejmejo nobenega plačila, popusta ali nedenarne koristi.

3. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki prejema in posreduje naročila za kriptosredstva v imenu strank, ne zlorablajo informacij v zvezi z odprtimi naročili stranke in sprejmejo vse razumne ukrepe za preprečevanje zlorabe takih informacij s strani svojih zaposlenih.

Člen 81

Svetovanje o kriptosredstvih in upravljanje portfeljev kriptosredstev

1. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki svetujejo o kriptosredstvih ali upravljajo portfelje kriptosredstev, ocenijo, ali so storitve v zvezi s kriptosredstvi ali kriptosredstva primerni za njihove stranke ali potencialne stranke, ob upoštevanju njihovega znanja o vlaganju v kriptosredstva in njihovih tozadevnih izkušenj, njihovih naložbenih ciljev, vključno z dovoljenim tveganjem in njihovim finančnim položajem ter zmožnostjo kritja izgub.

2. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki svetujejo o kriptosredstvih, potencialne stranke, preden jim svetujejo o kriptosredstvih, pravočasno opozorijo:

- (a) ali je svetovanje neodvisno;
- (b) ali svetovanje temelji na širši ali ožji analizi različnih kriptosredstev, vključno s tem, ali je svetovanje omejeno na kriptosredstva, ki jih izdajo ali ponujajo subjekti, ki so tesno povezani s ponudnikom storitev v zvezi s kriptosredstvi ali so z njim v kakršnem koli drugem pravnem ali gospodarskem razmerju, kot je pogodbeno razmerje, ki bi lahko vplivalo na neodvisnost svetovanja.

3. Kadar ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki zagotavlja svetovanje o kriptosredstvih, potencialno stranko obvesti, da to svetovanje opravlja neodvisno:

(a) oceni zadosten nabor kriptosredstev, ki so na voljo na trgu in morajo biti dovolj raznolika, da se lahko ustrezno izpolnijo naložbeni cilji stranke, ter ki ne smejo biti omejena na kriptosredstva, ki jih izdajo ali zagotovijo:

(i) isti ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi;

(ii) subjekti, ki so tesno povezani z istim ponudnikom storitev v zvezi s kriptosredstvi ali

(iii) drugi subjekti, s katerimi je isti ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi v pravnem ali gospodarskem razmerju, kot je pogodbeno razmerje, ki je tako tesno, da lahko ogrozi neodvisnost svetovanja;

- (b) ne sprejme in ne obdrži nadomestil, provizij ali denarnih ali nedenarnih koristi, ki jih plača ali zagotovi tretja oseba ali oseba, ki v zvezi z zagotavljanjem storitve stranki ukrepa v imenu tretje osebe.

Ne glede na točko (b), prvi pododstavek, so manjše nedenarne koristi, ki lahko izboljšajo kakovost storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki se zagotavljajo stranki, in ki so tako obsežne in take narave, da ne ovirajo izpolnjevanja dolžnosti ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, da deluje v najboljšem interesu svoje stranke, dovoljene v primerih, ko so jasno razkrite stranki.

4. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki svetujejo o kriptosredstvih, potencialnim strankam zagotovijo tudi informacije o vseh stroških in povezanih dajatvah, tudi o stroških svetovanja, kadar je ustrezno, o stroških kriptosredstev, ki se priporočajo ali tržijo stranki, in o načinu, kako lahko stranka plača za kriptosredstva, kar vključuje tudi vsa plačila tretjih oseb.

5. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki upravljajo portfelje kriptosredstev, ne sprejemajo ali zadržujejo nadomestil, provizij ali denarnih ali nedenarnih koristi, ki jih plača ali zagotovi izdajatelj, ponudnik, oseba, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje, ali katera koli tretja stran ali oseba, ki deluje v imenu tretje strani v zvezi z upravljanjem portfeljev kriptosredstev svojim strankam.

6. Kadar ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi potencialno stranko obvesti, da njegovo svetovanje ni neodvisno, lahko ta ponudnik prejme spodbude pod pogoji, da je plačilo ali korist:

(a) namenjena povečanju kakovosti zadevne storitve za stranko ter

(b) ne vpliva na spoštovanje obveznosti ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, da ukrepa pošteno, pravično in profesionalno v skladu z najboljšimi interesi stranke.

Obstoj, narava in znesek plačila ali koristi iz odstavka 4 ali, kadar zneska ni mogoče določiti, način izračuna tega zneska, je na izčrpen, natančen in razumljiv način jasno razkrit stranki pred začetkom opravljanja zadevne storitve v zvezi s kriptosredstvi.

7. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki svetujejo o kriptosredstvih, zagotovijo, da imajo fizične osebe, ki v njihovem imenu zagotavljajo nasvete ali informacije o kriptosredstvih ali storitvah v zvezi s kriptosredstvi, potrebno znanje in kompetence za izpolnjevanje svojih obveznosti. Države članice objavijo merila, ki se uporabljajo za ocenjevanje takega znanja in kompetenc.

8. Za namene ocene primernosti iz odstavka 1 ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki svetujejo o kriptosredstvih ali upravljajo portfelje kriptosredstev, od svojih strank ali potencialnih strank pridobijo potrebne informacije o njihovem znanju in izkušnjah z vlaganjem, tudi v kriptosredstva, njihovih naložbenih ciljih, vključno z dovoljenim tveganjem, njihovim finančnim položaju, vključno z zmožnostjo kritja izgub in njihovim osnovnim razumevanjem tveganj, povezanih z nakupom kriptosredstev, da lahko ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi strankam ali potencialnim strankam priporočijo, ali so kriptosredstva zanje primerna ali ne, ter so zlasti v skladu z njihovim dovoljenim tveganjem in zmožnostjo kritja izgub.

9. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki svetujejo o kriptosredstvih ali upravljajo portfelje kriptosredstev, stranke ali potencialne stranke opozorijo, da:

(a) lahko vrednost kriptosredstev niha;

(b) lahko kriptosredstva izgubijo del svoje vrednosti ali kar celotno vrednost;

(c) kriptosredstva morda niso likvidna;

(d) kadar je ustrezno, kriptosredstva niso zajeta v odškodninskih shemah za vlagatelje na podlagi Direktive 97/9/ES;

(e) kriptosredstva niso zajeta v sistemih jamstva za vloge na podlagi Direktive 2014/49/EU.

10. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki svetujejo o kriptosredstvih ali upravljajo portfelje kriptosredstev, vzpostavijo, vzdržujejo in izvajajo politike in postopke, ki jim omogočajo zbiranje in ocenjevanje vseh informacij, potrebnih za izvedbo navedene ocene iz odstavka 1 za vsako stranko. Sprejmejo vse razumne ukrepe za zagotovitev, da so informacije, zbrane o njihovih strankah ali potencialnih strankah, zanesljive.

11. Kadar stranke ne predložijo informacij, zahtevanih na podlagi odstavka 8, ali kadar ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki svetujejo o kriptosredstvih ali upravljajo portfelje kriptosredstev, menijo, da storitve v zvezi s kriptosredstvi ali kriptosredstva niso primerni za njihove stranke, takih storitev v zvezi s kriptosredstvi ali kriptosredstva ne priporočijo, niti ne začnejo zagotavljati storitev upravljanja portfeljev teh kriptosredstev.

12. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki svetujejo o kriptosredstvih ali upravljajo portfelje kriptosredstev, redno pregledujejo oceno primernosti iz odstavka 1 za vsako stranko vsaj vsaki dve leti po začetni oceni, opravljeni v skladu z navedenim odstavkom.

13. Po opravljeni oceni primernosti iz odstavka 1 ali njenem pregledu na podlagi odstavka 12 ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki zagotavljajo svetovanje o kriptosredstvih, strankam v poročilu o primernosti podrobno opišejo nasvete in navedejo, kako dani nasveti ustrezajo preferencam, ciljem in drugim značilnostim strank. To poročilo se pripravi in strankam posreduje v elektronski obliki. V poročilu so vsaj:

- (a) vključene posodobljene informacije o oceni iz odstavka 1 ter
- (b) opisani dani nasveti.

V poročilu o primernosti iz prvega pododstavka je jasno navedeno, da svetovanje temelji na znanju in izkušnjah stranke pri vlaganju v kriptosredstva, naložbenih ciljeh stranke, dovoljenem tveganju, finančnem položaju in zmožnosti kritja izgub.

14. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki upravljajo portfelje kriptosredstev, svojim strankam redno zagotovijo poročila v elektronski obliki o dejavnostih upravljanja portfeljev, ki se izvajajo v njihovem imenu. Ta redna poročila vsebujejo pošten in uravnotežen pregled izvedenih dejavnosti in uspešnosti portfelja v poročevalskem obdobju, posodobljeno poročilo o tem, kako izvedene dejavnosti ustrezajo preferencam, ciljem in drugim značilnostim stranke, ter posodobljene informacije o oceni primernosti iz odstavka 1 ali njenem pregledu iz odstavka 12.

Redno poročilo iz prvega pododstavka tega odstavka se predloži vsake tri mesece, razen kadar ima stranka dostop do spletnega sistema, kadar lahko dostopa do najnovejšega vrednotenja portfelja stranke in posodobljenih informacij o oceni primernosti iz odstavka 1, ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi pa ima dokaz, da je stranka v zadevnem četrletju vsaj enkrat dostopala do vrednotenja. Tak spletni sistem se šteje za elektronsko obliko.

15. ESMA do 30. decembra 2024 izda smernice v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1095/2010, v katerih so določena:

- (a) merila za oceno znanja in kompetenc stranke v skladu z odstavkom 2;
- (b) informacije iz odstavka 8 ter
- (c) oblika rednih poročil iz odstavka 14.

Člen 82

Opravljanje storitev prenosa kriptosredstev v imenu strank

1. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki opravljajo storitve prenosa kriptosredstev v imenu strank, z njimi sklenejo dogovor, s katerim se določijo njihove dolžnosti in odgovornosti. Tak dogovor vsebuje vsaj naslednje:

- (a) identiteto strank v dogovoru;

- (b) opis načinov opravljanja storitve prenosa;
- (c) opis varnostnih sistemov, ki jih uporablja ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi;
- (d) provizije, ki jih zaračunava ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi;
- (e) veljavno zakonodajo.

2. ESMA v tesnem sodelovanju z EBA izda smernice v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1095/2010 za ponudnike storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki opravljajo storitve prenosa kriptosredstev v imenu strank, v zvezi s postopki in politikami, vključno s pravicami strank, v okviru storitev prenosa kriptosredstev.

POGLAVJE 4

Pridobitev ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi

Člen 83

Ocena predlagane pridobitve ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi

1. Vsaka fizična ali pravna oseba ali osebe, ki delujejo usklajeno, ki so se odločile, da neposredno ali posredno pridobijo (v nadaljnjem besedilu: predlagani pridobitelj) kvalificirani delež v ponudniku storitev v zvezi s kriptosredstvi ali neposredno ali posredno povečajo tak kvalificirani delež v ponudniku storitev v zvezi s kriptosredstvi, in bi bil zaradi tega njihov delež glasovalnih pravic ali delež kapitala enak ali večji od 20 %, 30 % ali 50 % ali takšen, da bi ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi postal njihovo odvisno podjetje, o tem najprej pisno uradno obvestijo pristojni organ tega ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi ter pri tem navedejo velikost nameravanega deleža in ustrezne informacije, ki se zahtevajo na podlagi regulativnih tehničnih standardov, ki jih Komisija sprejme v skladu s členom 84(4).
2. Vsaka fizična oseba ali pravna oseba, ki se je odločila, da neposredno ali posredno odsvoji kvalificirani delež v ponudniku storitev v zvezi s kriptosredstvi, pred odsvojitvijo tega deleža o svoji odločitvi najprej pisno uradno obvesti pristojni organ in pri tem navede velikost takega deleža. Ta oseba pristojni organ uradno obvesti tudi, kadar se je odločila, da bo zmanjšala svoj kvalificirani delež, tako da bi bil njen delež glasovalnih pravic ali delež kapitala manjši od 10 %, 20 %, 30 % ali 50 % ali da bi ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi prenehal biti njeno odvisno podjetje.
3. Pristojni organ prejem uradnega obvestila na podlagi odstavka 1 potrdi takoj, najpozneje pa v dveh delovnih dneh po njegovem prejemu.
4. Pristojni organ predlagano pridobitev iz odstavka 1 tega člena in informacije, ki se zahtevajo na podlagi regulativnih tehničnih standardov, ki jih Komisija sprejme v skladu s členom 84(4), oceni v 60 delovnih dneh od datuma pisnega potrdila o prejemu iz odstavka 3 tega člena. Ko pristojni organ potrdi prejem uradnega obvestila, predlaganega pridobitelja obvesti o datumu zaključka ocenjevalnega obdobja.
5. Za namene ocene iz odstavka 4 se lahko pristojni organ posvetuje s pristojnim organom za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma ter finančnoobveščevalnimi enotami in ustrezno upošteva njihova stališča.
6. Pri oceni iz odstavka 4 lahko pristojni organ od predlaganega pridobitelja zahteva katere koli dodatne informacije, ki so potrebne za dokončanje te ocene. Taka zahteva se predloži pred zaključkom ocene, v vsakem primeru pa najpozneje 50. delovni dan od datuma pisnega potrdila o prejemu iz odstavka 3. Take zahteve so pisne, v njih pa se opredeli, katere dodatne informacije so potrebne.

Pristojni organ začasno prekine ocenjevalno obdobje iz odstavka 4, dokler ne prejme dodatnih informacij iz prvega pododstavka tega odstavka. Začasna prekinitvev ne sme biti daljša od 20 delovnih dni. Vse dodatne zahteve pristojnega organa po dodatnih informacijah ali pojasnilih o prejetih informacijah ne povzročijo dodatne začasne prekinitve ocenjevalnega obdobja.

Pristojni organ lahko začasno prekinitvev iz drugega pododstavka tega odstavka podaljša za največ 30 delovnih dni, če je predlagani pridobitelj zunaj Unije ali je reguliran z zakoni tretje države.

7. Pristojni organ, ki se po opravljeni oceni iz odstavka 4 odloči, da bo nasprotoval predlagani pridobitvi iz odstavka 1, predlaganega pridobitelja o tem uradno obvesti v dveh delovnih dneh, in v vsakem primeru pred datumom iz odstavka 4, ki je, kadar je ustrezno, podaljšan v skladu z odstavkom 6, drugi in tretji pododstavek. V uradnem obvestilu se navedejo razlogi za tako odločitev.

8. Kadar pristojni organ ne nasprotuje predlagani pridobitvi iz odstavka 1 pred datumom iz odstavka 4, ki je, kadar je ustrezno, podaljšan v skladu z odstavkom 6, drugi in tretji pododstavek, se šteje, da je predlagana pridobitev odobrena.

9. Pristojni organ lahko določi najdaljše obdobje za sklenitev predlagane pridobitve iz odstavka 1 in, kadar je ustrezno, to obdobje podaljša.

Člen 84

Vsebina ocene predlagane pridobitve ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi

1. Pristojni organ pri ocenjevanju iz člena 83(4) oceni primernost predlaganega pridobitelja in finančno trdnost predlagane pridobitve iz člena 83(1) na podlagi vseh naslednjih meril:

(a) ugleda predlaganega pridobitelja;

(b) ugleda, znanja, veščin in izkušenj vseh oseb, ki bodo zaradi predlagane pridobitve vodile dejavnost ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi;

(c) finančne trdnosti predlaganega pridobitelja, zlasti v zvezi z vrsto načrtovanih in opravljenih poslov ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, na katero se nanaša predlagana pridobitev;

(d) ali bo ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi lahko izpolnil in še naprej izpolnjeval določbe tega naslova;

(e) ali obstajajo razlogi za utemeljen sum, da gre ali je šlo v zvezi s predlagano pridobitvijo za pranje denarja ali financiranje terorizma v smislu člena 1(3) oziroma (5) Direktive (EU) 2015/849 ali za poskus tega ali da predlagana pridobitev lahko poveča tveganje za to.

2. Pristojni organ lahko nasprotuje predlagani pridobitvi samo, kadar za to obstajajo utemeljeni razlogi na podlagi meril iz odstavka 1 tega člena ali kadar so informacije, predložene v skladu s členom 83(4), nepopolne ali napačne.

3. Države članice ne določijo nobenih predhodnih pogojev glede obsega kvalificiranega deleža, ki ga je treba pridobiti na podlagi te uredbe, niti ne dovolijo svojim pristojnim organom, da preučijo predlagano pridobitev v smislu gospodarskih potreb trga.

4. ESMA v tesnem sodelovanju z EBA pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, s katerimi določi natančno vsebino informacij, ki so potrebne za izvedbo ocene iz člena 83(4), prvi odstavek. Zahtevane informacije so relevantne za skrbno oceno, sorazmerne in prilagojene naravi predlaganega pridobitelja in predlagani pridobitvi iz člena 83(1).

ESMA osnutke regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te uredbe s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

POGLAVJE 5

Pomembni ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi

Člen 85

Opredelitev pomembnih ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi

1. Ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi se šteje za pomembnega, če ima v Uniji v povprečju vsaj 15 milijonov aktivnih uporabnikov v enem koledarskem letu, pri čemer se povprečje izračuna kot povprečje dnevne števila aktivnih uporabnikov v preteklem koledarskem letu.
2. Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi svoje pristojne organe uradno obvestijo v dveh mesecih po tem, ko dosežejo število aktivnih uporabnikov, določeno v odstavku 1. Kadar se pristojni organ strinja, da je prag iz odstavka 1 dosežen, o tem uradno obvesti ESMA.
3. Brez poseganja v odgovornosti pristojnih organov na podlagi te uredbe pristojni organi matičnih držav članic odboru nadzornikov ESMA vsako leto predložijo posodobljene informacije o naslednjem razvoju na področju nadzora nad pomembnimi ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi:
 - (a) tekočih ali zaključenih postopkih izdaje dovoljenja iz člena 59;
 - (b) tekočih ali zaključenih postopkih odvzema dovoljenj iz člena 64;
 - (c) izvajanju nadzornih pooblastil iz člena 94(1), prvi pododstavek, točke (b), (c), (e), (f), (g), (y) in (aa).

Pristojni organ matične države članice lahko odboru nadzornikov ESMA predloži pogostejše posodobitve ali ga uradno obvesti, preden pristojni organ matične države članice sprejme katero koli odločitev v zvezi s prvim pododstavkom, točka (a), (b) ali (c).

4. Obveščanju iz odstavka 3, drugi pododstavek, lahko sledi izmenjava mnenj v odboru nadzornikov ESMA.
5. ESMA lahko, kadar je ustrezno, uporabi svoja pooblastila na podlagi členov 29, 30, 31 in 31b Uredbe (EU) št. 1095/2010.

NASLOV VI

PREPREČEVANJE IN PREPOVED ZLORABE TRGA, KI VKLJUČUJE KRIPTOSREDSTVA

Člen 86

Področje uporabe pravil o zlorabi trga

1. Ta naslov se uporablja za dejanja, ki jih izvaja vsaka oseba v zvezi s kriptosredstvi, ki so uvrščena v trgovanje ali v zvezi s katerimi je bil vložen zahtevek za uvrstitev v trgovanje.
2. Ta naslov se uporablja tudi za vsak posel, naročilo ali ravnanje v zvezi s kriptosredstvi iz odstavka 1, ne glede na to, ali tak posel, naročilo ali ravnanje poteka na platformi za trgovanje.
3. Ta naslov se uporablja za dejanja in opustitve dejanj v Uniji in tretjih državah v zvezi s kriptosredstvi iz odstavka 1.

Člen 87

Notranje informacije

1. Za namene te uredbe notranje informacije zajemajo naslednje vrste informacij:
 - (a) informacije z natančno določenimi lastnostmi, ki niso javne in se neposredno ali posredno nanašajo na enega ali več izdajateljev, ponudnikov ali oseb, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje s kriptosredstvi, ali na eno ali več kriptosredstev ter ki bi, če bi postale javne, verjetno znatno vplivale na cene teh kriptosredstev ali na ceno povezanega kriptosredstva;

(b) za osebe, ki so odgovorne za izvrševanje naročil za kriptosredstva v imenu strank, pomeni tudi informacije z natančno določenimi lastnostmi, ki jih posreduje stranka ter se nanašajo na odprta naročila strank v zvezi s kriptosredstvi, neposredno ali posredno nanašajo na enega ali več izdajateljev, ponudnikov ali oseb, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje s kriptosredstvi, ali na eno ali več kriptosredstev ter bi, če bi postale javne, verjetno znatno vplivale na cene teh kriptosredstev ali na ceno povezanega kriptosredstva.

2. Za namene odstavka 1 se informacija šteje za natančno, če navaja serijo okoliščin, ki že obstajajo ali za katere se lahko razumno pričakuje, da bodo nastale, ali dogodek, ki je že nastopil ali za katerega se lahko razumno pričakuje, da bo nastopil, in je dovolj natančna, da omogoči ugotovitev o možnem vplivu te serije okoliščin ali tega dogodka na cene kriptosredstev. V zvezi s tem se pri podaljšanem postopku, ki naj bi povzročil ali povzroči posebno okoliščino ali poseben dogodek, kot natančna informacija lahko šteje ta prihodnja okoliščina ali ta prihodnji dogodek ter tudi vmesne faze tega postopka, ki so povezani z ustvarjanjem teh prihodnjih okoliščin ali tega prihodnjega dogodka ali ju povzroči.

3. Vmesna faza v podaljšanem postopku lahko šteje za notranjo informacijo, če sama po sebi izpolnjuje merila za notranje informacije iz odstavka 2.

4. Za namene odstavka 1 informacije, ki bi, če bi postale javne, verjetno znatno vplivale na cene kriptosredstev, pomenijo informacije, ki bi jih razumen imetnik kriptosredstev verjetno uporabil kot del podlage za odločitve imetnika o naložbi.

Člen 88

Javno razkritje notranjih informacij

1. Izdajatelji, ponudniki in osebe, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje, čim prej obvestijo javnost o notranjih informacijah iz člena 87, ki jih neposredno zadevajo, na način, ki javnosti omogoča hiter dostop ter popolno, pravilno in pravočasno oceno informacij. Izdajatelji, ponudniki in osebe, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje, razkritja notranjih informacij javnosti ne kombinirajo s trženjem svojih dejavnosti. Izdajatelji, ponudniki in osebe, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje, na svojem spletišču objavijo in vsaj pet let hranijo vse notranje informacije, ki jih morajo razkriti javnosti.

2. Izdajatelji, ponudniki in osebe, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje, lahko na lastno odgovornost odložijo razkritje notranjih informacij iz člena 87 javnosti, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

(a) takojšnje razkritje bi najverjetneje ogrozilo upravičene interese izdajateljev, ponudnikov ali oseb, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje;

(b) odložitev razkritja verjetno ne bi zavajala javnosti;

(c) izdajatelji, ponudniki ali osebe, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje, lahko zagotovijo zaupnost teh informacij.

3. Kadar je izdajatelj, ponudnik ali oseba, ki je zaprosila za uvrstitev v trgovanje, odložila razkritje notranjih informacij v skladu z odstavkom 2, obvesti pristojni organ, da je bilo razkritje informacij odloženo, in pisno obrazloži, kako so bili izpolnjeni pogoji iz odstavka 2, in sicer takoj po razkritju informacij javnosti. Države članice lahko namesto tega določijo, da se taka obrazložitev predloži le na zahtevo pristojnega organa.

4. Za zagotovitev enotnih pogojev uporabe tega člena ESMA pripravi osnutke izvedbenih tehničnih standardov za določitev tehničnih sredstev za:

(a) ustrezno javno razkritje notranjih informacij iz odstavka 1 in

(b) odložitev razkritja notranjih informacij javnosti iz odstavkov 2 in 3.

ESMA osnutke izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo, da sprejme izvedbene tehnične standarde iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 89

Prepoved trgovanja na podlagi notranjih informacij

1. Za namene te uredbe se šteje, da do trgovanja na podlagi notranjih informacij pride, kadar oseba, ki ima notranje informacije, na podlagi teh informacij neposredno ali posredno za svoj račun ali za račun tretje osebe pridobi ali odtuji kriptosredstva, na katera se te informacije nanašajo. Za trgovanje na podlagi notranjih informacij se šteje tudi uporaba notranjih informacij pri preklicu ali spremembi naročila v zvezi s kriptosredstvi, na katera se informacije nanašajo, če je bilo naročilo oddano, preden je zadevna oseba imela notranje informacije. Uporaba notranjih informacij zajema tudi predložitev, spremembo ali umik ponudbe osebe za svoj račun ali za račun tretje osebe.

2. Nihče ne sme trgovati ali poskušati trgovati na podlagi notranjih informacij ali uporabljati notranjih informacij o kriptosredstvih za pridobitev ali odtujitev teh kriptosredstev, neposredno ali posredno, za svoj račun ali za račun tretje osebe. Nihče ne sme drugi osebi priporočiti trgovanja na podlagi notranjih informacij ali je napeljevati k trgovanju na njihovi podlagi.

3. Oseba, ki ima notranje informacije o kriptosredstvih, na njihovi podlagi ne sme drugi osebi priporočiti ali jo napeljati:

(a) da pridobit ali odtuji ta kriptosredstva ali

(b) da odpove ali spremeni naročilo v zvezi s kriptosredstvi.

4. Uporaba priporočil ali napeljevanja iz odstavka 3 pomeni trgovanje na podlagi notranjih informacij v smislu tega člena, kadar oseba, ki uporabi ta priporočila ali napeljevanje, ve ali bi morala vedeti, da to temelji na notranjih informacijah.

5. Ta člen se uporablja za vsako osebo, ki ima notranje informacije, ker:

(a) je članica upravnega, poslovnega ali nadzornega organa izdajatelja, ponudnika ali osebe, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje;

(b) ima delež v kapitalu izdajatelja, ponudnika ali osebe, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje;

(c) ima dostop do informacij z opravljanjem službe, poklica ali dolžnosti ali v zvezi s svojo vlogo v tehnologiji razpršene evidence ali podobni tehnologiji ali

(d) je vpletena v kriminalne dejavnosti.

Ta člen se uporablja tudi za vsako osebo, ki je pridobila notranje informacije v okoliščinah, ki niso navedene v prvem pododstavku, kadar te osebe vedo ali bi morale vedeti, da so to notranje informacije.

6. Kadar je oseba iz odstavka 1 pravna oseba, se ta člen v skladu z nacionalnim pravom uporablja za fizične osebe, ki sodelujejo pri odločanju o pridobitvi, odtujitvi, preklicu ali spremembi naročila za račun zadevne pravne osebe.

Člen 90

Prepoved protipravnega razkritja notranjih informacij

1. Oseba, ki ima notranje informacije, teh informacij protipravno ne razkrije nobeni drugi osebi, razen kadar je tako razkritje opravljeno v okviru rednega opravljanja dela, poklica ali dolžnosti.

2. Posredovanje priporočil ali napeljevanj iz člena 89(4) pomeni protipravno razkritje notranjih informacij, kadar oseba, ki razkrije priporočilo ali napeljevanje, ve ali bi morala vedeti, da ta temelji na notranjih informacijah.

Člen 91

Prepoved tržne manipulacije

1. Nihče ne sme izvajati ali poskušati izvajati tržne manipulacije.

2. Za namene te uredbe tržna manipulacija zajema katero koli od naslednjih dejavnosti:
 - (a) razen če se izvaja iz zakonitih razlogov, sklenitev posla, oddajo naročila za trgovanje ali kakršno koli drugo ravnanje, ki:
 - (i) daje ali bi lahko dajalo napačne ali zavajajoče znake o ponudbi, povpraševanju ali ceni kriptosredstva;
 - (ii) zagotavlja ali bi lahko zagotovilo nenormalno ali umetno raven cene enega ali več kriptosredstev;
 - (b) sklenitev posla, oddajo naročila za trgovanje ali drugo dejavnost ali ravnanje, ki vpliva ali bi lahko vplivalo na ceno enega ali več kriptosredstev, pri čemer se uporabljajo navidezna sredstva ali kakršna koli druga oblika zavajanja ali zvijače;
 - (c) razširjanje informacij prek sredstev javnega obveščanja, vključno z internetom, ali katerih koli drugih sredstev, ki daje ali bi lahko dajalo napačne ali zavajajoče znake glede ponudbe enega ali več kriptosredstev, povpraševanja po njem ali njegove cene ali zagotavlja ali bi lahko zagotovilo nenormalno ali umetno raven cene enega ali več kriptosredstev, vključno z razširjanjem govoric, kadar je oseba, ki jih je razširjala, vedela ali bi morala vedeti, da so bile informacije napačne ali zavajajoče.
3. Za tržno manipulacijo med drugim štejejo naslednja ravnanja:
 - (a) zagotavljanje prevladujočega položaja nad ponudbo kriptosredstva ali povpraševanjem po njem, ki posredno ali neposredno vpliva ali bi lahko vplivalo na določanje nakupnih ali prodajnih cen ali ustvarja ali bi lahko ustvarilo druge nepoštene pogoje trgovanja;
 - (b) pošiljanje naročil na platformo za trgovanje s kriptosredstvi, vključno z vsakim njihovim preklicem ali spremembo, z uporabo katerega koli razpoložljivega sredstva trgovanja, in ki imajo eno od posledic iz odstavka 2, točka (a), prek:
 - (i) oviranja ali upočasnitve delovanja platforme za trgovanje s kriptosredstvi ali kakršnega koli ravnanja, ki bi lahko imelo tak učinek;
 - (ii) oteževanja prepoznavanja pristnih naročil na platformi za trgovanje s kriptosredstvi ali kakršnega koli ravnanja, ki bi lahko imelo tak učinek, vključno z oddajanjem naročil, ki privedejo do preobremenitve ali destabilizacije običajnega delovanja platforme za trgovanje s kriptosredstvi;
 - (iii) ustvarjanja napačnih ali zavajajočih signalov glede ponudbe ali povpraševanja po kriptosredstvu ali cene kriptosredstva, zlasti z oddajanjem naročil za začetek ali utrditev tega trenda, ali kakršnega koli ravnanja, ki bi lahko imelo tak učinek;
 - (c) izkoriščanja občasnega ali rednega dostopa do tradicionalnih ali elektronskih medijev z izražanjem mnenj o kriptosredstvu, potem ko je oseba predhodno pridobila pozicije v tem kriptosredstvu, in posledične koristi, ki izhajajo iz učinka izraženih mnenj o ceni kriptosredstva, ne da bi bilo hkrati javno razkrito nasprotje interesov na primeren in učinkovit način.

Člen 92

Preprečevanje in odkrivanje zlorabe trga

1. Vsaka oseba, ki se poklicno dogovarja o poslih s kriptosredstvi ali jih izvaja, ima vzpostavljene učinkovite ureditve, sisteme in postopke za preprečevanje in odkrivanje zlorabe trga. Za to osebo veljajo pravila obveščanja države članice, v kateri je registrirana ali ima glavni sedež, ali, v primeru podružnice, države članice, v kateri je podružnica, in brez odlašanja pristojnemu organu te države članice poroča o vsakem utemeljenem sumu v zvezi z naročilom ali poslom, vključno z njenim preklicem ali spremembo, in drugimi vidiki delovanja tehnologije razpršene evidence, kot je mehazem soglasja, kadar bi lahko obstajale okoliščine, ki kažejo, da je bila storjena ali se dogaja zloraba trga ali bi do nje lahko prišlo.

Pristojni organi, ki prejmejo prijavo sumljivih naročil ali poslov, take informacije takoj posredujejo pristojnim organom zadevnih platform za trgovanje.

2. ESMA pripravi osnutek regulativnih tehničnih standardov, s katerimi podrobneje določi:
 - (a) ustrezne ureditve, sisteme in postopke, ki osebam omogočajo izpolnjevanje zahtev iz odstavka 1;
 - (b) predloge, ki jih morajo osebe uporabljati za izpolnjevanje zahtev iz odstavkov 1 in 2;
 - (c) za primere čezmejne zlorabe trga postopke usklajevanja med ustreznimi pristojnimi organi za odkrivanje in sankcioniranje zlorabe trga.

ESMA osnutke regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. decembra 2024.

3. Da se zagotovi doslednost nadzornih praks iz tega člena, ESMA do 30. junija 2025 izda smernice v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1095/2010 o nadzornih praksah pristojnih organov za preprečevanje in odkrivanje zlorab trga, če to še ni zajeto v regulativnih tehničnih standardih iz odstavka 2.

NASLOV VII

PRISTOJNI ORGANI, EBA IN ESMA

POGLAVJE 1

Pooblastila pristojnih organov in sodelovanje med pristojnimi organi, EBA in ESMA

Člen 93

Pristojni organi

1. Države članice imenujejo pristojne organe, ki so odgovorni za opravljanje nalog in dolžnosti iz te uredbe. Države članice o teh pristojnih organih uradno obvestijo EBA in ESMA.
2. Kadar države članice na podlagi odstavka 1 imenujejo več kot en pristojni organ, določijo naloge vsakega od njih ter enega od pristojnih organov imenujejo za enotno kontaktno točko za čezmejno upravno sodelovanje med pristojnimi organi ter z EBA in ESMA. Države članice lahko za vsako od teh vrst upravnega sodelovanja imenujejo drugo enotno kontaktno točko.
3. ESMA na svojem spletišču objavi seznam pristojnih organov, imenovanih v skladu z odstavkoma 1 in 2.

Člen 94

Pooblastila pristojnih organov

1. Da lahko pristojni organi izvajajo svoje naloge iz naslovov II do VI te uredbe, imajo v skladu z nacionalnim pravom vsaj naslednja nadzorna in preiskovalna pooblastila:
 - (a) od vsake osebe lahko zahtevajo, naj zagotovi informacije in dokumente, za katere pristojni organi menijo, da bi lahko bili pomembni za opravljanje njihovih nalog;
 - (b) vsakokrat, kadar obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da je bila kršena ta uredba, lahko začasno za največ 30 zaporednih delovnih dni prekinejo opravljanje storitev v zvezi s kriptosredstvi ali od zadevnega ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi zahtevajo, naj začasno prekine opravljanje teh storitev;
 - (c) prepovejo lahko opravljanje storitev v zvezi s kriptosredstvi, kadar ugotovijo, da je bila kršena ta uredba;
 - (d) razkrijejo lahko vse bistvene informacije, ki bi lahko vplivale na opravljanje zadevnih storitev v zvezi s kriptosredstvi, ali od ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi zahtevajo, naj razkrije te informacije, da se zagotovi zaščita interesov strank, zlasti malih imetnikov, ali nemoteno delovanje trga;
 - (e) objavijo lahko dejstvo, da ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi ne izpolnjuje svojih obveznosti;
 - (f) začasno lahko prekinejo opravljanje storitev v zvezi s kriptosredstvi ali od ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi zahtevajo, naj začasno prekine opravljanje teh storitev, kadar pristojni organi menijo, da je položaj ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi tak, da bi opravljanje storitve v zvezi s kriptosredstvi škodilo interesom strank, zlasti malih imetnikov;

- (g) zahtevajo lahko, da se obstoječe pogodbe prenesejo na drugega ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, kadar se ponudniku storitev v zvezi s kriptosredstvi odvzame dovoljenje v skladu s členom 64, pod pogojem, da se stranke in ponudnik storitev, na katerega naj se pogodbe v zvezi s kriptosredstvi prenesejo, o tem dogovorijo;
- (h) kadar obstaja razlog za domnevo, da oseba opravlja storitve v zvezi s kriptosredstvi brez dovoljenja, lahko odredijo takojšnje prenehanje dejavnosti brez predhodnega opozorila ali določitve roka;
- (i) od ponudnikov, oseb, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje s kriptosredstvi, ali ponudnikov žetonov, vezanih na sredstva, ali e-denarnih žetonov, zahtevajo, naj spremenijo svojo belo knjigo o kriptosredstvu ali dodatno spremenijo svojo spremenjeno belo knjigo o kriptosredstvu, kadar ugotovijo, da bela knjiga o kriptosredstvu ali spremenjena knjiga o kriptosredstvu ne vsebuje informacij, ki so zahtevane v skladu s členom 6, 19 ali 51;
- (j) od ponudnikov, oseb, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje s kriptosredstvi, ali izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva, ali e-denarnih žetonov zahtevajo, da spremenijo svoja tržna sporočila, kadar ugotovijo, da tržna sporočila ne izpolnjujejo zahtev iz členov 7, 29 ali 53 te uredbe;
- (k) od ponudnikov ali oseb, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje s kriptosredstvi, ali izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva, ali e-denarnih žetonov lahko zahtevajo, naj v svoje bele knjige o kriptosredstvu vključijo dodatne informacije, kadar je to potrebno za finančno stabilnost ali zaščito interesov imetnikov kriptosredstev, zlasti malih imetnikov;
- (l) začasno lahko prekinejo javno ponudbo ali uvrstitev v trgovanje s kriptosredstvi za največ 30 zaporednih delovnih dni vsakokrat, ko utemeljeno sumijo, da se krši ta uredba;
- (m) prepovejo lahko ponudbo javnosti ali uvrstitev v trgovanje s kriptosredstvi, kadar ugotovijo, da je bila kršena ta uredba, ali kadar obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da se bo kršila;
- (n) vsakokrat, kadar obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da je bila kršena ta uredba, lahko začasno za največ 30 zaporednih delovnih dni prekinejo trgovanje s kriptosredstvi ali od ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki upravlja platformo za trgovanje s kriptosredstvi, zahtevajo, naj začasno prekine opravljanje teh storitev;
- (o) prepovejo trgovanje s kriptosredstvi na platformi za trgovanje s kriptosredstvi, kadar ugotovijo, da je bila kršena ta uredba ali kadar obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da se bo kršila;
- (p) začasno prekinejo ali prepovejo tržna sporočila, kadar obstajajo razlogi za utemeljen sum, da je bila kršena ta uredba;
- (q) vsakokrat, kadar obstajajo razlogi za utemeljen sum, da je bila kršena ta uredba, lahko od ponudnikov, oseb, ki zaprosijo za uvrstitev kriptosredstev v trgovanje, izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva, ali e-denarnih žetonov ali ustreznih ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi zahtevajo, da prekinejo ali za največ 30 zaporednih delovnih dni začasno prekinejo tržna sporočila;
- (r) objavijo lahko dejstvo, da ponudnik ali oseba, ki zaprosi za uvrstitev kriptosredstva v trgovanje, ali izdajatelj žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona, ne izpolnjuje svojih obveznosti na podlagi te uredbe;
- (s) razkrijejo lahko vse bistvene informacije, ki lahko vplivajo na oceno kriptosredstev, ki so javno ponujena ali uvrščena v trgovanje, ali pa takšno razkritje zahtevajo od ponudnika ali osebe, ki zaprosi za uvrstitev kriptosredstva v trgovanje, ali izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona, da se zagotovi zaščita interesov imetnikov kriptosredstev, zlasti malih imetnikov, ali nemoteno delovanje trga;
- (t) kadar menijo, da je položaj ponudnika, osebe, ki zaprosi za uvrstitev kriptosredstva v trgovanje, ali izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona tak, da bi trgovanje škodilo interesom imetnikov kriptosredstev, predvsem malih imetnikov, začasno prekinejo ali od zadevnega ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki upravlja platformo za trgovanje s kriptosredstvi, zahtevajo, naj začasno prekine trgovanje s kriptosredstvi;

- (u) kadar obstaja razlog za domnevo, da oseba izdaja žetone, vezane na sredstva, ali e-denarne žetone brez dovoljenja ali da oseba ponuja kriptosredstva ali je zaprosila za uvrstitev v trgovanje s kriptosredstvi, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, brez bele knjige o kriptosredstvu, o kateri je predložila uradno obvestilo v skladu s členom 8, lahko odredijo takojšnje prenehanje dejavnosti brez predhodnega opozorila ali določitve roka;
- (v) sprejmejo katere koli ukrepe, s katerimi zagotovijo, da ponudnik ali oseba, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje s kriptosredstvi izdajatelj žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona ali ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi izpolnjuje zahteve iz te uredbe, vključno z zahtevo po prenehanju vseh dejavnosti ali ravnanj, za katere pristojni organi menijo, da so v nasprotju s to uredbo;
- (w) izvajajo lahko inšpekcijske preglede ali preiskave na kraju samem, in sicer na krajih, ki niso zasebna prebivališča fizičnih oseb, in za ta namen vstopijo v prostore, da pridobijo dostop do dokumentov in drugih podatkov v kakršni koli obliki;
- (x) oddajo preverjanje ali preiskave v zunanje izvajanje revizorjem ali strokovnjakom;
- (y) zahtevajo umik fizične osebe iz upravljalnega organa izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, ali ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi;
- (z) od katere koli osebe lahko zahtevajo, da sprejme ukrepe za zmanjšanje velikosti pozicije ali izpostavljenosti kriptosredstvom;
- (aa) kadar ni na voljo nobene druge učinkovite poti, da bi se doseglo prenehanje kršitve te uredbe, in da se prepreči nevarnost resnega oškodovanja interesov strank ali imetnikov kriptosredstev, sprejmejo vse potrebne ukrepe, vključno na način, da od tretje osebe ali javnega organa zahtevajo izvedbo takih ukrepov, za:
 - (i) odstranitev vsebine ali omejitev dostopa do spletnega vmesnika ali odreditev izrecnega prikaza opozorila strankam in imetnikom kriptosredstev, ki dostopajo do spletnega vmesnika;
 - (ii) odreditev ponudniku storitev gostovanja, da odstrani, onemogoči ali omeji dostop do spletnega vmesnika ali
 - (iii) odreditev registrom ali regulatorjem domen, da izbrišejo popolno domensko ime in zadevnemu pristojnemu organu omogočijo, da ga registrira;
- (ab) od izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona, v skladu s členom 23(4), 24(3) ali 58(3) zahtevajo, da uvede najmanjšo nominalno vrednost ali omeji izdani znesek.

2. Nadzorna in preiskovalna pooblastila, ki se izvajajo v zvezi s ponudniki, osebami, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje, izdajatelji in ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ne posegajo v pooblastila, podeljena istim ali drugim nadzornim organom v zvezi s temi subjekti, vključno s pooblastili, podeljenimi zadevnim pristojnim organom na podlagi določb nacionalnega prava, s katerim se prenaša Direktiva 2009/110/ES, in pooblastili za bonitetni nadzor, podeljenimi ECB na podlagi Uredbe (EU) št. 1024/2013.

3. Da lahko pristojni organi izpolnjujejo svoje naloge iz naslova VI, imajo v skladu z nacionalnim pravom poleg pooblastil iz odstavka 1 vsaj naslednja nadzorniška in preiskovalna pooblastila:

- (a) imajo dostop do kakršnega koli dokumenta in podatkov v kakršni koli obliki in prejmejo ali dobijo njegove kopije;
- (b) naročijo ali zahtevajo lahko informacije od vseh oseb, vključno z osebami, ki so se naknadno pridružile prenosu naročil ali izvajanju zadevnih poslov, in njihovih naročnikov, ter lahko po potrebi te osebe povabijo na zaslihanje in jih zaslišijo, da bi pridobili informacije;
- (c) vstopijo lahko v prostore fizičnih in pravnih oseb, da zasežejo dokumente in podatke v kateri koli obliki, na podlagi utemeljenega suma, da bi lahko bili dokumenti ali podatki, povezani z vsebino inšpekcijskega pregleda ali preiskave, pomembni za dokazovanje primera trgovanja na podlagi notranjih informacij ali tržne manipulacije;

- (d) predložijo lahko zadeve v kazenski pregon;
 - (e) zahtevajo lahko, kolikor to dovoljuje nacionalno pravo, obstoječe zapise podatkov o telefonskem in podatkovnem prometu, ki jih ima telekomunikacijski operater, kadar obstaja utemeljen sum o kršitvi in kadar so lahko taki zapisi pomembni za preiskovanje kršitev členov 88 do 91;
 - (f) zahtevajo lahko začasno zamrznitev ali odvzem premoženja ali oboje;
 - (g) zahtevajo lahko začasno prepoved izvajanja poklicne dejavnosti;
 - (h) sprejmejo lahko vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da bo javnost pravilno obveščena, med drugim s popravkom napačnih ali zavajajočih razkritih informacij, pri čemer lahko med drugim od ponudnika, osebe, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje, ali izdajatelja ali druge osebe, ki je objavila ali razširjala netočne ali zavajajoče informacije, zahtevajo, naj objavi popravek.
4. Pristojni organ lahko na podlagi nacionalnega prava po potrebi zaprosi ustrezno sodišče, naj sprejme odločitev o uporabi pooblastil iz odstavkov 1 in 2.
5. Pristojni organi izvajajo pooblastila iz odstavkov 1 in 2 na katerega koli od naslednjih načinov:
- (a) neposredno;
 - (b) v sodelovanju z drugimi organi, vključno z organi, pristojnimi za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma ter boj proti njima;
 - (c) v okviru svoje pristojnosti s prenosom pooblastil na organe iz točke (b);
 - (d) z vložitvijo zahtevka pri pristojnih sodiščih.
6. Države članice zagotovijo, da so vzpostavljeni ustrezni ukrepi, na podlagi katerih lahko pristojni organi izvajajo nadzorniška in preiskovalna pooblastila, ki jih potrebujejo za opravljanje svojih dolžnosti.
7. Za osebo, ki v skladu s to uredbo daje na razpolago informacije pristojnemu organu, se ne šteje, da krši kakršne koli omejitve o razkritju informacij, ki so uvedene s pogodbo ali zakoni in drugimi predpisi, in zanjo ne velja nobena odgovornost v zvezi s takim uradnim obveščanjem.

Člen 95

Sodelovanje med pristojnimi organi

1. Pristojni organi za namene te uredbe sodelujejo med seboj. Pristojni organi zlasti zagotavljajo pomoč pristojnim organom drugih držav članic, EBA in ESMA. Brez nepotrebnega odlašanja si izmenjujejo informacije in sodelujejo pri dejavnostih preiskovanja, nadzora in izvršilnih ukrepov.

Kadar so države članice v skladu s členom 111(1), drugi pododstavek, določile kazenske sankcije za kršitve te uredbe iz člena 111(1), prvi pododstavek, zagotovijo, da so vzpostavljeni ustrezni ukrepi, na podlagi katerih imajo pristojni organi na voljo vsa potrebna pooblastila za sodelovanje s sodnimi organi, organi pregona ali pravosodnimi organi v njihovi jurisdikciji, da lahko prejemajo specifične informacije, povezane s kazenskimi preiskavami ali postopki, sproženimi ob kršitvah te uredbe, in da enake informacije zagotovijo drugim pristojnim organom ter EBA in ESMA, s čimer jim omogočijo izpolnitev njihove obveznosti sodelovanja za namene te uredbe.

2. Pristojni organ lahko zahtevo za informacije ali zahtevo za sodelovanje v preiskavi zavrne le v naslednjih primerih:

- (a) sporočanje zadevnih informacij bi lahko negativno vplivalo na varnost naslovljene države članice, zlasti kar zadeva boj proti terorizmu in druga huda kazniva dejanja;
- (b) kadar bi izpolnitev zahteve lahko negativno vplivala na njegovo lastno preiskavo, dejavnosti izvrševanja ali, kadar je ustrezno, kazensko preiskavo;
- (c) kadar se je pred sodišči naslovljene države članice že začel postopek v zvezi z istimi dejanji in proti istim fizičnim ali pravnim osebam;

(d) kadar je bila že izrečena pravnomočna sodba v zvezi z istim dejanjem ter zoper isto fizično ali pravno osebo v naslovljeni državi članici.

3. Pristojni organi na zahtevo brez nepotrebnega odlašanja predložijo vse informacije, ki so potrebne za namene te uredbe.

4. Pristojni organ lahko zahteva pomoč pristojnega organa druge države članice pri inšpekcijskih pregledih ali preiskavah na kraju samem.

Pristojni organ, ki zahteva pomoč, obvesti EBA in ESMA o vsaki zahtevi, vloženi na podlagi prvega pododstavka. Kadar pristojni organ prejme zahtevo pristojnega organa druge države članice za izvedbo inšpekcijskega pregleda ali preiskave na kraju samem, lahko:

(a) sam opravi inšpekcijski pregled ali preiskavo na kraju samem;

(b) pristojnemu organu, ki je predložil zahtevo, omogoči, da sodeluje v inšpekcijskem pregledu ali preiskavi na kraju samem;

(c) pristojnemu organu, ki je predložil zahtevo, omogoči, da sam opravi inšpekcijski pregled ali preiskavo na kraju samem;

(d) določene naloge, povezane z nadzornimi dejavnostmi, deli z drugimi pristojnimi organi.

5. ESMA v primeru inšpekcijskega pregleda ali preiskave na kraju samem iz odstavka 4 na zahtevo enega od pristojnih organov koordinira inšpekcijski pregled ali preiskavo.

Kadar inšpekcijski pregled ali preiskava na kraju samem iz odstavka 4 zadeva izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona ali storitve v zvezi s kriptosredstvi, povezane z žetoni, vezanimi na sredstva, ali e-denarnimi žetoni, EBA koordinira inšpekcijski pregled ali preiskavo, kadar to zahteva eden od pristojnih organov.

6. Pristojni organi se lahko v primerih, ko je bila zahteva za sodelovanje, zlasti za izmenjavo informacij, zavrtna ali pa ni bila obravnavana v razumnem roku, obrnejo na ESMA. V takih primerih se smiselno uporablja člen 19(4) Uredbe (EU) št. 1095/2010.

7. Z odstopanjem od odstavka 6 tega člena se lahko pristojni organi v primerih, ko je bila zahteva za sodelovanje, zlasti za informacije v zvezi z izdajateljem žetonov, vezanih na sredstva, ali e-denarnih žetonov ali storitvami v zvezi s kriptosredstvi, povezanimi z žetonom, vezanim na sredstva, ali e-denarnim žetonom, zavrtna ali ni bila obravnavana v razumnem roku, obrnejo na EBA. V takih primerih se smiselno uporablja člen 19(4) Uredbe (EU) št. 1093/2010.

8. Pristojni organi tesno usklajujejo njihov nadzor za odkrivanje in odpravljanje kršitev te uredbe, razvoj in spodbujanje najboljših praks, lažjanje sodelovanja, spodbujanje doslednosti razlage ter pripravo ocen sodne pristojnosti druge države v primeru nesoglasij.

Za namene prvega pododstavka tega odstavka EBA in ESMA skrbita za usklajevanje med pristojnimi organi in med nadzornimi kolegiji, kot je navedeno v členu 119, s ciljem vzpostavitve skupne kulture na področju nadzora in doslednih nadzornih praks ter zagotovitve enotnih postopkov.

9. Kadar pristojni organ ugotovi, da katera koli od zahtev na podlagi te uredbe ni bila izpolnjena, ali utemeljeno domneva, da je tako, pristojni organ subjekta ali subjektov, za katere obstaja sum take kršitve, dovolj podrobno obvesti o svojih ugotovitvah.

10. ESMA v tesnem sodelovanju z EBA pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, da se dodatno opredelijo informacije, ki si jih pristojni organi izmenjujejo na podlagi odstavka 1.

ESMA osnutke regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te uredbe s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

11. ESMA v tesnem sodelovanju z EBA pripravi osnutke izvedbenih tehničnih standardov, da se določijo standardni obrazci, predloge ter postopki za sodelovanje in izmenjavo informacij med pristojnimi organi.

ESMA osnutke izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo, da sprejme izvedbene tehnične standarde iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 96

Sodelovanje z EBA in ESMA

1. Za namene te uredbe pristojni organi tesno sodelujejo z ESMA v skladu z Uredbo (EU) št. 1095/2010 in z EBA v skladu z Uredbo (EU) št. 1093/2010. Izmenjujejo si informacije za opravljanje svojih dolžnosti na podlagi tega poglavja ter poglavij 2 in 3 tega naslova.

2. Pristojni organi EBA in ESMA brez odlašanja zagotovijo vse informacije, potrebne za opravljanje njunih nalog, v skladu s členom 35 Uredbe (EU) št. 1093/2010 oziroma členom 35 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

3. ESMA po posvetovanju z EBA pripravi osnutke izvedbenih tehničnih standardov, da se določijo standardni obrazci, predloge ter postopki za sodelovanje in izmenjavo informacij med pristojnimi organi ter EBA in ESMA.

ESMA osnutke izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo, da sprejme izvedbene tehnične standarde iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 97

Spodbujanje konvergence pri klasifikaciji kriptosredstev

1. Evropski nadzorni organi do 30. decembra 2024 skupaj pripravijo izda smernice v skladu z členom 16 Uredbe (EU) št. 1093/2010, členom 16 Uredbe (EU) št. 1094/2010 in členom 16 Uredbe (EU) št. 1095/2010 za določitev vsebine in oblike razlage, priložene beli knjigi o kriptosredstvu iz člena 8(4), ter pravnih mnenj o kvalifikaciji žetonov, vezanih na sredstva, iz člena 17(1), točka (b)(ii), in člena 18(2), točka (e). Smernice vključujejo predlogo za razlago in mnenje ter standardiziran preskus za razvrstitev kriptosredstev.

2. Evropski nadzorni organi v skladu s členom 29 Uredbe (EU) št. 1093/2010, členom 29 Uredbe (EU) št. 1094/2010 oziroma členom 29 Uredbe (EU) št. 1095/2010 spodbujajo razpravo med pristojnimi organi o razvrstitvi kriptosredstev, vključno z razvrstitvijo kriptosredstev, ki so izključena s področja uporabe te uredbe na podlagi člena 2(3). Evropski nadzorni organi opredelijo tudi vire morebitnih razlik v pristopih pristojnih organov k razvrstitvi teh kriptosredstev in, kolikor je to mogoče, spodbujajo skupni pristop k temu.

3. Pristojni organi matične države članice ali države članice gostiteljice lahko od ESMA, EIOPA ali EBA, kot je ustrezno, zahtevajo mnenje o razvrstitvi kriptosredstev, vključno s tistimi, ki so na podlagi člena 2(3) izključena s področja uporabe te uredbe. ESMA, EIOPA ali EBA, kot je ustrezno, tako mnenje v skladu s členom 29 Uredbe (EU) št. 1093/2010, členom 29 Uredbe (EU) št. 1094/2010 in členom 29 Uredbe (EU) št. 1095/2010, kot je ustrezno, izda v 15 delovnih dneh po prejemu zahteve pristojnih organov.

4. Evropski nadzorni organi skupaj pripravijo letno poročilo na podlagi informacij v registru iz člena 109, in rezultatov svojega dela iz odstavkov 2 in 3 tega člena, v katerem opredelijo težave pri klasifikaciji kriptosredstev in razhajanja v pristopih pristojnih organov.

Člen 98

Sodelovanje z drugimi organi

Kadar ponudnik, oseba, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje, izdajatelj žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona ali ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi opravlja druge dejavnosti, ki niso zajete v tej uredbi, pristojni organi sodelujejo z organi, odgovornimi za nadzor ali pregled takih drugih dejavnosti na podlagi prava Unije ali nacionalnega prava, vključno z davčnimi organi in ustreznimi nadzornimi organi tretjih držav.

Člen 99

Dolžnost uradnega obveščanja

Države članice Komisijo, EBA in ESMA do 30. junija 2025 uradno obvestijo o zakonih in drugih predpisih za izvajanje tega naslova, tudi o katerih koli ustreznih kazenskopравниh določbah. Države članice Komisijo, EBA in ESMA brez nepotrebne odlašanja uradno obvestijo o vseh poznejših spremembah teh zakonov in drugih predpisov.

Člen 100

Poslovna skrivnost

1. Vse informacije, ki si jih pristojni organi izmenjajo na podlagi te uredbe ter zadevajo poslovne ali operativne pogoje in druge gospodarske ali osebne zadeve, se obravnavajo kot zaupne in zanje veljajo zahteve o varovanju poslovne skrivnosti, razen kadar pristojni organ v času njihovega posredovanja navede, da se take informacije lahko razkrijejo ali da je takšno razkritje potrebno za sodne postopke ali zadeve, ki jih ureja nacionalno davčno ali kazensko pravo.

2. Obveznost varovanja poslovne skrivnosti velja za vse fizične in pravne osebe, ki so ali so bile zaposlene pri pristojnih organih. Informacije, ki so poslovna skrivnost, se ne smejo razkriti nobeni drugi fizični ali pravni osebi ali organu, razen na podlagi zakonodajnih aktov Unije ali nacionalnih zakonodajnih aktov.

Člen 101

Varstvo podatkov

Pri obdelavi osebnih podatkov v okviru te uredbe pristojni organi opravljajo svoje naloge za namene te uredbe v skladu z Uredbo (EU) 2016/679.

EBA in ESMA obdelavo osebnih podatkov za namene te uredbe izvajata v skladu z Uredbo (EU) 2018/1725.

Člen 102

Previdnostni ukrepi

1. Kadar ima pristojni organ države članice gostiteljice jasne in dokazljive razloge za sum, da obstajajo nepravilnosti v dejavnostih ponudnika ali osebe, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje s kriptosredstvi, izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona ali ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, o tem uradno obvesti pristojni organ matične države članice in ESMA.

Kadar nepravilnosti iz prvega pododstavka zadevajo izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona ali storitev v zvezi s kriptosredstvi, povezanimi z žetonom, vezanim na sredstva, ali e-denarnim žetonom, pristojni organ države članice gostiteljice o tem uradno obvesti tudi EBA.

2. Kadar kljub ukrepom, ki jih je sprejel pristojni organ matične države članice, ostajajo nepravilnosti iz odstavka 1, ki pomenijo kršitev te uredbe, pristojni organ države članice gostiteljice, potem ko o tem obvesti pristojni organ matične države članice, ESMA in, kadar je ustrezno, EBA, sprejme ustrezne ukrepe za zaščito strank ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi in imetnikov kriptosredstev, predvsem malih imetnikov. Taki ukrepi vključujejo preprečevanje, da bi ponudnik, oseba, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje, izdajatelj žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona ali ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi opravljal nadaljnje dejavnosti v državi članici gostiteljici. Pristojni organ o tem brez nepotrebne odlašanja obvesti ESMA in po potrebi EBA. ESMA in, če je vključena, EBA o tem brez nepotrebne odlašanja obvestita Komisijo.

3. Kadar se pristojni organ matične države članice ne strinja s katerim koli od ukrepov, ki jih je na podlagi odstavka 2 tega člena sprejel pristojni organ matične države članice, lahko o tem seznaní ESMA. V teh primerih se smiselno uporablja člen 19(4) Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Z odstopanjem od prvega pododstavka tega odstavka lahko pristojni organ matične države, kadar ukrepi iz odstavka 2 tega člena zadevajo izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona ali storitev v zvezi s kriptosredstvi, povezanimi z žetoni, vezanimi na sredstva, ali e-denarnimi žetoni, o tem obvesti EBA. V teh primerih se smiselno uporablja člen 19(4) Uredbe (EU) št. 1093/2010.

Člen 103

Pristojnosti ESMA začasne intervencijske ukrepe

1. Kadar so izpolnjeni pogoji iz odstavkov 2 in 3 tega člena, lahko ESMA v skladu s členom 9(5) Uredbe (EU) št. 1095/2010 začasno prepove ali omeji:

- (a) trženje, distribucijo ali prodajo določenih kriptosredstev, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni ali kriptosredstva, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni z nekaterimi določenimi značilnostmi, ali
- (b) tip dejavnosti ali prakse, povezane s kriptosredstvi, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni.

ESMA določi, v katerih okoliščinah se lahko uporablja prepoved ali omejitev oziroma katere izjeme lahko veljajo zanjo.

2. ESMA sprejme ukrep na podlagi odstavka 1 le, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- (a) predlagana prepoved ali omejitev se nanaša na pomemben zadržek glede zaščite vlagateljev ali grožnjo pravilnemu delovanju in celovitosti trgov s kriptosredstvi ali stabilnost celotnega finančnega sistema v Uniji ali njegovega dela;
- (b) regulativne zahteve na podlagi prava Unije, ki se uporabljajo za zadevna kriptosredstva in storitve v zvezi s kriptosredstvi, ne obravnavajo zadevne grožnje;
- (c) ustrezní pristojni organ ni sprejel ukrepov, s katerimi bi grožnjo obravnaval, ali pa sprejeti ukrepi ne zadostujejo za njeno odpravo.

3. ESMA pri sprejemanju ukrepa na podlagi odstavka 1 zagotovi, da ukrep:

- (a) nima škodljivega vpliva na učinkovitost trgov kriptosredstev ali na imetnike kriptosredstev ali stranke storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki je nesorazmeren s koristmi ukrepa, in
- (b) ne povzroča nevarnosti regulativne arbitraže.

Kadar pristojni organi sprejmejo ukrep na podlagi člena 105, lahko ESMA sprejme kateri koli ukrep iz odstavka 1 tega člena, pri čemer mu ni treba izdati mnenja na podlagi člena 106(2).

4. Preden ESMA sprejme ukrep na podlagi odstavka 1, o ukrepu, ki ga namerava sprejeti, uradno obvesti zadevne pristojne organe.

5. ESMA na svojem spletišču objavi uradno obvestilo o odločitvi o sprejemu ukrepa na podlagi odstavka 1. V tem obvestilu se navedejo podrobnosti o naloženi prepovedi ali omejitvi in v kolikšnem času po objavi uradnega obvestila začnejo ukrepi učinkovati. Prepoved ali omejitev velja le za dejavnosti, ki se izvajajo po tem, ko so ukrepi začeli učinkovati.

6. ESMA prepoved ali omejitev na podlagi odstavka 1 pregleda v ustreznih časovnih presledkih in vsaj vsakih šest mesecev. ESMA lahko po najmanj dveh zaporednih podaljšanjih in na podlagi ustrezne analize, s katero oceni vpliv na potrošnika, odloči o letnem podalžšanju prepovedi ali omejitve.

7. Ukrepi, ki jih na podlagi tega člena sprejme ESMA, prevladajo nad vsemi predhodnimi ukrepi, ki so jih v zvezi z isto zadevo sprejeli ustrezni pristojni organi.

8. Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 139 za dopolnitev te uredbe z določitvijo meril in dejavnikov, ki jih mora ESMA upoštevati pri ugotavljanju, ali obstaja resen zadržek glede zaščite vlagateljev ali grožnja pravilnemu delovanju in celovitosti trgov kriptosredstev ali stabilnosti celotnega finančnega sistema Unije ali njegovega dela za namene odstavka 2, točka (a), tega člena.

Člen 104

Pristojnosti EBA začasne intervencijske ukrepe

1. Kadar so izpolnjeni pogoji iz odstavkov 2 in 3 tega člena, lahko EBA v skladu s členom 9(5) Uredbe (EU) št. 1093/2010 začasno prepove ali omeji:

- (a) trženje, distribucijo ali prodajo nekaterih žetonov, vezanih na sredstva, ali e-denarnih žetonov ali žetonov, vezanih na sredstva, ali e-denarnih žetonov z nekaterimi določenimi značilnostmi ali
- (b) tip dejavnosti ali prakse, povezane z žetoni, vezanimi na sredstva, ali e-denarnimi žetoni.

EBA lahko določi, v katerih okoliščinah se prepoved ali omejitev uporablja oziroma zanjo veljajo izjeme.

2. EBA sprejme ukrep na podlagi odstavka 1 le, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- (a) predlagana prepoved ali omejitev se nanaša na resen zadržek glede zaščite vlagateljev ali grožnja pravilnemu delovanju in celovitosti trgov s kriptosredstvi ali stabilnosti celotnega finančnega sistema v Uniji ali njegovega dela;
- (b) regulativne zahteve na podlagi prava Unije, ki se uporabljajo za zadevne žetone, vezane na sredstva, e-denarne žetone ali z njimi povezane storitve v zvezi s kriptosredstvi, ne obravnavajo zadevne grožnje;
- (c) ustrezni pristojni organ ni sprejel ukrepov, s katerimi bi grožnja obravnaval, ali pa sprejeti ukrepi ne zadostujejo za njeno odpravo.

3. EBA pri sprejemanju ukrepa na podlagi odstavka 1 zagotovi, da ukrep:

- (a) nima škodljivega vpliva na učinkovitosti trgov s kriptosredstvi ali imetnike žetonov, vezanih na sredstva, ali e-denarnih žetonov ali stranke storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki je nesorazmeren s koristmi ukrepa, in
- (b) ne povzroča nevarnosti regulativne arbitraže.

Kadar pristojni organi sprejmejo ukrep na podlagi člena 105, lahko EBA sprejme katere koli ukrepe iz odstavka 1 tega člena, ne da bi izdal mnenje na podlagi člena 106(2).

4. Preden EBA sprejme ukrep na podlagi odstavka 1, o ukrepu, ki ga namerava sprejeti, uradno obvesti zadevne pristojne organe.

5. EBA na svojem spletišču objavi uradno obvestilo o odločitvi o uvedbi ukrepa na podlagi odstavka 1. V tem obvestilu navede podrobnosti o naloženi prepovedi ali omejitvi in v kolikšnem času po objavi uradnega obvestila začnejo ukrepi učinkovati. Prepoved ali omejitev velja le za dejavnosti, ki se izvajajo po tem, ko je ukrep začel učinkovati.

6. EBA prepoved ali omejitev na podlagi odstavka 1 pregleda v ustreznih časovnih presledkih in vsaj vsakih šest mesecev. EBA lahko po najmanj dveh zaporednih podaljšanjih in na podlagi ustrezne analize, s katero oceni vpliv na potrošnika, odloči o letnem podalžanju prepovedi ali omejitve.

7. Ukrepi, ki jih na podlagi tega člena sprejme EBA, prevladajo nad vsemi predhodnimi ukrepi, ki so jih v zvezi z isto zadevo sprejeli ustrezni pristojni organi.

8. Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 139 za dopolnitev te uredbe z določitvijo meril in dejavnikov, ki jih mora EBA upoštevati pri ugotavljanju, ali obstaja resen zadržek glede zaščite vlagateljev ali grožnja pravilnemu delovanju in celovitosti trgov kriptosredstev ali stabilnosti celotnega finančnega sistema Unije ali njegovega dela za namene odstavka 2, točka (a), tega člena.

Člen 105

Poseganje pristojnih organov v zvezi s produkti

1. Pristojni organ lahko v njegovi državi članici ali iz nje prepove ali omeji naslednje:
 - (a) trženje, distribucijo ali prodajo nekaterih kriptosredstev ali kriptosredstev z nekaterimi določenimi značilnostmi ali
 - (b) tip dejavnosti ali prakse, povezane s kriptosredstvi.
2. Pristojni organ sprejme ukrep na podlagi odstavka 1 le, če se na podlagi utemeljenih razlogov prepriča, da:
 - (a) kriptosredstvo povzroča resne skrbi glede zaščite vlagateljev ali ogroža pravilno delovanje in celovitost finančnih trgov ali stabilnost celotnega finančnega sistema v najmanj eni državi članici;
 - (b) z obstoječimi regulativnimi zahtevami v skladu s pravom Unije, ki veljajo za kriptosredstvo ali storitev v zvezi s kriptosredstvom, ni mogoče v celoti odpraviti tveganja iz točke (a) ter tega vprašanja tudi ne bi bilo mogoče učinkoviteje obravnavati z boljšim nadzorom ali izvrševanjem obstoječih zahtev;
 - (c) je ukrep sorazmeren glede na naravo ugotovljenih tveganj, strukturo zadevnih vlagateljev ali udeležencev na trgu in verjetni učinek ukrepa na vlagatelje in udeležence na trgu, ki lahko imajo ali uporabljajo kriptosredstvo ali storitev v zvezi s kriptosredstvom oziroma imajo od tega koristi;
 - (d) pristojni organ se je ustrezno posvetoval s pristojnimi organi v drugih državah članicah, na katere morda ukrep znatno vpliva, ter
 - (e) ukrep nima diskriminatornega učinka na storitve ali dejavnosti, ki se zagotavljajo iz druge države članice.

Kadar so izpolnjeni pogoji iz prvega pododstavka tega odstavka, lahko pristojni organ kot previdnostni ukrep uvede prepoved ali omejitev iz odstavka 1, preden se kriptosredstvo začne tržiti, razširjati ali prodajati strankam.

Pristojni organ se lahko odloči, da bo prepoved ali omejitev iz odstavka 1 uporabil le v določenih okoliščinah ali da bo zanjo določil izjeme.

3. Pristojni organ ne sme uvesti prepovedi ali omejitve na podlagi tega člena, če ni najmanj en mesec pred predvidenim začetkom veljavnosti ukrepa vsem drugim organom in ESMA, ali EBA za žetone, vezane na sredstva, in e-denarne žetone, pisno ali na drug način, ki je bil dogovorjen med organi, uradno sporočil naslednje podrobnosti:
 - (a) kriptosredstvo ali dejavnost ali praksa, na katero se nanaša predlagani ukrep;
 - (b) natančna narava predlagane prepovedi ali omejitve in predvideni začetek njene veljavnosti ter
 - (c) dokazi, na katerih temelji njegova odločitev in na podlagi katerih meni, da so izpolnjeni vsi pogoji iz odstavka 2, prvi pododstavek.

4. V izjemnih primerih lahko pristojni organ, kadar meni, da je to potrebno, da se preprečijo škodljivi učinki kriptosredstev ali dejavnosti ali, dejavnosti ali prakse iz odstavka 1, in so hkrati izpolnjena vsa merila iz tega člena, obenem pa z enomesečnim rokom za obvestilo očitno ne bi bilo mogoče ustrezno rešiti specifičnega vprašanja ali odpraviti nevarnosti, sprejme nujni ukrep, o katerem najmanj 24 ur pred predvidenim začetkom učinkovanja tega ukrepa uradno pisno obvesti vse druge pristojne organe in ESMA. Trajanje začasnih ukrepov ne presega treh mesecev.

5. Pristojni organ na svojem spletišču objavi uradno obvestilo o odločitvi o uvedbi prepovedi ali omejitve iz odstavka 1. V tem obvestilu se navedejo podrobnosti o naloženi prepovedi ali omejitvi in v kolikšnem času po objavi uradnega obvestila začnejo ukrepi učinkovati ter dokazi, na katerih temelji odločitev pristojnega organa, in na podlagi katerih meni, da so izpolnjeni vsi pogoji iz odstavka 2, prvi pododstavek. Prepoved ali omejitev velja le za dejavnosti, ki se izvajajo po tem, ko so ukrepi začeli učinkovati.

6. Pristojni organ prekliče prepoved ali omejitev, če pogoji iz odstavka 2 ne veljajo več.

7. Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 139 za dopolnitev te uredbe z določitvijo meril in dejavnikov, ki jih morajo pristojni organi upoštevati pri ugotavljanju, ali obstaja resen zadržek glede zaščite vlagateljev ali grožnja za pravilno delovanje in celovitost trgov kriptosredstev ali za stabilnost celotnega finančnega sistema ali njegovega dela v vsaj eni državi članici za namene odstavka 2, prvi pododstavek, točka (a).

Člen 106

Sodelovanje z ESMA ali EBA

1. ESMA, oziroma EBA za žetone, vezane na sredstva, in e-denarne žetone, opravlja podporno in usklajevalno vlogo v zvezi z ukrepi, ki jih sprejmejo pristojni organi na podlagi člena 105. ESMA, oziroma EBA za žetone, vezane na sredstva, in e-denarne žetone, zlasti zagotovi, da so ukrepi, ki jih sprejme pristojni organ, upravičeni in sorazmerni ter da pristojni organi sprejmejo dosleden pristop, kadar je ustrezno.

2. Po prejemu obvestila v skladu s členom 105(3) o vseh ukrepih, ki jih je treba sprejeti na podlagi navedenega člena, ESMA, oziroma EBA za žetone, vezane na sredstva, in e-denarne žetone, izda mnenje o tem, ali je prepoved ali omejitev upravičena in sorazmerna. Če ESMA, oziroma EBA za žetone, vezane na sredstva, in e-denarne žetone, meni, da je za obravnavo tveganja potreben ukrep drugih pristojnih organov, to navede v mnenju. Mnenje se objavi na spletišču ESMA, oziroma EBA za žetone, vezane na sredstva, in e-denarne žetone.

3. Kadar pristojni organ v nasprotju z mnenjem, ki ga je izdal ESMA ali EBA na podlagi odstavka 2, predlaga sprejetje ukrepov ali sprejme ukrepe oziroma zavrne sprejetje ukrepov, na svojem spletišču takoj objavi obvestilo, v katerem v celoti pojasni razloge za tako ravnanje.

Člen 107

Sodelovanje s tretjimi državami

1. Pristojni organi držav članic po potrebi sklenejo dogovore o sodelovanju z nadzornimi organi tretjih držav glede izmenjave informacij z njimi in uveljavljanja obveznosti na podlagi te uredbe v teh tretjih državah. Ti dogovori o sodelovanju zagotavljajo vsaj učinkovito izmenjavo informacij, kar pristojnim organom omogoča, da opravljajo svoje dolžnosti iz te uredbe.

Pristojni organ obvesti EBA, ESMA in druge pristojne organe, kadar namerava skleniti takšen dogovor.

2. ESMA v tesnem sodelovanju z EBA po možnosti lajša in usklajuje pripravo dogovorov o sodelovanju med pristojnimi organi in zadevnimi nadzornimi organi tretjih držav.

3. ESMA v tesnem sodelovanju z EBA pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, s katerimi se določi predloga dokumenta za dogovore o sodelovanju iz odstavka 1, ki jo pristojni organi držav članic uporabijo, kadar je mogoče.

ESMA osnutke regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te uredbe s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

4. ESMA v tesnem sodelovanju z EBA po možnosti lajša in usklajuje tudi izmenjavo informacij med pristojnimi organi, ki so bile pridobljene od nadzornih organov tretjih držav ter so lahko pomembne za sprejetje ukrepov iz poglavja 3 v tem naslovu.

5. Pristojni organi sklenejo dogovore o sodelovanju glede izmenjave informacij z nadzornimi organi tretjih držav le, kadar za razkrite informacije velja jamstvo poslovne skrivnosti, ki je vsaj enakovredno jamstvu iz člena 100. Taka izmenjava informacij je namenjena opravljanju nalog teh pristojnih organov na podlagi te uredbe.

Člen 108

Obravnavna pritožb s strani pristojnih organov

1. Pristojni organi vzpostavijo postopke, ki strankam in drugim zainteresiranim stranem, vključno z združenji potrošnikov, omogočijo, da jim predložijo pritožbe glede domnevnih kršitev te uredbe s strani ponudnikov, oseb, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje, izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva, ali e-denarnih žetonov ali ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi. Pritožbe se sprejmejo v pisni obliki, tudi elektronsko, in v uradnem jeziku države članice, v kateri je pritožba predložena, ali v jeziku, ki ga sprejmejo pristojni organi te države članice.

2. Informacije o postopkih za obravnavo pritožb iz odstavka 1 tega člena se dajo na voljo na spletišču vsakega pristojnega organa in sporočijo EBA in ESMA. ESMA v registru kriptosredstev iz člena 109 objavi hiperpovezave do delov spletišč pristojnih organov, ki so povezani s postopki za obravnavo pritožb.

POGLAVJE 2

Register ESMA

Člen 109

Register belih knjig o kriptosredstvu, izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva, in e-denarnih žetonov ter ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi

1. ESMA vzpostavi register:

- (a) belih knjig o kriptosredstvu za kriptosredstva, ki niso žetoni, vezani na sredstva, in e-denarni žetoni;
- (b) izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva;
- (c) izdajateljev e-denarnih žetonov ter
- (d) ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi.

Register ESMA je javno dostopen na njegovem spletišču in se redno posodablja. Zaradi lažjega posodabljanja pristojni organi sporočijo ESMA vse spremembe, ki so jim bile uradno sporočene v zvezi z informacijami iz odstavkov 2 do 5.

Pristojni organi ESMA zagotovijo podatke, ki so potrebni za razvrstitev belih knjig o kriptosredstvu v register, kot je določeno v skladu z odstavkom 8.

2. Kar zadeva bele knjige o kriptosredstvu za kriptosredstva, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, register vsebuje bele knjige o kriptosredstvu in vse spremenjene bele knjige o kriptosredstvu. Vse zastarele različice belih knjig o kriptosredstvu se hranijo v ločenem arhivu in so jasno označene kot zastarele različice.

3. Kar zadeva izdajatelje žetonov, vezanih na sredstva, register vsebuje naslednje informacije:

- (a) ime, pravno obliko in identifikator pravnega subjekta izdajatelja;
- (b) trgovsko ime, fizični naslov, telefonsko številko, elektronski naslov in spletišče izdajatelja;
- (c) bele knjige o kriptosredstvu in vse spremenjene bele knjige o kriptosredstvu, pri čemer se zastarele različice bele knjige o kriptosredstvu hranijo v ločenem arhivu in so jasno označene kot zastarele;

- (d) seznam držav članic gostiteljic v katerih namerava vložnik javno ponuditi žeton, vezan na sredstva, ali namerava zaprositi za uvrstitev žetonov, vezanih na sredstva, v trgovanje;
- (e) datum začetka javne ponudbe ali uvrstitve v trgovanje ali, če v času uradnega obvestila pristojnega organa ni na voljo, nameravan datum začetka javne ponudbe ali uvrstitve v trgovanje;
- (f) vse druge storitve, ki jih opravlja izdajatelj, ki niso zajete v tej uredbi, s sklicem na veljavno pravo Unije ali nacionalno pravo;
- (g) datum izdaje dovoljenja za javno ponudbo ali za uvrstitev v trgovanje žetona, vezanega na sredstva, ali dovoljenja kot kreditna institucija in, kadar je ustrezno, odvzem katerega koli od teh dovoljenj.

4. Kar zadeva izdajatelje e-denarnih žetonov, register vsebuje naslednje informacije:

- (a) ime, pravno obliko in identifikator pravnega subjekta izdajatelja;
- (b) trgovsko ime, fizični naslov, telefonsko številko, elektronski naslov in spletišče izdajatelja;
- (c) bele knjige o kriptosredstvu in vse spremenjene bele knjige o kriptosredstvu, pri čemer se zastarele različice bele knjige o kriptosredstvu hranijo v ločenem arhivu in so jasno označene kot zastarele;
- (d) datum začetka javne ponudbe ali uvrstitve v trgovanje ali, če v času uradnega obvestila pristojnega organa ni na voljo, nameravan datum začetka javne ponudbe ali uvrstitve v trgovanje;
- (e) vse druge storitve, ki jih opravlja izdajatelj, ki niso zajete v tej uredbi, s sklicem na veljavno pravo Unije ali nacionalno pravo;
- (f) datum izdaje dovoljenja kot kreditne institucije ali institucije za izdajo elektronskega denarja in, kadar je ustrezno, odvzema tega dovoljenja.

5. Kar zadeva ponudnike storitev v zvezi s kriptosredstvi, register vsebuje naslednje informacije:

- (a) ime, pravno obliko in identifikator pravnega subjekta ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi in, kadar je ustrezno, podružnice ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi;
- (b) trgovsko ime, fizični naslov, telefonsko številko, elektronski naslov in spletišče ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi in, kadar je ustrezno, platformo za trgovanje s kriptosredstvi, ki jo upravlja ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi;
- (c) ime in naslov pristojnega organa, ki je izdal dovoljenje, in njegove kontaktne podatke;
- (d) seznam storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki jih zagotavlja ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi;
- (e) seznam držav članic gostiteljic, v katerih namerava ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi opravljati storitve v zvezi s kriptosredstvi;
- (f) datum začetka zagotavljanja storitev v zvezi s kriptosredstvi ali, če v času uradnega obvestila pristojnega organa ni na voljo, načrtovan datum začetka zagotavljanja storitev v zvezi s kriptosredstvi;
- (g) vse druge storitve, ki jih zagotavlja ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki niso zajete v tej uredbi, s sklicem na veljavno pravo Unije ali nacionalno pravo;
- (h) datum izdaje dovoljenja in, kadar je ustrezno, odvzema dovoljenja.

6. Pristojni organi brez odlašanja uradno obvestijo ESMA o ukrepih, navedenih v členu 94(1), točka (b), (c), (f), (l), (m), (n), (o) ali (t), in o vseh javnih previdnostnih ukrepih, sprejetih na podlagi člena 102, ki vplivajo na zagotavljanje storitev v zvezi s kriptosredstvi oziroma na izdajanje, javno ponujanje ali uporabo kriptosredstev. ESMA take informacije vključi v register.

7. Vsak odvzem dovoljenja izdajatelju žetonov, vezanih na sredstva, izdajatelju e-denarnih žetonov ali ponudniku storitev v zvezi s kriptosredstvi in vsak ukrep, ki je bil priglašen v skladu z odstavkom 6, ostane objavljen v registru za obdobje petih let.

8. ESMA pripravi osnutek regulativnih tehničnih standardov, da se podrobneje določijo podatki, potrebni za razvrstitev po vrsti kriptosredstva belih knjig o kriptosredstvu, vključno z identifikatorji pravnega subjekta, v registru, in podrobno določi praktične ureditve za zagotavljanje strojne berljivosti takih podatkov.

ESMA osnutke regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te uredbe s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 110

Register subjektov, ki opravljajo storitve v zvezi s kriptosredstvi in ne izpolnjujejo zahtev

1. ESMA vzpostavi neizčrpen register subjektov, ki opravljajo storitve v zvezi s kriptosredstvi v nasprotju s členom 59 ali 61.
2. Register vsebuje vsaj trgovsko ime ali spletišče subjekta, ki ne izpolnjuje zahtev, in ime pristojnega organa, ki je predložil informacije.
3. Register je javno dostopen na spletišču ESMA v strojno berljivi obliki in se redno posodablja, da se upoštevajo vse spremembe okoliščin ali vse informacije, ki so bile posredovane ESMA v zvezi z registriranimi subjekti, ki ne izpolnjujejo zahtev. Register omogoča centraliziran dostop do informacij, ki jih predložijo pristojni organi držav članic ali tretjih držav ter EBA.
4. ESMA posodablja register tako, da vanj vključi informacije o vsakem primeru kršitve te uredbe, ki ga je na lastno pobudo ugotovila v skladu s členom 17 Uredbe (EU) št. 1095/2010 in za katerega je sprejela odločitev na podlagi odstavka 6 navedenega člena, naslovljeno na subjekt, ki opravlja storitve v zvezi s kriptosredstvi in ne izpolnjuje zahtev, ali vse informacije o subjektih, ki opravljajo storitve v zvezi s kriptosredstvi in nimajo potrebnega dovoljenja ali registracije, ki jo predložijo ustrezni nadzorni organi tretjih držav.
5. ESMA lahko v primerih iz odstavka 4 tega člena uporabi ustrezna nadzorna in preiskovalna pooblastila pristojnih organov iz člena 94(1) za subjekte, ki opravljajo storitve v zvezi s kriptosredstvi in ne izpolnjujejo zahtev.

POGLAVJE 3

Upravne kazni in drugi upravni ukrepi pristojnih organov

Člen 111

Upravne kazni in drugi upravni ukrepi

1. Brez poseganja v kazenske sankcije in v nadzorna in preiskovalna pooblastila pristojnih organov, navedenih v členu 94, države članice v skladu z nacionalnim pravom zagotovijo, da so pristojni organi pooblaščenici za sprejemanje ustreznih upravnih kazni in drugih upravnih ukrepov vsaj za naslednje kršitve:
 - (a) kršitve členov 4 do 14;
 - (b) kršitve členov 16, 17, 19, 22, 23, 25, členov 27 do 41, členov 46 in 47;
 - (c) kršitve členov 48 do 51, členov 53, 54 in 55;
 - (d) kršitve členov 59, 60, 64 in členov 65 do 83;
 - (e) kršitve členov 88 do 92;
 - (f) nesodelovanje ali neskladno ravnanje v preiskavi, inšpekcijskem pregledu ali zahtevi iz člena 94(3).

Države članice se do 30. junija 2024 lahko odločijo, da ne bodo določile pravil o upravnih kaznih, za kršitve iz prvega pododstavka, točke (a), (b), (c), (d) ali (e), za katere v njihovem nacionalnem pravu že veljajo kazenske sankcije. V tem primeru države članice uradno podrobno obvestijo Komisijo, ESMA in EBA o zadevnih delih kazenskega prava.

Države članice do 30. junija 2024 uradno podrobno obvestijo Komisijo, EBA in ESMA o pravilih iz prvega in drugega pododstavka. Komisijo, ESMA in EBA brez odlašanja tudi uradno obvestijo o vseh poznejših spremembah teh pravil.

2. Države članice v skladu s svojim nacionalnim pravom zagotovijo, da so pristojni organi v zvezi s kršitvami iz odstavka 1, prvi pododstavek, točke (a) do (d) pooblašteni, da naložijo vsaj naslednje upravne kazni in druge upravne ukrepe:

- (a) javno izjavo, v kateri je navedena odgovorna fizična ali pravna oseba in narava kršitve;
- (b) odredbo, ki od odgovorne fizične ali pravne osebe zahteva, da preneha z ravnanjem, ki predstavlja kršitev, in da tega ravnanja več ne ponovi;
- (c) najvišje upravne globe v višini vsaj dvakratnega zneska pridobljenega dobička ali preprečene izgube zaradi kršitve, kadar ju je mogoče določiti, tudi če presega najvišje zneske, določene za fizične osebe v točki (d) tega odstavka oziroma za pravne osebe v odstavku 3;
- (d) v primeru fizične osebe najvišje upravne globe v višini najmanj 700 000 EUR oziroma v državah članicah, katerih uradna valuta ni euro, ustrezne vrednosti v uradni valuti 29. junija 2023.

3. Države članice v skladu s svojim nacionalnim pravom zagotovijo, da so pristojni organi pooblašteni, da v zvezi s kršitvami, ki jih storijo pravne osebe, naložijo najvišje upravne globe v višini vsaj:

- (a) 5 000 000 EUR oziroma v državah članicah, katerih uradna valuta ni euro, ustrezne vrednosti v uradni valuti 29. junija 2023 za kršitve iz odstavka 1, prvi pododstavek, točke (a) do (d);
- (b) 3 % skupnega letnega prometa zadevne pravne osebe glede na najnovejše razpoložljive računovodske izkaze, ki jih je odobril upravljalni organ, za kršitve iz odstavka 1, prvi pododstavek, točka (a);
- (c) 5 % skupnega letnega prometa zadevne pravne osebe glede na najnovejše razpoložljive računovodske izkaze, ki jih je odobril upravljalni organ, za kršitve iz odstavka 1, prvi pododstavek, točka (d);
- (d) 12,5 % skupnega letnega prometa zadevne pravne osebe glede na najnovejše razpoložljive računovodske izkaze, ki jih je odobril upravljalni organ, za kršitve iz odstavka 1, prvi pododstavek, točki (b) in (c).

Kadar je pravna oseba iz prvega pododstavka, točke (a) do (d), nadrejeno podjetje ali odvisno podjetje nadrejenega podjetja, ki mora pripraviti konsolidirane računovodske izkaze v skladu z Direktivo 2013/34/EU, je zadevni skupni letni promet enak skupnemu letnemu prometu ali ustreznih vrsti prihodka v skladu z veljavnim pravom Unije na področju računovodstva glede na najnovejše razpoložljive konsolidirane računovodske izkaze, ki jih je potrdil upravljalni organ končnega nadrejenega podjetja.

4. Poleg upravnih kazni in drugih upravnih ukrepov ter upravnih glob iz odstavkov 2 in 3 države članice v skladu z nacionalnim pravom zagotovijo, da so pristojni organi pooblašteni, da v primeru kršitev iz odstavka 1, prvi pododstavek, točka (d), izrečejo začasno prepoved, ki kateremu koli članu upravljalnega organa ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi ali kateri koli drugi fizični osebi, odgovorni za kršitev, preprečuje opravljanje poslovodne funkcije pri ponudniku storitev v zvezi s kriptosredstvi.

5. Države članice v skladu s svojim nacionalnim pravom zagotovijo, da so v primeru kršitev iz odstavka 1, prvi pododstavek, točka (e), pristojni organi pooblašteni, da naložijo vsaj naslednje upravne kazni in sprejmejo vsaj naslednje upravne ukrepe:

- (a) javno izjavo, v kateri je navedena odgovorna fizična ali pravna oseba in narava kršitve;
- (b) odredbo, ki od odgovorne fizične ali pravne osebe zahteva, da preneha z ravnanjem, ki predstavlja kršitev, in da tega ravnanja več ne ponovi;
- (c) povrnitev dobička, pridobljenega s kršitvijo, ali izgube zaradi kršitve, kadar ju je mogoče določiti;
- (d) odvzem ali začasni odvzem dovoljenja za ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi;

- (e) začasno prepoved, ki kateremu koli članu upravljalnega organa ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi ali kateri koli drugi fizični osebi, odgovorni za kršitev, preprečuje opravljanje poslovodne funkcije pri ponudnikih storitev v zvezi s kriptosredstvi;
- (f) v primeru ponovne kršitve člena 89, 90, 91 ali 92, vsaj desetletno prepoved, ki kateremu koli članu upravljalnega organa ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi ali kateri koli drugi fizični osebi, odgovorni za kršitev, preprečuje opravljanje poslovodne funkcije pri ponudniku storitev v zvezi s kriptosredstvi;
- (g) začasno prepoved kateremu koli članu upravljalnega organa ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi ali kateri koli drugi fizični osebi, odgovorni za kršitev, da posluje za svoj račun;
- (h) najvišje upravne globe v višini vsaj trikratnega zneska pridobljenega dobička ali preprečene izgube zaradi kršitve, kadar ju je mogoče določiti, tudi če presega najvišje zneske iz točke (i) ali (j), kot je ustrezno;
- (i) v zvezi s fizično osebo najvišje upravne globe v višini najmanj 1 000 000 EUR za kršitve člena 88 in 5 000 000 EUR za kršitve členov 89 do 92 oziroma v državah članicah, katerih uradna valuta ni euro, ustrezne vrednosti v uradni valuti 29. junija 2023;
- (j) v zvezi s pravnimi osebami najvišje upravne globe v višini najmanj 2 500 000 EUR za kršitve člena 88 in 15 000 000 EUR za kršitve členov 89 do 92 oziroma 2 % skupnega letnega prometa pravne osebe glede na najnovejše razpoložljive računovodske izkaze, ki jih je potrdil upravljalni organ, za kršitve člena 88 in 15 % za kršitve členov 89 do 92, oziroma v državah članicah, katerih uradna valuta ni euro, ustrezne vrednosti v uradni valuti 29. junija 2023.

Kadar je pravna oseba nadrejeno podjetje ali odvisno podjetje nadrejenega podjetja, ki mora pripraviti konsolidirane računovodske izkaze v skladu z Direktivo 2013/34/EU, je za namene točke (j) prvega pododstavka zadevni skupni letni promet enak skupnemu letnemu prometu ali ustrezni vrsti prihodka v skladu z veljavnim pravom Unije na področju računovodstva glede na najnovejše razpoložljive konsolidirane računovodske izkaze, ki jih je potrdil upravljalni organ končnega nadrejenega podjetja.

6. Države članice lahko na te pristojne organe prenesejo druga pooblastila poleg tistih iz odstavkov 2 do 5 in lahko določijo kazni, višje od tistih iz navedenih odstavkov, za fizične in pravne osebe, odgovorne za kršitev.

Člen 112

Izvajanje nadzorniških pooblastil in pooblastil za naložitev kazni

1. Pristojni organi pri določanju vrste in ravni upravne kazni ali drugega upravnega ukrepa, ki se naloži v skladu s členom 111, upoštevajo vse relevantne okoliščine, po potrebi tudi:

- (a) resnost in trajanje kršitve;
- (b) ali je bila kršitev naklepna ali je do nje prišlo iz malomarnosti;
- (c) stopnjo odgovornosti fizične ali pravne osebe, ki je odgovorna za kršitev;
- (d) finančno trdnost fizične ali pravne osebe, odgovorne za kršitev, kot je prikazana s skupnim prometom odgovorne pravne osebe ali letnim dohodkom in neto sredstvi odgovorne fizične osebe;
- (e) pomen pridobljenega dobička ali preprečene izgube za fizično ali pravno osebo, odgovorno za kršitev, kolikor ju je mogoče opredeliti;
- (f) izgube, ki so jih zaradi kršitve imele tretje strani, če jih je mogoče opredeliti;
- (g) raven sodelovanja fizične ali pravne osebe, odgovorne za kršitev, s pristojnim organom, brez poseganja v potrebo po zagotovitvi povračila pridobljenega dobička ali preprečenih izgub te osebe;
- (h) predhodne kršitve te uredbe s strani fizične ali pravne osebe, odgovorne za kršitev;

- (i) ukrepe, ki jih je oseba, odgovorna za kršitev, sprejela, da kršitve ne bi ponovila;
- (j) učinek kršitve na interese imetnikov kriptosredstev in strank ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi, zlasti malih imetnikov.

2. Pristojni organi pri izvajanju pooblastil za naložitev upravnih kazni in drugih upravnih ukrepov na podlagi člena 111 tesno sodelujejo, da zagotovijo učinkovito in ustrezno izvajanje svojih nadzorniških in preiskovalnih pooblastil ter naloženih upravnih kazni in drugih upravnih ukrepov. Svoje delovanje usklajujejo, da se preprečita podvajanje in prekrivanje pri izvajanju nadzorniških in preiskovalnih pooblastil ter pri nalaganju upravnih kazni in drugih upravnih ukrepov v čezmejnih primerih.

Člen 113

Pravica do pritožbe

1. Države članice zagotovijo, da so odločitve pristojnih organov, sprejete na podlagi te uredbe, ustrezno utemeljene in da zanje velja pravica do pritožbe na sodišču. Pravica do pritožbe na sodišču se uporablja tudi, če v šestih mesecih po predložitvi zahtevka za pridobitev dovoljenja, v katerem so navedene vse potrebne informacije, ni sprejeta nobena odločitev v zvezi z njim.

2. Države članice poskrbijo, da lahko eden ali več naslednjih organov, kot je določeno v nacionalnem pravu, v interesu potrošnikov in v skladu z nacionalnim pravom začnejo postopek pred sodišči ali pristojnimi upravnimi organi, da se zagotovi uporaba te uredbe:

- (a) javni organi ali njihovi zastopniki;
- (b) potrošniške organizacije, ki imajo zakonit interes za varstvo imetnikov kriptosredstev;
- (c) poklicne organizacije, ki imajo zakonit interes za zaščito svojih članov.

Člen 114

Objava odločitev

1. Pristojni organi brez nepotrebnega odlašanja objavijo odločitev o naložitvi upravnih kazni in drugih upravnih ukrepov zaradi kršitve te uredbe v skladu s členom 111 na svojih uradnih spletiščih, in sicer po tem, ko se fizična ali pravna oseba, na katero se nanaša odločitev, obvesti o tej odločitvi. Objava vključuje vsaj informacije o vrsti in naravi kršitve ter identiteti odgovornih fizičnih ali pravnih oseb. Odločitev o naložitvi ukrepov preiskovalne narave ni treba objaviti.

2. Kadar je objava identitete pravnih oseb oziroma identitete ali osebnih podatkov fizičnih oseb po mnenju pristojnega organa nesorazmerna, pri čemer se sorazmernost objave takih podatkov oceni za vsak posamezni primer, ali kadar bi taka objava ogrozila preiskavo v teku, pristojni organi sprejmejo enega od naslednjih ukrepov:

- (a) odložijo objavo odločitve o naložitvi upravne kazni ali drugega upravnega ukrepa, dokler razlogi za njihovo neobjavo prenehajo;
- (b) objavijo odločitev o naložitvi upravne kazni ali drugega upravnega ukrepa na anonimni podlagi na način, ki je skladen z nacionalnim pravom, kadar taka anonimna objava zagotavlja učinkovito varstvo zadevnih osebnih podatkov;
- (c) ne objavijo odločitve o naložitvi upravne kazni ali drugega upravnega ukrepa, če menijo, da možnosti iz točk (a) in (b) ne zadostujejo za zagotovitev, da:
 - (i) stabilnost finančnih trgov ne bi bila ogrožena;
 - (ii) bi se zagotovila sorazmernost objave takšne odločitve v zvezi z ukrepi, ki štejejo za blažje.

V primeru odločitve o objavi upravne kazni ali drugega upravnega ukrepa na anonimni podlagi iz prvega pododstavka, točka (b), se lahko objava zadevnih podatkov odloži za razumno obdobje, kadar se predvideva, da v navedenem obdobju ne bo več razlogov za anonimno objavo.

3. Kadar je proti odločitvi o naložitvi upravne kazni ali drugega upravnega ukrepa vložena pritožba pred ustreznimi sodišči ali upravni organi, pristojni organi na svojih uradnih spletiščih takoj objavijo take informacije in vse poznejše informacije o rezultatu take pritožbe. Poleg tega se objavi tudi vsaka odločitev, s katero se razveljavi predhodna odločitev o naložitvi upravne kazni ali drugega upravnega ukrepa.

4. Pristojni organi zagotovijo, da vsaka objava v skladu s tem členom ostane na njihovem uradnem spletišču najmanj pet let po objavi. Objavljeni osebni podatki ostanejo na uradnem spletišču pristojnega organa le toliko časa, kot je potrebno v skladu z veljavnimi pravili o varstvu podatkov.

Člen 115

Poročanje o upravnih kaznih in drugih upravnih ukrepih ESMA in EBA

1. Pristojni organ ESMA in EBA vsako leto predloži zbrane informacije o vseh upravnih kaznih in drugih upravnih ukrepih, naloženih v skladu s členom 111. ESMA te informacije objavi v letnem poročilu.

Kadar so države članice v skladu s členom 111(1), drugi pododstavek, določile kazenske sankcije za kršitve določb iz navedenega pododstavka, njihovi pristojni organi EBA in ESMA vsako leto zagotovijo anonimizirane in zbirne podatke o vseh relevantnih opravljenih kazenskih preiskavah in naloženih kazenskih sankcijah. ESMA podatke o naloženih kazenskih sankcijah objavi v letnem poročilu.

2. Kadar pristojni organ javno razkrije upravne kazni, druge upravne ukrepe ali kazenske sankcije, o njih sočasno poroča ESMA.

3. Pristojni organi obvestijo EBA in ESMA o vseh upravnih kaznih ali drugih upravnih ukrepih, ki so bili naloženi, vendar niso bili objavljeni, vključno o katerih koli pritožbah v zvezi z njimi in izidu takšnih pritožb. Države članice zagotovijo, da pristojni organi prejmejo informacije in končno sodbo v zvezi z vsemi naloženimi kazenskimi sankcijami ter jih predložijo EBA in ESMA. ESMA vzdržuje centralno podatkovno zbirko o kaznih in sankcijah ter upravnih ukrepih, o katerih je bil obveščen, in sicer izključno za namene izmenjave informacij med pristojnimi organi. Do te podatkovne zbirke imajo dostop samo EBA, ESMA ter pristojni organi, posodablja pa se na podlagi informacij, ki jih zagotovijo pristojni organi.

Člen 116

Prijava kršitev in zaščita prijaviteljev

Za prijavo kršitev te uredbe in zaščito oseb, ki prijavijo take kršitve, se uporablja Direktiva (EU) 2019/1937.

POGLAVJE 4

Nadzorniške odgovornosti EBA v zvezi z izdajatelji pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, in pomembnih e-denarnih žetonov ter kolegiji nadzornikov

Člen 117

Nadzorniške odgovornosti EBA v zvezi z izdajatelji pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, in pomembnih e-denarnih žetonov

1. Kadar je bil žeton, vezan na sredstva, razvrščen kot pomembni v skladu s členom 43 ali 44, izdajatelj takega žetona, vezanega na sredstva, svoje dejavnosti opravlja pod nadzorom EBA.

Brez poseganja v pooblastila pristojnih nacionalnih organov iz odstavka 2 tega člena, EBA izvaja pooblastila pristojnih organov iz členov 22 do 25, 29, 33, člena 34(7) in(12), člena 35(3) in(5), člena 36(10) in členov 41, 42, 46 in 47 v zvezi z izdajatelji pomembnih žetonov, vezanih na sredstva.

2. Kadar izdajatelj pomembnega žetona, vezanega na sredstva, opravlja tudi storitve v zvezi s kriptosredstvi ali izdaja kriptosredstva, ki niso pomembni žetoni, vezani na sredstva, take storitve in dejavnosti še naprej nadzoruje pristojni organ matične države članice.

3. Kadar je bil žeton, vezan na sredstva, razvrščen kot pomembni v skladu s členom 43, EBA opravi ponovno nadzorniško oceno, da zagotovi, da izdajatelj zagotavlja skladnost z naslovom III.

4. Kadar je bil e-denarni žeton, ki ga je izdala institucija za izdajo elektronskega denarja, razvrščen kot pomembni v skladu s členom 56 ali 57, EBA nadzoruje skladnost izdajatelja takega pomembnega e-denarnega žetona s členi 55 in 58.

Za namen izvajanja nadzora skladnosti s členoma 55 in 58 EBA izvaja pooblastila, ki so na pristojne organe prenesena s členoma 22 in 23, členom 24(3), členom 35(3) in (5), členom 36(10) in členoma 46 in 47, v zvezi z institucijami za izdajo elektronskega denarja, ki izdajajo pomembne e-denarne žetone.

5. EBA izvaja nadzorniška pooblastila iz odstavkov 1 do 4 v tesnem sodelovanju z drugimi pristojnimi organi, odgovornimi za nadzor izdajatelja, zlasti z:

- (a) organom za bonitetni nadzor, vključno z ECB, kadar je ustrezno, na podlagi Uredbe (EU) št. 1024/2013;
- (b) zadevnimi pristojnimi organi na podlagi nacionalnega prava, s katerim se prenaša Direktiva 2009/110/ES, kadar je ustrezno;
- (c) pristojnimi organi iz člena 20(1).

Člen 118

Odbor EBA za kriptosredstva

1. EBA ustanovi stalni notranji odbor na podlagi člena 41 Uredbe (EU) št. 1093/2010 za pripravo odločitev EBA, ki jih je treba sprejeti v skladu s členom 44 navedene uredbe, vključno z odločitvami v zvezi z nadzorniškimi nalogami, ki so bile na EBA prenesene s to uredbo.
2. Odbor za kriptosredstva lahko pripravi tudi odločitve v zvezi z osnutki regulativnih tehničnih standardov in osnutki izvedbenih tehničnih standardov v zvezi z nadzorniškimi nalogami, ki so bile s to uredbo prenesene na EBA.
3. EBA zagotovi, da odbor za kriptosredstva opravlja samo dejavnosti iz odstavkov 1 in 2 ter vse druge naloge, potrebne za opravljanje njegovih dejavnosti, povezanih s kriptosredstvi.

Člen 119

Kolegiji za izdajatelje pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, in pomembnih e-denarnih žetonov

1. EBA v 30 koledarskih dneh od odločitve o razvrstitvi žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona kot pomembnega na podlagi člena 43, 44, 56 ali 57, kot je ustrezno, za vsakega izdajatelja pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali pomembnega e-denarnega žetona ustanovi ter upravlja posvetovalni nadzorni kolegij in mu predseduje, da se olajša izvajanje nadzornih nalog, hkrati pa deluje kot nosilec usklajevanja nadzorniških dejavnosti na podlagi te uredbe.
2. Kolegij iz odstavka 1 sestavljajo:
 - (a) EBA;
 - (b) ESMA;
 - (c) pristojni organi matične države članice, v kateri ima sedež izdajatelj pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali pomembnega e-denarnega žetona;
 - (d) pristojni organi najpomembnejših ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi, kreditnih institucij ali investicijskih podjetij, ki zagotavljajo skrbništvo rezervnih sredstev v skladu s členom 37 ali denarnih sredstev, prejetih v zameno za pomembne e-denarne žetone;
 - (e) kadar je ustrezno, pristojni organi najpomembnejših platform za trgovanje s kriptosredstvi, kjer so pomembni žetoni, vezani na sredstva, ali pomembni e-denarni žetoni uvrščeni v trgovanje;
 - (f) pristojni organi najpomembnejših ponudnikov plačilnih storitev, ki opravljajo plačilne storitve v zvezi s pomembnimi e-denarnimi žetoni;

- (g) kadar je ustrezno, pristojni organi subjektov, ki zagotavljajo funkcije iz člena 34(5), prvi pododstavek, točka (h);
- (h) kadar je ustrezno, pristojni organi najpomembnejših ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi za zagotavljanje skrbništva in upravljanja kriptosredstev v imenu strank v zvezi s pomembnimi žetoni, vezanimi na sredstva, ali pomembnimi e-denarnimi žetoni;
- (i) ECB;
- (j) kadar ima izdajatelj pomembnega žetona, vezanega na sredstva, sedež v državi članici, katere uradna valuta ni euro, ali kadar je pomembni žeton, vezan na sredstva, vezan na uradno valuto, ki ni euro, centralna banka te države članice;
- (k) kadar ima izdajatelj pomembnega e-denarnega žetona sedež v državi članici, katere uradna valuta ni euro, ali kadar je pomembni e-denarni žeton vezan na uradno valuto, ki ni euro, centralna banka te države članice;
- (l) pristojni organi držav članic, v katerih se žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni, uporabljajo v velikem obsegu, če sami tako zahtevajo;
- (m) ustrezni nadzorni organi tretjih držav, s katerimi je EBA sklenila upravne dogovore v skladu s členom 126.

3. EBA lahko povabi druge organe, da postanejo člani kolegija iz odstavka 1, kadar so subjekti, ki jih nadzorujejo, relevantni za delo kolegija.

4. Pristojni organ države članice, ki ni član kolegija, lahko od kolegija zahteva vsakršne informacije, ki so pomembne za opravljanje njegovih nadzorniških dolžnosti na podlagi te uredbe.

5. Kolegij iz odstavka 1 tega člena brez poseganja v odgovornosti pristojnih organov na podlagi te uredbe zagotavlja:

- (a) pripravo nezavezujočega mnenja iz člena 120;
- (b) izmenjavo informacij v skladu s to uredbo;
- (c) dogovor o prostovoljnem poverjanju nalog med člani.

Da se olajša opravljanje nalog, dodeljenih kolegijem na podlagi prvega pododstavka tega odstavka, imajo lahko člani kolegija iz odstavka 2 pravico prispevati k oblikovanju dnevnega reda sej kolegija, zlasti tako, da nanj dodajo točke.

6. Ustanovitev in delovanje kolegija iz odstavka 1 temeljita na pisnem dogovoru med vsemi njegovimi člani.

Dogovor iz prvega pododstavka določa praktične ureditve delovanja kolegija, vključno s podrobnimi pravili o:

- (a) postopkih glasovanja iz člena 120(3);
- (b) postopkih oblikovanja dnevnega reda sej kolegija;
- (c) pogostosti sej kolegija;
- (d) ustreznih minimalnih časovnih okvirih, v katerih člani kolegija ocenijo zadevno dokumentacijo;
- (e) načinih komunikacije med člani kolegija;
- (f) ustanovitvi več kolegijev, enega za vsako posamezno kriptosredstvo ali skupino kriptosredstev.

Dogovor lahko določa tudi naloge, ki se poverijo EBA ali drugemu članu kolegija.

7. EBA, kot predsedujoči vsakemu kolegiju:

- (a) po posvetovanju z drugimi člani kolegija določi pisne dogovore in postopke za delovanje kolegija;
- (b) usklajuje vse dejavnosti kolegija;

- (c) sklicuje vse njegove seje in jim predseduje ter člane kolegija vnaprej v celoti obvešča o organizaciji sej kolegija, o najpomembnejših točkah dnevnega reda in o vprašanjih za razpravo;
- (d) člane kolegija uradno obvešča o vseh načrtovanih sejah, da lahko zaprosijo za sodelovanje na njih;
- (e) člane kolegija pravočasno obvešča o sklepih in rezultatih teh sej.

8. Da se zagotovi dosledno in usklajeno delovanje kolegijev, EBA v sodelovanju z ESMA in ECB pripravi osnutke regulativnih standardov, ki določajo:

- (a) pogoje, pod katerimi se bodo subjekti iz odstavka 2, točke (d), (e), (f) in (h), šteli za najpomembnejše;
- (b) pogoje, pod katerimi se šteje, da se žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni uporabljajo v velikem obsegu, kot je navedeno v odstavku 2, točka (l), in
- (c) podrobnosti o praktičnih ureditvah iz odstavka 6.

EBA osnutke regulativnih standardov iz prvega pododstavka Komisiji predloži do 30. junija 2024.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te uredbe s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1093/2010.

Člen 120

Nezavezujoča mnenja kolegijev za izdajatelje pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, in pomembnih e-denarnih žetonov

1. Kolegij iz člena 119(1) lahko izda nezavezujoče mnenje o naslednjem:

- (a) ponovni nadzorniški oceni iz člena 117(3);
- (b) vsaki odločitvi, da se od izdajatelja pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali pomembnega e-denarnega žetona zahteva višji znesek kapitala v skladu s členom 35(2), (3) in (5), členom 45(5) in členom 58(1), kot je ustrezno;
- (c) vseh posodobitvah načrta sanacije ali načrta unovčenja izdajatelja pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali izdajatelja pomembnega e-denarnega žetona na podlagi členov 46, 47 in 55, kot je ustrezno;
- (d) vsaki spremembi poslovnega modela izdajatelja pomembnega žetona, vezanega na sredstva, na podlagi člena 25(1);
- (e) osnutku spremenjene bele knjige o kriptosredstvu, pripravljenem v skladu s členom 25(2);
- (f) vseh predvidenih ustreznih popravniških ukrepov na podlagi člena 25(4);
- (g) vseh predvidenih nadzornih ukrepov na podlagi člena 130;
- (h) vseh predvidenih upravnih dogovorih o izmenjavi informacij z nadzornim organom tretje države v skladu s členom 126;
- (i) vseh prenosih nadzornih nalog z EBA na pristojni organ na podlagi člena 138;
- (j) vseh predvidenih spremembah glede dovoljenja članov kolegija iz člena 119(2), točke (d) do (h) ali vseh predvidenih nadzornih ukrepov v zvezi z njimi;
- (k) osnutku spremenjene bele knjige o kriptosredstvu, pripravljenem v skladu s členom 51(12);

2. Kadar kolegij izda mnenje v skladu z odstavkom 1, lahko mnenje na zahtevo katerega koli člana kolegija in po sprejetju z večino v kolegiju v skladu z odstavkom 3 vključuje vsa priporočila, namenjena odpravi pomanjkljivosti ukrepa, ki ga načrtujejo EBA ali pristojni organi.

3. Mnenje kolegija se sprejme na podlagi navadne večine članov.

Kadar ima država članica v kolegiju več članov, lahko glasuje samo eden od teh članov.

Kadar je članica kolegija ECB, ki ima več funkcij, vključno z nadzornimi funkcijami, ima samo en glas.

Nadzorni organi tretjih držav iz člena 119(2), točka (m), nimajo pravice glasovati o mnenju kolegija.

4. EBA ali pristojni organi, kot je ustrezno, ustrezno upoštevajo nezavezujoče mnenje kolegija, ki je bilo sprejeto v skladu z odstavkom 3, vključno z vsemi priporočili, namenjenimi odpravi pomanjkljivosti nadzornega ukrepa, predvidenega za izdajatelja pomembnega žetona, vezanega na sredstva, izdajatelja pomembnega e-denarnega žetona, ali za subjekt oziroma ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi iz člena 119(2), točke (d) do (h). Kadar se EBA ali pristojni organ ne strinja z mnenjem kolegija, vključno z vsemi priporočili, namenjenimi odpravi pomanjkljivosti predvidenega nadzornega ukrepa, svojo odločitev utemelji in obrazloži vsakršno pomembnejše odstopanje od tega mnenja ali priporočil.

POGLAVJE 5

Pooblastila in pristojnosti EBA v zvezi z izdajatelji pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, in izdajatelji pomembnih e-denarnih žetonov

Člen 121

Varovanje zaupnosti

Pooblastila, podeljena EBA v skladu s členi 122 do 125 ali kateri koli uradni ali drugi osebi, ki jo pooblasti EBA, se ne uporabljajo za zahteve po razkritju informacij, za katere velja varovanje zaupnosti.

Člen 122

Zahtevek za informacije

1. Za izvajanje svojih nadzorniških odgovornosti na podlagi člena 117 lahko EBA z enostavnim zahtevkom ali odločitvijo zahteva predložitev vseh potrebnih informacij, ki mu omogočajo izpolnjevanje njegovih nalog na podlagi te uredbe, od naslednjih oseb:

- (a) izdajatelja pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali osebe, ki ga obvladuje ali ki jo neposredno ali posredno obvladuje izdajatelj pomembnega žetona, vezanega na sredstva;
- (b) tretje osebe iz člena 34(5), prvi pododstavek, točka (h), s katero ima izdajatelj pomembnega žetona, vezanega na sredstva, pogodbeni dogovor;
- (c) ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, kreditne institucije ali investicijskega podjetja, ki zagotavlja skrbništvo rezervnih sredstev v skladu s členom 37;
- (d) izdajatelja pomembnega e-denarnega žetona ali osebe, ki ga obvladuje ali ki jo neposredno ali posredno obvladuje izdajatelj pomembnega e-denarnega žetona;
- (e) ponudnika plačilnih storitev, ki opravlja plačilne storitve v zvezi s pomembnimi e-denarnimi žetoni;
- (f) fizične ali pravne osebe, odgovorne za distribucijo pomembnih e-denarnih žetonov v imenu izdajatelja pomembnih e-denarnih žetonov;
- (g) ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki zagotavlja skrbništvo in upravljanje kriptosredstev v imenu strank v zvezi s pomembnimi žetoni, vezanimi na sredstva, ali pomembnimi e-denarnimi žetoni;
- (h) upravljavca platforme za trgovanje s kriptosredstvi, ki je v trgovanje uvrstil pomemben žeton, vezan na sredstva, ali pomemben e-denarni žeton;
- (i) upravljalnega organa oseb iz točk (a) do (h).

2. V enostavnem zahtevku za informacije iz odstavka 1 se navedejo:

- (a) ta člen kot pravna podlaga za ta zahtevek;
- (b) namen zahtevka;
- (c) zahtevane informacije;
- (d) rok, do katerega je treba predložiti informacije;
- (e) obvestilo osebi, od katere se zahtevajo informacije, da teh sicer ni dolžna zagotoviti, vendar pa morajo biti v primeru, da jih predloži prostovoljno, točne in nezavajajoče ter
- (f) globo, določeno v členu 131, kadar so odgovori na zastavljena vprašanja netočni ali zavajajoči.

3. Kadar EBA zahteva predložitev informacij na podlagi odločitve na podlagi odstavka 1:

- (a) navede ta člen kot pravno podlago za ta zahtevek;
- (b) navede namen zahtevka;
- (c) navede zahtevane informacije;
- (d) določi rok, do katerega je treba predložiti informacije;
- (e) navede periodične denarne kazni, določene v členu 132, kadar se zahteva predložitev informacij;
- (f) navede globo, določeno v členu 131, če so odgovori na zastavljena vprašanja netočni ali zavajajoči;
- (g) opozori na pravico do pritožbe na odločitev pri odboru EBA za pritožbe ter pravico, da se odločitev predloži v presojo Sodišču v skladu s členoma 60 in 61 Uredbe (EU) št. 1093/2010.

4. Zahtevane informacije zagotovijo osebe iz odstavka 1 ali njihovi zastopniki in, v primeru pravnih oseb ali združenj, ki nimajo pravne osebnosti, osebe, ki so po zakonu pooblaščenice za njihovo zastopanje.

5. EBA pristojnemu organu države članice, kjer imajo osebe, na katere se nanaša zahteva po informacijah, prebivališče ali sedež, brez odlašanja pošlje kopijo enostavnega zahtevka ali svoje odločitve.

Člen 123

Splošna preiskovalna pooblastila

1. EBA lahko za opravljanje svojih nadzorniških odgovornosti na podlagi člena 117 izvaja preiskave o izdajateljih pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, in izdajateljih pomembnih e-denarnih žetonov. V ta namen imajo uradniki EBA in druge osebe, ki jih pooblasti EBA, pooblastilo, da:

- (a) preučijo vse evidence, podatke, postopke in vse drugo gradivo, relevantno za izvajanje njihovih nalog, ne glede na vrsto nosilca podatkov, na katerem so shranjeni;
- (b) izdelajo ali pridobijo overjene kopije ali izvlečke iz takih evidenc, podatkov, postopkov in drugega gradiva;
- (c) pozovejo in zaprosijo vsakega izdajatelja pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali izdajatelja pomembnega e-denarnega žetona ali njegov upravljalni organ ali zaposlene, da poda ustno ali pisno obrazložitev dejstev ali dokumentov, povezanih s predmetom in namenom preiskave, ter zabeležijo odgovore;
- (d) opravijo razgovor s katero koli drugo fizično ali pravno osebo, ki privoli v razgovor, za namene zbiranja informacij v zvezi s predmetom preiskave;
- (e) zahtevajo evidence o telefonskem in podatkovnem prometu.

Kolegij iz člena 119(1) se brez nepotrebnega odlašanja obvesti o vseh ugotovitvah, ki bi lahko bile pomembne za izvajanje njegovih nalog.

2. Uradniki EBA in druge osebe, ki jih EBA pooblasti za namene preiskave iz odstavka 1, svoja pooblastila izvajajo ob predložitvi pisnega pooblastila, v katerem sta navedena predmet in namen preiskave. V pooblastilu so navedene tudi periodične denarne kazni iz člena 132, kadar zahtevane evidence, podatki, postopki ali drugo gradivo ali odgovori na vprašanja, ki se zastavijo izdajateljem pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, ali izdajateljem pomembnih e-denarnih žetonov, niso zagotovljeni ali so nepopolni, in globe iz člena 131, kadar so odgovori na vprašanja, ki se zastavijo izdajateljem pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, ali izdajateljem pomembnih e-denarnih žetonov, netočni ali zavajajoči.

3. Izdajatelji pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, in izdajatelji pomembnih e-denarnih žetonov morajo privoliti v preiskave, ki se začnejo na podlagi odločitve EBA. V odločitvi so navedeni predmet in namen preiskave, periodične denarne kazni, določene v členu 132, pravna sredstva, ki so na voljo na podlagi Uredbe (EU) št. 1093/2010, ter pravica, da se odločitev predloži v presojo Sodišču.

4. EBA v razumnem roku pred preiskavo iz odstavka 1 o njej in o identiteti pooblaščenih oseb obvesti pristojni organ države članice, v kateri bo preiskava opravljena. Uradniki zadevnega pristojnega organa tem pooblaščenim osebam na zahtevo EBA pomagajo pri izvajanju njihovih nalog. Uradniki zadevnega pristojnega organa se lahko preiskav tudi udeležijo, če za to zaprosijo.

5. Če je za pridobitev evidenc o telefonskem ali podatkovnem prometu iz odstavka 1, prvi pododstavek, točka (e), na podlagi veljavnega nacionalnega prava potrebna odobritev sodišča, EBA zaprosi zanjo. Prošnja za tako odobritev se lahko uporabi tudi kot previdnostni ukrep.

6. Kadar sodišče v državi članici prejme prošnjo za odobritev zahtevka za pridobitev evidenc o telefonskem ali podatkovnem prometu iz odstavka 1, prvi pododstavek, točka (e), to sodišče preveri, ali:

(a) je odločitev EBA iz odstavka 3 verodostojna;

(b) so vsi ukrepi, ki bodo sprejeti, sorazmerni, in ne arbitrarni ali pretirani.

7. Za namene odstavka 6, točka (b), lahko sodišče zaprosi EBA za podrobna pojasnila, zlasti glede razlogov, ki jih ima za sum o kršitvi te uredbe, pa tudi glede resnosti domnevne kršitve in narave vpletenosti osebe, za katero veljajo prisilni ukrepi. Vendar to sodišče ne presoja o tem, ali je bila preiskava potrebna, ali zahtevati informacij iz spisa EBA. Zakonitost odločitve EBA lahko presoja samo Sodišče v skladu s postopkom, določenim v Uredbi (EU) št. 1093/2010.

Člen 124

Inšpekcijski pregledi na kraju samem

1. EBA lahko za opravljanje svojih nadzorniških odgovornosti na podlagi člena 117 izvaja vse potrebne inšpekcijske preglede na kraju samem v vsej poslovnih prostorih izdajateljev pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, in izdajateljev pomembnih e-denarnih žetonov.

Kolegij iz člena 119 se brez nepotrebne odlašanja obvesti o vseh ugotovitvah, ki bi lahko bile pomembne za izvajanje njegovih nalog.

2. Uradniki EBA in druge osebe, ki jih EBA pooblasti za izvajanje inšpekcijskih pregledov na kraju samem, lahko vstopijo v vse poslovne prostore oseb, na katere se nanaša odločitev o preiskavi, ki jo je sprejela EBA, in imajo vsa pooblastila, navedena v členu 123(1). Imajo tudi pooblastilo, da zapečatijo vse poslovne prostore ter poslovne knjige ali evidence za čas trajanja inšpekcijskega pregleda in v obsegu, potrebnem za njegovo izvedbo.

3. EBA o inšpekcijskem pregledu pravočasno obvesti pristojni organ države članice, v kateri se bo pregled izvajal. EBA lahko zaradi pravilne izvedbe in učinkovitosti inšpekcijskega pregleda po tem, ko je obvestila ta pristojni organ, izvede inšpekcijski pregled na kraju samem brez predhodnega obvestila izdajatelju pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali izdajatelju pomembnega e-denarnega žetona.

4. Uradniki in druge osebe, ki jih EBA pooblasti za izvajanje inšpekcijskih pregledov na kraju samem, izvajajo svoja pooblastila ob predložitvi pisnega pooblastila, ki podrobno določa predmet in namen pregleda ter periodične denarne kazni, določene v členu 132, kadar zadevne osebe ne privolijo v inšpekcijski pregled.
5. Izdajatelj pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali izdajatelj pomembnega e-denarnega žetona privoli v inšpekcijske preglede na kraju samem, ki se začnejo na podlagi odločitve EBA. V odločitvi so navedeni predmet in namen inšpekcijskega pregleda, datum njegovega začetka, periodične denarne kazni, določene v členu 132, pravna sredstva, ki so na voljo na podlagi Uredbe (EU) št. 1093/2010, ter pravica, da odločitev pregleda Sodišče.
6. Uradniki pristojnega organa države članice, v kateri se izvaja inšpekcijski pregled, pa tudi uradniki, ki jih pristojni organ pooblasti ali imenuje, na zahtevo EBA aktivno pomagajo uradnikom EBA in drugim osebam, ki jih je pooblastil EBA. Uradniki pristojnega organa zadevne države članice se lahko tudi udeležijo inšpekcijskih pregledov na kraju samem.
7. EBA lahko od pristojnih organov tudi zahteva, da v njegovem imenu izvedejo določene preiskave in inšpekcijske preglede na kraju samem, kot je določeno v tem členu in v členu 123(1).
8. Kadar uradniki EBA in druge spremljevalne osebe, ki jih pooblasti EBA, ugotovijo, da oseba nasprotuje inšpekcijskemu pregledu, ki je bil odrejen na podlagi tega člena, jim pristojni organ zadevne države članice zagotovi ustrezno pomoč in, kadar je ustrezno, zahteva tudi podporo policije ali drugega ustreznega izvršilnega organa, da jim omogoči izvedbo inšpekcijskega pregleda na kraju samem.
9. Če je za inšpekcijski pregled na kraju samem iz odstavka 1 ali za pomoč iz odstavka 7 na podlagi nacionalnega prava potrebna odobritev sodišča, EBA zaprosi za tako odobritev. Prošnja za tako odobritev se lahko uporabi tudi kot previdnostni ukrep.
10. Kadar sodišče države članice prejme prošnja za odobritev inšpekcijskega pregleda na kraju samem iz odstavka 1 ali pomoč iz odstavka 7, to sodišče preveri, ali:
- (a) je odločitev iz odstavka 4, ki jo je sprejel EBA, pristna;
 - (b) so vsi ukrepi, ki bodo sprejeti, sorazmerni, in ne arbitrarni ali pretirani.
11. Za namene odstavka 10, točka (b), lahko sodišče zaprosi EBA za podrobna pojasnila, zlasti glede razlogov, ki jih ima za sum o kršitvi te uredbe, pa tudi glede resnosti domnevne kršitve in narave vpletenosti osebe, za katero veljajo prisilni ukrepi. Vendar to sodišče ne presoja o tem, ali je bila preiskava potrebna, ali zahtevati informacij iz spisa EBA. Zakonitost odločitve EBA presoja samo Sodišče v skladu s postopkom, določenim v Uredbi (EU) št. 1093/2010.

Člen 125

Izmenjava informacij

1. Za opravljanje nadzorniških odgovornosti EBA na podlagi s člena 117 in brez poseganja v člen 96 si EBA in pristojni organi brez nepotrebnega odlašanja izmenjajo informacije, potrebne za opravljanje nalog na podlagi te uredbe. V ta namen si pristojni organi in EBA izmenjujejo informacije v zvezi z:
- (a) izdajateljem pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali osebo, ki ga obvladuje ali ki jo neposredno ali posredno obvladuje izdajatelj pomembnega žetona, vezanega na sredstva;
 - (b) tretjo osebo iz člena 34(5), prvi pododstavek, točka (h), s katero ima izdajatelj pomembnega žetona, vezanega na sredstva, pogodbeni dogovor;
 - (c) ponudnikom storitev v zvezi s kriptosredstvi, kreditno institucijo ali investicijskim podjetjem, ki zagotavlja skrbništvo rezervnih sredstev v skladu s členom 37;
 - (d) izdajateljem pomembnega e-denarnega žetona ali osebo, ki ga obvladuje ali ki jo neposredno ali posredno obvladuje izdajatelj pomembnega e-denarnega žetona;
 - (e) ponudnikom plačilnih storitev, ki opravlja plačilne storitve v zvezi s pomembnimi e-denarnimi žetoni;

- (f) fizično ali pravno osebo, odgovorno za distribucijo pomembnih e-denarnih žetonov v imenu izdajatelja pomembnih e-denarnih žetonov;
- (g) ponudnikom storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki zagotavlja skrbništvo in upravljanje kriptosredstev v imenu strank v zvezi s pomembnimi žetoni, vezanimi na sredstva, ali pomembnimi e-denarnimi žetoni;
- (h) platformo za trgovanje s kriptosredstvi, s katero je bil v trgovanje uvrščen pomemben žeton, vezan na sredstva, ali pomemben e-denarni žeton;
- (i) upravljalnim organom subjektov iz točk (a) do (h).

2. Pristojni organ lahko zavrne ugoditev zahtevi za izmenjavo informacij iz odstavka 1 tega člena ali zahtevi za sodelovanje pri izvajanju preiskave ali sodelovanje pri inšpekcijskem pregledu na kraju samem iz člena 123 oziroma 124, zgolj kadar:

- (a) bi izpolnitev zahteve verjetno negativno vplivala na njegovo preiskavo, dejavnosti izvrševanja ali, kadar je ustrezno, kazensko preiskavo;
- (b) se je pred sodišči naslovljene države članice že začel postopek v zvezi z istimi dejanji in proti istim fizičnim ali pravnim osebam;
- (c) je bila že izrečena pravnomočna sodba v zvezi s to fizično ali pravno osebo za ista dejanja v naslovljeni državi članici.

Člen 126

Upravni dogovori o izmenjavi informacij med EBA in tretjimi državami

1. EBA lahko za opravljanje svojih nadzorniških odgovornosti na podlagi člena 117 sklene upravne dogovore o izmenjavi informacij z nadzornimi organi tretjih držav le, kadar za razkrite informacije velja jamstvo poslovne skrivnosti, ki je najmanj enakovredno jamstvu iz člena 129.
2. Izmenjava informacij je namenjena opravljanju nalog EBA ali nadzornih organov iz odstavka 1.
3. EBA v zvezi s prenosi osebnih podatkov v tretjo državo uporablja Uredbo (EU) 2018/1725.

Člen 127

Razkrivanje informacij iz tretjih držav

1. EBA lahko informacije, ki jih je prejel od nadzornih organov tretjih držav, razkrije samo, kadar je EBA ali pristojni organ, ki mu je predložil informacije, pridobil izrecno soglasje nadzornega organa tretje države, ki je posredoval informacije, in se, kadar je ustrezno, informacije razkrijejo samo za namene, za katere je ta nadzorni organ dal svoje soglasje, ali kadar je takšno razkritje potrebno za sodne postopke.
2. Zahteva po izrecnem soglasju iz odstavka 1 se ne uporablja za druge nadzorne organe Unije, kadar so informacije, ki jih ti zahtevajo, potrebne za izpolnjevanje njihovih nalog, in se ne uporablja za sodišča, kadar so informacije, ki jih zahtevajo, potrebne za preiskave ali postopke v zvezi s kršitvami, za katere so predpisane kazenske sankcije.

Člen 128

Sodelovanje z drugimi organi

Kadar izdajatelj pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali izdajatelj pomembnega e-denarnega žetona opravlja druge dejavnosti, ki niso zajete v tej uredbi, EBA sodeluje z organi, odgovornimi za nadzor takih drugih dejavnosti, kot je določeno v ustreznem pravu Unije ali nacionalnem pravu, vključno z davčnimi organi in ustreznimi nadzornimi organi tretjih držav, ki niso člani kolegija, iz člena 119(2), točka (m).

Člen 129

Poslovna skrivnost

Obveznost varovanja poslovne skrivnosti velja za EBA in vse osebe, ki so ali so bile zaposlene pri EBA ali pri kateri koli drugi osebi, na katero EBA prenese naloge, vključno z revizorji in strokovnjaki, ki jih EBA pogodbeno zaposli.

Člen 130

Nadzorni ukrepi EBA

1. Kadar EBA ugotovi, da je izdajatelj pomembnega žetona, vezanega na sredstva, storil kršitev iz Priloge V, lahko sprejme enega ali več naslednjih ukrepov:

- (a) sprejme odločitev, s katero od izdajatelja pomembnega žetona, vezanega na sredstva, zahteva prenehanje ravnanja, ki povzroča kršitev;
- (b) sprejme odločitev, s katero naloži globe ali periodične denarne kazni na podlagi členov 131 in 132;
- (c) sprejme odločitev, s katero od izdajatelja pomembnega žetona, vezanega na sredstva, zahteva, da posreduje dodatne informacije, kadar so potrebne za varstvo imetnikov žetona, vezanega na sredstva, zlasti malih imetnikov;
- (d) vsakokrat, kadar ugotovi obstoj utemeljenih razlogov za sum, da je bila kršena ta uredba, sprejme odločitev, s katero od izdajatelja pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, zahteva, da začasno za največ 30 zaporednih delovnih dni prekine javno ponudbo kriptosredstev;
- (e) sprejme odločitev, s katero prepove javno ponudbo pomembnega žetona, vezanega na sredstva, kadar ugotovi, da je bila kršena ta uredba ali da obstajajo razlogi za utemeljen sum, da se bo kršila;
- (f) vsakokrat, kadar ugotovi obstoj razlogov za utemeljen sum, da je bila kršena ta uredba, sprejme odločitev, s katero od ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki upravlja platformo za trgovanje s kripto sredstvi, s katero je bil v trgovanje uvrščen pomembni žeton, vezan na sredstva, zahteva, da začasno za največ 30 zaporednih delovnih dni prekine trgovanje s takim kriptosredstvom;
- (g) sprejme odločitev, s katero prepove trgovanje s pomembnim žetonom, vezanim na sredstva, na platformi za trgovanje s kriptosredstvi, če ugotovi, da je bila kršena ta uredba;
- (h) sprejme odločitev, s katero od izdajatelja pomembnega žetona, vezanega na sredstva, zahteva, da spremeni svoja tržna sporočila, kadar ugotovi, da tržna sporočila niso skladna s členom 29;
- (i) sprejme odločitev, s katero začasno prekine ali prepove tržna sporočila, kadar obstajajo razlogi za utemeljen sum, da je bila kršena ta uredba;
- (j) sprejme odločitev, s katero od izdajatelja pomembnega žetona, vezanega na sredstva, zahteva, da razkrije vse bistvene informacije, ki lahko vplivajo na oceno pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ki je javno ponujen ali uvrščen v trgovanje, da se zagotovi varstvo potrošnikov ali neovirano delovanje trga;
- (k) izda opozorila, da izdajatelj pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ne izpolnjuje svojih obveznosti na podlagi te uredbe;
- (l) odvzame dovoljenje izdajatelju pomembnega žetona, vezanega na sredstva;
- (m) sprejme odločitev, s katero zahteva umik fizične osebe iz upravljalnega organa izdajatelja pomembnega žetona, vezanega na sredstva;
- (n) zahteva, da izdajatelj pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ki je pod njegovim nadzorom, določi najmanjši nominalni znesek tega pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali omeji znesek izdanega pomembnega žetona, vezanega na sredstva, v skladu s členom 23(4) in členom 24(3).

2. Kadar EBA ugotovi, da je izdajatelj pomembnega e-denarnega žetona storil kršitev iz Priloge VI, lahko sprejme enega ali več naslednjih ukrepov:

- (a) sprejme odločitev, s katero od izdajatelja pomembnega e-denarnega žetona zahteva prenehanje ravnanja, ki povzroča kršitev;
- (b) sprejme odločitev, s katero naloži globe ali periodične denarne kazni na podlagi členov 131 in 132;
- (c) sprejme odločitev, s katero od izdajatelja pomembnega e-denarnega žetona zahteva, da posreduje dodatne informacije, kadar so potrebne za varstvo imetnikov pomembnega e-denarnega žetona, zlasti malih imetnikov;
- (d) vsakokrat, kadar ugotovi obstoj razlogov za utemeljen sum, da je bila kršena ta uredba, sprejme odločitev, s katero od izdajatelja pomembnega e-denarnega žetona zahteva, da začasno za največ 30 zaporednih delovnih dni prekine javno ponudbo kriptosredstev;
- (e) sprejme odločitev, s katero prepove javno ponudbo pomembnega e-denarnega žetona, kadar ugotovi, da je bila kršena ta uredba ali da obstajajo razlogi za utemeljen sum, da se bo kršila;
- (f) vsakokrat, kadar obstajajo razlogi za utemeljen sum, da je bila kršena ta uredba, sprejme odločitev, s katero od zadevnega ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki upravlja platformo za trgovanje s kriptosredstvi, s katero so bili v trgovanje uvrščeni pomembni e-denarni žetoni, zahteva, da začasno za največ 30 zaporednih delovnih dni prekine trgovanje s takimi kriptosredstvi;
- (g) sprejme odločitev, s katero prepove trgovanje s pomembnimi e-denarnimi žetoni na platformi za trgovanje s kriptosredstvi, kadar ugotovi, da je bila kršena ta uredba;
- (h) sprejme odločitev, s katero od izdajatelja pomembnega e-denarnega žetona zahteva, da razkrije vse bistvene informacije, ki lahko vplivajo na oceno pomembnega e-denarnega žetona, ki je javno ponujen ali uvrščen v trgovanje na platformi za trgovanje s kriptosredstvi, da se zagotovi varstvo potrošnikov ali neovirano delovanje trga;
- (i) izda opozorila, da izdajatelj pomembnega e-denarnega žetona ne izpolnjuje svojih obveznosti na podlagi to uredbe;
- (j) zahteva, da izdajatelj pomembnega e-denarnega žetona, ki je pod njegovim nadzorom, določi najmanjšo nominalno vrednost tega pomembnega e-denarnega žetona ali omeji znesek izdanega pomembnega e-denarnega žetona zaradi uporabe člena 58(3).

3. EBA pri sprejemanju ukrepov iz odstavka 1 ali 2 upošteva naravo in resnost kršitve, pri čemer upošteva:

- (a) trajanje in pogostost kršitve;
- (b) ali je bilo zaradi kršitve storjeno ali omogočeno finančno kaznivo dejanje oziroma kršitev kako drugače prispeva k finančnemu kaznivemu dejanju;
- (c) ali je kršitev razkrila resne ali sistemske pomanjkljivosti v postopkih, politikah in ukrepih za upravljanje tveganj pri izdajatelju pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali pri izdajatelju pomembnega e-denarnega žetona;
- (d) ali je bila kršitev storjena naklepno ali iz malomarnosti;
- (e) stopnjo odgovornosti izdajatelja pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali izdajatelja pomembnega e-denarnega žetona, odgovornega za kršitev;
- (f) finančno trdnost izdajatelja pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali izdajatelja pomembnega e-denarnega žetona, odgovornega za kršitev, kot je prikazana s skupnim prometom odgovorne pravne osebe ali letnim dohodkom in neto sredstvi odgovorne fizične osebe;
- (g) vpliv kršitve na interese imetnikov pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, ali pomembnih e-denarnih žetonov;

- (h) pomembnost pridobljenega dobička ali preprečenih izgub izdajatelja pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali izdajatelja pomembnega e-denarnega žetona, odgovornega za kršitev, ali izgub, ki so jih zaradi kršitve utrpeli tretje osebe, če se lahko ugotovijo;
- (i) raven sodelovanja izdajatelja pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali izdajatelja pomembnega e-denarnega žetona, odgovornega za kršitev, z EBA, brez poseganja v potrebo po zagotovitvi povrnitve pridobljenega dobička ali preprečene izgube na podlagi kršitve;
- (j) predhodne kršitve s strani izdajatelja pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali izdajatelja e-denarnega žetona, odgovornega za kršitev;
- (k) ukrepe, ki jih izdajatelj pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali izdajatelj pomembnega e-denarnega žetona, sprejme po kršitvi, da prepreči njeno ponovitev.

4. EBA pred sprejetjem katerega koli ukrepa iz odstavka 1, točke (d) do (g) in točka (j), obvesti ESMA in, kadar so pomembni žetoni, vezani na sredstva, vezani na euro ali uradno valuto države članice, ki ni euro, ECB oziroma centralno banko zadevne države članice, ki izdaja navedeno uradno valuto.

5. EBA pred sprejetjem katerega koli ukrepa iz odstavka 2 obvesti pristojni organ izdajatelja pomembnega e-denarnega žetona in centralno banko države članice izdajateljice uradne valute, na katero se veže pomembni e-denarni žeton.

6. EBA o vsakem ukrepu, sprejetem na podlagi odstavka 1 ali 2, brez nepotrebnega odlašanja uradno obvesti izdajatelja pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali izdajatelja pomembnega e-denarnega žetona, odgovornega za kršitev, ter o tem ukrepu seznaniti zadevne pristojne organe in Komisijo. EBA vse take odločitve v 10 delovnih dneh od datuma njihovega sprejetja javno objavi na svojem spletišču, razen če bi taka objava resno ogrozila finančno stabilnost ali povzročila nesorazmerno škodo vpletenim stranem. Tako razkritje ne zajema osebnih podatkov.

7. Razkritje iz odstavka 6 vključuje naslednje izjave:

- (a) izjavo, ki potrjuje pravico osebe, odgovorne za kršitev, da se pritoži na odločitev pred Sodiščem;
- (b) kadar je smiselno, izjavo, ki potrjuje, da je bila vložena pritožba, z navedbo, da taka pritožba nima odločilnega učinka;
- (c) izjavo, da lahko odbor za pritožbe EBA začasno prekine izvajanje izpodbijane odločitve v skladu s členom 60(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010.

Člen 131

Globe

1. EBA sprejme odločitev o naložitvi globe v skladu z odstavkom 3 ali 4 tega člena, kadar v skladu s členom 134(8) ugotovi, da:

- (a) je izdajatelj pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali član upravljalnega organa kršitev iz Priloge V storil naklepno ali iz malomarnosti;
- (b) je izdajatelj pomembnega e-denarnega žetona ali član upravljalnega organa kršitev iz Priloge VI storil naklepno ali iz malomarnosti.

Kršitev se šteje za naklepno, če EBA ugotovi objektivne elemente, ki dokazujejo, da je tak izdajatelj ali član njegovega upravljalnega organa kršitev storil namerno.

2. Kadar sprejeman odločitev iz odstavka 1, EBA upošteva naravo in resnost kršitve, pri čemer upošteva:

- (a) trajanje in pogostost kršitve;
- (b) ali je bilo zaradi kršitve storjeno ali omogočeno finančno kaznivo dejanje oziroma kršitev kako drugače prispeva k finančnemu kaznivemu dejanju;
- (c) ali je kršitev razkrila resne ali sistemske pomanjkljivosti v postopkih, politikah in ukrepih za upravljanje tveganja pri izdajatelju pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali pri izdajatelju pomembnega e-denarnega žetona;

- (d) ali je bila kršitev storjena naklepno ali iz malomarnosti;
- (e) stopnjo odgovornosti izdajatelja pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali izdajatelja pomembnega e-denarnega žetona, odgovornega za kršitev;
- (f) finančno trdnost izdajatelja pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali izdajatelja pomembnega e-denarnega žetona, odgovornega za kršitev, kot je prikazana s skupnim prometom odgovorne pravne osebe ali letnim dohodkom in neto sredstvi odgovorne fizične osebe;
- (g) vpliv kršitve na interese imetnikov pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, ali pomembnih e-denarnih žetonov;
- (h) pomembnost pridobljenega dobička, preprečenih izgub izdajatelja pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali izdajatelja pomembnega e-denarnega žetona, odgovornega za kršitev, ali izgub, ki so jih zaradi kršitve utrpeli tretje osebe, če se lahko ugotovijo;
- (i) raven sodelovanja izdajatelja pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali izdajatelja pomembnega e-denarnega žetona, odgovornega za kršitev, z EBA, brez poseganja v potrebo po zagotovitvi povrnitve pridobljenega dobička ali preprečene izgube na podlagi kršitve;
- (j) predhodne kršitve s strani izdajatelja pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali izdajatelja pomembnega e-denarnega žetona, odgovornega za kršitev;
- (k) ukrepe, ki jih izdajatelj pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali izdajatelj pomembnega e-denarnega žetona, sprejme po kršitvi, da prepreči njeno ponovitev.

3. Za izdajatelje pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, najvišji znesek globe iz odstavka 1 znaša do 12,5 % letnega prometa v predhodnem poslovnem letu ali dvakratnik pridobljenega dobička ali preprečene izgube zaradi kršitve, kadar ju je mogoče določiti.

4. Za izdajatelje pomembnih e-denarnih žetonov najvišji znesek globe iz odstavka 1 znaša do 10 % letnega prometa v predhodnem poslovnem letu ali dvakratnik pridobljenega dobička ali preprečene izgube zaradi kršitve, kadar ju je mogoče določiti.

Člen 132

Periodične denarne kazni

1. EBA sprejme odločitev o naložitvi periodične denarne kazni z namenom prisiliti:
 - (a) osebo, da preneha z ravnanjem, ki pomeni kršitev, v skladu z odločitvijo, sprejeto na podlagi člena 130;
 - (b) osebo iz člena 122(1), da:
 - (i) predloži popolne informacije, ki se zahtevajo z odločitvijo na podlagi člena 122;
 - (ii) privoli v preiskavo in zlasti zagotovi popolne evidence, podatke, postopke ali katero koli drugo potrebno gradivo ter dopolni in popravi druge informacije, predložene v okviru preiskave, odrejene z odločitvijo na podlagi člena 123;
 - (iii) privoli v inšpekcijski pregled na kraju samem, odrejen z odločitvijo na podlagi člena 124.
2. Periodična denarna kazen je učinkovita in sorazmerna. Periodična denarna kazen se naloži za vsak dan zamude.
3. Ne glede na odstavek 2 znesek periodičnih denarnih kazni ustreza 3 % povprečnega dnevnega prometa v preteklem poslovnem letu, za fizične osebe pa 2 % povprečnega dnevnega dohodka v preteklem koledarskem letu. Izračuna se od datuma, določenega v odločitvi EBA, s katero se naloži periodična denarna kazen.
4. Periodična denarna kazen se naloži za obdobje največ šestih mesecev po uradnem obvestilu o odločitvi EBA. Po preteku tega obdobja EBA ukrep pregleda.

Člen 133

Razkritje, narava, izvršitev in dodelitev glob ter periodičnih denarnih kazni

1. EBA javnosti razkrije vsako globo in periodično denarno kazen, ki jo je naložil na podlagi členov 131 in 132, razen če bi tako razkritje javnosti resno ogrozilo finančno stabilnost ali povzročilo nesorazmerno škodo vpletenim stranem. Tako razkritje ne zajema osebnih podatkov.
2. Globe in periodične denarne kazni, naložene na podlagi členov 131 in 132, so upravne narave.
3. Globe in periodične denarne kazni, naložene na podlagi členov 131 in 132 so izvršljive v skladu s pravili civilnega postopka, ki veljajo v državi, na ozemlju katere se opravi izvršitev globe ali periodične denarne kazni.
4. Zneski glob in periodičnih denarnih kazni se dodelijo v splošni proračun Unije.
5. Kadar EBA ne glede na člena 131 in 132 odloči, da ne bo naložil glob ali periodičnih denarnih kazni, o tem obvesti Evropski parlament, Svet, Komisijo in pristojne organe zadevne države članice ter navede razloge za svojo odločitev.

Člen 134

Postopkovna pravila za sprejemanje nadzornih ukrepov in nalaganje glob

1. Kadar pri izvajanju nadzorniških odgovornosti na podlagi člena 117 obstajajo jasni in dokazljivi razlogi za sum, da je prišlo ali bo prišlo do kršitve iz Priloge V ali VI, EBA imenuje neodvisnega preiskovalnega uradnika v okviru EBA, da razišče zadevo. Preiskovalni uradnik ne sodeluje oziroma ni neposredno ali posredno sodeloval pri nadzoru zadevnih izdajateljev pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, ali izdajateljev pomembnih e-denarnih žetonov ter svoje naloge opravlja neodvisno od EBA.
2. Preiskovalni uradnik razišče domnevne kršitve ob upoštevanju morebitnih pripomb preiskovanih oseb in celoten spis z ugotovitvami preiskovalnega uradnika predloži EBA.
3. Pri opravljanju svojih nalog lahko preiskovalni uradnik izvaja pooblastilo za vložitev zahteve za informacije v skladu s členom 122 ter pooblastilo za izvajanje preiskav in inšpekcijskih pregledov na kraju samem v skladu s členoma 123 in 124. Preiskovalni uradnik pri izvajanju teh pristojnosti ravna v skladu s členom 121.
4. Preiskovalni uradnik ima pri opravljanju svojih nalog dostop do vseh dokumentov in informacij, ki jih je EBA zbral pri svojih nadzornih dejavnostih.
5. Potem ko preiskovalni uradnik zaključi preiskavo in preden spis z ugotovitvami predloži EBA, preiskovanim osebam omogoči, da podajo izjavo v zvezi s preiskovanimi zadevami. Preiskovalni uradnik svoje ugotovitve utemelji le z dejstvi, glede katerih so zadevne osebe imele priložnost dati pripombe.
6. V preiskavah na podlagi tega člena se v celoti upošteva pravica zadevnih oseb do obrambe.
7. Ko preiskovalni uradnik spis z ugotovitvami predloži EBA, o tem uradno obvesti preiskovane osebe. Preiskovane osebe so upravičene do vpogleda v spis, pri čemer se upošteva pravni interes drugih oseb glede varstva njihovih poslovnih skrivnosti. Pravica do vpogleda v spis ne zajema zaupnih informacij, ki vplivajo na tretje osebe, ali notranjih pripravljalnih dokumentov EBA.
8. Na podlagi spisa z ugotovitvami preiskovalnega uradnika in potem ko so preiskovane osebe v skladu s členom 135 podale izjavo, če so to zahtevale, EBA odloči, ali je preiskovani izdajatelj pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali preiskovani izdajatelj pomembnega e-denarnega žetona storil kršitev iz priloge V ali VI in v takem primeru sprejme nadzorni ukrep v skladu s členom 130 ali naloži globo v skladu s členom 131.
9. Preiskovalni uradnik ne sodeluje pri razpravah EBA niti na noben drug način ne posega v njegov postopek odločanja.

10. Komisija do 30. junija 2024 v skladu s členom 139 sprejme delegirane akte, s katerimi to uredbo dopolni s tem, da natančneje opredeli postopkovna pravila v zvezi z izvajanjem pooblastil za nalaganje glob ali periodičnih denarnih kazni, vključno z določbami glede pravice do obrambe, začasnimi določbami, pobiranjem glob ali periodičnih denarnih kazni, ter roki zastaranja za nalaganje in izvrševanje glob in periodičnih denarnih kazni.

11. Kadar EBA pri opravljanju svojih nalog na podlagi te uredbe ugotovi, da obstajajo resni znaki o morebitnem obstoju dejstev, ki bi lahko pomenila kazniva dejanja, zadeve za preiskovanje in, kadar je ustrezno, kazenski pregon predloži ustreznim nacionalnim organom. EBA poleg tega ne naloži glob ali periodičnih denarnih kazni, kadar ve, da je predhodna oprostilna ali obsodilna sodba, ki temelji na istem dejstvu ali dejstvih, ki so bistveno enaka, že postala pravnomočna kot rezultat kazenskega postopka na podlagi nacionalnega prava.

Člen 135

Zaslišanje zadevnih oseb

1. EBA pred sprejetjem kakršne koli odločitve na podlagi členov 130, 131 ali 132 osebam, zoper katere poteka preiskava, omogoči, da se izjavijo glede njegovih ugotovitev. Odločitve EBA temeljijo samo na ugotovitvah, v zvezi s katerimi so preiskovane osebe imele priložnost podati pripombe.

2. Odstavek 1 se ne uporablja, če so potrebni nujni ukrepi, da se prepreči večja in neposredna škoda finančni stabilnosti ali imetnikom kriptosredstev, zlasti malim imetnikom. V takem primeru lahko EBA sprejme začasno odločitev in zadevnim osebam omogoči, da podajo izjavo, čim prej po sprejetju odločitve.

3. Pravica preiskovanih oseb do obrambe se spoštuje v celoti. Te osebe imajo pravico do vpogleda v spis organa EBA, ob upoštevanju pravnega interesa drugih oseb za varstvo njihovih poslovnih skrivnosti. Pravica dostopa do spisa EBA ne velja za zaupne informacije ali notranje pripravljalne dokumente EBA.

Člen 136

Presoja Sodišča

Sodišče ima neomejeno pristojnost za presojanje odločitev, s katerimi je EBA naložil globo, periodično denarno kazen oziroma kakršno koli drugo upravno kazen ali drug upravni ukrep v skladu s to uredbo. Naloženo globo ali periodično denarno kazen lahko razveljavi, zniža ali zviša.

Člen 137

Nadomestila za nadzor

1. EBA izdajateljem pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, in pomembnih e-denarnih žetonov, zaračunava nadomestila. Ta nadomestila pokrivajo stroške EBA za izvajanje njegovih nadzornih nalog v zvezi z izdajatelji pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, in izdajatelji pomembnih e-denarnih žetonov v skladu s členoma 117 in 119 ter povračilom stroškov, ki bi jih lahko imeli pristojni organi pri opravljanju svojega dela na podlagi te uredbe, zlasti zaradi prenosa nalog v skladu s členom 138.

2. Znesek nadomestila, ki se zaračuna posameznemu izdajatelju pomembnega žetona, vezanega na sredstva, je sorazmeren z velikostjo njegovih rezervnih sredstev in krije vse stroške, ki nastanejo EBA pri opravljanju nadzornih nalog na podlagi te uredbe.

Znesek nadomestila, ki se zaračuna posameznemu izdajatelju pomembnega e-denarnega žetona, je sorazmeren z obsegom izdaje e-denarnega žetona v zameno za denarna sredstva in krije vse stroške, ki nastanejo zaradi izvajanja nadzornih nalog EBA na podlagi te uredbe, vključno s povračilom vseh stroškov, ki nastanejo zaradi izvajanja teh nalog.

3. Komisija do 30. junija 2024 v skladu s členom 139 sprejme delegirani akt, s katerim to uredbo dopolni s tem, da nadalje natančneje opredeli vrsto nadomestil, zadeve, za katere jih je treba plačati, njihovo višino in način njihovega plačila ter metodologijo za izračun najvišjega zneska na subjekt iz odstavka 2 tega člena, ki ga lahko zaračuna EBA.

Člen 138

Prenos nalog EBA na pristojne organe

1. EBA lahko, kadar je to potrebno za pravilno izvajanje posamezne nadzorne naloge v zvezi z izdajatelji pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, ali izdajatelji pomembnih e-denarnih žetonov, posamezno nadzorno nalogo prenese na pristojni organ. Take posebne nadzorne naloge lahko vključujejo pooblastilo za izvrševanje zahtev po informacijah v skladu s členom 122 ter za izvajanje preiskav in inšpekcijskih pregledov na kraju samem v skladu s členom 123 ali členom 124.
2. EBA se pred prenosom naloge iz odstavka 1 posvetuje z ustreznim pristojnim organom o:
 - (a) obsegu naloge, ki se bo prenesla;
 - (b) časovnem okviru za izvedbo te naloge in
 - (c) predložitvi potrebnih informacij, ki jih predloži EBA in se predložijo EBA.
3. EBA v skladu z delegiranim aktom o nadomestilih, ki ga na podlagi člena 137(3) in člena 139 sprejme Komisija, pristojnemu organu povrne stroške, ki nastanejo zaradi izvajanja prenesenih nalog.
4. EBA prenos nalog pregleduje v ustreznih časovnih presledkih. Tak prenos se lahko kadar koli prekliče.

NASLOV VIII

DELEGIRANI AKTI

Člen 139

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 3(2), 43(11), 103(8), 104(8), 105(7), 134(10) in 137(3) se prenese na Komisijo za obdobje 36 mesecev od 29. junija 2023. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem 36-mesečnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.
3. Prenos pooblastil iz členov 3(2), 43(11), 103(8), 104(8), 105(7), 134(10) in 137(3) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi členov 3(2), 43(11), 103(8), 104(8), 105(7), 134(10) in 137(3), začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet delegiranemu aktu ne nasprotujeta v treh mesecih od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta Evropski parlament in Svet pred iztekom tega roka Komisijo obvestila, da ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za tri mesece.

NASLOV IX

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Člen 140

Poročili o uporabi te uredbe

1. Komisija do 30. junija 2027 po posvetovanju z EBA in ESMA Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o uporabi te uredbe ter, kadar je ustrezno, priloži zakonodajni predlog. Vmesno poročilo se predloži do 30. junija 2025, kadar je ustrezno pa se mu priloži zakonodajni predlog.
2. Poročili iz odstavka 1 vsebujeta:
 - (a) število izdanih kriptosredstev v Uniji, število belih knjig o kriptosredstvu, ki so bile predložene pristojnim organom, ali so bili ti o njih obveščeni, vrsto izdanih kriptosredstev in njihovo tržno kapitalizacijo ter število kriptosredstev, uvrščenih v trgovanje;
 - (b) opis izkušnje s klasifikacijo kriptosredstev, vključno z možnimi razhajaji v pristopih pristojnih organov;
 - (c) oceno nujnosti uvedbe mehanizma za odobritev belih knjig o kriptosredstvu za kriptosredstva, ki niso žetoni, vezani na sredstva, ali e-denarni žetoni;
 - (d) oceno števila rezidentov Unije, ki uporabljajo kriptosredstva, izdana v Uniji, ali vlagajo vanje;
 - (e) kadar je mogoče, oceno števila rezidentov Unije, ki uporabljajo kriptosredstva, ki so bila izdana zunaj Unije, ali vlagajo vanje, in pojasnilo v zvezi z dostopnostjo tovrstnih podatkov;
 - (f) število in vrednost goljufij, prevar, vdorov, primerov, ko so bila kriptosredstva uporabljena pri napadih z izsiljevalskim programjem, kibernetičnih napadov tatvin ali izgub kriptosredstev, prijavljenih v Uniji, vrste goljufivega ravnanja, število pritožb, ki so jih prejeli ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi in izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, število pritožb, ki so jih prejeli pristojni organi, in na kaj so se prejete pritožbe nanašale;
 - (g) število izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva, in analizo kategorij rezervnih sredstev, velikost rezerv sredstev in obseg plačil v žetonih, vezanih na sredstva;
 - (h) število izdajateljev pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, in analizo kategorij rezervnih sredstev, velikost rezerv sredstev in obseg plačil, izvedenih v pomembnih žetonih, vezanih na sredstva;
 - (i) število izdajateljev e-denarnih žetonov, ter analizo uradnih valut, na katere so vezani e-denarni žetoni, velikost rezerv sredstev in obseg plačil, izvedenih v e-denarnih žetonih;
 - (j) število izdajateljev pomembnih e-denarnih žetonov, ter analizo uradnih valut, na katere so vezani pomembni e-denarni žetoni, za institucije za izdajo elektronskega denarja, ki izdajajo pomembne e-denarne žetone, pa analizo kategorij rezervnih sredstev, velikost rezerv sredstev in obseg plačil, izvedenih v e-denarnih žetonih;
 - (k) število pomembnih ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi;
 - (l) oceno delovanja trgov kriptosredstev v Uniji, vključno z razvojem trga in trendi, ob upoštevanju izkušenj nadzornih organov, števila pooblaščenih ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi in njihovega povprečnega tržnega deleža;
 - (m) oceno ravni varstva imetnikov kriptosredstev in strank ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi, zlasti malih imetnikov;
 - (n) oceno goljufivih tržnih sporoči in prevar v zvezi s kriptosredstvi, ki se pojavljajo prek družbenih omrežij;

- (o) oceno zahtev, ki se uporabljajo za izdajatelje kriptosredstev in ponudnike storitev v zvezi s kriptosredstvi, ter njihovega vpliva na operativno odpornost, celovitost trga, finančno stabilnost ter varstvo strank in imetnikov kriptosredstev;
- (p) oceno uporabe člena 81 in možnosti uvedbe preskusov ustreznosti v člene 78, 79 in 80, da bi bolje zaščitili stranke ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi, zlasti male imetnike;
- (q) oceno, ali je področje uporabe storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki jih zajema ta uredba, ustrezno in ali je potrebna kakršna koli prilagoditev opredelitev iz te uredbe ter ali je treba na področje uporabe te uredbe vključiti dodatne inovativne oblike kriptosredstev;
- (r) oceno, ali so bonitetne zahteve za ponudnike storitev v zvezi s kriptosredstvi ustrezne in ali bi jih bilo treba uskladiti z zahtevami glede ustanovnega kapitala in kapitala, ki se uporabljajo za investicijska podjetja, na podlagi Uredbe (EU) 2019/2033 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁶⁾ in Direktive (EU) 2019/2034 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁷⁾;
- (s) oceno ustreznosti pragov za razvrstitev žetonov, vezanih na sredstva, in e-denarnih žetonov kot pomembnih, kot so določeni v členu 43(1), točke (a), (b) in (c), ter oceno, ali bi bilo treba te pragove redno ocenjevati;
- (t) oceno razvoja decentraliziranega financiranja na trgih kriptosredstev in ustrezne regulativne obravnave decentraliziranih sistemov kriptosredstev;
- (u) oceno ustreznosti pragov, na podlagi katerih se na podlagi člena 85 ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi štejejo za pomembne, in oceno, ali bi bilo treba te pragove redno ocenjevati;
- (v) oceno, ali bi bilo treba na podlagi te uredbe vzpostaviti sistem enakovrednosti za subjekte, ki opravljajo storitve v zvezi s kriptosredstvi, izdajatelje žetonov, vezanih na sredstva, ali izdajatelje e-denarnih žetonov iz tretjih držav;
- (w) oceno, ali so izjeme iz členov 4 in 16 ustrezne;
- (x) oceno učinka te uredbe na pravilno delovanje notranjega trga za kriptosredstva, vključno z vsemi učinki na dostop MSP do financiranja ter na razvoj novih plačilnih sredstev, vključno s plačilnimi instrumenti;
- (y) opis razvoja poslovnih modelov in tehnologij na trgih kriptosredstev s posebnim poudarkom na okoljskem in podnebnem vplivu novih tehnologij ter oceno možnosti politike in po potrebi vseh dodatnih ukrepov, ki bi lahko bili upravičeni za ublažitev podnebnih in drugih z okoljem povezanih škodljivih vplivov tehnologij, ki se uporabljajo na trgih kriptosredstev, zlasti mehanizmov soglasja, ki se uporabljajo za potrjevanje transakcij s kriptosredstvi;
- (z) oceno, ali so potrebne kakršne koli spremembe ukrepov iz te uredbe, da se zagotovijo varstvo strank in imetnikov kriptosredstev, celovitost trga in finančna stabilnost;
- (aa) uporabo upravnih sankcij in drugih upravnih ukrepov;
- (ab) oceno sodelovanja med pristojnimi organi, EBA, ESMA, centralnimi bankami in drugimi zadevnimi organi, tudi kar zadeva interakcijo med njihovimi odgovornostmi ali nalogami, ter oceno prednosti in slabosti tega, da so pristojni organi držav članic in EBA na podlagi te uredbe odgovorni za nadzor;

⁽⁴⁶⁾ Uredba (EU) 2019/2033 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o bonitetnih zahtevah za investicijska podjetja ter o spremembi uredb (EU) št. 1093/2010, (EU) št. 575/2013, (EU) št. 600/2014 in (EU) št. 806/2014 (UL L 314, 5.12.2019, str. 1).

⁽⁴⁷⁾ Direktiva (EU) 2019/2034 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o bonitetnem nadzoru investicijskih podjetij ter o spremembi direktiv 2002/87/ES, 2009/65/ES, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU in 2014/65/EU (UL L 314, 5.12.2019, str. 64).

- (ac) oceno sodelovanja med pristojnimi organi in ESMA pri nadzoru pomembnih ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi ter oceno prednosti in slabosti tega, da so pristojni organi držav članic in ESMA na podlagi te uredbe odgovorni za nadzor pomembnih ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi;
 - (ad) stroške skladnosti s to uredbo za izdajatelje kriptosredstev, ki niso žetoni, vezani na sredstva, in e-denarni žetoni, kot odstotek zneska, zbranega z izdajami kriptosredstev;
 - (ae) stroške skladnosti s to uredbo za izdajatelje žetonov, vezanih na sredstva, in izdajateljev e-denarnih žetonov kot odstotek njihovih operativnih stroškov;
 - (af) stroške skladnosti s to uredbo za ponudnike storitev v zvezi s kriptosredstvi kot odstotek njihovih operativnih stroškov;
 - (ag) število in znesek upravnih glob in kazenskih sankcij, ki so jih pristojni organi in EBA naložili za kršitve te uredbe.
3. Poročili iz odstavka 1 tega člena, kadar je ustrezno, vključujeta tudi nadaljevanje o temah, ki so obravnavane v poročilih iz členov 141 in 142.

Člen 141

Letno poročilo ESMA o razvoju trga

ESMA v tesnem sodelovanju z EBA do 31. decembra 2025 in nato vsako leto Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o uporabi te uredbe in razvoju na trgih kriptosredstev. Poročilo se objavi.

Poročilo vsebuje naslednje:

- (a) število izdanih kriptosredstev v Uniji, število belih knjig o kriptosredstvu, ki so bile predložene pristojnim organom ali so bili ti o njih uradno obveščeni, vrsto izdanih kriptosredstev in njihovo tržno kapitalizacijo ter število kriptosredstev, uvrščenih v trgovanje;
- (b) število izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva, analizo kategorij rezervnih sredstev, velikost rezerv sredstev in obseg poslov z žetoni, vezanimi na sredstva;
- (c) število izdajateljev pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, analizo kategorij rezervnih sredstev, velikost rezerv sredstev in obseg poslov s pomembnimi žetoni, vezanimi na sredstva;
- (d) število izdajateljev e-denarnih žetonov, analizo uradnih valut, na katere so vezani e-denarni žetoni, sestavo in velikost sredstev, deponiranih ali vloženi v skladu s členom 5, in obseg plačil v e-denarnih žetoni;
- (e) število izdajateljev pomembnih e-denarnih žetonov, analizo uradnih valut, na katere so vezani pomembni e-denarni žetoni, in za institucije, ki izdajajo pomembne e denarne žetone, analizo kategorij rezervni sredstev, velikost rezerv sredstev in obseg plačil, opravljenih v pomembnih e-denarnih žetoni;
- (f) število ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi in število pomembnih ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi;
- (g) oceno števila rezidentov Unije, ki uporabljajo kriptosredstva, izdana v Uniji, ali vlagajo vanje;
- (h) kadar je mogoče, oceno števila rezidentov Unije, ki uporabljajo kriptosredstva, ki so bila izdana zunaj Unije, ali vlagajo vanje, in pojasnilo v zvezi z razpoložljivostjo podatkov v zvezi s tem;
- (i) evidentiranje geografskih lokacij in kakovosti postopkov, ki se nanašajo na poznavanje strank in skrbno preverjanje strank, neregistriranih borz, ki rezidentom Unije zagotavljajo storitve v zvezi s kriptosredstvi, vključno s številom borz, katerih sedež ni jasno naveden, in številom borz v jurisdikcijah, ki so na seznamu tretjih držav z visokim tveganjem za namene pravil Unije o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma ali na seznamu jurisdikcij, ki niso pripravljene davčno sodelovati, pri čemer se jih razvrsti glede na stopnjo skladnosti z ustreznimi postopki v zvezi s poznavanjem strank;

- (j) delež transakcij s kriptosredstvi, ki se izvršijo prek ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi ali nepooblaščenega ponudnika storitev ali medsebojne izmenjave, in obseg njihovih transakcij;
- (k) število in vrednost goljufij, prevar, vdorov, primerov, ko so bila kriptosredstva uporabljena pri napadih z izsiljevalskim programjem, kibernetičnih napadov, tatvin in izgub kriptosredstev, prijavljenih v Uniji, vrste goljufivega ravnanja, število pritožb, ki so jih prejeli ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi in izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, število pritožb, ki so jih prejeli pristojni organi, in na kaj so se prejete pritožbe nanašale;
- (l) število pritožb, ki so jih ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, izdajatelji in pristojni organi prejeli v zvezi z netočnimi in zavajajočimi informacijami, navedenimi v belih knjigah o kriptosredstvu ali v tržnih sporočilih, vključno s tistimi, ki se razširjajo prek platform družbenih medijev;
- (m) možni pristopi in možnosti, ki temeljijo na najboljših praksah in poročilih ustreznih mednarodnih organizacij, za zmanjšanje tveganja izogibanja tej uredbi, vključno glede storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki jih akterji iz tretjih držav v Uniji opravljajo brez dovoljenja.

Pristojni organi predložijo ESMA informacije, ki jih potrebuje za pripravo poročila. ESMA lahko za namene poročila zahteva informacije od organov za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj.

Člen 142

Poročilo o najnovejšem razvoju na področju kriptosredstev

1. Komisija do 30. decembra 2024 in po posvetovanju z EBA in ESMA Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o najnovejšem razvoju v zvezi s kriptosredstvi, zlasti na področjih, ki v tej uredbi niso obravnavana, ter, kadar je ustrezno, priloži zakonodajni predlog.
2. Poročilo iz odstavka 1 vsebuje vsaj naslednje:
 - (a) oceno razvoja decentraliziranega financiranja na trgih kriptosredstev in ustrezne regulativne obravnave decentraliziranih sistemov kriptosredstev brez izdajatelja ali ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, vključno z oceno nujnosti in izvedljivosti regulacije decentraliziranega financiranja;
 - (b) oceno nujnosti in izvedljivosti regulacije dajanja in najemanja posojil v kriptosredstvih;
 - (c) oceno obravnave storitev, povezanih s prenosom e-denarnih žetonov, kadar te niso obravnavane v okviru pregleda Direktive (EU) 2015/2366;
 - (d) oceno razvoja trgov edinstvenih in nezamenljivih kriptosredstev ter ustrezne regulativne obravnave takih kriptosredstev, vključno z oceno nujnosti in izvedljivosti regulacije ponudnikov edinstvenih in nezamenljivih kriptosredstev ter ponudnikov storitev, povezanih s takimi kriptosredstvi.

Člen 143

Prehodni ukrepi

1. Členi 4 do 15 se ne uporabljajo za javne ponudbe kriptosredstev, ki so se končale pred 30. decembra 2024.
2. Z odstopanjem od naslova II se za kriptosredstva, ki niso žetoni, vezani na sredstva, in e-denarni žetoni, uvrščeni v trgovanje pred 30. decembra 2024, uporabljajo samo naslednje zahteve:
 - (a) člena 7 in 9 se uporabljata za tržna sporočila, objavljena po 30. decembra 2024;
 - (b) upravljavci platform za trgovanje do 31. decembra 2027 zagotovijo, da je bela knjiga o kriptosredstvu, kadar se to zahteva s to uredbo, pripravljena, uradno predložena, objavljena v skladu s členi 6, 8 in 9 ter posodobljena v skladu s členom 12.
3. Z odstopanjem od člena 149(2) lahko ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki so svoje storitve opravljali v skladu z veljavnim pravom pred 30. decembrom 2024, s tem nadaljujejo do 1. julija 2026 ali dokler jim ni izdano ali zavrnjeno dovoljenje na podlagi člena 63, kar koli nastopi prej.

Države članice se lahko odločijo, da ne bodo uveljavljale prehodne ureditve za ponudnike storitev v zvezi s kriptosredstvi iz prvega pododstavka ali skrajšale njegovega trajanja, kadar menijo, da je njihov nacionalni regulativni okvir, ki se je uporabljal pred 30. decembrom 2024, manj strog od te uredbe.

Države članice do 30. junija 2024 Komisijo in ESMA uradno obvestijo, ali so uporabile možnost iz drugega pododstavka in kako dolgo je trajanje prehodne ureditve.

4. Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, ki niso kreditne institucije in ki so žetone, vezane na sredstva, izdali v skladu z veljavnim pravom pred 30. junijem 2024, s tem nadaljujejo, dokler jim ni izdano ali zavrnjeno dovoljenje na podlagi člena 21, pod pogojem, da so za dovoljenje zaprosili pred 30. julijem 2024.

5. Kreditne institucije, ki so žetone, vezane na sredstva, izdale v skladu z veljavnim pravom pred 30. junijem 2024, s tem nadaljujejo, dokler bela knjiga o kriptosredstvu ni odobrena ali ni bila odobrena na podlagi člena 17, če o tem na podlagi odstavka 1 navedenega člena uradno obvestijo svoj pristojni organ pred 30. julijem 2024.

6. Z odstopanjem od členov 62 in 63 lahko države članice uporabijo poenostavljeni postopek za vloge za izdajo dovoljenja, ki jih subjekti, ki so 30. decembrom 2024 imeli dovoljenje za opravljanje storitev v zvezi s kriptosredstvi na podlagi nacionalnega prava, predložijo med 30. decembrom 2024 in 1. julijem 2026. Pristojni organi zagotovijo, da se pred izdajo dovoljenja na podlagi takih poenostavljenih postopkov upoštevata poglavji 2 in 3 naslova V.

7. EBA svoje nadzorniške odgovornosti izvaja na podlagi člena 117 od datuma uporabe delegiranih aktov iz člena 43(11).

Člen 144

Sprememba Uredbe (EU) št. 1093/2010

V členu 1(2) Uredbe (EU) št. 1093/2010 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Organ deluje v okviru pooblastil, podeljenih s to uredbo, ter na področju uporabe Direktive 2002/87/ES, Direktive 2008/48/ES (*), Direktive 2009/110/ES, Uredbe (EU) št. 575/2013 (**), Direktive 2013/36/EU (***), Direktive 2014/49/EU (****), Direktive 2014/92/EU (*****), Direktive (EU) 2015/2366 (*****), Uredbe (EU) 2023/1114 (*****), Evropskega parlamenta in Sveta in, kolikor se ti akti uporabljajo za kreditne in finančne institucije ter pristojne organe, ki jih nadzorujejo, v okviru ustreznih delov Direktive 2002/65/ES, vključno z vsemi direktivami, uredbami in sklepi, ki temeljijo na navedenih aktih, ter v okviru vsakega drugega pravno zavezujočega akta Unije, ki na Organ prenaša naloge. Organ deluje tudi v skladu z Uredbo Sveta (EU) št. 1024/2013 (*****).“

(*) Direktiva 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o potrošniških kreditnih pogodbah in razveljavitvi Direktive Sveta 87/102/EGS (UL L 133, 22.5.2008, str. 66).

(**) Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 176, 27.6.2013, str. 1).

(***) Direktiva 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL L 176, 27.6.2013, str. 338).

(****) Direktiva 2014/49/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o sistemih jamstva za vloge (UL L 173, 12.6.2014, str. 149).

(*****) Direktiva 2014/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o primerljivosti nadomestil, povezanih s plačilnimi računi, zamenjavi plačilnih računov in dostopu do osnovnih plačilnih računov (UL L 257, 28.8.2014, str. 214).

(*****) Direktiva (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o plačilnih storitvah na notranjem trgu, spremembah direktiv 2002/65/ES, 2009/110/ES ter 2013/36/EU in Uredbe (EU) št. 1093/2010 ter razveljavitvi Direktive 2007/64/ES (UL L 337, 23.12.2015, str. 35).

(*****) Uredba (EU) 2023/1114 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 2023 o trgih kriptosredstev in spremembi uredb (EU) št. 1093/2010 in (EU) št. 1095/2010 ter direktiv 2013/36/EU in (EU) 2019/1937 (UL L 150, 9.6.2023, str. 40).

(*****) Uredba Sveta (EU) št. 1024/2013 z dne 15. oktobra 2013 o prenosu posebnih nalog, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, na Evropsko centralno banko (UL L 287, 29.10.2013, str. 63).“

Člen 145

Sprememba Uredbe (EU) št. 1095/2010

V členu 1(2) Uredbe (EU) št. 1095/2010 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Organ deluje v okviru pooblastil, podeljenih s to uredbo, ter na področju uporabe direktiv 97/9/ES, 98/26/ES, 2001/34/ES, 2002/47/ES, 2004/109/ES in 2009/65/ES ter Direktive 2011/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta (*), Uredbe (ES) št. 1060/2009 in Direktive 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta (**), Uredbe (EU) 2017/1129 Evropskega parlamenta in Sveta (***), Uredbe (EU) 2023/1114 Evropskega parlamenta in Sveta (****) ter, kolikor se ti akti uporabljajo za podjetja, ki izvajajo investicijske storitve, ali za kolektivne naložbene podjeme, ki tržijo svoje enote ali delnice, izdajatelje ali ponudnike kriptosredstev, osebe, ki zaprosijo za uvrstitev v trgovanje ali ponudnike storitev v zvezi s kriptosredstvi in za pristojne organe, ki jih nadzirajo, v skladu z zadevnimi deli direktiv 2002/87/ES in 2002/65/ES, vključno z vsemi direktivami, uredbami in sklepi, ki temeljijo na navedenih aktih, ter vsemi drugimi pravno zavezujočimi akti Unije, ki na Organ prenašajo naloge.

(*) Direktiva 2011/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2011 o upraviteljih alternativnih investicijskih skladov in spremembah direktiv 2003/41/ES in 2009/65/ES ter uredb (ES) št. 1060/2009 in (EU) št. 1095/2010 (UL L 174, 1.7.2011, str. 1).

(**) Direktiva 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov ter spremembi Direktive 2002/92/ES in Direktive 2011/61/EU (UL L 173, 12.6.2014, str. 349).

(***) Uredba (EU) 2017/1129 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2017 o prospektu, ki se objavi ob ponudbi vrednostnih papirjev javnosti ali njihovi uvrstitvi v trgovanje na reguliranem trgu, in razveljavitvi Direktive 2003/71/ES (UL L 168, 30.6.2017, str. 12).

(****) Uredba (EU) 2023/1114 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 2023 o trgih kriptosredstev in spremembi uredb (EU) št. 1093/2010 in (EU) št. 1095/2010 ter direktiv 2013/36/EU in (EU) 2019/1937 (UL L 150, 9.6.2023, str. 40).“

Člen 146

Sprememba Direktive 2013/36/EU

V Prilogi I k Direktivi 2013/36/EU se točka 15 nadomesti z naslednjim:

„15. Izdajanje elektronskega denarja, vključno z žetoni elektronskega denarja, kot je opredeljeno v členu 3(1), točka 7, Uredbe (EU) 2023/1114 Evropskega parlamenta in Sveta (*).

16. Izdaja žetonov, vezanih na sredstva, kot je opredeljena v členu 3(1), točka 6, Uredbe (EU) 2023/1114.

17. Storitve v zvezi s kriptosredstvi, kot je opredeljena v členu 3(1), točka 16, Uredbe (EU) 2023/1114.

(*) Uredba (EU) 2023/1114 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 2023 o trgih kriptosredstev in spremembi uredb (EU) št. 1093/2010 in (EU) št. 1095/2010 ter direktiv 2013/36/EU in (EU) 2019/1937 (UL L 150, 9.6.2023, str. 40).“

Člen 147

Sprememba Direktive (EU) 2019/1937

V delu I.B Priloge k Direktivi (EU) 2019/1937 se doda naslednja točka:

„(xxii) Uredba (EU) 2023/1114 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 2023 o trgih kriptosredstev in spremembi uredb (EU) št. 1093/2010 in (EU) št. 1095/2010 ter direktiv 2013/36/EU in (EU) 2019/1937 (UL L 150, 9.6.2023, str. 40).“

Člen 148

Prenos sprememb direktiv 2013/36/EU in (EU) 2019/1937

1. Države članice sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s členoma 146 in 147, najpozneje do 30. decembra 2024.
2. Države članice Komisiji, EBA in ESMA sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga zajema člen 116.

Člen 149

Začetek veljavnosti in uporaba

1. Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
2. Ta uredba se začne uporabljati od 30. decembra 2024.
3. Z odstopanjem od odstavka 2 se naslova III in IV začneta uporabljati 30. junija 2024.
4. Z odstopanjem od odstavka 2 in 3 tega člena se členi 2(5), 3(2), 6(11) in (12), člen 14(1), drugi pododstavek, členi 17(8), 18(6) in (7), 19(10) in (11), 21(3), 22(6) in (7), 31(5), 32(5), 34(13), 35(6), 36(4), 38(5), 42(4), 43(11), 45(7) in (8), 46(6), 47(5), 51(10) in (15), 60(13) in (14), 61(3), 62(5) in (6), 63(11), 66(6), 68(10), 71(5), 72(5), 76(16), 81(15), 82(2), 84(4), 88(4), 92(2) in (3), 95(10) in (11), 96(3), 97(1), 103(8), 104(8), 105(7), 107(3) in (4), 109(8) in 119(8), 134(10) 137(3) in člen 139 začnejo uporabljati od 29. junija 2023.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 31. maja 2023

Za Evropski parlament
predsednica
R. METSOLA

Za Svet
predsednik
P. KULLGREN

PRILOGA I

POSTAVKE ZA RAZKRITJE V BELI KNJIGI O KRIPTOSREDSTVU ZA KRIPTOSREDSTVA, KI NISO ŽETONI, VEZANI NA SREDSTVA, ALI E-DENARNI ŽETONI

Del A: Informacije o ponudniku ali osebi, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje

1. Ime
2. Pravna oblika
3. Statutarni sedež in uprava, kadar sta različna
4. Datum registracije
5. Identifikator pravnega subjekta ali drug identifikator, ki se zahteva na podlagi veljavnega nacionalnega prava
6. Kontaktna telefonska številka in elektronski naslov ponudnika ali osebe, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje, ter podatek, v kolikšnem času vlagatelj, ki stopi v stik s tem ponudnikom ali osebo prek navedene telefonske številke ali elektronskega naslova, prejme odgovor
7. Kadar je ustrezno, ime nadrejenega podjetja
8. Identiteta, poslovni naslovi in funkcije oseb, ki so člani upravljalnega organa ponudnika ali osebe, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje
9. Poslovna ali poklicna dejavnost ponudnika ali osebe, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje, in njenega nadrejenega podjetja, kadar je ustrezno
10. Finančno stanje ponudnika ali osebe, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje, za zadnja tri leta ali, kadar je bila ustanovljena pred manj kot tremi leti, njeno finančno stanje od datuma njene registracije.

Finančno stanje se oceni na podlagi poštenega pregleda razvoja in uspešnosti poslovanja ponudnika ali osebe, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje, ter njenega položaja za posamezno leto in vmesno obdobje, za kateri se zahtevajo pretekle finančne informacije, vključno z vzroki za pomembne spremembe.

Ta pregled je uravnotežena in celovita analiza razvoja in uspešnosti poslovanja ponudnika ali osebe, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje, ter njenega položaja, pri čemer se upoštevata velikost in kompleksnost poslovanja.

Del B: Informacije o izdajatelju, če se razlikuje od ponudnika ali osebe, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje

1. Ime
2. Pravna oblika
3. Statutarni sedež in uprava, kadar sta različna
4. Datum registracije
5. Identifikator pravnega subjekta ali drug identifikator, ki se zahteva na podlagi veljavnega nacionalnega prava
6. Kadar je ustrezno, ime nadrejenega podjetja
7. Identiteta, poslovni naslovi in funkcije oseb, ki so člani upravljalnega organa izdajatelja
8. Poslovna ali poklicna dejavnost izdajatelja in, kadar je ustrezno, njegove nadrejenega podjetja

Del C: Informacije o upravljavcu platforme za trgovanje v primerih, ko pripravi belo knjigo o kriptosredstvu

1. Ime
2. Pravna oblika
3. Statutarni sedež in uprava, kadar sta različna
4. Datum registracije
5. Identifikator pravnega subjekta ali drug identifikator, ki se zahteva na podlagi veljavnega nacionalnega prava
6. Kadar je ustrezno, ime nadrejenega podjetja
7. Razlog, zakaj je upravljavec pripravil belo knjigo o kriptosredstvu
8. Identiteta, poslovni naslovi in funkcije oseb, ki so člani upravljalnega organa upravljavca
9. Poslovna ali poklicna dejavnost upravljavca in, kadar je ustrezno, njegovega nadrejenega podjetja

Del D: Informacije o projektu v zvezi s kriptosredstvi

1. Ime projekta v zvezi s kriptosredstvi in kriptosredstev, če se razlikuje od imena ponudnika ali osebe, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje, ter kratica ali ticker žetonov
2. Kratek opis projekta v zvezi s kriptosredstvi
3. Podatki o vseh fizičnih ali pravnih osebah (vključno s poslovnimi naslovi ali sedežem podjetja), ki sodelujejo pri izvajanju projekta v zvezi s kriptosredstvi, npr. svetovalcih, razvojni skupini in ponudnikih storitev v zvezi s kriptosredstvi
4. Kadar se projekt v zvezi s kriptosredstvi nanaša na uporabniške žetone – ključne značilnosti blaga ali storitev, ki bodo oblikovane
5. Informacije o projektu v zvezi s kriptosredstvi, zlasti o njegovih preteklih in prihodnjih mejnikih ter, kadar je ustrezno, že dodeljenih mu virih
6. Kadar je ustrezno, načrtovana uporaba vseh zbranih denarnih sredstev ali drugih kriptosredstev

Del E: Informacije o javni ponudbi kriptosredstev ali njihovi uvrstitvi v trgovanje

1. Navedba, ali bela knjiga o kriptosredstvu zadeva javno ponudbo kriptosredstev ali njihovo uvrstitev v trgovanje
2. Razlogi za javno ponudbo ali za vložitev prošnje za uvrstitev v trgovanje
3. Kadar je ustrezno, znesek, ki se namerava s ponudbo zbrati v denarnih sredstvih ali v katerem koli drugem kriptosredstvu, vključno z morebitnim minimalnim ali maksimalnim ciljnim vpisom, določenim za javno ponudbo kriptosredstev, ter ali se prekoračitve ciljnega vpisa sprejmejo in kako se razporedijo
4. Cena ponujenega kriptosredstva ob izdaji (v uradni valuti ali drugih kriptosredstvih), morebitna veljavna provizija za vpis ali metoda, v skladu s katero bo določena cena ponudbe
5. Kadar je ustrezno, skupno število kriptosredstev, ki bodo javno ponujena ali uvrščena v trgovanje
6. Navedba potencialnih imetnikov, katerim je namenjena javna ponudba kriptosredstev ali uvrstitev takih kriptosredstev v trgovanje, vključno z vsemi omejitvami glede vrste imetnikov takih kriptosredstev

7. Posebno obvestilo, da bodo kupci, ki sodelujejo pri javni ponudbi kriptosredstev, lahko dobili povračilo, če ob koncu javne ponudbe ne bo dosežen minimalni ciljni vpis, če bodo uveljavljali pravico do odstopa od pogodbe, predvideno v členu 13, ali če bo ponudba preklicana, ter podroben opis mehanizma vračila, vključno s pričakovanim časovnim okvirom za dokončanje teh povračil
8. Informacije o različnih fazah javne ponudbe kriptosredstev, vključno z informacijami o diskontirani nakupni ceni za zgodnje kupce kriptosredstev (stopnja pred javno prodajo); pri diskontiranih nakupnih cenah za nekatere kupce pojasnilo, zakaj so nakupne cene lahko različne, in opis učinka na druge vlagatelje
9. Za časovno omejene ponudbe obdobje vpisa, v katerem je javna ponudba odprta
10. Ureditve za zaščito denarnih sredstev ali drugih kriptosredstev iz člena 10 med časovno omejeno javno ponudbo ali odstopnim rokom
11. Načini plačila pri nakupu ponujenih kriptosredstev in načini prenosa vrednosti na kupce, kadar so ti upravičeni do povračila
12. Če gre za javne ponudbe, informacije o pravici do odstopa od pogodbe iz člena 13
13. Informacije o načinu in časovnem razporedu prenosa kupljenih kriptosredstev imetnikom
14. Informacije o tehničnih zahtevah, ki jih mora izpolniti kupec, da lahko poseduje kriptosredstva
15. Kadar je ustrezno, ime ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki je odgovoren za plasiranje kriptosredstev, in oblika takega plasiranja (z obveznostjo odkupa ali brez nje)
16. Kadar je ustrezno, ime platforme za trgovanje s kriptosredstvi, na kateri se zaprosi za uvrstitev v trgovanje, in informacije o tem, kako lahko vlagatelji dostopajo do takih platform in kakšni so stroški
17. Stroški, povezani z javno ponudbo kriptosredstev
18. Potencialna nasprotja interesov, ki se nanašajo na javno ponudbo ali uvrstitev v trgovanje, pri osebah, ki sodelujejo pri ponudbi ali uvrstitvi v trgovanje
19. Pravo, ki se uporablja za javno ponudbo kriptosredstev, in pristojno sodišče

Del F: Informacije o kriptosredstvih

1. Vrsta kriptosredstva, ki bo javno ponujeno ali v zvezi s katerim se zaprosi za uvrstitev v trgovanje
2. Opis značilnosti, vključno s podatki potrebnimi za razvrstitev bele knjige o kriptosredstvu v registru iz člena 109, kot je določeno v skladu z odstavkom 8 navedenega člena, in funkcionalnosti kriptosredstev, ki se ponudijo ali uvrstijo v trgovanje, vključno z informacijami o tem, kdaj naj bi se funkcionalnosti uporabljale

Del G: Informacije o pravicah in obveznostih, povezanih s kriptosredstvi

1. Opis morebitnih pravic in obveznosti, ki jih ima kupec, ter postopka in pogojev za uveljavljanje teh pravic
2. Opis pogojev, pod katerimi se pravice in obveznosti lahko spremenijo

3. Kadar je ustrezno, informacije o prihodnjih javnih ponudbah kriptosredstev s strani izdajatelja in številu kriptosredstev, ki jih izdajatelj zadrži zase
4. Kadar se javna ponudba kriptosredstev ali njihova uvrstitev v trgovanje nanaša na uporabniške žetone, informacije o kakovosti in količini blaga ali storitev, do katerih uporabniški žetoni omogočajo dostop
5. Kadar se javne ponudbe kriptosredstev ali njihova uvrstitev v trgovanje nanašajo na uporabniške žetone, informacije o tem, kako se lahko ti žetoni unovčijo za blago ali storitve, s katerimi so povezani
6. Kadar se ne zaprosi za uvrstitev v trgovanje, informacije o tem, kako in kje je mogoče kupiti ali prodati kriptosredstva po javni ponudbi
7. Omejitve glede prenosljivosti kriptosredstev, ki se ponudijo ali uvrstijo v trgovanje
8. Kadar se v zvezi s kriptosredstvi uporabljajo protokoli za povečanje ali zmanjšanje njihove ponudbe kot odziv na spremembe v povpraševanju, opis delovanja takih protokolov
9. Kadar je ustrezno, opis zaščitnih shem, s katerimi se zaščiti vrednost kriptosredstev, in kompenzacijskih shem
10. Pravo, ki se uporablja za kriptosredstva, in pristojno sodišče

Del H: Informacije o osnovni tehnologiji

1. Informacije o uporabljeni tehnologiji, vključno s tehnologijo razpršene evidence, protokoli in uporabljenimi tehničnimi standardi
2. Mehanizem soglasja, kadar je ustrezno
3. Mehanizmi spodbud za zavarovanje poslov in morebitne provizije, ki se uporabljajo
4. Kadar se kriptosredstva izdajo, prenesejo in shranijo z uporabo tehnologije razpršene evidence, ki jo upravlja izdajatelj, ponudnik ali tretja oseba, ki deluje v njunem imenu, podroben opis delovanja take tehnologije razpršene evidence
5. Informacije o rezultatih revizije uporabljene tehnologije, če je bila taka revizija opravljena

Del I: Informacije o tveganjih

1. Opis tveganj, povezanih z javno ponudbo kriptosredstev ali njihovo uvrstitvijo v trgovanje
 2. Opis tveganj, povezanih z izdajateljem, če se razlikuje od ponudnika, ali osebo, ki zaprosi za uvrstitev v trgovanje
 3. Opis tveganj, povezanih s kriptosredstvi
 4. Opis tveganj, povezanih z izvedbo projekta
 5. Opis tveganj, povezanih z uporabljeno tehnologijo, in morebitnih ukrepov za njihovo zmanjševanje
-

PRILOGA II

POSTAVKE ZA RAZKRITJE V BELI KNJIGI O KRIPTOSREDSTVU ZA ŽETON, VEZAN NA SREDSTVA

Del A: Informacije o izdajatelju žetona, vezanega na sredstva

1. Ime
2. Pravna oblika
3. Statutarni sedež in uprava, kadar sta različna
4. Datum registracije
5. Identifikator pravnega subjekta ali drug identifikator, ki se zahteva na podlagi veljavnega nacionalnega prava
6. Kadar je ustrezno, identiteta nadrejenega podjetja
7. Identiteta, poslovni naslovi in funkcije oseb, ki so člani upravljalnega organa izdajatelja
8. Poslovna ali poklicna dejavnost izdajatelja in, kadar je ustrezno, njegovega nadrejenega podjetja
9. Finančno stanje izdajatelja za zadnja tri leta ali kadar je bil ustanovljen pred manj kot tremi leti, njegovo finančno stanje od datuma njegove registracije

Finančno stanje se oceni na podlagi poštenega pregleda razvoja in uspešnosti izdajateljevega poslovanja ter njegovega položaja za posamezno leto in vmesno obdobje, za kateri se zahtevajo pretekle finančne informacije, vključno z vzroki za pomembne spremembe.

Pregled je uravnotežena in celovita analiza razvoja in uspešnosti izdajateljevega poslovanja ter njegovega položaja, pri čemer se upoštevata velikost in kompleksnost poslovanja.

10. Podroben opis ureditve upravljanja izdajatelja
11. Razen za izdajatelje žetonov, vezanih na sredstva, ki so izvzeti iz dovoljenja v skladu s členom 17, podatki o dovoljenju za izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, in ime pristojnega organa, ki je izdal tako dovoljenje.

Za kreditne institucije ime pristojnega organa matične države članice.

12. Kadar izdajatelj žetona, vezanega na sredstva, izda še druga kriptosredstva ali vodi tudi dejavnosti, povezane z drugimi kriptosredstvi, bi bilo treba to jasno navesti. Izdajatelj bi moral navesti tudi, ali obstaja povezava med izdajateljem in subjektom, ki upravlja tehnologijo razpršene evidence, ki se uporablja za izdajo kriptosredstev, vključno s tem, ali protokole vodi ali nadzoruje oseba, ki je tesno povezana z udeleženci projekta.

Del B: Informacije o žetonu, vezanim na sredstva

1. Ime in kratica ali ticker žetona vezanega na sredstva
2. Opis značilnosti žetona, vezanega na sredstva, vključno s podatki, potrebnimi za razvrstitev bele knjige o kriptosredstvu v registru iz člena 109, kot je določeno v skladu z odstavkom 8 navedenega člena
3. Podatki o vseh fizičnih ali pravnih osebah (vključno s poslovnimi naslovi ali sedežem podjetja), ki sodelujejo pri operacionalizaciji žetona, vezanega na sredstva, npr. svetovalcih, razvojni skupini in ponudnikih storitev v zvezi s kriptosredstvi

4. Opis vloge, dolžnosti in odgovornosti tretjih subjektov iz člena 34(5), prvi pododstavek, točka (h)
5. Informacije o načrtih za žetone, vezane na sredstva, vključno z opisom preteklih in prihodnjih mejnikov ter, kadar je ustrezno, z viri, ki so že bili dodeljeni

Del C: Informacije o javni ponudbi žetona, vezanega na sredstva, ali njegovi uvrstitvi v trgovanje

1. Navedba, ali bela knjiga o kriptosredstvu zadeva javno ponudbo žetona, vezanega na sredstva, ali njegovo uvrstitev v trgovanje
2. Kadar je ustrezno, znesek, ki se namerava z javno ponudbo žetona, vezanega na sredstva, zbrati v denarnih sredstvih ali v katerem koli drugem kriptosredstvu, vključno z morebitnim minimalnim ali maksimalnim ciljnim vpisom, določenim za javno ponudbo žetona, vezanega na sredstva, ter ali se prekoračitve ciljnega vpisa sprejmejo in kako se razporedijo
3. Kadar je ustrezno, skupno število enot žetona, vezanega na sredstva, ki bodo ponujen ali uvrščen v trgovanje
4. Navedba potencialnih imetnikov, katerim je namenjena javna ponudba žetona, vezanega na sredstva, ali uvrstitev takega žetona, vezanega na sredstva, v trgovanje, vključno z vsemi omejitvami glede vrste imetnikov takega žetona, vezanega na sredstva
5. Posebno obvestilo, da bodo kupci, ki sodelujejo pri javni ponudbi žetona, vezanega na sredstva, lahko dobili povračilo, če ob koncu te javne ponudbe ne bo dosežen minimalni ciljni vpis, vključno s pričakovanim časovnim okvirom za dokončanje takih povračil; izrecno bi bilo treba navesti posledice prekoračitve maksimalnega ciljnega vpisa.
6. Informacije o različnih fazah javne ponudbe žetona, vezanega na sredstva, vključno z informacijami o diskontirani nakupni ceni za zgodnje kupce žetona, vezanega na sredstva (pred javno prodajo), pri diskontiranih nakupnih cenah za nekatere kupce pa tudi pojasnilo, zakaj so lahko nakupne cene različne, in opis učinka na druge vlagatelje
7. Za časovno omejene ponudbe obdobje vpisa, v katerem je javna ponudba odprta
8. Načini plačila pri nakupu in unovčenju ponujenega žetona, vezanega na sredstva
9. Informacije o načinu in časovnem razporedu prenosa kupljenega žetona, vezanega na sredstva, imetnikom
10. Informacije o tehničnih zahtevah, ki jih mora izpolniti kupec, da lahko poseduje žeton, vezan na sredstva
11. Kadar je ustrezno, ime ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki je odgovoren za posredovanje pri izdaji žetona, vezanega na sredstva, in oblika takega posredovanja pri izdaji (z jamstvom ali brez njega)
12. Kadar je ustrezno, ime platforme za trgovanje s kriptosredstvi, na kateri se zaprosi za uvrstitev v trgovanje, in informacije o tem, kako lahko vlagatelji dostopajo do takih platform in kakšni so tozadevni stroški
13. Stroški, povezani z javno ponudbo žetona, vezanega na sredstva
14. Potencialna nasprotja interesov, ki se nanašajo na javno ponudbo ali uvrstitev v trgovanje, pri osebah, ki sodelujejo pri tej ponudbi ali uvrstitvi v trgovanje
15. Pravo, ki se uporablja za javno ponudbo žetona, vezanega na sredstva, in pristojno sodišče

Del D: Informacije o pravicah in obveznostih, povezanih z žetonom, vezanim na sredstva

1. Opis značilnosti in funkcionalnosti žetona, vezanega na sredstva, ki se ponudi ali uvrsti v trgovanje, vključno z informacijami o tem, kdaj naj bi se funkcionalnosti uporabljale
2. Opis morebitnih pravic in obveznosti, ki jih ima kupec, ter postopka in pogojev za uveljavljanje teh pravic
3. Opis pogojev, pod katerimi se pravice in obveznosti lahko spremenijo
4. Kadar je ustrezno, informacije o prihodnjih javnih ponudbah žetona, vezanega na sredstva, s strani izdajatelja in številu enot žetona, vezanega na sredstva, ki jih izdajatelj zadrži zase
5. Kadar se ne zaprosi za uvrstitev v trgovanje, informacije o tem, kako in kje je mogoče kupiti ali prodati žeton, vezan na sredstva, po javni ponudbi
6. Morebitne omejitve glede prenosljivosti žetona, vezanega na sredstva, ki se ponudi ali uvrsti v trgovanje
7. Kadar se v zvezi z žetonom, vezanim na sredstva, uporabljajo protokoli za povečanje ali zmanjšanje njegove ponudbe kot odziv na spremembe v povpraševanju, opis delovanja takih protokolov
8. Kadar je ustrezno, opis zaščitnih shem, s katerimi se zaščiti vrednost žetona, vezanega na sredstva, in kompenzacijskih shem
9. Informacije o naravi in izvršljivosti pravic, vključno s trajnimi pravicami do unovčenja in vsemi terjatvami, ki jih lahko imajo imetniki in vse pravne ali fizične osebe iz člena 39(2) do izdajatelja, vključno z informacijami o tem, kako se bodo take pravice obravnavale v morebitnih postopkih v primeru insolventnosti, informacijami o tem, ali so različnim imetnikom dodeljene različne pravice, in nediskriminatornimi razlogi za tako različno obravnavo
10. Podroben opis terjatve, ki jo žeton, vezan na sredstva, pomeni za imetnike, vključno z:
 - (a) opisom vsakega sredstva, na katerega je vezan, in navedbo deležev vsakega od teh sredstev;
 - (b) razmerjem med vrednostjo sredstev, na katera je vezan žeton, in zneskom terjatve ter rezervo sredstev ter
 - (c) opisom, kako se opravi pošteno in pregledno vrednotenje sestavin terjatve, pri čemer se po potrebi opredelijo neodvisne stranke
11. Kadar je ustrezno, informacije o ureditvah, ki jih je izdajatelj vzpostavil za zagotovitev likvidnosti žetona, vezanega na sredstva, vključno z imeni subjektov, odgovornih za zagotavljanje take likvidnosti
12. Kontaktni podatki za predložitev pritožb ter opis postopkov obravnave pritožb in katerega koli mehanizma za reševanje sporov ali postopka pravnega varstva, ki ga vzpostavi izdajatelj žetona, vezanega na sredstva
13. Opis pravic imetnikov, če izdajatelj ne more izpolniti svojih obveznosti, tudi v primeru insolventnosti
14. Opis pravic v okviru izvajanja načrta sanacije
15. Opis pravic v okviru izvajanja načrta unovčenja
16. Podrobne informacije o tem, kako se žeton, vezan na sredstva, unovči, vključno s tem, ali bo imetnik lahko izbral obliko unovčenja, obliko prenosa ali uradno valuto unovčenja
17. Pravo, ki se uporablja za žeton, vezan na sredstva, ter pristojno sodišče

Del E: Informacije o osnovni tehnologiji

1. Informacije o uporabljeni tehnologiji, vključno s tehnologijo razpršene evidence, protokoli in uporabljenimi tehničnimi standardi, ki omogoča posedovanje, shranjevanje in prenos žetonov, vezanih na sredstva
2. Mehanizem soglasja, kadar je ustrezno
3. Mehanizmi spodbud za zavarovanje poslov in morebitne provizije, ki se uporabljajo
4. Kadar se žetoni, vezani na sredstva, izdajo, prenesejo in shranijo z uporabo tehnologije razpršene evidence, ki jo upravlja izdajatelj ali tretja oseba, ki deluje v imenu izdajatelja, podroben opis delovanja take tehnologije razpršene evidence
5. Informacije o rezultatih revizije uporabljene tehnologije, če je bila taka revizija opravljena

Del F: Informacije o tveganjih

1. Tveganja, povezana z rezervo sredstev, kadar izdajatelj ne more izpolniti svojih obveznosti
2. Opis tveganj, povezanih z izdajateljem žetona, vezanega na sredstva
3. Opis tveganj, povezanih z javno ponudbo žetona, vezanega na sredstva, ali njegovo uvrstitvijo v trgovanje
4. Opis tveganj, povezanih z žetonom, vezanim na sredstva, zlasti kar zadeva sredstva, na katera so vezani
5. Opis tveganj, povezanih z operacionalizacijo projekta o žetonu, vezanim na sredstva
6. Opis tveganj, povezanih z uporabljeno tehnologijo, in morebitnih ukrepov za njihovo zmanjševanje

Del G: Informacije o rezervi sredstev

1. Podroben opis mehanizma, katerega namen je vrednost rezerve sredstev prilagoditi terjatvi, izhajajoči iz žetona, vezanega na sredstva, vključno s pravnimi in tehničnimi vidiki
 2. Podroben opis rezerve sredstev in njihove sestave
 3. Opis mehanizmov za izdajanje in unovčenje žetonov, vezanih na sredstva
 4. Informacije o tem, ali je del rezervnih sredstev naložen, in, kadar je ustrezno, opis naložbene politike za ta rezervna sredstva
 5. Opis ureditve skrbništva rezervnih sredstev, vključno z njihovim ločevanjem, in imena ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki zagotavljajo skrbništvo in upravljanje kriptosredstev v imenu strank, kreditnih institucij ali investicijskih podjetij imenovanih za skrbnike rezervnih sredstev.
-

PRILOGA III

POSTAVKE ZA RAZKRITJE V BELI KNJIGI O KRIPTOSREDSTVU ZA E-DENARNI ŽETON

Del A: Informacije o izdajatelju e-denarnega žetona

1. Ime
2. Pravna oblika
3. Statutarni sedež in uprava, kadar sta različna
4. Datum registracije
5. Identifikator pravnega subjekta ali drug identifikator, ki se zahteva na podlagi veljavnega nacionalnega prava
6. Kontaktna telefonska številka in elektronski naslov izdajatelja ter podatek, v kolikšnem času vlagatelj, ki stopi v stik z izdajateljem prek te telefonske številke ali elektronskega naslova, prejme odgovor
7. Kadar je ustrezno, identiteta nadrejenega podjetja
8. Identiteta, poslovni naslov in funkcije oseb, ki so člani upravljalnega organa izdajatelja
9. Poslovna ali poklicna dejavnost izdajatelja in, kadar je ustrezno, njegovega nadrejenega podjetja
10. Morebitna nasprotja interesov
11. Kadar izdajatelj e-denarnega žetona izda še druga kriptosredstva ali ima tudi druge dejavnosti, povezane s kriptosredstvi, bi bilo treba to jasno navesti; izdajatelj bi moral navesti tudi, ali obstaja povezava med izdajateljem in subjektom, ki upravlja tehnologijo razpršene evidence, ki se uporablja za izdajo kriptosredstev, vključno s tem, ali protokole vodi ali nadzoruje oseba, ki je tesno povezana z udeleženci projekta
12. Finančno stanje izdajatelja za zadnja tri leta; če je bil ustanovljen pred manj kot tremi leti, njegovo finančno stanje od datuma njegove registracije.

Finančno stanje se oceni na podlagi poštenega pregleda razvoja in uspešnosti izdajateljevega poslovanja ter njegovega položaja za posamezno leto in vmesno obdobje, za kateri se zahtevajo pretekle finančne informacije, vključno z vzroki za pomembne spremembe.

Pregled je uravnotežena in celovita analiza razvoja in uspešnosti izdajateljevega poslovanja ter njegovega položaja, pri čemer se upoštevata velikost in kompleksnost poslovanja.

13. Razen za izdajatelje e-denarnih žetonov, ki so izvzeti iz dovoljenja v skladu s členom 48(4) in (5), podatki o dovoljenju za izdajatelja e-denarnega žetona in ime pristojnega organa, ki je izdal dovoljenje

Del B: Informacije o e-denarnem žetonu

1. Ime in okrajšava
2. Opis značilnosti e-denarnega žetona, vključno s podatki, potrebnimi za razvrstitev bele knjige o kriptosredstvu v registru iz člena 109, kot je določeno v skladu z odstavkom 8 navedenega člena
3. Podatki o vseh fizičnih ali pravnih osebah (vključno s poslovnimi naslovi in/ali sedežem podjetja), ki sodelujejo pri oblikovanju in razvoju, npr. svetovalcih, razvojni skupini in ponudnikih storitev v zvezi s kriptosredstvi

Del C: Informacije o javni ponudbi e-denarnega žetona ali njegovi uvrstitvi v trgovanje

1. Navedba, ali bela knjiga o kriptosredstvu zadeva javno ponudbo e-denarnega žetona ali njegovo uvrstitev v trgovanje
2. Kadar je ustrezno, skupno število enot e-denarnega žetona, ki bodo javno ponujen ali uvrščeni v trgovanje
3. Kadar je ustrezno, ime platform za trgovanje s kriptosredstvi, na katerih se zaprosi za uvrstitev e-denarnega žetona v trgovanje
4. Pravo, ki se uporablja za javno ponudbo e-denarnega žetona, in pristojno sodišče

Del D: Informacije o pravicah in obveznostih, povezanih z e-denarnimi žetoni

1. Podroben morebitnih opis pravic in obveznosti, ki jih ima imetnik e-denarnega žetona, vključno s pravico do unovčenja po nominalni vrednosti, ter postopka in pogojev za uveljavljanje teh pravic
2. Opis pogojev, pod katerimi se pravice in obveznosti lahko spremenijo
3. Opis pravic imetnikov, če izdajatelj ne more izpolniti svojih obveznosti, tudi v primeru insolventnosti
4. Opis pravic v okviru izvajanja načrta sanacije
5. Opis pravic v okviru izvajanja načrta unovčenja
6. Kontaktni podatki za predložitev pritožbe ter opis postopkov obravnave pritožb in morebitnega mehanizma za reševanje sporov ali postopka pravnega varstva, ki ga vzpostavi izdajatelj e-denarnega žetona
7. Kadar je ustrezno, opis zaščitnih shem, s katerimi se zaščiti vrednost kriptosredstva, in kompenzacijskih shem
8. Pravo, ki se uporablja za e-denarni žeton, ter pristojno sodišče

Del E: Informacije o osnovni tehnologiji

1. Informacije o uporabljeni tehnologiji, vključno s tehnologijo razpršene evidence, ter o protokolih in uporabljenih tehničnih standardih, ki omogočajo posedovanje, shranjevanje in prenos e-denarnih žetonov
2. Informacije o tehničnih zahtevah, ki jih mora izpolniti kupec, da pridobi nadzor nad e-denarnim žetonom
3. Mehanizem soglasja, kadar je ustrezno
4. Mehanizmi spodbud za zavarovanje poslov in morebitne provizije, ki se uporabljajo
5. Kadar se e-denarni žeton izda, prenese in shrani z uporabo tehnologije razpršene evidence, ki jo upravlja izdajatelj ali tretja oseba, ki deluje v njegovem imenu, podroben opis delovanja take razpršene evidence
6. Informacije o rezultatih revizije uporabljene tehnologije, če je bila taka revizija opravljena

Del F: Informacije o tveganjih

1. Opis tveganj, povezanih z izdajateljem e-denarnega žetona
 2. Opis tveganj, povezanih z e-denarnim žetonom
 3. Opis tveganj, povezanih z uporabljeno tehnologijo, in morebitnih ukrepov za njihovo zmanjševanje
-

PRILOGA IV

MINIMALNE KAPITALSKE ZAHTEVE ZA PONUDNIKE STORITEV V ZVEZI S KRIPTOSREDSTVI

Ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi	Vrsta storitev v zvezi s kriptosredstvi	Minimalne kapitalske zahteve iz člena 67(1), točka (a)
Razred 1	Ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki ima dovoljenje za opravljanje naslednjih storitev v zvezi s kriptosredstvi: <ul style="list-style-type: none">— izvrševanje naročil v imenu strank;— plasiranje kriptosredstev;— opravljanje storitev prenosa kriptosredstev v imenu strank;— prejemanje in posredovanje naročil za kriptosredstva v imenu strank;— svetovanje o kriptosredstvih in/ali— upravljanje portfeljev o kriptosredstvih.	50 000 EUR
Razred 2	Ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki ima dovoljenje za opravljanje vseh storitev v zvezi s kriptosredstvi iz razreda 1 in za: <ul style="list-style-type: none">— zagotavljanje skrbništva in upravljanja kriptosredstev v imenu strank;— menjavo kriptosredstev za denarna sredstva in/ali— menjavo kriptosredstev za druga kriptosredstva.	125 000 EUR
Razred 3	Ponudnik storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki ima dovoljenje za opravljanje vseh storitev v zvezi s kriptosredstvi iz razreda 2 in za: <ul style="list-style-type: none">— upravljanje platforme za trgovanje s kriptosredstvi.	150 000 EUR

PRILOGA V

SEZNAM KRŠITEV IZ NASLOVOV III IN VI ZA IZDAJATELJE POMEMBNIH ŽETONOV, VEZANIH NA SREDSTVA

1. Izdajatelj krši člen 22(1), če za izdajo vsakega pomembnega žetona, vezanega na sredstva, katerega vrednost izdaje presega 100 000 000 EUR vsako četrtletje ne poroča EBA o informacijah iz prvega pododstavka, točke (a) do (d), navedenega odstavka.
2. Izdajatelj krši člen 23(1), če ne preneha izdajati pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ko doseže pragove iz navedenega odstavka, ali če v 40 delovnih dneh po tem, ko je dosegel navedene pragove, ne predloži načrta EBA za zagotovitev, da ocenjeno četrtletno povprečno dnevno število in povprečna skupna vrednost poslov ostaneta pod temi pragovi.
3. Izdajatelj krši člen 23(4), če ne upošteva sprememb načrta iz odstavka 1, točka (b), navedenega člena, kot zahteva EBA.
4. Izdajatelj krši člen 25, če EBA ne obvesti uradno o kakršni koli načrtovani spremembi svojega poslovnega modela, ki bi lahko pomembno vplivala na odločitev dejanskih imetnikov ali potencialnih imetnikov pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, o nakupu, ali če take spremembe ne opiše v beli knjigi o kriptosredstvu.
5. Izdajatelj krši člen 25, če ne ravna v skladu z ukrepom, ki ga EBA zahteva v skladu s členom 25(4).
6. Izdajatelj krši člen 27(1), če ne ravna pošteno, pravično in profesionalno.
7. Izdajatelj krši člen 27(1), če z imetniki in potencialnimi imetniki pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ne komunicira pošteno, jasno in nezavajajoče.
8. Izdajatelj krši člen 27(2), če ne deluje v najboljšem interesu imetnikov pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali če prednostno obravnava določene imetnike, ne da bi to razkril v beli knjigi o kriptosredstvu ali morebitnih tržnih sporočilih.
9. Izdajatelj krši člen 28, če na svojem spletišču ne objavi svoje odobrene bele knjige o kriptosredstvu iz člena 21(1) in, kadar je ustrezno, spremenjene bele knjige o kriptosredstvu iz člena 25.
10. Izdajatelj krši člen 28, če bela knjiga o kriptosredstvu ni javno dostopna najpozneje na datum začetka javne ponudbe pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali uvrstitve tega žetona v trgovanje.
11. Izdajatelj krši člen 28, če ne zagotovi, da je bela knjiga o kriptosredstvu in, kadar je ustrezno, morebitna spremenjena bela knjiga o kriptosredstvu na voljo na njegovem spletišču, vse dokler javnost poseduje pomembni žeton, vezan na sredstva.
12. Izdajatelj krši člen 29(1) in (2) z objavo tržnih sporočil v zvezi z javno ponudbo pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali uvrstitvijo pomembnega žetona, vezanega na sredstva, v trgovanje, ki niso skladna z zahtevami iz odstavka 1, točke (a) do (d), ter odstavka 2 navedenega člena.
13. Izdajatelj krši člen 29(3), če na svojem spletišču ne objavi tržnih sporočil in morebitnih sprememb teh sporočil.
14. Izdajatelj krši člen 29(5), če na zahtevo EBA ne pošlje tržnih sporočil.

15. Izdajatelj krši člen 29(6), če razširja tržna sporočila, preden se objavi bela knjiga o kriptosredstvu.
16. Izdajatelj krši člen 30(1), če na javnem in zlahka dostopnem mestu na svojem spletišču jasno, natančno in transparentno ne razkrije zneska pomembnega žetona, vezanega na sredstva, v obtoku ter vrednosti in sestave rezerve sredstev iz člena 36, ali če zahtevanih informacij ne posodablja najmanj enkrat mesečno.
17. Izdajatelj krši člen 30(2), če na javnem in zlahka dostopnem mestu na svojem spletišču čim prej ne objavi kratek, jasen, natančen in pregleden povzetek revizijskega poročila ter celotno in neredigirano poročilo o reviziji rezerve sredstev iz člena 36.
18. Izdajatelj krši člen 30(3), če na javnem in zlahka dostopnem mestu na svojem spletišču čim prej jasno, natančno in pregledno ne razkrije vseh dogodkov, ki znatno vplivajo ali bi lahko znatno vplivali na vrednost pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali na rezervo sredstev iz člena 36.
19. Izdajatelj krši člen 31(1), če ne vzpostavi in ne vzdržuje učinkovitih in preglednih postopkov za hitro, pošteno in dosledno obravnavo pritožb, prejetih od imetnikov pomembnega žetona, vezanega na sredstva, in drugih zainteresiranih strani, vključno z združenji potrošnikov, ki zastopajo imetnike pomembnega žetona, vezanega na sredstva, in če ne objavi opisov teh postopkov, ali kadar pomembni žeton, vezan na sredstva, v celoti ali delno distribuirajo tretji subjekt in izdajatelj ne vzpostavi postopkov tudi za lažjo obravnavo pritožb med imetniki in tretjimi subjekti, kot je navedeno v členu 34(5), prvi pododstavek, točka (h).
20. Izdajatelj krši člen 31(2), če imetnikom pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ne omogoči, da pritožbo vložijo brezplačno.
21. Izdajatelj krši člen 31(3), če ne pripravi in imetnikom pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ne da na voljo predloge za vložitev pritožb in ne vodi evidence o vseh prejetih pritožbah in ukrepih, sprejetih v odziv nanje.
22. Izdajatelj krši člen 31(4), če vseh pritožb ne razišče pravočasno in pošteno in če imetnikom njegovega pomembnega žetona, vezanega na sredstva, v razumnem roku ne sporoči rezultatov teh preiskav.
23. Izdajatelj krši člen 32(1), če ne izvaja in vzdržuje učinkovitih politik in postopkov za prepoznavanje, preprečevanje, obvladovanje in razkrivanje nasprotij interesov med sabo in svojimi delničarji ali člani, med sabo in vsakim delničarjem ali članom, neposrednim ali posrednim, ki ima kvalificiran delež v izdajatelju, med sabo in člani upravljalnega organa, med sabo in svojimi zaposlenimi, med sabo in imetniki pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ali med sabo in katero koli tretjo osebo, ki opravlja eno od funkcij iz člena 34(5), prvi pododstavek, točka (h).
24. Izdajatelj krši člen 32(2), če ne sprejme vseh ustreznih ukrepov za prepoznavanje, preprečevanje, obvladovanje in razkrivanje nasprotij interesov, ki izhajajo iz upravljanja in naložb rezerve sredstev iz člena 36.
25. Izdajatelj krši člen 32(3) in (4), če imetnikom pomembnega žetona, vezanega na sredstva, na vidnem mestu na svojem spletišču ne razkrije splošne narave in virov nasprotij interesov ter ukrepov, sprejetih za zmanjšanje teh tveganj, ali če pri razkritju ni dovolj natančen, da bi potencialnim imetnikom pomembnega žetona, vezanega na sredstva, omogočil, da sprejmejo informirano odločitev o nakupu takega žetona.

26. Izdajatelj krši člen 33, če EBA ne obvesti takoj o vseh spremembah v svojem upravljalnem organu ali če EBA ne zagotovi vseh informacij, potrebnih za oceno skladnosti s členom 34(2).
27. Izdajatelj krši člen 34(1), če nima zanesljive ureditve upravljanja, vključno z jasno organizacijsko strukturo z natančno opredeljenimi, preglednimi in doslednimi odgovornostmi, učinkovitimi postopki za ugotavljanje, upravljanje in spremljanje tveganj ter poročanje o tveganjih, ki jim je ali bi jim lahko bila izpostavljena, ter primernih mehanizmov za notranji nadzor, vključno z zanesljivimi upravnimi in računovodskimi postopki.
28. Izdajatelj krši člen 34(2), če ima njegov upravljalni organ člane, ki nimajo, posamično in skupaj, zadostnega ugleda ali nimajo ustreznega znanja, veščin in izkušenj za opravljanje svojih nalog ali ne dokažejo, da imajo dovolj časa za učinkovito opravljanje svojih nalog.
29. Izdajatelj krši člen 34(3), če ne poskrbi, da njegov upravljalni organ oceni in redno pregleduje učinkovitost ureditev politike in postopkov, vzpostavljenih za izpolnjevanje poglavij 2, 3, 5 in 6 naslova III, ali v zvezi s tem ne sprejme ustreznih ukrepov za odpravo morebitnih pomanjkljivosti.
30. Izdajatelj krši člen 34(4), če imajo v njem kvalificiran delež delničarji ali člani, neposredni ali posredni, ki nimajo zadostnega ugleda.
31. Izdajatelj krši člen 34(5), če ne sprejme politik in postopkov, ki so dovolj učinkoviti za zagotavljanje skladnosti s to uredbo, zlasti če ne vzpostavi, vzdržuje in izvaja nobene od politik in postopkov iz prvega pododstavka, točke (a) do (k), navedenega odstavka.
32. Izdajatelj krši člen 34(5), če s tretjimi subjekti iz prvega pododstavka, točka (h), navedenega odstavka ne sklene pogodbenih dogovorov, ki določajo vloge, odgovornosti, pravice in obveznosti tako izdajatelja kot zadevnega tretjega subjekta, ali če nedvoumno ne določi, katero pravo se uporablja.
33. Izdajatelj krši člen 34(6), razen če je začel izvajati načrt iz člena 47, če ne uporabi ustreznih in sorazmernih sistemov, virov ali postopkov, da bi zagotovil neprekinjeno in redno izvajanje svojih storitev in dejavnosti, in če vseh svojih sistemov in vseh svojih protokolov za varen dostop ne vzdržuje v skladu z ustreznimi standardi Unije.
34. Izdajatelj krši člen 34(7), če EBA ne predloži načrta za prenehanje opravljanja storitev in dejavnosti v odobritev takega prenehanja.
35. Izdajatelj krši člen 34(8), če ne opredeli virov operativnega tveganja in če z razvojem ustreznih sistemov, kontrol in postopkov tega tveganja ne zmanjša na najnižjo možno raven.
36. Izdajatelj krši člen 34(9), če ne vzpostavi politike in načrtov neprekinjenega poslovanja, ki v primeru prekinitve njegovih sistemov IKT in postopkov zagotavljajo ohranjanje bistvenih podatkov in funkcij ter vzdrževanje njegovih dejavnosti, ali, kadar to ni mogoče, pravočasno obnovitev takih podatkov in funkcij ter pravočasen ponovni zagon svojih dejavnosti.
37. Izdajatelj krši člen 34(10), če nima vzpostavljenih mehanizmov notranje kontrole in učinkovitih postopkov za obvladovanje tveganj, vključno z učinkovito ureditvijo kontrole in zaščitnih ukrepov za upravljanje sistemov IKT, kot zahteva Uredba (EU) 2022/2554.
38. Izdajatelj krši člen 34(11), če nima vzpostavljenih sistemov in postopkov, ki so ustrezni za zaščito razpoložljivosti, avtentičnosti, celovitosti in zaupnosti informacij, kot zahteva Uredba (EU) 2022/2554 in v skladu z Uredbo (EU) 2016/679.

39. Izdajatelj krši člen 34(12), če ne zagotovi, da ga redno revidirajo neodvisni revizorji.
40. Izdajatelj krši člen 35(1), če njegov kapital ni vedno najmanj enak najvišjim zneskom iz točke (a) ali (c) navedenega odstavka ali člena 45(5).
41. Izdajatelj krši člen 35(2) te uredbe, kadar njegovega kapitala ne predstavljajo postavke in instrumenti navadnega lastniškega temeljnega kapitala iz členov 26 do 30 Uredbe (EU) št. 575/2013 po polnih odbitkih na podlagi člena 36 navedene uredbe brez uporabe pragovnih izvezetij iz člena 46(4) in člena 48 navedene uredbe.
42. Izdajatelj krši člen 35(3), če ne izpolni zahteve EBA glede povišanja zneska kapitala na podlagi ocene v skladu s točkami (a) do (g) navedenega odstavka.
43. Izdajatelj krši člen 35(5), če ne izvaja redno stresnih testov, pri katerih upošteva scenarije hudih, vendar verjetnih finančnih težav, kot so obrestni pretresi, in scenarije nefinančnih težav, kot so operativna tveganja.
44. Izdajatelj krši člen 35(5), če ne izpolni zahteve EBA glede povišanja zneska kapitala na podlagi izidov stresnih testov.
45. Izdajatelj krši člen 36(1), če ne oblikuje in vedno ne vzdržuje rezerve sredstev.
46. Izdajatelj krši člen 36(1), če ne zagotovi, da je rezerva sredstev sestavljena in upravljana tako, da so krita tveganja, povezana s sredstvi, na katera se sklicuje pomembni žeton, vezan na sredstva.
47. Izdajatelj krši člen 36(1), če ne zagotovi, da je rezerva sredstev sestavljena in upravljana tako, da se obravnavajo likvidnostna tveganja, povezana s trajnimi pravicami imetnikov do unovčenja.
48. Izdajatelj krši člen 36(3), če ne zagotovi, da je rezerva sredstev operativno ločena od premoženja izdajatelja in rezerve sredstev drugih žetonov, vezanih na sredstva.
49. Izdajatelj krši člen 36(6), če njegov upravljalni organ ne zagotavlja učinkovitega in skrbnega upravljanja rezerve sredstev.
50. Izdajatelj krši člen 36(6), če ne zagotovi, da se izdaja in unovčenje pomembnega žetona, vezanega na sredstva, vedno ujemata z ustreznim povečanjem ali zmanjšanjem rezerve sredstev.
51. Izdajatelj krši člen 36(7), če skupne vrednosti rezerve sredstev ne določi z uporabo tržnih cen in če ne poskrbi, da je njegova skupna vrednost rezerve sredstev vedno najmanj enaka skupni vrednosti terjatev imetnikov pomembnega žetona, vezanega na sredstva, v obtoku do izdajatelja.
52. Izdajatelj krši člen 36(8), če nima jasne in podrobne politike glede mehanizma za stabilizacijo pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ki izpolnjuje pogoje iz točk (a) do (g) navedenega odstavka.
53. Izdajatelj krši člen 36(9), če vsakih šest mesecev od datuma izdaje dovoljenja ali datuma odobritve bele knjige o kriptosredstvu na podlagi člena 17 ne naroči neodvisne revizije rezerve sredstev.
54. Izdajatelj krši člen 36(10), če EBA ne obvesti uradno o rezultatih revizije v skladu z navedenim odstavkom ali če rezultatov revizije ne objavi v dveh tednih od datuma uradnega obvestila EBA.

55. Izdajatelj krši člen 37(1), če ne vzpostavi, vzdržuje ali izvaja politik, postopkov in pogodbenih dogovorov v zvezi s skrbništvom, ki zagotavljajo, da so pogoji iz prvega pododstavka, točke (a) do (e), navedenega odstavka vedno izpolnjeni.
56. Izdajatelj krši člen 37(2), če pri izdaji dveh ali več pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, nima vzpostavljene politike skrbništva za vsako skupino rezerv sredstev.
57. Izdajatelj krši člen 37(3), če ne zagotovi, da se rezervna sredstva najpozneje v petih delovnih dneh po datumu izdaje pomembnega žetona, vezanega na sredstva, hranijo v skrbništvu pri ponudniku storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki zagotavlja skrbništvo in upravljanje kriptosredstev v imenu strank, pri kreditni instituciji ali pri investicijskem podjetju.
58. Izdajatelj krši člen 37(4), če pri izbiri, imenovanju in pregledu ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi, kreditnih institucij in investicijskih podjetij, imenovanih za skrbnike rezervnih sredstev, ne ravna strokovno, skrbno in vestno ali če ne zagotovi, da je skrbnik druga pravna oseba kot izdajatelj.
59. Izdajatelj krši člen 37(4), če ne zagotovi, da imajo ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, kreditne institucije in investicijska podjetja, imenovani za skrbnike rezervnih sredstev, potrebno strokovno znanje in tržni ugled, da lahko delujejo kot skrbniki takih rezervnih sredstev.
60. Izdajatelj krši člen 37(4), če v pogodbenih dogovorih s skrbniki ne zagotovi, da so rezervna sredstva, ki se hranijo v skrbništvu, zaščiteni pred terjatvami upnikov skrbnikov.
61. Izdajatelj krši člen 37(5), če v politikah in postopkih skrbništva ne določi meril za izbor za imenovanje ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi, kreditnih institucij ali investicijskih podjetij kot skrbnikov rezervnih sredstev ali če ne določi postopka za pregled takega imenovanja.
62. Izdajatelj krši člen 37(5), če ne pregleduje redno imenovanja ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi, kreditnih institucij ali investicijskih podjetij kot skrbnikov rezervnih sredstev, če ne vrednoti svojih izpostavljenosti do takih skrbnikov ali če ne spremlja stalno njihovega finančnega stanja.
63. Izdajatelj krši člen 37(6), če ne poskrbi, da se skrbništvo rezervnih sredstev izvaja v skladu s prvim pododstavkom, točke (a) do (d), tega odstavka.
64. Izdajatelj krši člen 37(7), če se imenovanje ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, kreditne institucije ali investicijskega podjetja kot skrbnika rezervnih sredstev ne dokaže s pogodbenim dogovorom ali če se s takim pogodbenim dogovorom ne ureja pretok informacij, ki so potrebne, da se izdajatelju pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ponudniku storitev v zvezi s kriptosredstvi, kreditni instituciji in investicijskemu podjetju omogoči opravljanje skrbniških funkcij.
65. Izdajatelj krši člen 38(1), če rezervo sredstev vlaga v produkte, ki niso visoko likvidni finančni instrumenti z minimalnim tržnim tveganjem, kreditnim tveganjem in tveganjem koncentracije, ali če takih naložb ni mogoče hitro likvidirati z minimalnim negativnim cenovnim učinkom.
66. Izdajatelj krši člen 38(3), če ne hrani v skrbništvu finančnih instrumentov, v katerih je naložena rezerva sredstev, v skladu s členom 37.
67. Izdajatelj krši člen 38(4), če ne prevzame vseh dobičkov in izgub ter vseh tveganj nasprotne stranke ali operativnih tveganj, ki izhajajo iz naložb rezerve sredstev.

68. Izdajatelj krši člen 39(1), če ne vzpostavi, vzdržuje in izvaja jasnih in podrobnih politik in postopkov v zvezi s trajnimi pravicami do unovčenja, podeljenimi imetnikom pomembnega žetona, vezanega na sredstva.
69. Izdajatelj krši člen 39(1) in (2), če ne zagotovi, da imajo imetniki pomembnega žetona, vezanega na sredstva, trajne pravice do unovčenja v skladu z navedenima odstavkoma in če ne vzpostavi politike v zvezi s takimi trajnimi pravicami do unovčenja, ki izpolnjuje pogoje iz člena 39(2), prvi pododstavek, točke (a) do (e).
70. Izdajatelj krši člen 39(3), če v primeru unovčenja pomembnega žetona, vezanega na sredstva, zaračuna provizije.
71. Izdajatelj krši člen 40, če podeljuje obresti v zvezi s pomembnim žetonom, vezanim na sredstva.
72. Izdajatelj krši člen 45(1), če ne sprejme, uvede in vzdržuje politike prejemkov, ki spodbujajo trdno in učinkovito obvladovanje tveganj izdajateljev pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, in ki ne znižuje standardov v zvezi s tveganjem.
73. Izdajatelj krši člen 45(2), če ne zagotovi, da lahko njegov pomembni žeton, vezan na sredstva, v skrbništvu hranijo različni ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki imajo dovoljenje za zagotavljanje skrbništva in upravljanja kriptosredstev v imenu strank, na pošten, razumen in nediskriminatoren način.
74. Izdajatelj krši člen 45(3), če ne ocenjuje ali spremlja likvidnostnih potreb za poplačilo zahtev za unovčenje s strani imetnikov pomembnega žetona, vezanega na sredstva.
75. Izdajatelj krši člen 45(3), če ne vzpostavi, vzdržuje ali izvaja politike in postopkov za upravljanje likvidnosti ali če s temi politikami in postopki ne zagotovi, da imajo rezervna sredstva odporen profil likvidnosti, ki izdajatelju pomembnega žetona, vezanega na sredstva, omogoča neprekinjeno normalno poslovanje, tudi v primeru scenarija likvidnostnega stresa.
76. Izdajatelj krši člen 45(4), če ne izvaja rednega stresnega testiranja likvidnosti ali če ne zaostri likvidnostnih zahtev, kadar to zahteva EBA na podlagi rezultatov takih testov.
77. Izdajatelj krši člen 46(1), če ne pripravi in vzdržuje načrta sanacije, v katerem določi ukrepe, ki jih mora sprejeti izdajatelj pomembnega žetona, vezanega na sredstva, da bi v primeru, ko ne bi več izpolnjeval zahtev, ki se uporabljajo za rezervo sredstev, te zahteve ponovno izpolnjeval, pri čemer tak načrt vključuje ohranitev njegovih storitev, povezanih s pomembnim žetonom, vezanim na sredstva, pravočasno ponovno vzpostavitev poslovanja in izpolnjevanje njegovih obveznosti v primeru dogodkov, ki pomenijo znatno tveganje za motenje poslovanja.
78. Izdajatelj krši člen 46(1), če ne pripravi in vzdržuje načrta sanacije, ki vključuje ustrezne pogoje in postopke za zagotovitev pravočasnega izvajanja sanacijskih ukrepov ter širok razpon sanacijskih možnosti, kot je navedeno v tretjem pododstavku navedenega odstavka.
79. Izdajatelj krši člen 46(2), če v šestih mesecih od datuma izdaje dovoljenja na podlagi člena 21 ali od datuma odobritve bele knjige o kriptosredstvi na podlagi člena 17 o svojem načrtu sanacije uradno ne obvesti EBA in, kadar je ustrezno, svojega organa za reševanje in organa za bonitetni nadzor.
80. Izdajatelj krši člen 46(2), če načrta sanacije redno ne pregleduje ali posodablja.
81. Izdajatelj krši člen 47(1), če ne pripravi in vzdržuje operativnega načrta za podporo urejenemu unovčenju svojega pomembnega žetona, vezanega na sredstva.

82. Izdajatelj krši člen 47(2), če nima načrta unovčenja, ki izkazuje sposobnost izdajatelja pomembnega žetona, vezanega na sredstva, da izvede unovčenje nepravilnega izdanega pomembnega žetona, vezanega na sredstva, ne da bi povzročil neupravičeno gospodarsko škodo njegovim imetnikom ali stabilnosti trgov rezervnih sredstev.
 83. Izdajatelj krši člen 47(2), če nima načrta unovčenja, ki zajema pogodbene dogovore, postopke ali sisteme, vključno z imenovanjem začasnega upravitelja, za zagotovitev pravične obravnave vseh imetnikov pomembnega žetona, vezanega na sredstva, in za zagotovitev, da se tem imetnikom pravočasno plača iztržek od prodaje preostalih rezervnih sredstev.
 84. Izdajatelj krši člen 47(2), če nima načrta unovčenja, s katerim se zagotovi, da izdajatelj ali vsak tretji subjekt neprekinjeno opravlja vse kritične dejavnosti, ki so potrebne za urejeno unovčenje.
 85. Izdajatelj krši člen 47(3), če o načrtu unovčenja EBA uradno ne obvesti v šestih mesecih od datuma izdaje dovoljenja na podlagi člena 21 ali od datuma odobritve bele knjige o kriptosredstvu na podlagi člena 17.
 86. Izdajatelj krši člen 47(3), če načrta unovčenja redno ne pregleduje ali posodablja.
 87. Izdajatelj krši člen 88(1), če čim prej ne obvesti javnosti o notranjih informacijah iz člena 87, ki izdajatelja neposredno zadevajo, na način, ki javnosti omogoča hiter dostop ter popolno, pravilno in pravočasno oceno informacij, razen če so izpolnjeni pogoji iz člena 88(2).
-

PRILOGA VI

**SEZNAM KRŠITEV DOLOČB IZ NASLOVA IV V POVEZAVI Z NASLOVOM III ZA IZDAJATELJE
POMEMBNIH E-DENARNIH ŽETONOV**

1. Izdajatelj krši člen 22(1), če za izdajo vsakega pomembnega e-denarnega žetona, denominiranega v valuti, ki ni uradna valuta države članice, v vrednosti nad 100 000 000 EUR vsako četrletje ne poroča EBA o informacijah iz prvega pododstavka, točke (a) do (d), navedenega odstavka.
2. Izdajatelj krši člen 23(1), če ne preneha izdajati pomembnega e-denarnega žetona, denominiranega v valuti, ki ni uradna valuta države članice, ko doseže pragove iz navedenega odstavka, ali če v 40 delovnih dneh po tem, ko je dosegel navedene pragove, ne predloži EBA načrta za zagotovitev, da ocenjeno četrletno povprečno število in povprečna skupna vrednost poslov ostaneta pod temi pragovi.
3. Izdajatelj krši člen 23(4), če ne upošteva sprememb načrta iz odstavka 1, točka (b), navedenega člena, kot zahteva EBA.
4. Izdajatelj krši člen 35(2) te uredbe, kadar njegovega kapitala ne predstavljajo postavke in instrumenti navadnega lastniškega temeljnega kapitala iz členov 26 do 30 Uredbe (EU) št. 575/2013 po polnih odbitkih na podlagi člena 36 navedene uredbe brez uporabe pragovnih izvetij iz člena 46(4) in člena 48 navedene uredbe.
5. Izdajatelj krši člen 35(3), če ne izpolni zahteve EBA glede povišanja zneska kapitala na podlagi ocene v skladu s točkami (a) do (g) navedenega odstavka.
6. Izdajatelj krši člen 35(5), če ne izvaja redno stresnih testov, pri katerih upošteva scenarije hudih, vendar verjetnih finančnih težav, kot so obrestni šoki, in scenarije nefinančnih težav, kot so operativna tveganja.
7. Izdajatelj krši člen 35(5), če ne izpolni zahteve EBA glede povišanja zneska kapitala na podlagi izidov stresnih testov.
8. Izdajatelj krši člen 36(1), če ne oblikuje in stalno vzdržuje rezerve sredstev.
9. Izdajatelj krši člen 36(1), če ne zagotovi, da je rezerva sredstev sestavljena in upravljana tako, da so krita tveganja, povezana z uradno valuto, na katera se sklicuje pomemben e-denarni žeton.
10. Izdajatelj krši člen 36(1), če ne zagotovi, da je rezerva sredstev sestavljena in upravljana tako, da se obravnavajo likvidnostna tveganja, povezana s trajnimi pravicami imetnikov do unovčenja.
11. Izdajatelj krši člen 36(3), če ne zagotovi, da je rezerva sredstev operativno ločena od premoženja izdajatelja in rezerve sredstev drugih e-denarnih žetonov.
12. Izdajatelj krši člen 36(6), če njegov upravljalni organ ne zagotavlja učinkovitega in skrbnega upravljanja rezerve sredstev.
13. Izdajatelj krši člen 36(6), če ne zagotovi, da se izdaja in unovčenje pomembnega e-denarnega žetona vedno ujemata z ustreznim povečanjem ali zmanjšanjem rezerve sredstev.

14. Izdajatelj krši člen 36(7), če ne določi skupne vrednosti rezerve sredstev na podlagi tržnih cen in če ne zagotovi, da je njihova skupna vrednost vedno najmanj enaka skupni vrednosti terjatev imetnikov pomembnega e-denarnega žetona v obtoku do izdajatelja.
15. Izdajatelj krši člen 36(8), če nima jasne in podrobne politike glede mehanizma za stabilizacijo pomembnega e-denarnega žetona, ki izpolnjuje pogoje iz točk (a) do (g) navedenega odstavka.
16. Izdajatelj krši člen 36(9), če ne naroči neodvisne revizije rezerve sredstev vsakih šest mesecev po datumu izdaje začetka javne ponudbe ali uvrstitve v trgovanje.
17. Izdajatelj krši člen 36(10), če EBA ne obvesti o rezultatih revizije v skladu z navedenim odstavkom ali če rezultatov revizije ne objavi v dveh tednih od datuma uradnega obvestila EBA.
18. Izdajatelj krši člen 37(1), če ne vzpostavi, vzdržuje ali izvaja politik, postopkov in pogodbenih dogovorov v zvezi s skrbništvom, ki zagotavljajo, da so pogoji iz prvega pododstavka, točke (a) do (e), navedenega odstavka vedno izpolnjeni.
19. Izdajatelj krši člen 37(2), če pri izdaji dveh ali več pomembnih e-denarnih žetonov nima vzpostavljene politike skrbništva za vsako skupino rezerv sredstev.
20. Izdajatelj krši člen 37(3), če ne zagotovi, da se rezervna sredstva najpozneje v petih delovnih dneh po datumu izdaje pomembnega e-denarnega žetona hranijo v skrbništvu pri ponudniku storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki zagotavlja skrbništvo in upravljanje kriptosredstev v imenu strank, kreditni instituciji ali investicijskem podjetju.
21. Izdajatelj krši člen 37(4), če pri izbiri, imenovanju in pregledu ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi, kreditnih institucij in investicijskih podjetij, imenovanih za skrbnike rezervnih sredstev, ne ravna strokovno, skrbno in vestno ali če ne zagotovi, da je skrbnik druga pravna oseba kot izdajatelj.
22. Izdajatelj krši člen 37(4), če ne zagotovi, da imajo ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, kreditne institucije in investicijska podjetja, imenovani za skrbnike rezervnih sredstev, potrebno strokovno znanje in tržni ugled, da lahko delujejo kot skrbniki takih rezervnih sredstev.
23. Izdajatelj krši člen 37(4), če v pogodbenih dogovorih s skrbniki ne zagotovi, da so rezervna sredstva, ki se hranijo v skrbništvu, zaščiteni pred terjatvami upnikov skrbnikov.
24. Izdajatelj krši člen 37(5), če v politikah in postopkih skrbništva ne določi meril za izbor za imenovanje ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi, kreditnih institucij ali investicijskih podjetij kot skrbnikov rezervnih sredstev ali če ne določi postopka za pregled takega imenovanja.
25. Izdajatelj krši člen 37(5), če ne pregleduje redno imenovanja ponudnikov storitev v zvezi s kriptosredstvi, kreditnih institucij ali investicijskih podjetij kot skrbnikov rezervnih sredstev ter če ne vrednoti svojih izpostavljenosti do takih skrbnikov ali ne spremlja stalno njihovega finančnega stanja.
26. Izdajatelj krši člen 37(6), če ne poskrbi, da se skrbništvo rezervnih sredstev izvaja v skladu s prvim pododstavkom, točke (a) do (d), navedenega odstavka.
27. Izdajatelj krši člen 37(7), če se imenovanje ponudnika storitev v zvezi s kriptosredstvi, kreditne institucije ali investicijskega podjetja kot skrbnika rezervnih sredstev ne dokaže s pogodbenim dogovorom ali če se s takim pogodbenim dogovorom ne ureja pretok informacij, ki so potrebne, da se izdajatelju pomembnega e-denarnega žetona ter ponudniku storitev v zvezi s kriptosredstvi, kreditnim institucijam in investicijskim podjetjem omogoči opravljanje njihovih nalog skrbnikov.

28. Izdajatelj krši člen 38(1), če rezervo sredstev vlaga v produkte, ki niso visoko likvidni finančni instrumenti z minimalnim tržnim tveganjem, kreditnim tveganjem in tveganjem koncentracije, ali če takih naložb ni mogoče hitro likvidirati z minimalnim negativnim cenovnim učinkom.
29. Izdajatelj krši člen 38(3), če ne hrani v skrbništvu finančnih instrumentov, v katerih je naložena rezerva sredstev, v skladu s členom 37.
30. Izdajatelj krši člen 38(4), če ne prevzame vseh dobičkov in izgub ter vseh tveganj nasprotne stranke ali operativnih tveganj, ki izhajajo iz naložb rezerve sredstev.
31. Izdajatelj krši člen 45(1), če ne sprejme, uvede in vzdržuje politike prejemkov, ki spodbujajo trdno in učinkovito obvladovanje tveganj izdajateljev pomembnih e-denarnih žetonov in ki ne znižujejo standardov v zvezi s tveganjem.
32. Izdajatelj krši člen 45(2), če ne zagotovi, da lahko njegov pomembni e-denarni žeton v skrbništvu hranijo različni ponudniki storitev v zvezi s kriptosredstvi, ki imajo dovoljenje za zagotavljanje skrbništva in upravljanje kriptosredstev v imenu strank, na pošten, razumen in nediskriminatoren način.
33. Izdajatelj krši člen 45(3), če ne ocenjuje ali spremlja likvidnostnih potreb za poplačilo zahtev za unovčenje pomembnega e-denarnega žetona s strani njegovih imetnikov.
34. Izdajatelj krši člen 45(3), če ne vzpostavi, vzdržuje ali izvaja politike in postopkov za upravljanje likvidnosti ali če nima politike in postopkov, ki zagotavljajo, da imajo rezervna sredstva odporen profil likvidnosti, ki izdajatelju pomembnega e-denarnega žetona omogoča, da še naprej normalno posluje, tudi v primeru scenarija likvidnostnega stresa.
35. Izdajatelj krši člen 45(4), če ne izvaja rednega stresnega testiranja likvidnosti ali če ne zaostri likvidnostnih zahtev, kadar to zahteva EBA na podlagi rezultatov takih testov.
36. Izdajatelj krši člen 45(5), če ne izpolnjuje vedno kapitalskih zahtev.
37. Izdajatelj krši člen 46(1), če ne pripravi in vzdržuje načrta sanacije, v katerem določi ukrepe, ki jih mora sprejeti izdajatelj pomembnih e-denarnih žetonov, da bi v primeru, ko ne bi več izpolnjeval zahtev, ki se uporabljajo za rezervo sredstev, te zahteve ponovno izpolnjeval, pri čemer tak načrt vključuje ohranitev njegovih storitev, povezanih z izdanim pomembnim e-denarnim žetonom, pravočasno ponovno vzpostavitev poslovanja in izpolnjevanje njegovih obveznosti v primeru dogodkov, ki pomenijo znatno tveganje za motenje poslovanja.
38. Izdajatelj krši člen 46(1), če ne pripravi in vzdržuje načrta sanacije, ki vključuje ustrezne pogoje in postopke za zagotovitev pravočasnega izvajanja sanacijskih ukrepov ter širok razpon sanacijskih možnosti, kot je navedeno v tretjem pododstavku, točke (a), (b) in (c), navedenega odstavka.
39. Izdajatelj krši člen 46(2), če svojega načrta sanacije v šestih mesecih od datuma javne ponudbe ali uvrstitve v trgovanje ne prikladi EBA in, kadar je ustrezno, svojemu organu za reševanje in organu za bonitetni nadzor.
40. Izdajatelj krši člen 46(2), če načrta sanacije redno ne pregleduje ali posodablja.
41. Izdajatelj krši člen 47(1), če ne pripravi in vzdržuje operativnega načrta za podporo urejenemu unovčenju vsakega pomembnega e-denarnega žetona.

42. Izdajatelj krši člen 47(2), če nima načrta unovčenja, ki izkazuje sposobnost izdajatelja pomembnega e-denarnega žetona, da izvede unovčenje neporavnane izdane pomembnega e-denarnega žetona, ne da bi povzročil nepravilno gospodarsko škodo njegovim imetnikom ali stabilnosti trgov rezervnih sredstev.
 43. Izdajatelj krši člen 47(2), če nima načrta unovčenja, ki zajema pogodbene dogovore, postopke ali sisteme, vključno z imenovanjem začasnega upravitelja, za zagotovitev pravične obravnave vseh imetnikov pomembnega e-denarnega žetona, in za zagotovitev, da se imetnikom e-denarnega žetona pravočasno plača iztržek od prodaje preostalih rezervnih sredstev.
 44. Izdajatelj krši člen 47(2), če nima načrta unovčenja, s katerim se zagotovi, da izdajatelj ali tretji subjekti neprekinjeno opravljajo vse kritične dejavnosti, ki so potrebne za urejeno unovčenje.
 45. Izdajatelj krši člen 47(3), če v šestih mesecih od datuma javne ponudbe ali uvrstitve v trgovanje o načrtu unovčenja obvesti EBA.
 46. Izdajatelj krši člen 47(3), če načrta unovčenja redno ne pregleduje ali posodablja.
-